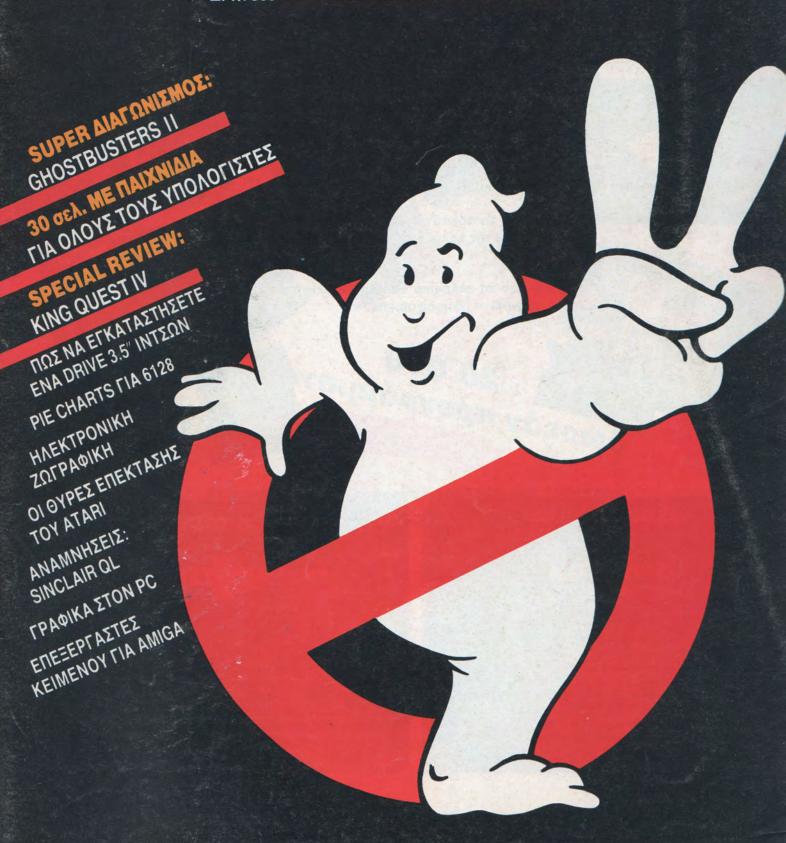
JUINOR

ΤΕΥΧΟΣ 35 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1990 ΔΡΧ. 500 C#MPUTER
SOFTWARE

TO ΠΡΩΤΟ COMPUTERIZED ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

CHAPUTER SOFTWARE

PC club

Το **C#IMPU**TER εξόπλισε έναν ολόκληρο όροφο 300μ² με:

- μια τεράστια βιβλιοθήκη χιλιάδων προγραμμάτων δωρεάν για τα μέλη του
- όλα τα πρωτότυπα προγράμματα και games της ελληνικής και διεθνούς αγοράς
- όλα τα ελληνικά και ξένα βιβλία και περιοδικά Πληροφορικής.

20.000 δωρεάν προγράμματα

KAOE MHNA

Κάθε μήνα καταφτάνουν στο C&S PC Club εκατοντάδες νέα δωρεάν προγράμματα και games από Ευρώπη και Αμερική, μαζί με όλα τα καινούργια πρωτότυπα προγράμματα games, βιβλία και περιοδικά της ελληνικής και διεθνούς αγοράς.

Αναζητήστε «Κάθε μήνα» τους νέους καταλόγους, στη δισκέτα-δώρο του C&S που κυκλοφορεί στις 15 κάθε μήνα.

- επεξεργαστές κειμένου
- data bases-διευθυνσιογράφος
- spreadsheets-οικονομικά
- communications
- γλώσσες προγραμματισμού, assemblers
- utilities
- σχεδίαση, graphics
- μουσική
- εκπαιδευτικά, μαθηματικά
- games

Εγγραφή στο

Η εγγραφή στο PC Club περιλαμβάνει καταλόγους των 20.000 προγραμμάτων που μπορείτε να αποκτήσετε δωρεάν, των πρωτότυπων προγραμμάτων και games της ελληνικής και διεθνούς αγοράς, καταλόγους των ελληνικών και ξένων βιβλίων και περιοδικών που μπορείτε να βρείτε στο PC Club, ταυτότητες μέλους, συμμετοχή στις προσφορές και εκπλήξεις που ετοιμάζει το Computer PC Club για τα μέλη του. Κοστίζει 4500 δρχ.

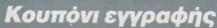
Μηνιαία συνδρομή στο

Με τη μηνιαία συνδρομή σας στο PC Club, ερχόσαστε κάθε μήνα σε επαφή με όλα τα πρωτότυπα προγράμματα και games της ελληνικής και διεθνούς αγοράς, με όλα τα ελληνικά και ξένα βιβλία και περιοδικά Πληροφορικής και αποκτάτε δωρεάν πρόσβαση στην τεράστια βιβλιοθήκη των 20.000 προγραμμάτων του Computer PC Club. Κοστίζει 2.500 δρχ.

ΠΡΩΤΟΤΎΠΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ KAI GAMES ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΟΎΣ ΑΓΟΡΑΣ

PCclub

4500 2000 δρχ.

Προσφορά για τους αναγνώστες του τεύχους αυτού του C&S.
Χρησιμοποιείστε το κουπόνι αυτό και κερδίστε 2500 δρχ. πληρωνοντας 2.000 δρχ. μόνον για την εγγραφή

Κουπόνι μηνιαίας συνδρομής

2503 2000 δρχ.

του C&S. Χρησιμοποιείστε το κουπόνι αυτό, που θα βρίσκετε κάθε μήνα στο C&S, μαζί με τους καταλόγους των εκατοντάδων νέων προγραμμάτων, games, βιβλίων και περιοδικών που καταφτάνουν κάθε μήνα στο PC Club, και κερδίστε 500 δρχ. κάθε μήνα, πληρώνοντας 2000 δρχ. (αντί 2500 δρχ.) για την μηνιαία συνδρομή σας στο Computer PC Club.

Ελατε να φτιαξουμε μαζι την ελληνικη βιβλιοθηκη Public Domain Software:

- με πρωτοτυπα προγραμματα σας, γραμμενα σε οποιαδηποτε γλωσσα προγραμματισμου για PC, που θα καταχωρηθουν στην βιβλιοθηκη του PC club και στους καταλογους της με το ονομα σας. Αδιαφορο αν ειναι επιστημονικα, επαγγελματικα, εκπαιδευτικα, γραφικα μουσικα ή games, ολα εχουν την θεση τους στην ελληνικη βιβλιοθηκη του public domain software.

- με εφαρμογες που αναπτυξατε χρησιμοποιωντας καποιο απο τα γνωστα data bases ή spreadsheets, ή... Παρτε για παραδειγμα τις απλες εφαρμογες που δημοσιευει κατα καιρους το περιοδικο μας (Κατανομη κοινοχρηστων σε Lotus 1-2-3, Αρχειοθετηση δισκων σε dBase III plus, κ.λπ).

- με ρουτινες που κατα καιρους δημιουργησατε για να βελτιωσετε την αποδοση, ή για να α* ντιμετωπισετε καποια ιδιομορφια του λειτουργικου συστηματος, ή καποιου γνωστου πακετου, ή του εκτυπωτη σας, ή .....

- με τα fonts που σχεδιασατε για τον εκτυπωτη σας, ή την βιβλιοθηκη σχηματών που δη-

μιουργησατε για το CAD που χρησιμοποιειτε, ή .....

- με listings προγραμματων που κατα καιρους πληκτρολογησατε απο βιβλια και περιοδικα και εχετε επιβεβαιωσει τη καλη λειτουργια τους

- με τα graphics που δημιουργησατε και τη μουσική που συνθεσατε χρησιμοποιωντας το PC

σας.

Υπαρχουν σημερα περισσοτεροι απο 100.000 χρηστες PC, ετοιμοι να μοιραστουν και να ανταλλαξουν τα προγραμματα τους, ικανοι να δημιουργησουν μια εκπληκτικη ελληνικη βιβλιοθηκη προγραμματων.

Συνοδεψτε καθε προγραμμα που θα στειλετε στο PC club με ενα απλο ascii file (***.doc) που θα εξηγει τις δυνατοτητες του και θα περιεχει τις απαραιτητες οδηγιες για την χρησιμοποιηση του. Σημειωστε ποιο απο τα 20.000 προγραμματα του club θελετε σαν ανταποδοση για το προγραμμα σας.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΜΗΝΑ

Το **CIPPU TER** θα βραβευσει συμβολικα καθε μηνα τα 3 καλυτερα προγραμματα - δη μιουργιες σας, που θα φτανουν στο Club: δημοσιευοντας παραλληλα, παρουσιαση του προ γραμματος γραμμενη, απο τον δημιουργο του.

Ξεδιπλωστε λοιπον το συγγραφικο - δημοσιογραφικο σας ταλεντο και γραψτε εσεις την παρουσιαση του προγραμματος σας, επισημαινοντας ταυτοχρονα τις οθονες ή εκτυπωσεις που κατα την γνωμη σας πρεπει να συνοδευουν την παρουσιαση.

Ολες οι επεμβασεις - διορθωσεις που θα χρειαστουν για την τελικη παρουσιαση του προγραμματος και του δημιουργου του (ή ελληνικη αγορα Πληροφορικης "διψαει" για ικανα, δημιουργικα ατομα!), θα γινουν σε συνεργασια με τον αρχισυντακτη του περιοδικου.

Διαλεξτε λοιπον από τα προγραμματά που θα στειλετε στο PC Club, το καλύτερο ή τα καλύτερα ετοιμάστε το κειμένο - παρουσιασή του σε ascii file (***.C&S) και στειλτε το στο PC Club με την ενδειξή "Για το Προγραμμα του μήνα".

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ

Στο τελος της χρονιας το ΓΡΟΓΕ PC Club σε συνεργασια με εταιρειες του χωρου της Πληροφορικης θα τιμησει σε ειδική εκδηλωση τους δημιουργούς των καλυτέρων Προγραμματών της χρονίας προσφεροντας βραβεία αξίας 1.000.000 δρχ.

Τα βραβεια θα ανακοινωθουν στα επομενα τευχη του περιοδικου, οταν θα ολοκληρωθουν α συζητησεις μας με τις εταιρειες που θα υποστηριξουν αυτην την προσπαθεια.

FORM GENERATOR

Απο τα 20.000 ΑΩΡΕΑΝ του PC-CLUB

FORM GENERATOR

Ειμαι σιγουρος οτι ολοι σας, λιγο ή πολυ, εχετε προσπαθησει κατα καιρους να σχεδιασετε καποιες εμφανισημες οθονες στον υπολογιστη σας, ειτε καποιες οθονες για να συνοδευσουν τα αγαπημενα σας προγραμματα. Αυτες πιθανον να θελατε να τις στειλετε στον εκτυπωτη σας.

Το προγραμμα που παρουσιαζουμε αυτη τη φορα απο το PC Club ειναι ενα πανισχυρο εργαλειο σχεδιασης φορμων και οθονων που σε αλλες περιπτωσεις θα μπορουσατε να το εχετε πληρω-

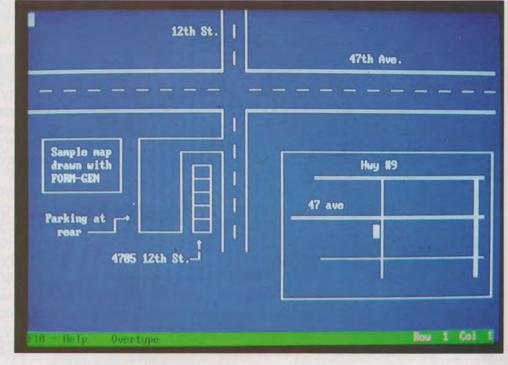
σει πολυ ακριβα.

Το FORM-GEN, αυτο ειναι και το ονομα του προγραμματος, ειναι σχεδιασμενο να παραγει φορμες γρηγορα και ευκολα για να τις χρησιμοποιησετε στο σπιτι στο σχολειο ή στο γραφειο. Πολλα εξελιγμενα χαρακτηριστικα βοηθουν στη δημιουργια και την εκτυπωση φορμων, τιμοκαταλογων, χαρτων και αλλων χρησιμων πραγματων. Ακομα το FORM-GEN μπορει να χρησιμοποιηθει για τη σχεδιαση οθονων που μπορουν να συνδυασθουν με δικα σας προγραμματα και μερικα δημοφιλη πακετα της αγορας

Οι φορμες που θα σχεδιασετε μπορουν να εχουν πλατος 79 χαρακτηρες και μηκος 80 χαρακτηρες. Το προγραμμα θα λειτουργησει σε ολους τους συμβατους υπολογιστες, PC, XT και AT. Aπαιτει 128 KB μνημης και λειτουργικο συ-

στημα DOS 2.1 ή νεωτερο.

Τα γραφικα του FORM-GEN μπορουν να εμφανιστουν σε ολα τα monitor και τις καρτες οθονης που υποστηριζονται απο τους συμβατους υπολογιστες, δηλαδη σε CGA μονοχρωμα ή εγχρωμα, σε Hercules κ.α.

Παρα πολλα πληκτρα χρησιμοποιουνται για την εργασια μας μεσα στο προγραμμα και ετσι υπαρχει παντα διαθεσιμη on-line βοηθεια με το πατημα ενος πληκτρου που μας επεξηγει ολες τις λειτουργιες που πιθανον να χρειαστουμε..

Οταν μπαινουμε μεσα στο προγραμμα πεφτουμε πανω σε μια κενη οθονη με μονη εμφανη ενδειξη οτι κατι συμβαινει, εναν δρομεα που αναβοσβηνει στην πανω αριστερη γωνια της οθονης και μια γραμμη στο κατωτατο μερος της οθονης που περιλαμβανει τις τρεχουσες ρυθμισεις. Εκει βλεπουμε τον αριθμο της

στηλης και της γραμμης στην οποια βρισκομαστε και την λειτουργια που εχουμε επιλεξει εκεινη τη στιγμη.

Υπαρχουν εντολες για να αντιγραφουμε εναν χαρακτηρα οσες φορες θελουμε σε διαφορετικα σημεια στην οθονη, για να αντιγραφουμε ολοκληρες γραμμες και στηλες της οθονης, για να σχεδιαζουμε αυτοματα μονες και διπλες γραμμες γραφικών και φυσικά για να σωζουμε ή να ανακαλουμε οθονες.

Το Form-Gen διατιθεται δωρεαν απο το PC club, με τον κωδικο 7512.

COMPUTER & SOFTWARE / ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1990

UTILITIES

AUTOMENU

Στη συγκεκριμενη περιπτωση εχουμε να κανουμε με ενα προγραμμα που ερχεται να διαψευσει ολους αυτους που κατα καιρους υποστηριζουν οτι τα προγραμματα που δινονται σε ελευθερη βαση δεν ειναι τιποτα αλλο απο μερικες απλες ρουτινες και παιχνιδακια.

Το προγραμμα λεγεται ΑUTOMENU και σχεδιαστηκε για να σας επιτρεψει να εχετε πληρη ελεγχο της χρησης του υπολογιστη σας με τροπο που μεχρι προτινος δεν ειχατε καν φανταστει, καθως και να σας βοηθησει στην οργανωση του. Με το προγραμμα αυτο μπορειτε να δημιουργειτε μενου που επιτρεπουν προσβαση σε προγραμματα που χρησιμοποιειτε τακτικα και στην εκτελεση εντολων του MS-DOS με το απλο πατημα ενος πληκτρου. Δεν χρειαζεται να θυμαστε πλεον πολυπλοκες εντολες του DOS, τη συνταξη τους ή σε ποιον υποκαταλογο βρισκεται τί; Το AUTOMENU θα κανει ολα αυτα τα πραγματα για σας. Μπορειτε μεχρι και να ραψετε το προγραμμα στα μετρα σας με τετοιο τροπο ωστε να εκτελειτε πολυπλοκα αρχεια δεσμης (batch) με τη βοηθεια του.

Με το Automenu δημιουργειτε τα δικα σας μενου. Αυτο ειναι δυνατον με την γλωσσα ορισμου μενου (Menu Definition Language-MDL) που ειναι ενσωματωμενη στο προγραμμα. Με την MDL δημιουργειτε τα δικα σας αρχεια ορισμου μενου (Menu Def inition File-MDF), καθε ενα απο τα οποια μπορει να περιεχει δικες σας μορφες εργασιας με μενου.

Ετσι σας δινονται δυνατοτητες που δεν ειχατε με κανενα αλλο προγραμμα πιο πρωτα. Μπορειτε να προστατεψετε με κωδικους κλειδια, οποιαδηποτε επιλογη ενος μενου ή ενα ολοκληρο μενου. Το προγραμμα υποστηριζει και τη χρη-

Autonomu(tn) Application Home

1 - Autonomu Home Building Facility
2 - Basic
3 - Check Disk
4 - Print Directory to Screen
5 - Execute any DOS Command
6 - DOS Command Home
7 - Disk Operating System

This program helps build Home Definition Files

January 1, 1988 12:14:55 an Henory: 427 K

ση ποντικιου. Μηνυματα βοηθειας και μηνυματα οριζομενα απο το χρηστη περιλαμβανονται σε ολες τις φασεις του προγραμματος. Οποιαδηποτε εντολη του DOS, αρχειο δεσμης ή προγραμμα θα εκτελειται χωρις καμμια περεμβαση απο το χρηστη.

Η ευελίξια του προγραμματος εγκειται σε μερικα χαρακτηριστικα που τα βρισκουμε μονο σε πολυ ακριβα πακετα: δυναμικη αναθεση της μνημης ωστε καθε προγραμμα να καταλαμβανει μονο τη μνημη που χρειαζεται και μονο οσο την χρειαζεται, μπορουμε να βλεπουμε τις ενεργειες μας σε δυο monitor που μπορουν να ειναι ενεργοποιημενα ταυ-

τοχρονα, υποστηριζει ολα τα monitor (CGA, EGA, Hercules), εκτελει εντολες βασει χρονοδιακοπτων, σβηνει αυτοματα την οθονη μετα απο ορισμενο χρονικο διαστημα που δεν γινεται καμμια κινηση και ειναι πληρως οριζομενο απο τον χρηστη.

Το προγραμμα μπορει να τρεξει σε σε οποιοδηποτε συμβατο μηχανημα PC, XT, AT, 386, Portable, Convertible, 3270, PS/2 και Tandy. Ειναι δε συμβατο με τα Windows της Microsoft και με αρκετα συστηματα δικτυων οπως Novell, 3COM, Alloy κ.α.

Το Automenu διατιθεται δωρεαν απο το PC club με τον κωδικο 1833.

UTILITIES

PC-UNIX

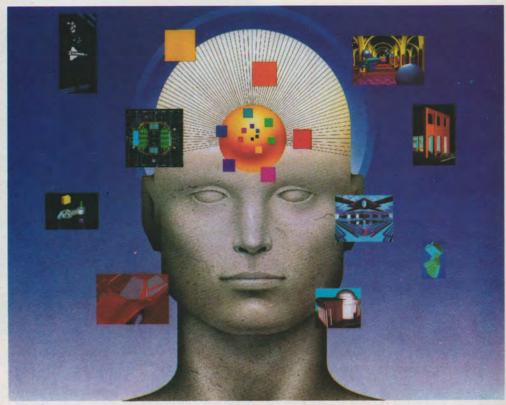
Υπαρχει αραγε πιθανοτητα να μην εισαστε ικανοποιημενοι απο τις εντολες που συνοδεουν το λειτουγικο συστημα MS-DOS; Μηπως θα θελατε να παρετε μια γευση για το πως ειναι οι εντολες του UNIX και τι κανουν παραπανω απο το MS-DOS;

Εχουμε στα χερια μας και σας παρουσιαζουμε ενα προγραμμα που θα σας βγαλει, τουλαχιστον προσωρινα απο ολες αυτες τις αγωνιες. Περιλαμβανει μερικα πογραμματα που δεν ειναι τιποτα αλλο απο εντολες του λειτουργικου συστηματος UNIX φτιαγμενες ωστε να τρεχουν και να εκτελουνται απο το MS-DOS.

Το προγραμμα δεν ειναι ενα αλλα αποτελειται απο αρκετα μικρα προγραμματα που καλο ειναι να τα δουμε ενα-ενα. Το πρωτο ειναι το CHMOD και εχει την ικανοτητα να αλλαζει τα χαρακτηριστικα των αρχειων του MS-DOS. Οταν λεμε χαρακτηριστικα αρχειων του MS-DOS εννοουμε τα κρυφα, τα προστατευμενα απο διαγραφη και τα αρχεια συστηματος. Μπορειτε ετσι με την εντολη να αλλαξετε οποιοδηποτε απο αυτα τα χαρακτηριστικα.

Το προγραμμα DIF συγκρινει δυο αρχεια ASCII και εκτυπωνει μια περιληψη με τις διαφορες μεταξυ των δυο αρχειων. Το προγραμμα GREP βρισκει μια συστοιχια χαρακτηρων ASCII μεσα σε ενα ή περισσοτερα αρχεια. Το προγραμμα MV μετακινει ενα αρχειο του DOS απο ενα μερος του δισκου σε ενα αλλο. Σβηνει το αρχειο που βρισκεται υπο μετακινηση απο την αρχικη του θεση αν η μετακινηση ηταν επιτυχης.

Το προγραμμα SSED είναι ενας απλος επεξεργαστης αρχειων του DOS. Διαβαζει απο την αρχική συσκευή εισο-

δου (συνηθως το πληκτρολογιο) και δινει τα αποτελεσματα στην αρχικη συσκευη εξοδου (συνηθως την οθονη).

Το προγραμμα ΤΑΙΣ τυπωνει τις τελευταιες (ή τις πρωτες) γραμμες ενος αρχειου κειμενου του DOS στην οθονη. Ειναι ενα πολυ χρησιμο προγραμμα για να βρισκουμε τι ακριβως ειναι καποιο αρχειο χωρις να χρειαζεται να το δουμε ολοκληρο στην οθονη ή να το τυπωσουμε.Το προγραμμα WC μετραει τις γραμμες, τις λεξεις και τους χαρακτηρες ενος αρχειου.

Το προγραμμα SPLIT παιρνει ενα μεγαλο αρχειο ASCII και το σπαει σε πολλα μικροτερα

.Το PC-Unix διατιθεται δωρεαν απο το PC club, με τον κωδικο 2417.

Στουρναρα 49, 7ος οροφος τηλ. 3605548-549, 3606372-3

GAME

STAR DESTROYER

ια μια ακομη φορα καλειστε να σωσετε το ευγενες ειδος των ανθρωπων απο την διαβολικη αρμαδα που κυριαρχει στους γαλαξιες γυρω απο τον πλανητη μας. Αποστολη σας ειναι (ως συνηθως) να καταριψετε τα εχθρικα σκαφη και να καταστρεψετε (αν επιζησετε) την κεντρικη βαση των εχθρων.

Τα οπλα που εχετε στην διαθεση σας ειναι ακτινες laser και θανατηφορες τορπιλες. Οταν εκτοξευσετε μια τορπιλη τοτε χιλιαδες volt ενεργειας εκτοξευσνται στο διαστημα, προκαλωντας υπερθερμανση των συστηματων των εχθρικων σκαφων και προφανως την ανατιναξη τους. Το σκαφος σας επισης προστατευεται απο τα εχθρικα πυρα απο μια ασπιδα, η οποια ομως τελειωνει γρηγορα και τοτε ειστε ευκολοτερος στοχος. Παρολα αυτα αν δειτε καποιο ε-

χθρικο σκαφος με ενα S σαν χαρακτηριστικο, πυροβολειστε το γρηγορα και θα

αποκτησετε μια ολοκαινουργια ασπιδα. Αφου σκοτωσετε αρκετους εχθρους (αν δεν το καταφερουν πρωτοι αυτοι) εισερχεστε στην κεντρική βαση. Εκει πρεπει να προσεχετε ιδιαιτερα μια και τριγυρω σας υπαρχουν τοιχωματα και ενας απροσεκτος χειρισμος μπορει να αποβει μοιραιος. Παντως στο cockpit του σκαφους σας υπαρχει ενα φωτακι που σας προειδοποιει ποσο κοντα βρισκεστε σε καποιο τοιχο. Αν καταφερετε και επιζησετε και απο αυτη την δοκιμασια τοτε βρισκεστε κοντα στον κεντρικο αντιδραστηρα. Μια αλλη ενδειξη σας πληροφορει με ακριβεια για την αποσταση που αυτος βρισκεται. Οταν πλησιασετε στα 10 μετρα εχετε οπτική επαφη. Πρεπει με ψυχραιμια να πυροβολησετε το κοκκινο φως που βρισκεται στο κεντρο του αντιδραστηρα. Αν το πετυχε-

TORPEDO SHIELD SCORE

WWW 3

MANUAL PILOT

τε τοτε σας αξιζουν συγχαρητηρια. Προσοχη ομως. Μην κανετε το λαθος και εκτοξευσετε τορπιλη γιατι ο αντιδραστηρας δεν καταλαβαινει απο κατι τετοια. Σαν μονο επακολουθο μιας τετοιας ενεργειας θα ειναι να καταστραφει το σκαφος Αν ομως καταφερετε και εξολοθρευσετε τον αντιδραστηρα τοτε δεν γυρνατε στην γη νικητης και τροπαιουχος. Απλα πρεπει να καταστρεψετε αλλους 20 αντιδραστηρες που βρισκονται καπου μεσα στο διαστημα (ποιος σας ειπε πως η σωτηρια της ανθρωποτητας

ειναι ευκολο πραγμα;). Μεσα στο cockpit υπαρχει μια ενδειξη που σας πληροφορει για τους αντιδραστηρες που απομενουν και μετα την πεμπτη πιστα τοσο η πλοηγηση του σκαφους σας οσο και οι βολες γινονται αυτοματα.

Για να γινετε ενας star destroyer πρεπει να εχετε PC συμβατο υπολογιστή, CGA καρτα οθονης, joystick και φυσικα να ειστε μελος (member) του PC club. Εκει θα μπορεσετε να προμηθευτητε δωρεαν το προγραμμα, μολις ζητησετε την δισκετα με το νουμερο 6164.

GAME

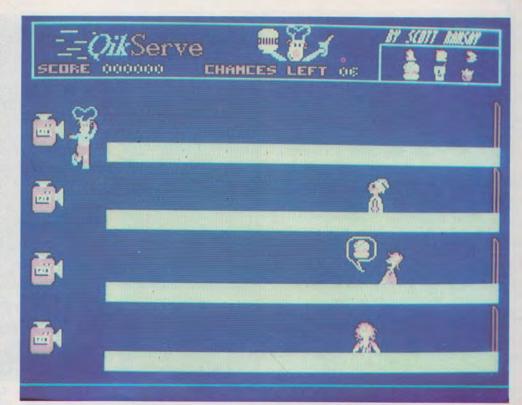
QIKSERVE

ως θα σας φαινοταν να γινετε για λιγο Tom Cruse στην θεση του Tom Cruse; Αν σας αρεσει η ιδεα δεν εχετε παρα να παρετε στα χερια σας το παιχνιδι Qikserve.

Η ιδεα ειναι απλη. Βρισκεστε σε ενα απο τα πιο φημισμενα bar της Ν. Υορκης ή σε οποιο αλλο μερος σας αρεσει. Το αφεντικο σας εμπιστευτηκε την εξεχουσα και τυχερη (μια και στο bar συχναζουν ομορφες παρουσιες) θεση του barman. Στο χερι σας ειναι να αποδειξετε αν αξιζατε την εμπιστοσυνη που σας εδιξε το αφεντικο. Ωρα 11 λοιπον και ο κοσμος αρχιζει να ερχεται. Στην αρχη τα καταφερνετε αρκετα καλα και με σχετικη ευκολια. Οσο ομως η ωρα προχωραει, ερχεται περισσοτερος κοσμος και αρκετα διψασμενος για ενα drink.

Το bar εχει τεσσερίς γωνίες απ' οπου πρεπει να σερβιρετε και προς θεου δεν πρεπει να φτασει κανενας πελατης μεχρι την ακρη, χωρις να εχει σερβιριστει, γιατι τοτε χανετε (το τι χανετε ειναι μια αλλη ιστορια). Εσεις λοιπον πρεπει να μετακινηστε γρηγορα και προς τις τεσσερις κατευθυνσεις. Οι πελατες μποpouv να σας ζητουν απο καποιο cocktail μεχρι hamburger και καφε. Τωρα θα μου πειτε τι ειδους bar ειναι αυτο που σερβιρει hamburger και καφε, αλλα αυτο δεν μας πολυενδιαφερει. Ετσι το σκεφτηκαν οι προγραμματιστες. Αναλογα με τον αριθμο που φωναζει ο καθε πελατης (ή πελατισσα) ειναι και αυτο που επιθυμει να εχει. Ετσι οταν βλεπετε τον αριθμο 1, αυτο σημαινει πως ο πελατης θελει hamburger, σταν βλεπετε τον αριθμο 2 θελει cocktail και σταν βλεπετε τον αριθμο 3 θελει καφε.

Εσεις για να σερβιρετε αρκει να πατε στην γωνια του bar που αυτος βρισκετε

και να πατησετε απο το πληκτρολογιο τον αντιστοιχο αριθμο. Προσοχη επισης χρειαζεται στο να βρισκεστε ακριβως διπλα απο την καβα του bar. Μολις ο πελατης σερβιριστει αποχωρει φανερα ευχαριστημενος και στην θεση του εμφανίζεται καποιος καινουργιος. Αν παρ' ελπιδα δεν προλαβετε να εξυπηρετησετε καποιον πελατη τοτε χανετε μια "ζωη" και προφανως και το φιλοδωρημα.

Φυσικα πρεπει να αναφερουμε οτι η δυσκολια του παιχνιδιου αυξανεται αναλογα με το ποσο καλα τα καταφερνετε. Ενα σημειο που θα πρεπει να προσεξετε ειναι οτι υπαρχει πιθανοτητα καποιος πελατης να σας ζητησει δυο πραγματα. Ετσι για παραδειγμα μπορει καποιος να σας ζητησει hamburger και μολις του το σερβιρετε, αντι να απομακρυνθει απο το bar να συνεχισει ζητωντας σας ποτο.

Το παιχνιδι "τρεχει" σε PC συμβατους που εχουν καρτα οθονης CGA

Μπορειτε να το προμηθευτειτε δωρεαν απο το PC club με τον κωδικο 6108. Στουρναρα 49, 7ος οροφος τηλ. 3605548-549, 3606372-3

GAME

GEMINI

χετε υπο τον ελεγχο σας ενα υπερσυγχρονο τανκ τυπου GEMINI, το οποιο διαθετει μια μεγαλη ποικιλια απο οργανα ελεγχου και πυρος.

Μπορειτε να παιξετε σε δυο φασεις, στην απλη εχετε σαν αντιπαλο τον υπολογιστη και προσπαθειτε να τα βγαλετε περα μαζι του, στην αλλη μπορειτε να συνδεθειτε μεσω modem με εναν αντιπαλο παικτη σε οποιοδηποτε μερος και αν βρισκεται αυτος και να τον αντιμετωπισετε.

Σκοπος σας ειναι να καταστρεψετε τρεις εχθρικες αρμαδες, πριν ο εχθρος καταστρεψει τρεις δικες σας. Οι ελεγχοι που εχετε στη διαθεση σας ειναι αμεσοι. Οταν πατατε το επανω πληκτρο, το τανκ σας επιταχυνει προς τα εμπρος ενω με το κατω βελος περνατε σε οπισθεν. Τα βελη δεξια και αριστερα μετακινουν αντιστοιχα δεξια και αριστερα το τανκ σας.

Το πληκτρο 0 απο το αριθμητικο πληκτρολογιο ακινητοποιει τελειως το τανκ σας. Ενω τα πληκτρα 1, 3, 7 και 9 ειναι συνδυασμοι ταχυτητας και κινησης. Πυροβολειτε με το πληκτρο space. Πατωντας το πληκτρο Esc το παιχνιδι σταματαει και σας βγαζει στο εισαγωγικο μενου. Με το συνδυασμο Ctrl-S ανοιγοκλεινετε τον ηχο και με το πληκτρο κανετε το παιχνιδι πιο αργο αν παιζετε σε PC-ΑΤ (επαναφερετε την κανονικη ταχυτητα με το πληκτρο).

Η οθονη στο κεντρο του μονιτορ σας δειχνει μια τριδιαστατη αναπαρασταση του αντιπαλου τανκ ενω στο βαθος βλεπετε παντα ενα βουνο. Στο κατω αριστερο μερος της οθονης βλεπετε το ρανταρ. Στο κεντρο του βρισκεστε εσεις και φαινεται η σχετικη θεση του αντιπαλου. Μια γραμμη απο αναβοσβηνοντα

σημεια δειχνει τη κινηση. Στο κατω δεξιο μερος βρισκεται ο χαρτης που δειχνει τις απολυτες θεσεις των τανκς. Η γραμμη στο κεντρο του κατω μερους δειχνει την κατευθυνση προς την οποια κοιτατε καθε στιγμη.

Δεξια και αριστερα απο την οθονη ειναι οι ενδειξεις της ζημιας την οποια εχετε υποστει εσεις και ο αντιπαλος αντιστοιχα.

Το βασικότερο χαρακτηριστικό του παιχνιδιού είναι η δυνατότητα να αντιμετωπίσετε πραγματικό αντιπαλό με τη χρηση ενός modem. Μπορείτε ακόμα να συνδεσετε δυο υπολογιστες που βρισκονται στο ιδιο δωματιο με απλο καλωδιο στο RS-232.

Στη δισκετα βρισκεται και ενα αλλο προγραμμα της ιδιας εταιρειας το οποιο λειτουργει μεσω modem (αλλα μονο μεσω αυτου) και διαθετει δυο παιχνιδια οπου στο ενα πρεπει να καταστρεψετε τη σημαια του αντιπαλου ενω το αλλο ειναι διαστημικου τυπου.

Το παιχνιδι υπαρχει διατιθεται δωρεαν απο το PC club με τον κωδικο 6222.

COMPUTER & SOFTWARE / ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1990

ΙΛΙΟΚΤΗΣΙΑ

SOFTWARE AEBE Κάτω Τιθορέα Λοκρίδος

Αθήνα: Στουρνάρα 49-106 82 ΑΘΗΝΑ Τηλ.: 3604667-3604710 FAX: 3616871 Θεσ/νικη: Δωδεκανήσου 10Α, Τηλ.: 540849

> ΕΚΔΟΤΗΣ Μαίρη Μυλωνά

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Πέτρος Τριανταφύλλης

ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ Γιάννης Ψούνης

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ Σαράντης Δημητρίου

ΣΥΝΤΑΚΤΕΣ/ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

Γιώργος Βαϊσμένος, Κώστας Πατρώνης Γιώργος Κότσιρας, Σαράντης Σαραντινίδης Θεοδόσης Καλίκας, Πέτρος Ζιώγας Γιώργος Αράπογλου, Αντώνης Βαμβακάρης Χρήστος Πίγκας, Νίκος Καρανάσιος, Άννα Αργυροπούλου, Θανάσης Κουγιούφας Δημήτρης Ματαφτσής, Γιώργος Λεβιτσιάνος Γιώργος Κουνέλης, Γιώργος Λεβέντης

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ Φιλίτσα Σταυρή

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ/ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΕΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑ: Γ. Μαυρίδης, Ν. Γαβαλάκης ΠΑΤΡΑ: Κώστας Λεκκάκος

ΔΗΜ. ΣΧΕΣΕΙΣ/ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ Μαίρη Μυλωνά, Φιλίτσα Σταυρή Κλεοπάτρα Σοφιανοπούλου Χρυσάνθη Αράπογλου

DESKTOP PUBLISHING Γιώργος Βαϊσμένος, Πέτρος Ζιώγας ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Θέμος Ηλιάκης

ATENIE

Νίκος Αναγνώστου, Θέκλα Λιγνού

ΥΠΕΥΘΎΝΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ Θόδωρος Βαλλής

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ

Στέλιος Γάκης, Σπύρος Χαρακτινός

FPAMMATEIA

Χρυσίτα Ναυπλιώτη, Πόπη Παπαδημούλη Λαμπρινή Πατσογιάννη

ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ/ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΤΕΥΧΩΝ Βαγγέλης Τσερές

ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ

Τασία Σουμελίδου, Δήμητρα Χρονοπούλου

MONTAZ

Δημήτρης Βαλλής

ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΙ 4/ΧΡΩΜΩΝ

Δημήτρης Ζαραβίνος

ΕΚΤΥΠΩΣΗ «Κύλινδρος»

ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ

Γιώργος Λαγούδης

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

SOFTWARE AEBE **ΣΤΟΥΡΝΑΡΑ 49 106 82 ΑΘΗΝΑ**

> Εσωτερικού: 5.500 Εξωτερικού: 9.900

Кипрос: 9.900 Αμερική: 9.900

Ν.Π.Δ.Δ.: 9.000 Επιχειρήσεις: 6.000

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

- Personal Computing
   Computing with the Amstrad CPC
- Computing with the Amstrad PCW
- 4. Apple user 5. Atari user
- 6. Atari ST user
- 7. Electron user
- 8. Micro user

244 ΕΛΛΗΝΙΚΑ & ΔΙΕΘΝΉ ΝΕΑ

Μια ματια σε οτι καινουργιο εκανε την εμφανιση του αυτο το μηνα στο χωρο της πληροφορικης.

250 ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ DRIVE 3.5 INTΣΩN

Τα drives 3.5 ιντσων τεινουν να γιyouv eva standard yla thy ayopa. Auto το αρθρο θα σας δειξει τον τροπο της τοποθετησης ενος τετοιου drive στον uπολογιστη σας.

254 ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΤΕΣ KEIMENOY FIA AMIGA

Ποιος ειπε οτι η Amiga ειναι μονο για παιχνιδια; Το αρθρο αυτο παρουσιαζει τους δημοφιλεστερους επεξεργαστες κειμενου που υπαρχουν για την αγαπημενη σας Amiga.

256 PIE CHARTS FIA CPC

Τα pie charts ειναι μια εξαιρετικά σημαντική και χρησιμή μεθοδός συγκριτικης απεικονισης δεδομενων στην οθονη του υπολογιστη. Σε αυτο το αρθρο σας παρουσιαζουμε μερικες εφαρμογες pie charts που αφορούν τον 6128.

258 MICRO-ПЕРІЕРГА

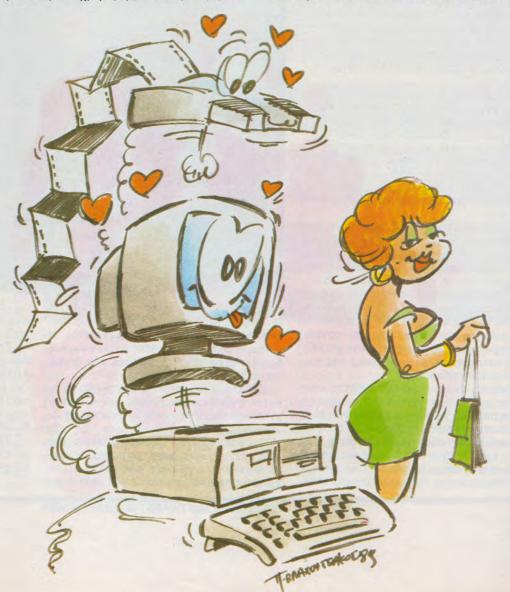
Πολλα και περιεργα απο τον χωρο της πληροφορικης που σιγουρα σας ενδιαφερουν.

260 ΓΛΩΣΣΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ ΓΙΑ AMIGA

Τι προσφερεται στο χωρο της Amiga για την δημιουργια προγραμματών και εφαρμογων. Μια ξεναγηση στις πιο γνωστες γλωσσες και τις εκδοσεις τους στην Amiga.

262 TIME OUT

Ηρθε η ωρα για παιχνιδι και διασκεδαση. Σ' auto το time out διασκεδαστε

με 30 σελιδες γεματες παιχνιδια για ολους τους υπολογιστες. Επισης παρουσιαζεται το πρωτο μερος του πολυ ενδιαφεροντος adventure της Sierra, King Quest IV.

290 ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ

Μια εκθεση ζωγραφικης που δειχνει για μια ακομη φορα την δραματικη εισβολη του υπολογιστη σε καθε εκφραση της ζωης μας.

292 ANAMNHΣΕΙΣ: SINCLAIR QL

KOIX

icore: 0 of 230

Τον Απριλιο του 1984 παρουσιαστηκε ο QL, ο τεταρτος στη σειρα υπολογιστης της Sinclair Res. και ο πρωτος υπολογιστης ταυτοχρονα που δεν σχεδιαστηκε απο τον Clive Sinclair. Ο QL ξεκινησε εντυπωσιακα αλλα η πορεια του θαμπωθηκε αργοτερα εξαιτιας της επιχειρησιακης πολιτικης της εταιρειας.

294 ΒΕΛΤΙΩΣΤΕ ΤΟΝ Η/Υ ΣΑΣ

Πολλες φορες καθως δουλευουμε στον υπολογιστη, ανακαλυπτουμε στι υπαρχουν πραγματα που θα θελαμε να κανουμε, αλλα δεν μπορουμε με τον συγκεκριμενο υπολογιστη. Ωστοσο τιποτα δεν ειναι αδυνατο.

The Perils of Rosella

298 SUPER CHARGER

Οι μεταμορφωσεις του Atari ST συνεχιζονται. Αυτή τη φορα με τον hardware emulator, που ακουει στο ονομα "Super Charger" γινεται 100% IBM compatible.

300 ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Αναφορα στις τελευταιες εκδοτικες δραστηριοτητες του χωρου.

302 ΟΙ ΘΥΡΈΣ ΕΠΕΚΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΑΤΑΡΙ

Μια διακριτική ματία στις θυρές επε-

MEDIEXOMENA

τομεα της γραφικης παρουσιασής διαφορών οικονομικών μεγέθων.

κτασης του Atari καθως και στα περιφερειακα που μπορουν να συνδεθουν σ' αυτες.

302 BATCH FILES

Στο προηγουμένο τευχος ειδαμε τις βασικές αρχές που διεπουν τα batch αρχεια του MS-DOS και ριξαμε μια ματια στον τροπο δημιουργιας τους. Σ' αυτο το τευχος θα δουμε "βαθυτέρα" τις δυνατοτητές τους και τον τροπο που μπορουν να μας βοηθησουν ωστέ να "δαμασουμε" το DOS.

306 AMIGA DOS

Τεταρτο και τελευταιο μερος της παρουσιασης των εντολων του λειτουργικου συστηματος της Amiga.

309 ΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΝ ΡΟ

Σ' αυτο το αρθρο συνεχιζεται η παρουσιαση λυσεων, οι οποιες καλυπτουν καιριες επιχειρησιακες αναγκες στον

312 ATARI GALLERY

Μια γνωριμια με τις καλλιτεχνικές δυνατοτητές του Atari.

316 ΟΔΗΓΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΣΚΕΤΑΣ-ΔΩΡΟ

318 ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ

ota

«Ο ΚΟΣΜΟΣ ΕΙΝΑΙ ΟΜΟΡΦΟΣ

Disc Drive yıa Amiga 500, 35"

- Disc drive 3 1/2" yia AMIGA 500/1000/2000
- · Χωρητικότητα 880ΚΒΥΤΕ
- Alagrague 11-20-3,5cm
- Δυνατότητα σύνδεσης μέχρι 3Drive
- MAXAVIOLOG TEAC PD 135PH
- Δυτικής (ερμανίας

Mvήμη για Amiga 512K

- Δυναμική επέκταση μνήμης 512Κ για Amiga 500
- 100% συμβατή με τη μνήμη ASO1 της COMMODORS
- Enextsive: the A500 oto 1MB
- Mantea pe 16RAMS
- Δυτικής Γερμανίας

Σκληρός Δίσκος COMBITEC HD20

- Ms Controler 5 1/4 yla AMIGA 500/1000
- · Χωρητικότητα 20MB
- FAN για αερισμός του δίσκου
- 8MB Public Domain προγράμματα
- Διαστάσεις 27-18-15cm, μεταλλικό χρώμα της ΑΜίσκ

ATARI 520 STFM

- Ma SIZK RAM
- Me DRIVE 1MB
- · Ma MOUSE
- · Ms Modulator ya TV
- Με Δωρεάν εγγραφή στο Atarl Club

Mvnμη για Amiga 2/4/8MB

market

- Βπέκταση μνήμης με δυναμικά RAM CHIPS
- Ynápxsi os 2,4,8MBYT
- Δυνατότητα παράλληλης σύνδεσης και με άλλη D-RAM
- ο 12.5cm στο χρώμα της Α500
- · Δυτικής Γερμανίας

computer market

computer

ENATE NA TON AOYME MAZI»! DISC DRIVE YIG ATARI ST

- Χρησιμοποιεί δισκέτες 1ΜΒ
- · Alaxonthe ON/OFF

EURO PC Schneider

- Γρήγορο, συμβατό με IBM
- Me MS-DOS 3,5, GW-BASIC, Kai MICROSOFT WORKS
- . 5 440801
- Mονόχρωμο Monitor

Μνήμη A501 για Amiga 500

- Δυνατότητα επέκτασης μνήμης 512Κ
- YIR AMIGA 500 ENC COMMODORS
- · Enextelval thy A500 oto 1MB
- Έχει ρολόι πραγματικού χρόνου

THE INTERGRATOR YIG ATARI ST

- 20MB HARDDISK
- . S,S DOUBLE SIDED DRIVE
- BIGOSGI YIG: COMPOSITE , MONO, MULTISYNC/ MONITOR COLOUR
- 4 ΦΙΖ για περιφερειακά πλήρως ελεγχόμενα από την κονσόλα
- REAL TIME CLOCK
- AIAKONTHE BRIAGINE MONITOR
- AIAKORTHE BRIADINE DRIVE

Εκτυπωτής INKJET KODAK-Diconix 150

- Αθόρυθος, για γραφείο ή την επιχείρηση
- Φορητός, με μπαταρία
- Τυπώνει σε συνεχόμενο ή μεμονωμένο χαρτί με ταχύτητα 150 χαρακτήρων το δευτερόλεπτο

1) ZOARMOY 26, 106 82 AOHNA, THA. 36.11.805

512ΚΒ RAM, εσωτερικά επεκτάσιμη στα 1ΜΒ
 3 ειδικά τοιπ για γραφικά και Animation

Ποντίκι με δύο πλήκτρα
 Θύρα επέκτασης

· Bristopyaothe 48000Motorola

COMMODORE AMIGA 500

2) MNOTAIH 7 & IOARMOY 25A, 106 82 AOHNA THA.: 36.36.550 FAX: 3644695

3) ХАЇМАНТА 34, 152 34 ХАЛАНОРІ, ТНЛ.: 68.46.810

όλα τα μηχανήματα συνοδεύονται από επίσημες εγγυήσεις 1 χρόνου

ΕΜΠΟΡΙΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ

34ου Πεζ. Συνταγματος 25, (Ηρωων Πολυτεχνειου 1) Πειραιας 18532

Τωρα με εκπτωση 28% ACER 500+

Η διεθνης προτιμηση (70 χωρες). Το ταχυτερο PC (Norton Si = 3.20) με NEC V20 zero wait state 640K Ram dual карта + dual monitor-Serial - Parallel, Ελληνικα Βιβλια Οδηγιων και MS-DOS. COMMODORE PC 10 III

Eva PC με την αισθηση της Commodore 8088-1/10 MHz - 640K Ram- 1 drive 360K dual καρτα + monitor -AT Keyboard Serial - Parallel - Mouse port Hard disk controller on board. 163.000 δρχ.

ACER 1030

Η Acer παρουσιαζει το πρωτο IBM PS/2 compatible 20% ταχυτερο, 40% φθηνοτερο drive 3.5" + drive 5.25" ελληνικο βιβλιο οδηγιων. 206.000 δρχ.

COMMODORE BABY AT

Το νεο ΑΤ της Commodore, Επεξεργαστης 80285/12 MHz Disk drive 3,5" ή 5,25" Καρτα γραφικών τριπλη: Hard disk 20 Mb/19ms Moritor 14" 310.000 δρχ.

EGA και Hercules..και Color Graphics..

ADMATE DP-480

480 cps - 4 κεφαλες εκτυπωσης, ταχυτητα εκτυπωσης 480 cps (draft pica) 60 cps NLQ Χαμηλη κοπη - Απλες σελιδες & μηχανογραφικό χαρτι Buffer 8K-32K. 119.000 δρχ

ACER 915

Επεξεργαστης 80286/12 ΜΗz, μνημη Ram 2-4 MB, καρτα οθονης Pega (Ega, Hercules και CGA), drives 5.25" και 3.5" hard disk 20-180MB, ελληνικο βιβλιο οδηγιων.και MS DOS

ALTEC

ALTEC 88 απο 149.000 δρχ. Επεξεργαστης 8088 ή NEC V20/10 MHz. Μνημη ΒΑΜ 640K, drives 5.25" (360K και 1.2 MB) Kal

3.5", Dual οθονη και καρτα γραφικών, ελληνικο βιβλιο οδηγιων.

HYUNDAI

Hyundai Super 16 TE 8088/10 MHz 118.000 δρχ. Hyundai Super 286E 80286/12 MHz 249.000 δρχ.

Hyundai υπολογιστες με την εγγυηση της

Ελληνικα βιβλια οδηγιων και πληκτρολογιο 101 πληκτρων με χαραγμενους

τους ελληνικους χαρακτηρες.

LEO AT tache

Eva AT (80186) που υποστηριζει drives 5.25" (360 K каι 1.2 Mb) каι 3.5" με 640 K Ram (1 Mb on board) και 14" monitor dual frequency. απο 119.000 δρχ.

FAX ITT

Το fax που παει παντου αφου μπορει να συνδεθει μονιμα στο γραφειο ή να λειτουργησει σαν φορητο

με το accoustic coupler που διαθετει. 149.000 δρχ.

POLAROID

Φιλτρα οθονης Polaroid για τελεια ποιοτητα εικονας και αντιστατική προστασια.

ΣΤΟΝ ΠΕΙΡΑΙΑ

To computer που εβαλε νεα standards σε graphics και ηχητικές δυνατότητες CPU Motorola 68000- Ram 512K-9Mb 4096 χρωματα ποντικι, ελληνικο βιβλιο. Τιμες Amiga+modulator....119.000 δρχ., Amiga+1084 monitor 179.000 δρχ.

OLIVETTI PC 1

CPU: NEC V40 4.77/8 MHz Ram 512K - 640K 2 drives 3.5" (720 KB) Καρτα οθονης εγχρωμων γραφικων, οθονη πρασινη (ή εγχρωμη) Parallel/Serial/Game port. 117.000 δρχ.

MANNESMANN TALLY **MT81**

στην εκπληκτικη τιμη των 39.000 δρχ. О каλυτερος μικρος εκτυπωτης του κοσμου με ταχυτητα 130 cps και ικανοτητα ταυτοχρονης εκτυπωσης σε μηχανογραφικο χαρτι αλλα και σε απλες σεχαρτιου (dual park).

AMSTRAD 6128

Amstrad 6128 green 68.000 δρχ. Amstrad 6128 color 94.000 δρχ.

Ολα τα ελληνικα και ξενα βιβλια και περιοδικα Πληροφορικης.

GAMES

Ολα τα πρωτοτυπα games για PC, Amstrad Atari ST Kal Amiga

TRICOM

Αθορυβη, γρηγορη, με ανεξαρτητη μνημη, με βαρεια κατασκευη για να αντεχει στη σκληρη χρηση, με οθονη 12 ψηφιων και ταινια επαληθευσης. 17.800 δρχ.

SCIENTIFIC BUSINESS AND FINANCIAL CALCULATORS

ΚΩΔΙΚΟΣ	TIMH
HP-10B	10.470
HP-11C	12.500
HP-12C	20.400
HP-14C	16.960
HP-17B	23.450
HP-19B	37.450
HP-20S	10.470
HP-22S	12.360
HP-27S	23.450
HP-28S	50.250
HP-32S	14.800
HP-41CX	52.700
HP-42S	25.700
8224OA	27.000

Σκληροι δισκοι, δισκετες, δισκετοθηκες Καθαριστικα, μηχανογραφικο χαρτι, Μελανοταινιες, βασεις για εκτυπωτες, Φιλτρα οθονης, καλυμματα, Ποντικια, joysticks.

Οι τιμές δεν περιλαμβάνουν Φ.Π.Α. 16%

Εγγυησεις επισημων αντιπροσωπιων Εγγυηση Eniac

FONT DESIGNER

Κυκλοφορησε προσφατα στην Αγγλια, ενα καινουργιο πακετο - εργαλειο, κατασκευης FONT με την ονομασια "Font Designer". Η εταιρεια παραγωγης ειναι η PCG Computer Software. Το προγραμμα τρεχει στο GEM περιβαλλον και ειναι ενα επαγγελματικο εργαλειο κατασκευης Post-Script fonts.

Χαρακτηρίζεται απο την ακριβεία και τη λεπτομερεία στην κατασκευή γραμματοσείρων, κυρίως στα στρογγυλευμενα ακρα των γραμματών τους. Διαθετεί μεγαλή "γκαμα" μεγεθούς γραμματών για ολές τις αναγκές.

OIKONOMIKA METPA ΓΙΑ ΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΈΝΝΑ ΑΠΟ ΤΟ ENA COMPUTERS

Στο πνευμα της εποχης μας το ΕΝΑ Computers στον Πειραια (Βασ.Γεωργιου & Νοταρα 59, τηλ. 4121905) και Αργυρουπολη (Λ.Κυπρου 77, τηλ. 9933062) προτεινει για δωρο τις ημερες των Χριστουγεννων ΕΝΑ: Computer Schneider, 10 δισκετες, 1 καλλυμα και 14 ωρες μαθηματα BASIC στην χαμηλη τιμη των 135.000 δρχ. Μια προσφορα που

ανταποκρινεται στις απαιτησεις της εποχης. Ομως στο ΕΝΑ Computers υπαρχει μια μεγαλη ποικιλια απο Computers, FAX, φωτοαντιγραφικα, δισκετες, παιχνιδια.

ΕΠΙΘΕΣΗ ΤΗΣ ΑΤΑRI ΜΕ ΒΟΛΕΣ ΤΩΝ 32 ΒΙΤ

Στη Γερμανικη εκθεση της Atari '89 στο Ντυσελντορφ, παρουσιαστηκαν τρια νεα μοντελα υπολογιστων ST-Compatible, φυσικα απο την Atari. Επικεφαλης σ'αυτο το τριο ηταν το αναμφιβολο αστερι του show, το απο καιρο αναμενομενο, TT.

Το Thirty two - Thirty two (TT) ειναι ενα full 32 bit μηχανημα με μικροεπεξεργαστη Motorola 68030 που τρεχει στα 16 MHz.

Το νεο μηχανημα τρεχει μια απο τις version του TOS λειτουργικου και ισχυριζεται πως ειναι TOS - compatible με τον ST. Βεβαια μην φανταστει κανεις οτι οπως καταλαβαινετε προκειται για μια τελειως νεα και δυνατη μηχανη.

Τα γραφικά εχουν επεκτάθει θεαματικά με τρεις modes λειτουργιας:

- low resolution: στα 320 χ 480 pixels, με 256 χρωματα απο μια παλετα 4096 χρωματων.

- Medium resolution: στα 640 χ 480 pixels με 16 χρωματα

- High resolution / monochrome: $\sigma\tau\alpha$ 1280 χ 960 pixels.

Το παλαιο chip ηχου του ST εχει απορριφθει και εχει αντικατασταθει απο το chip ηχου της Yamaxa YM-2149, 8 bit stereo, ομοιο με τη Amiga. Υπαρχει επισης η βαση του ολοκληρωμενου Motorola 68881/2 μαθηματικου συνεπεξεργαστη. Η ελαχιστη διαθεσιμη RAM ειναι 2 MB, επεκτεινομενη μεχρι τα 8 MB.

Επισης το μοντελο συνοδευεται απο σκληρο δισκο 30 Mbytes. Το Atari TT θα συνοδευεται απο μια version του UNIX και των X windows. Προβλεπεται να κοστιζει 6.500 γερμανικα μαρκα και να κυκλοφορησει το Φεβρουαριο.

Το δευτερο μηχανημα που παρουσιαστηκε στην εκθεση του Ντισελντορφ ηταν το STE. Συμβατο με το 1040ST αλλα με πολλες βελτιωσεις. Διαθετει το ιδιο chip ηχου με το Atari TT, δηλαδη stereο ηχο. Εχει αλλαξει η παλετα χρωματων και εχει αυξηθει απο 512 χρωματα σε 4096.

Επισης στην standard version περιλαμβανεται και ενας blitter. Θα περιλαμβανει extra βυσματα για συνδεση του με ενα εξωτερικο Genlock interface, οταν βεβαια η εταιρεια τελειωσει την αναπτυξη του, δεδομενου οτι προκειται να κυκλοφορησει στους επομενους μηνες στην τιμη των 1500 γερμανικών μαρκών με mono monitor.

KOAALTIO

Περιορισμένος αριθμός αιτήσεων για σπουδές αξιώσεων σε ολιγομελή τμήματα 1 έτους & 2ετούς φοίτησης, και με δυνατότητα μεταφοράς μαθημάτων σε Πανεπιστήμια Αγγλίας & Αμερικής.

ΟΘΩΝΟΣ 2, 151 22 ΜΑΡΟΥΣΙ Τηλ.: 80.64.630, Fax: 8023974

19 Κύρια μαθήματα σε πλήρη έκταση κατά τη διάρκεια της φοίτησης:

Α' ΕΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

- 1. Εισαγωγή στους Η/Υ
- 2. Λειτουργικό σύστημα DOS
- 3. Τεχνικές προγραμματισμού-Pascal
- 4. Βοηθητικά εργαλεία παραγωγικότητας
- 5. Βάσεις Δεδομένων Οργάνωση Αρχείων
- 6. Dbase Illplus
- 7. Cobol
- 8. Framework
- 9. Δίκτυα & Επικοινωνίες
- 10. Συντήρηση Συστήματος
- 11. Οργάνωση & Διοίκηση Επιχειρήσεων
- 12. Εμπορικό Πακέτο

Β' ΕΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

- 13. Λειτουργικό σύστημα ΧΕΝΙΧ
- 14. Γλώσσα προγραμματισμού C
- 15. Pascal Advanced
- 16. Cobol Advanced
- 17. Dbase III plus Advanced
- 18. Οργάνωση & Διοίκηση Επιχειρήσεων
- 19. Project

GDTRONICS RECEIVER FOR MONITORS

Η συσκευη αυτη, ειναι ενας δεκτης που μπορει να λαβει σηματα στην περιοχη της τηλεορασης.

Μπορει να συνδεθει με το μονιτορ σας το οποιο μπορει να ειναι εγχρωμο αλλα και μονοχρωμο. Με την προσθηκη μιας μικρης κεραιας ληψης, λαμβανει πολυ καλα ολα τα καναλια.

Τα κυκλωματα στεγαζονται σε μια παραλληλογραμμη μοναδα χαμηλου υψους που ειναι κατασκευασμενη απο ανθεκτικο μεταλο, ετσι ωστε μπορει με ευκολια να συγκρατησει ενα βαρυ εγχρωμο μονιτορ επανω του.

Η φυσική του θεσή, ειναι αναμέσα στην κεντρική μοναδα

και το μονιτορ.

Στη μπροστινη πλευρα, βρισκονται τοποθετημενοι τεσσερις περιστροφικοι διακοπτες που ρυθμιζουν την φωτεινοτητα, την αντιθεση, το ποσοστο του χρωματος και τελος την ενταση του

ηχου.

Στο τελευταιο ποτενσιομετρο, βρισκεται ενσωματωμενος και ενας διακοπτης που χρησιμευει για το ανοιγμα - κλεισιμο της συσκευης. Υπαρχουν επισης και τρεις ενδεικτικες λυχνιες που δειχνουν τον τυπο της κωδικοποιησης του λαμβανομενου σηματος (PAL, SECAM, NTSC) καθως και ακομη μια λυχνια - LED που αναβει για να δειξει την υπαρξη τασης στη συσκευη.

Για την προεπιλογη και την ρυθμιση των καναλιων, υπαρχει ενα μικρο πανελ (καναλιερα) που μπορει να δεχτει μεχρι και 6 προεπιλεγμενους σταθμους οι οποιοι εμφανιζονται πατωντας

το αντιστοιχο κουμπακι.

Στην πισω μερια της συσκευης, βρισκεται μια ασφαλειοθηκη για την προστασια της συσκευης απο τυχον βραχυκυκλωμα, ενα βυσμα τυπου DIN για την συνδεση με την υποδοχη RGB του μονιτορ, ενα βυσμα RCA για την συνδεση με συνθετο video, βυσμα εξοδου για την συνδεση εξωτερικου ενισχυτη, το τυποποιημενο βυσμα συνδεσης της κεραιας και τελος το εσωτερικο μεγαφωνο της συσκευης.

Ο συντονισμος των σταθμων γινεται χειροκινητα με την βοηθεια ενος μικρου πλαστικου κατσαβιδιου που εκτελει ταυτοχρονα και χρεη καλυπτρας για τα ρυθμιστικα των κανα-

λιων. Η διαδικασια ειναι πολυ απλη.

Αρχικα, βγαζουμε το μικρο κατσαβιδακι απο την θηκη του. Εχουμε μπροστα μας εξι ρυθμιστικα. Καθε ρυθμιστικο εχει

απο πανω του ενα μικρο πιεστικο διακοπτη.

Διαλεγουμε ενα κουμπακι, το παταμε και στη συνεχεια βαζουμε το κατσαβιδακι μεσα στο αντιστοιχο ρυθμιστικο και αφου πρωτα εχουμε συνδεσει την κεραια και εχουμε δωσει φυσικα ταση, γυριζουμε αριστερα ή δεξια μεχρις οτου συντονιστουμε σε καποιο καναλι.

Η διαδικασια αυτη επαναλαμβανεται και για τα υπολοιπα καναλια.

Η ΔΟΚΙΜΗ

Συνδεσαμε τον δεκτη σε μια εγχρωμη απλη οθονη της Commodore η οποια δεχοταν σημα RGB αλλα και συνθετο. Η πρωτη δοκιμη εγινε με το συνθετο video. Σχεδον αμεσως "πιασαμε" ενα δορυφορικο καναλι και παρολο που η κεραια μας ηταν ενα απλο συρμα η καθαροτητα ηταν πολυ ικανοποιητικη. Στην συνεχεια προσπαθησαμε να συντονιστουμε στην μεσαια περιοχη (Band III

COMPUTER & SOFTV

HOME

ΑΤΑΡΙ 520 STFM με μονοχ. οθόνη ΠΡΟΚΑΤ. 43.500 και 8 δόσεις των 12.500 ΑΤΑΡΙ 520 STFM (χωρίς οθόνη) ΠΡΟΚΑΤ. 32.100 και 8 δόσεις των 9.100 ΑΤΑΡΙ 1040 STFM (χωρίς οθόνη) ΠΡΟΚΑΤ. 53.300 και 8 δόσεις των 14.500 ΑΤΑΡΙ 1040 STFM (χωρίς οθόνη) ΠΡΟΚΑΤ. 43.200 και 8 δόσεις των 14.500 ΑΤΑΡΙ 1040 STFM (χωρίς οθόνη) ΠΡΟΚΑΤ. 43.200 και 8 δόσεις των 10.700 ΑΜSTRAD CPC-6128 με μονοχ. οθόνη ΠΡΟΚΑΤ. 38.900 και 6 δόσεις των 10.000 ΑΜSTRAD CPC-464 με μονοχ. οθόνη ΠΡΟΚΑΤ. 38.900 και 7 δόσεις των 11.500 COMMODORE 64 + κασσετόφωνο ΠΡΟΚΑΤ. 16.900 και 5 δόσεις των 6.400 ΑΜΙGΑ 500+ΟΘΟΝΗ 1084Ρ ΠΡΟΚΑΤ. 63.900 και 8 δόσεις των 19.500

PC

SAMSUNG SPC 3000V 2DD ΠΡΟΚΑΤ. 63.900 και 10 δόσεις των 15.000
SAMSUNG XT 3000V 1F+1HD 20MB ΠΡΟΚΑΤ. 83.500 και 10 δόσεις των 18.900
AMSTRAD PC 1640 2DD EGA ΠΡΟΚΑΤ. 91.800 και 9 δόσεις των 20.600
AMSTRAD PC 1640 1DD EGA ΠΡΟΚΑΤ. 83.200 και 8 δόσεις των 21.100
AMSTRAD PC 1640 1DD MD ΠΡΟΚΑΤ. 49.900 και 9 δόσεις των 14.200
AMSTRAD PC 1640 2DD MD ΠΡΟΚΑΤ. 59.900 και 9 δόσεις των 15.000
AMSTRAD PC 1512 2DD MONOX. ΠΡΟΚΑΤ. 51.700 και 8 δόσεις των 15.100
AMSTRAD PC 1512 2DD EΓΧΡ. ΠΡΟΚΑΤ. 52.200 και 8 δόσεις των 18.100
ATARI PC-1 ΠΡΟΚΑΤ. 38.900 και 8 δόσεις των 13.000
HYUNDAI 640K (HER, CGA) 2DD ΠΡΟΚΑΤ. 44.900 και 10 δόσεις των 13.000
EURO PC με μονοχ. οθόνη ΠΡΟΚΑΤ. 33.900 και 8 δόσεις των 15.000
VEGAS VS 20C, 640K, 2DD ΠΡΟΚΑΤ. 46.600 και 8 δόσεις των 15.000
VEGAS VS 20C, 640K, 2DD ΠΡΟΚΑΤ. 54.700 και 10 δόσεις των 12.800
IKAROS 640K 1DD MONOX. ΟΘΟΝΗ 12" ΠΡΟΚΑΤ. 35.900 και 9 δόσεις των 12.500
TULIP PC COMP/2 1FD+HD 20MB ΠΡΟΚΑΤ. 80.000 και 10 δόσεις των 24.000

ΕΚΤΥΠΩΤΕΣ

STAR LC-10 ΠΡΟΚΑΤ. 15.500 και 6 δόσεις των 7.250
STAR LC-10 ΙΙ ΠΡΟΚΑΤ. 19.500 και 6 δόσεις των 7.400
STAR LC-10 COLOR ΠΡΟΚΑΤ. 24.300 και 6 δόσεις των 9.100
STAR LC 2410 ΠΡΟΚΑΤ. 29.600 και 7 δόσεις των 9.900
SWIFT 24 CITIZEN ΠΡΟΚΑΤ. 31.200 και 7 δόσεις των 11.100
CITIZEN MSP-15Ε ΠΡΟΚΑΤ. 29.900 και 7 δόσεις των 11.000
CITIZEN MSP 45 ΠΡΟΚΑΤ. 36.900 και 8 δόσεις των 11.000
AMSTRAD DMP 3250 ΠΡΟΚΑΤ. 19.900 και 5 δόσεις των 6.100
AMSTRAD DMP 4000 ΠΡΟΚΑΤ. 22.900 και 6 δόσεις των 9.000

DISK DRIVES

COMMODORE 1541 ΠΡΟΚΑΤ. 14.200 και 4 δόσεις των 8.000 FDD 5. 1/4 (COMQUEST ΠΡΟΚΑΤ.12.400 και 3 δόσεις των 7.700

OOONEX

HANTAREX FALCON 12" ΠΡΟΚΑΤ. 10.700 και 3 δόσεις των 6.000 HANTAREX BOXER 14" ΠΡΟΚΑΤ. 11.300 και 3 δόσεις των 6.500 HANTAREX MR 14" ΠΡΟΚΑΤ. 22.900 και 5 δόσεις των 9.000 COMMODORE 1084 Ρ ΕΓΧΡΩΜΉ ΠΡΟΚΑΤ. 20.900 και 6 δόσεις των 9.850 ATARI SM 124 ΜΟΝΟΧΡ. ΠΡΟΚΑΤ. 15.900 και 3 δόσεις των 8.000

ΟΛΑ ΤΑ COMPUTERS ΚΑΙ PRINTERS ΜΑΣ ΣΥΝΟΔΕΥΟΝΤΑΙ ΜΕ ΜΙΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΤΑ ΠΑΝΤΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ «**ΗΛΙΟΣ**»

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ-ΑΝΑΛΩΣΙΜΑ ΣΕ ΤΙΜΕΣ ΑΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΕΣ

JOYSTICKS-ΔΙΣΚΕΤΕΣ-ΔΙΣΚΕΤΟΘΗΚΕΣ-ΜΕΛΑΝΟΤΑΙΝΙΕΣ-ΚΑΛΥΜΜΑΤΑ AMSTRAD DISK DRIVE FDI ME TO ΚΑΛΩΔΙΟ DRIVE CITIZEN 3,5" 720KB (ME FRAMENT 5,25) DRIVE CITIZEN 3,5" (ME FRAMENT 5,25)

EONOKAPTA-EMПОРОКАРТА
DINERS CLUB-IONOKAPTA

ΑΓ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ & ΓΕΡΑΝΙΟΥ 44 ΟΜΟΝΟΙΑ ΤΗΛ.: 5240986

VHF) οπου υπαρχουν τα καναλια 5 εως και 11 και συνηθως εκπεμπουν οι δυο ΕΡΤ. Τις "πιασαμε" πολυ καθαρα αλλα μονχρωμα. Αιτια ηταν το μονιτορ το οποιο ως γνωστον εργαζεται με κωδικοποιηση PAL (μονο για την εισοδο σε συνθετο). Στην συνεχεια, συνδεσαμε το μονιτορ με καλωδιο RGB και το χρωμα ηλθε κανονικα. Στα δορυφορικα καναλια δεν παρουσιαζοτανε αυτο το προβλημα, διοτι οι ξενοι σταθμοι εκπεμπουν με κωδικοποιηση PAL σε αντιθεση με το SECAM που χρησιμοποιει η Ελλαδα.

Ο ηχος που βγαινει απο το ενσωματωμενο μεγαφωνο ειναι ικανοποιητικος ως προς την ενταση και την πιστοτητα και δεν χρειαζεται να συνδεθει με εξωτερικο ενισχυτη παρ'ολο που υπαρχει η

καταλληλη προβλεψη.

Το μηχανημα το ειχαμε κοντα μας για ενα μεγαλο χρονικο διαστημα που το τεσταραμε και πολυ σκληρα! Δεν παρατηρησαμε καποιο προβλημα. Η σταθεροτητα των καναλιων ειναι πολυ ικανοποιητικη, ενω η επιλεκτικοτητα και η ευαισθησια ληψης θα σας καταπληξουν.

Σαν επιλογο θα λεγαμε οτι αν εχετε καποιο εγχρωμο μονιτορ και δεν θελετε να διαθεσετε αρκετα παραπανω χρηματα για μια εγχρωμη τηλεοραση, σκεφτητε τον δεκτη της GDTronics ο οποιος σε σχετικα χαμηλη τιμη δινει αριστη ποιοτητα εικονας και ηχου.

ΝΕΑ ΣΕΙΡΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΡΟ

PIM EXPRESS (Μεσσαριας 3, τηλ. 8643277) κυκλοφορησε νεα σειρα Εκπαιδευτικων Προγραμματων για PC. Η σειρα

αυτη απευθυνεται στους μαθητες Γυμνασιων και Λυκειων και σαν στοχο εχει να καλυψει πληρως την υλη που διδασκεται στα Ελληνικα Σχολεια.

Η επιλογη της υλης εγινε απο ειδικους καθηγητες ετσι ωστε να καλυπτει μια μεγαλη ποικιλια θεματων, το δε προγραμμα εχει επεξεργαστει με τετοιο τροπο ωστε να δινει δυνατοτητες πολλαπλων επιλογων απαντησεων, επαναληψης τεστ, χρονικων περιορισμων για

τις απαντησεις κ.λπ.

Ειναι επισης σημαντικο το γεγονος οτι η χρηση του μπορει να γινεται χωρις να ειναι απαραιτητο να διαθετει ο χρηστης προηγουμενη εμπειρια πανω σε ηλεκτρονικο υπολογιστη.

STEREO HI-FI SYNTHESIZER

Εταιρεια Hybtid Arts ανακοινωσε την καινουργια δημιουργια της, την "FM Melody Maker". Ειναι ενας συνδυασμος hardware και software, με στοχο να προωθησει τις συνθετικες ικανοτητες του χρηστη Atari ST και να του χαρισει τη μουσικη απολαυση του Stereo ηχου.

Παρεχει δυνατοτητα εργασιας σε εννεα FM καναλια ηχου ή εξι FM καναλια και πεντε καναλια drums. Προσαρμοζε-

SIGMA computers επειδή το 1992 είναι κοντά

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ: ΒΙ.ΠΕ, ΣΙΝΔΟΥ - ΤΗΛ. 799 479 ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ: Λ. ΣΟΦΟΥ 2 - ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ - ΤΗΛ. 538 441 ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΑΘΗΝΩΝ: ΝΥΜΦΑΙΟΥ 4 και ΜΙΧΑΛΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΓΩΝΙΑ - ΤΗΛ. 01 - 77 03 562

Πληροφορίες / Εγγροφές

ΒΕΙΓΕΙ ΤΙΝΑ 310-846 - 54248 Θεσ/νίκη

Το Ινστιτούτο Πληροφορικής DATA STATION ανακοινώνει την λειτουργία νέων ετήσιων Προγραμμάτων. Έτσι από τη νέα Ακαδημαϊκή περίοδο 1989-90 τα ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ είναι:

ΜΟΝΟΕΤΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

- ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΤΕΣ ΧΕΙΡΙΣΤΕΣ Η/Υ
- ΑΝΑΛΥΤΕΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ Η/Υ

ТАХҮРҮӨМА ПРОГРАММАТА

- ΛΟΓΙΣΤΕΣ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΟΙ
- ΕΙΔΙΚΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΕΜΠΟΡΙΚΏΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΓΙΑ ΣΤΕΛΕΧΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
- ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ Η/Υ
- ΓΛΩΣΣΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΓΙΑ ΜΑΘΗΤΕΣ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ & ΛΥΚΕΙΟΥ

■ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟΥΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥΣ ΥΠΟΛΟΜΣΤΕΣ

BASIC I, II, FULL KAI PASCAL I, II, FULL

■ ΚΕΕΡ ΙΝ ΤΟUCH (Κ.Ι.Τ.)
ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ - ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΩΝ
ΓΝΩΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΑΠΟΚΤΗΘΕΙ

Β' ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ 15 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ - 15 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

TO DATASHOP

ΑΝΑΝΕΩΜΕΝΟ ΣΑΣ ΠΕΡΙΜΕΝΕΙ Με τη ΦΙΛΙΚΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ Και τη ΜΕΓΑΛΗ ΤΟΥ ΠΟΙΚΙΛΙΑ ΣΕ

PC + HOME + PRINTERS
AMSTRAD
EURO PC + STAR
COMMODORE + ATARI
KAI ΜΕΓΑΛΗ ΠΟΙΚΙΛΙΑ ΣΕ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ
ΚΑΙ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΓΙΑ ΟΛΑ
ΤΑ COMPUTERS

ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΜΈΝΟΣ DEALER: AMSTRAD - STAR - ATARI - COMMODORE.

ΣΤΟ ΧΑΛΑΝΔΡΙ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΤΑΚΗΣ ΜΑΘΙΟΥΔΑΚΗΣ

ΕΜΠΟΡΙΚΌ ΚΈΝΤΡΟ ΠΛΑΤΏΝ ΠΛΑΖΑ 1ος ΟΡΟΦΟΣ * ΠΛΑΤΏΝΟΣ 7 15234 ΧΑΛΑΝΔΡΙ

.52 34 ΧΑΛΑΝΔΡΙ ΤΗΛ.: 6826593

EΓΚΕΦΑΛΟΣ COMPUTERS

AMIGA

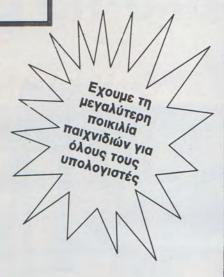
- · AMIGA 500 + MONITOR PHILIPS 8833 STEREO
- · AMIGA 500 + MONITOR COMMODORE 1084 P
- · AMIGA 500 + T.V. MODULATOR
- · AMIGA 2000

περιφερειακά για AMIGA

- Drives 3,5 με διακόπτη on/off CUMANA, PROFES, SENATOR
- Μνήμη Α501
- · Μνήμες με real time clock
- σκληρός δίσκος

P.C.

- Schneider EURO PC έγχρωμο, μονόχρωμο
- · ACER 500+
- · Schneider 1640-1512
- · Phillips 3105
- · C64 με κασετόφωνο, disk drive
- 6128 έγχρωμο, μονόχρωμο
- · ATARI 2600
- · Amstrad 464

ΟΛΑ ΣΕ ΤΙΜΕΣ ΕΚΠΛΗΞΗ!!!

Στέλνουμε αντικαταβολή σ' όλη την Ελλάδα

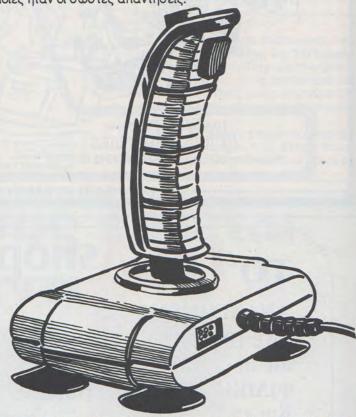
ΣΟΛΩΜΟΥ 28 & MΠΟΤΑΣΗ ΕΞΑΡΧΕΙΑ · ΤΗΛ. 3646695

ται στην Cartridge port. Εχει μια στερεοφωνικη εξοδο (ψευδοστερεο) με βυσματα RCA που μπορει να συνδεθει με στερεοφωνικο συστημα hi-fi.

Εργαζεται με μονοχρωμη ή εγχρωμη οθονη σ'ολα τα ST. Πωλειται με 78 προπρογραμματισμένους ηχους, 16 διαφορετικά στυλ ακομπανιαμέντων και 14 τυπους ακορντών. Η τιμή του στην Αγγλία είναι περίπου 70 λίρες.

ΟΙ ΝΙΚΗΤΕΣ ΤΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ QUICKJOY

ρθε λοιπον η ωρα της ανακοινωσης των τυχερων που απαντησαν σωστα στις τρεις ερωτησεις του διαγωνισμου Quickjoy, που διοργανωσε η Pim Express σε συνεργασια με το περιοδικο μας. Αν και η συμμετοχη σας ηταν αρκετα μεγαλη (λαβαμε περισσοτερα απο 100 γραμματα) οι σωστες απαντησεις ηταν μονο οκτω. Ετσι αναγκαστηκαμε να κανουμε μια μικρη κληρωση μεταξυ αυτων. Πριν ομως δωσουμε τα ονοματα των νικητων ας δουμε ποιες ηταν οι σωστες απαντησεις.

1) Στην ερωτηση ποσα pins εχει ο κονεκτορας του αναλογι-

κου joystick, η σωστη απαντηση ειναι 15.
2) Στην ερωτηση αν τα αναλογικα joystick χρησιμοποιουν μικροδιακοπτες, η σωστη απαντηση ειναι NAI (κατι που ισχυει και για το Quickjoy M-5 και απου αναφεροταν μεσα στο αντιστοιχο αρθρο).

3) Στην ερωτηση αν ενα ψηφιακο joystick μπορει, να συνδεθει σ'ενα PC, η σωστη απαντηση ειναι επισης NAI.

Οι νικητες: Τα ονοματα των τυχερων φιλων που απαντησαν

Νικος Γιαννακοπουλος, Νικος Κιουσης, Κωστας Παπαδημητριου, Βαγγελης Αγραπιδης, Σπυρος Τσανος.

Για την παραλαβη των δωρων μπορειτε να επικοινωνησετε με την Pim Express στα τηλεφωνα 8643277 και 8648172.

Συγχαρητηρία σε ολούς και οι "ατύχοι" ας μην απογοήτευονται. Ειμάστε σιγουροί πως θα κερδίσουν σε καποίον αλλο διαγωνίσμο μίας και το Computer & Software Junior θα "φιλοξενεί" στις σελίδες του, τουλαχίστον ενα καθε μηνα.

COMPUTER MIND S.C.

ΤΜΗΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

- ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ-ΑΝΑΛΥΣΗ Η/Υ (ΕΤΗΣΙΟ-ΔΙΕΤΕΣ-ΤΡΙΕΤΕΣ)
- ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ Η/Υ (4 ΜΗΝΕΣ)
- ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ (4 ΜΗΝΕΣ)
- XΕΙΡΙΣΜΟΣ ΜΙΚΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ
- ΓΛΩΣΣΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ Η/Υ
   BASIC PASCAL C COBOL-FORTRAN PROLOG
   ASSEMBLY (68000, 8088 , 80286 , 80386, 6502)
- MAθHTIKA BASIC (APXEIA, GRAPHICS, ΛΕΙΤ.ΣΥΣΤ.)/PASCAL
- EIAIKA TMHMATA FIA POITHTES
- ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ MS-DOS, UNIX/XENIX
- TEXNOADFIA H/Y (ΨΗΦΙΑΚΗ ΗΛΕΚ/ΚΗ, ΑΡΧΙΤ. ΔΟΜΗ,Κ.Λ.Π.)

ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

- ENEEPPFA∑IA KEIMENQN (WORD PROCESSING)
- ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΓΡΑΦΕΙΟΥ (OFFICE AUTOMATION)
- ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ(ΓΕΝ.ΛΟΓΙΣΤ.,ΑΠΟΘΗΚΗ.ΠΕΛΑΤΕΣ)
  ΒΑΣΙΣΜΕΝΟ ΣΤΟ ΠΑΚΕΤΟ ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ
- AIKTYA H/Y
- ΕΙΔΙΚΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΓΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ (ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΣΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΟΥΣ
- ΠΑΚΕΤΑ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΣΕ UNIX(INFORMIX,ORACLE)
- ΠΑΚΕΤΑ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ(LOTUS 1-2-3,FRAMEWORK, EXCEL DBASEIII /IV , WORDSTAR, SYMPHONY, MULTIPLAN κ.α

ΑΡΙΣΤΑ ΟΡΓΑΝΩΜΈΝΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

EIΔIKA TMHMATA ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΟ

- -ΠΛΗΡΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΞΑΣΚΗΣΗ ΣΕ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΕΣ IBM -80386 -MACINTOSH (30 PC's)
- -ΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ
- -TMHMATA ONIFOMENH (10 ATOMA)
- -ΕΝΑ ΑΤΟΜΟ ΑΝΑ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗ

ETTPAGES SYNEXIZONTAL

ΠΑΗΡΟΦΟΡΙΕΣ-ΕΓΓΡΑΦΕΣ: Α.ΠΑΠΑΓΟΥ 104-15772 ΖΩΓΡΑΦΟΥ-ΤΗΑ.7706716-7757655-7772289

ΠΡΟΣΘΕΣΤΕ ΕΝΑ DRIVE 3,5" ΙΝΤΣΩΝ

OEMA

Αν τον προηγουμενο μηνα, διαβασατε το αρθρο που αναφεροταν στα 3.5 ιντσων drives, σιγουρα θα σας δημιουργηθηκε η απορια, για το πως θα μπορουσατε να τοποθετησετε ενα τετοιο drive στον υπολογιστη σας. Το αρθρο αυτο ερχεται να λυσει τετοιου ειδους αποριες.

α 3.5 ιντσων drives τεινουν να γινουν ενα standard για την αγορα. Ολο και περισσοτερα υπολογιστικα συστηματα, περικλειουν στη βασικη τους συνθεση τετοια drives, παραγκωνιζοντας πολλες φορες τα ξαδερφια τους των 5.25 ιντσών.

Μπορειτε ν' αγορασετε 3.5 ιντσων drives με χωρητικοτητα 720K ή 1.44MB. Το ποιο απο τα δυο, εξαρταται απο το συστημα σας. Αν εχετε PC ή XT συστημα, τοτε θα πρεπει ν' αγορασετε drive των 720K γιατι τα συστηματα αυτα εχουν συνηθως controller που δεν υποστηριζει τα υψηλοτερα format.

Ενα συστημα το οποιο υποστηριζει 5.25 drives των 1.2MB, θα υποστηρίζει 3.5 ιντσων drives τοσο των 720K, οσο και των 1.44ΜΒ. Αν εχετε ενα τετοιο συστημα, τοτε το καλυτερο που εχετε να κανετε ειναι ν' αγορασετε drives των 1.44MB. Δεν ειναι μονο η μεγαλυτερη χωρητικοτητα (η οποια αξιοποιειται σταν κανετε backup ενα σκληρο δισκο σε δισκετες), αλλα και το οτι μπορει να διαβασει και να γραψει σε δισκετες φορμαρισμενες στα 720K (αντιθετα με τα 5.25 drives των 1.2ΜΒ τα οποια διαβαζουν δισκετες των 360Κ, αλλα δεν γραφουν με αξιοπιστια σε τετοιες δισκετες). Παντως, οποιο drive και να διαλεξετε, η διαδικασια τοποθετησης ειναι ακριβως η ιδια.

Αν βαζετε ενα half-height drive σε μια full-height θεση, θα χρειαστειτε ενα καλυμα για να κλεισετε την "τρυπα" που μενει στον υπολογιστη. Μην την αφησετε ανοιχτη γιατι θ' αλλαξει ολη η ροη του αερα μεσα στο συστημα και μπορει να προκληθει υπερθερμανση. Τα περισσοτερα καταστηματα παρεχουν με τα καινουρια drives και πλαστικα καλυμματα, ακριβως γι' αυτην την περιπτωση.

Σιγουρευτειτε οτι το drive που αγοραζετε θα ταιριαζει σε μια θεση για 5.25 ιντσων drive. Συνηθως, τα 3.5 ιντσων drive ειναι κατα πολυ μικροτερα απο τα αντιστοιχα των 5.25 ιντσων. Κατα συνεπεια, θα ειναι μικροτέρο και απο την αντιστοιχη θεση του υπολογιστη. Γι' αυτον το λογο, οι κατασκευαστες των drives βαζουν στο drive ενα ειδικο πλαισιο, ετσι ωστε να μπορει να βιδωθει μεσα

στον υπολογιστη.

Εκτος απο το 3.5 ιντσων drive, θα χρειαστειτε και μια ανοιχτη θεση στον υπολογιστη, για να τοποθετηθει το drive. Αυτο σημαίνει οτι μπορεί να χρειαστεί να μετακινησετε ενα υπαρχον 5.25 ιντσων drive. Συνηθως, ολα τα μηχανηματα υποστηριζουν δυο floppy drives. Eτσι, πολλοι χρηστες πιστευουν οτι το ιδανικο ειναι να υπαρχει ενα drive απο καθε μεγεθος. Αν ομως, σκοπευετε να αντικαταστησετε το μοναδικο 5.25 ιντσων drive του συστηματος σας, σιγουρευτειτε οτι υπαρχει τροπος να μεταφερετε ολο το software που εχετε σε δισκετες 5.25 ιντσων, στις καινουργιες δισκετες των 3.5 ιντσων.

TI ΘΑ ΧΡΕΙΑΣΤΕΙΤΕ;

Φα χρειαστειτε ενα κατσαβιδι, ενα μυτοτσιμπιδο, ενα 3.5 ιντσων drive, βιδες (συνηθως παρεχονται με το drive), ενα καλωδιο τροφοδοσιας (και αυτο συνηθως παρεχεται με το drive αν χρειαστει). Επισης, αν δεν υπαρχει ελευθερο καλωδιο τροφοδοσιας στο συστημα, θα χρειαστειτε ενα ειδικο καλωδιο τροφοδοσιας σχηματος Υ. Αν τοποθετειτε ενα half-height drive σε μια full-height θεση, θα χρειαστειτε ενα ειδικο half-height καλυμμα.

Αν θα βαλετε drive των 720K, θα χρειαστειτε DOS 3.2 και πανω, ενω αν θα βαλετε drive των 1.44MB, τοτε θα χρειαστειτε DOS 3.3 και πανω. Επισης, για συστηματα ΑΤ θα χρειαστει ενα

προγραμμα setup.

ΒΗΜΑΤΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ο α περιγραφούν, στη συνέχεια, τα εξί ευκολα βηματά, τα οποία θα πρέπει να ακολουθησετε για να τοποθέτησετε το καινουργιο drive στο συστημά σας.

Βημα 1.

Πριν κανετε οτιδηποτε αλλο, θα πρεπει να αποφασισετε πως θελετε να ονομαστει το καινουργιο drive. Αν το νεο 3.5 ιντσων drive θα ειναι το μοναδικο drive του συστηματος σας, θα ονομαστει Α. Ομως, αν σκοπευετε να εχετε δυο flopy drives στο συστημα σας, θα πρεπει να αποφασισετε ποιο απο τα δυο drives θα ειναι το A (boot drive) και ποιο θα ειναι το B. Av εχετε software σε 5.25 ιντσων δισκετες, το οποιο ειναι προστατευμενο απο αντιγραφη και το οποιο ψαχνει για ενα "δισκο κλειδι" στο drive A, τοτε το 5.25 ιντσων drive θα πρεπει να παραμεινει σαν drive A. Αν δεν διαθετετε τετοιο software και παλι ειναι καλυτερα να αφησετε το παλιο drive ετσι οπως ειναι, και να ονομασετε B το καινουργιο drive. Αυτο θα απλοποιησει πολυ τη διαδικασια τοποθετησης και θα μειωσει τη συγχυση.

Συνηθως, καθορίζετε την ονομασία του floppy drive με τη βοηθεία ειδικών jumpers, που βρισκονται πανώ σ' αυτό. Αναλογά με το ζευγάρι των ακιδών πανώ στο οποίο βρισκεται το jumper καθορίζεται και το ονομά. Αν το jumper δεν είναι πανώ στο σώστο ζευγάρι ακιδών, τότε μπορείτε είτε να το τραβηξετε με το χερί σας και να το βαλετε στη σώστη θεση, είτε να χρησιμοποίησετε το μυτοτοιμπί-

δο γι' αυτην τη δουλεια.

Μερικα drives χρησιμοποιουν μικροδιακοπτες. Αν εχετε αγορασει τετοιο drive, διαβαστε προσεκτικα τα εγχειριδια που θα σας δωσουν μ' αυτο, για να δειτε ποια θεση των μικροδιακοπτων ειναι αυτη που καθοριζει το αν θα ειναι drive A ή Β. Ωστοσο, πριν αλλαξετε τους μικροδιακοπτες, καλο ειναι να γραψετε σ' ενα χαρτι τη θεση που βρισκονται, ετσι ωστε αν δημιουργηθει καποιο προβλημα, να μπορεσετε να γυρισετε το drive οπως ηταν πριν. Συχνα η μια πλευρα των μικροδιακοπτων εχει την ενδειξη on ή off. Πολλες φορες ομως, υπαρχει η ενδειξη open, η οποια ειναι ιδια με την ενδειξη off (ενα σημειο που πολυ σπανια αναφερεται στα εγχειριδια οδηγιων).

Αν θελετε να κανετε το υπαρχον drive των 5.25 ιντσων, drive Β, τοτε θα πρεπει να το βγαλετε απο τη θεση του (βλεπε βημα 3), να αλλαξετε τα jumpers ή switches και να ξανατοποθετησετε το drive στη θεση του. Θα πρεπει να ανατρεξετε στα εγχειριδια του υπαρχοντος drive για περισσοτερες λεπτομερειες.

Βημα 2.

Πρίν κανετε οποιαδηποτε εργασια στο συστημα σας σιγουρευτειτε οτι ο υπολογιστης και τα περιφερειακα του ειναι κλειστα. Ξεκινηστε την τοποθετηση, βγαζοντας τις βιδες που κρατουν το καλυμμα του υπολογιστη. Οταν θα τραβηξετε το καλυμμα, διωξτε τον στατικο ηλεκτρισμο απο το σωμα σας, πιανοντας ενα γειωμενο κοματι μεταλλου ή οποιο-

δηποτε μεταλλικο κοματι στο πισω μερος του υπολογιστη.

Βημα 3.

Αν πρεπει να μετακινησετε ενα υπαρχον drive και να το αντικαταστησετε με αυτο των 3.5 ιντσων, πρωτα αποφασιστε ποιο drive θα μετακινησετε. Οπως κοιτατε τον υπολογιστη απο μπροστα, το drive Β ειναι συνηθως αυτο στα δεξια, αν τα drives ειναι το ενα διπλα στο αλλο. Αν τα drives ειναι το ενα επανω στο αλλο, συνηθως το drive Β ειναι αυτο

στην κορυφη.

Συνδεδεμενα στο drive B ειναι δυο καλωδια: Το ενα ειναι το καλωδιο τροφοδοσιας, το οποιο αποτελειται απο τεσσερα καλωδια διαφορετικου χρωματος. Ξεκιναει απο το τροφοδοτικο του υπολογιστη και καταληγει σε μια πλαστικη υποδοχη που βρισκεται πανω στο drive. Το αλλο ειναι το καλωδιο δεδομενων. Ειναι ενα πλακε καλωδιο 34 υποδοχων, με δυο πλαστικές αποληξείς στη μια ακρη του (μια για καθε ενα απο τα δυο floppy drives). Στην αλλη ακρη του καλωδιου δεδομενων βρισκεται μια ειδικη αποληξη, η οποία τοποθετείται πανώ στον controller, ο οποιος βρισκεται σε μια απο τις θεσεις επεκτασης του υπο-

Σε καποιες νεωτερες εκδοσεις συστηματων, μπορει να μην υπαρχει controller, γιατι τα κυκλωματα του ειναι ενσωματωμενα στην κυρια πλακετα του υπολογιστη. Σ' αυτα τα συστηματα, το καλωδιο αντι να συνδεθει με τον controller, θα τοποθετηθει σε μια ειδικη θεση της κυριας πλακετας του υπολογιστη.

Για να μετακινησετε το drive, εντοπιστε και ξεβιδωστε τις βιδες που το συγκρατουν (συνηθως δυο σε καθε πλευρα). Ισως χρειαστει να μετακινησετε καποιες καρτες επεκτασης για να βγαλετε τις βιδες. Μολις βγουν οι βιδες, πολυ απαλα τραβηξτε το drive προς τα εξω, απο την μπροστινη πλευρα του υπολογιστη, εως οτου φθασει σε μια καταλληλη θεση για να αποσυνδεσετε τα καλωδια. Σταθερα, αλλα απαλα, τραβηξτε το καλωδιο τροφοδοσιας εξω απο την υποδοχη του. Αυτη η συνδεση, πολλες φορες. ειναι αρκετα σφιχτη και ετσι, θα πρεπει να τραβηξετε το καλωδιο με αρκετη δυναμη. Προσεξτε να τραβηξετε την πλαστικη συνδεση και οχι τα καλωδια, γιατι μπορει να κοπουν.

Μολις βγαλετε το καλωδιο της τροφοδοσιας, βγαλτε και το καλωδιο που συνδεεται με τον controller. Στη συνεχεια, τραβηξτε το drive εξω απο τον υπο-

λογιστη.

Βημα 4.

Τωρα ειστε σχεδον ετοιμοι να τοποθετησετε το καινουργιο drive. Προηγουμενως ομως, πρεπει να προσεξετε μερικα βασικα σημεια. Αν δεν αντικαθιστατε καποιο απο τα υπαρχοντα drives, ελεγξτε αν υπαρχει διαθεσιμο καλωδιο τροφοδοσιας. Αν δεν υπαρχει, θα χρειαστει να βαλετε ενα ειδικο καλωδιο σχηματος Υ, για να μπορεσετε να παρετε τροφοδοσια για το καινουργιο σας drive.

Αν το συστημα σας εχει μονο ενα drive, τοτε το πιο πιθανο ειναι οτι θα εχει ελευθερο καλωδιο τροφοδοσιας, καθως επισης και πλακε καλωδιο δεδομενων.

Βημα 5.

Μελετηστε τη θεση στην οποια θα τοποθετησετε το drive, καθως επισης και το ιδιο το drive. Υπαρχουν τρυπες και στα δυο, οι οποιες πρεπει να ταιριαζουν. Στις τρυπες αυτες θα μπουν οι βιδες, οι οποιες θα συγκρατουν το drive στην καινουργια του θεση.

Στη συνεχεια, σπρωξτε το drive μεσα στη θεση απο το μπροστινο μερος του υπολογιστη. Οταν το drive βρισκεται περιπου στα τρια τεταρτα απο την τελικη του θεση, θα ειστε σε θεση να συνδεσετε

τα καλωδια.

Η ακρη της πλακετας του drive, η οποια δεχεται το καλωδιο δεδομενων, εχει συνηθως μια εγκοπη, η οποια θα σας βοηθησει να βρειτε τη σωστη θεση του καλωδιου. Αν το σημειο του καλωδιου δεν εχει αντιστοιχη εγκοπη, τοτε ψαξτε για μια χρωματιστη λωριδα στο καλωδιο, και τοποθετηστε το με τετοιο τροπο, ωστε η χρωματιστη λωριδα να ειναι κοντα στην εγκοπη της πλακετας.

Στη συνεχεια, τοποθετηστε το καλωδιο τροφοδοσιας. Η συνδεση ειναι τετοια, ωστε το καλωδιο να μπορει να μπει μονο με εναν τροπο. Απλα σιγουρευτειτε, οτι εχει μπει στη θεση του.

Οταν βεβαιωθειτε οτι τα καλωδια συνδεθηκαν σωστα, σπρωξτε το drive στην τελικη του θεση. Το επομενο βημα ειναι να τοποθετησετε τις βιδες (δυο σε καθε πλευρα του drive). Προσεξτε, γιατι μερικα συστηματα επιτρεπουν να βαλετε βιδες μονο απο τη μια πλευρα του drive.

Впра 6.

Πολλα συστηματα PC ή XT εχουν μικροδιακοπτες ή jumpers στην κυρια πλακετα του υπολογιστη, τα οποια λενε στον υπολογιστη ποσα drives υπαρχουν. Αν αντικαταστεισετε ενα υπαρχον drive, δεν θα χρειαστει να κανετε καμια αλλαγη. Αν ομως προσθετετε ενα καινουργιο drive, τοτε κατα πασα πιθανοτητα θα πρεπει να αλλαξετε καποιους μικροδιακοπτες ή jumpers. Συμβουλευτειτε το manual του υπολογιστη σας, για περισσοτερες λεπτομερειες. Αν εχετε ενα συστημα AT, το configuration καθορίζεται συνηθως απο το προγραμμα setup, που δινεται μαζι με τον υπολογιστη.

θα πρεπει να τρεξετε αυτο το προγραμμα, για να δειξετε στον υπολογιστη οτι το καινουργιο drive ειναι τοποθετημενο. Συμβουλευτειτε τα εγχειριδια οδη-

γιων του υπολογιστη σας.

ΤΥΧΟΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

V ερικα απο τα κοινα προβληματα που μπορει να προκυψουν απο την τοποθετηση ενος καινουργιου drive, ειναι τα εξης:

1) Το φως του καινουργιου drive avaβει συνεχεια. Ο λογος ειναι οτι το καλωδιο δεδομενων ειναι αναποδα. Αυτο που εχετε να κανετε ειναι να το αντιστρεψε-

2) Δεν μπορειτε να προσπελασετε το καινουργιο drive. Ο λογος ειναι οτι τα καλωδια δεν συνδεθηκαν ή συνδεθηκαν πολυ χαλαρα.

Επισης, δεν αλλαχθηκε το configuration του συστηματος με τη βοηθεια μικροδιακοπτων ή jumpers ή με προγραμμα setup. Επισης, μπορει να μην εγινει σωστος καθορισμος του configuration.

3) Το drive δεν μπορει να κανει format σε δισκετα ή να την διαβασει. Ο λογος ειναι οτι η εκδοση του DOS που εχετε, δεν ειναι η σωστη.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

ο καλο με τα PC ειναι η ευκολια που εχει ο χρηστης, στην αλλαγη της μορφης του συστηματος. Σιγα-σιγα, μπορει να φτιαξει ενα συστημα, το οποιο να ανταποκρινεται πληρως στις αναγκες του. Η προσθεση ενος νεου drive 3.5 ιντσων ειναι μια απο τις δυνατοτητες που εχει.

Αννα Αργυροπουλου

NEW LOGIC SOFTWARE • ΠΕΛΑΤΕΣ

- АПОӨНКН
- TAMEIO
- ΕΣΟΔΑ ΕΞΟΔΑ
- ΓΕΝ. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ
- · IATPIKA
- · TYNEPTEIA

ΑΠΟ ΤΗΝ ΜΕΓΑΛΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΗΣ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ

EUROPC **Tower AT**

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

- ГІА • Φροντιστήριο
- Αγγλικών Video Club
- Γραφίστες
- Μακετίστες
- Σχεδιαστές • Поо по

ΟΛΑ ΤΑ ΕΙΔΗ ΜΑΣ ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ:

- □ Μετρητοίς σε τιμές ἐκπληξη
- □ Με όλες τις πιστωτικές κάρτες

Με 3-8 μηνιαίες δόσεις.

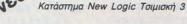
Ενδεικτικός πίνακας διευκολύνσεων AMSTRAD 6128 26.535 37.670 Z 11.111 35.000 Z 11.111 AMSTRAD 6128 colour 77.670 N II..!!!

TO STATE OF THE PROPERTY OF EURO PC PC 200 AMSTRAD 1640 SD AMSTRAD 2086 SD ΣΚΛΗΡΟΣ ΔΙΣΚΟΣ 20, 30 ΜΒ AMSTRAD 1512 ₹ 11.111 FIRST ΠΛΗΡΕΣ (Εμπορικό πακέτο) 20.000 39.000 11.111 AMSTRAD 20286, 20386, SCHNEIDER AT 286, 386

ΑΨΟΓΟ ΣΕΡΒΙΣ ΕΓΓΥΗΣΗ ΑΝΤ/ΠΙΑΣ ΑΝΤΙΚΑΤΑΒΟΛΗ Σ' ΟΛΗ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

• H/Y FANTOM, IKAROS XT, AT, 386

 IKAROS, CITIZEN, STAR, SEAGATE Σκληροί δίσκοι, File Cards, Floppy 3 1/2,5 1/4"

• Περιφερειακά, Mouse, Καθαριστικά, Καλύμματα, Βιβλία

Εκπαίδευση κατά την παράδοση

- Express service (αντικατάσταση μηχανήματος σε περίπτωση βλάβης)
- Υπηρεσίες Χρηματοδότησης και ανάλυσης
- Τηλεφωνική συνεχής εξυπηρέτηση
- Συμμετοχή στο New Logic Club Εκπαιδευτικά σεμινάρια
- Διαρκής κάρτα εκπτώσεων
- Πολλές ευχάριστες εκπλήξεις
- Drives 3 1/2" για κάθε AMSTRAD • File Card 20, 30Mb για Amstrad και Συμβατούς

THE'S and O'RATSIII

Hi-tec ☐ Scanner

- A4 Pentax ☐ Data display
- Kodak
- · CA
- SHARP

ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΕΣ • ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ • ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΤΣΙΜΙΣΚΗ 3 (3ος όροφος) και κατάστημα THΛ: 031 - 533.700 - 530.814, XONΔPIKHΣ: 533.700 FAX: 530814, TLX: 412926 FRGO GR

Είστε σε καλά χέρια

SIMCO Το θαυμάσιο έπιπλο μηγανογράφησης σε πώληση XONAPIKH - AIANIKH

SOUTHEASTERN

Governed by the American College of Southeastern Europe · Established in the Commonwealth of Massachusetts, U.S.A.

П 0 5 K Λ 5

ΓΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΚΑΤΑΤΑΞΕΩΣ ΓΙΑ ΑΠΟΦΟΙΤΟΥΣ ΛΥΚΕΙΟΥ

Το SOUTHEASTERN COLLEGE, το μεγαλύτερο τριτοβάθμιο Αμερικανικό Κολλέγιο στην Ευρώπη, προκειμένου να επιλέξει τους πρωτοετείς οπουδαστές του, για την 7η ακαδημαϊκή του περίοδο 1989-90, ανακοινώνει την έναρξη της διαδικασίας για υποβολή αιτήσεων, γραπτές εξετάσεις κατατάξεως και προφορικές συνεντεύξεις

Λογω του περιορισμένου αριθμού των προσφερομένων θέσεων, θα τηρηθεί απόλυτη προτεραιότητα. Τονίζεται ότι το SOUTHEASTERN COLLEGE στη διαδικασία επιλογής του δεν κάνει διάκριση των υποψηφίων με βάση το χρώμα, τη θρησκεία η το φύλο

ΟΙ ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΕΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ ΕΙΝΑΙ:

Α. ΠΛΗΡΗΣ ΤΕΤΡΑΕΤΗΣ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ - BUSINESS ADMINISTRATION

Accounting (Λογιστική). Computer Information Systems. Economics, Fashion Merchandising (Διοίκηση Επιχειρήσεων Ετοίμου Ενδύματος), Finance, General Business Administration, Human Resources Management (Διαχείριση Ανθρωπίνων Πόρων), Risk Analysis and Insurance, Actuarial Science (Ασφαλιστικά θέματα), Shipping (Ναυτιλιακά). Technical Management, Marketing, Management.

ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ

Computer Science - Computer Hardware and Digital Electronics.

AFTIKES ENISTHMES

Βιολογία, Επιστήμη Τροφίμων, Επιχειρησιακή Έρευνα, Περιβαλλοντολογική Επιστήμη (Environmental Science), Μαθηματικά, Στατιστική, Φυσική, Χημεία.

ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

Φιλοσοφία, Αγγλική Φιλολογία, Ιστορία Τέχνης, Αρχαιολογία, Κλασσικές Σπουδές, Ανθρωπιστικές Επιστήμες, Ευρωπαϊκές Σπουδές (Γαλλική, Γερμανική, Ιταλική, Ισπανική, Πορτογαλλική, Ολλανδική Γλώσσα και Πολιτισμός), Δημοσιογραφία (Έντυπη, Ηλεκτρονική, Πολιτική), Δημόσιες Σχέσεις.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

Οικονομικά, Κοινωνιολογία, Πολιτικές Επιστήμες και Διεθνείς Σχέσεις, Γενική Ψυχολογία, Παιδοψυχολογία, Κοινωνική Ανθρωπολογία, Ιστορία.

ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΕΣ (ΕΚΦΡΑΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΙΚΑΣΤΙΚΕΣ) ΤΕΧΝΕΣ

θέατρο, Χορός, Μουσική, Μουσικό θέατρο, Ζωγραφική, Γλυπτική, Φωτογραφία, Διακόσμηση, Σχεδιασμός Κοσμήματος, Επιπλο και Διακόσμηση, Γραφικές Τέχνες, Διαφήμ τη, Βιομηχανικός Σχεδιασμός.

Β. προγραμμα μηχανικών σε συνέργασια με το Boston University . Διαρκείας τρίων έτων

Aerospace (Aspoygunnyikh), Biomedical Engineering, Electrical Engineering, Mechanical Engineering, Manufacturing Engineering (Μηχανική Βιομηχανικής Παραγωγής), General Architectural (Αρχιτεκτονική), Systems Engineering.

. ΠΡΟΪΑΤΡΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΓΙΑ ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ, ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΕΞΙ ΕΞΑΜΗΝΩΝ.

Δ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΒΑΣΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ (PBS), ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΔΥΟ ΕΤΩΝ.

Πρόγραμμα Αγγλικής γλώσσας και Γενικών Επιστημών.

To SOUTHEASTERN COLLEGE sivoi affiliate member tou American Society for Engineering Education και του American Council

Το SOUTHEASTERN COLLEGE λειτουργεί στην Ελλάδα σαν Εργαστήριο Ελευθέρων Σπουδών ΝΔ 9/9-10-1935

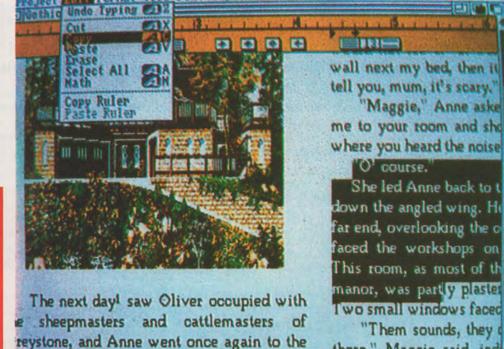
ΓΡΑΦΕΙΑ ΒΟΣΤΩΝΗΣ 251 Newbury Str. Boston MA 02116 Tel. 617, 262, 8776. FAX, 617, 262, 8981

ΤΡΑΦΕΙΑ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ. Αμερικής και Βαλαωρίτου 18. Αθήνα 106 71. Τηλ. 36 15 563. 36 43 405. 36 02 056 FAX. 36 02 055. ΜΕΤΡΟΡΟΙΙΤΑΝ CENTER. Αμάλιας 8 και εναφωντός Αθήνα Τηλ. 32 50 985. 32 50 798. CAMPUS ΚΗΦΙΣΙΑΣ (Α.Ι. Τατοίου 53. Κηφίσια Τηλ. 80 78 313. 80 70 252 (Β.Ι.Ε.μμ. Μπενακή 36. Κηφίσια Τηλ. 80 70 460 (C.Ι.Δεληγίαννη 11. Κηφίσια Τηλ. 80 12 218 (D.). Υδρας

και Εσπερού Κηφίσια Τηλ. 80 /5 018 (Ε. Α. Κηφίσιας 299 και Εμμ. Μπενακή Τηλ. 80 82 213

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΚΕΙΜΕΝΟΥ **LIA AMIGA**

Τα προγραμματα επεξεργασιας κειμενου για την AMIGA εχουν σημειωσει μεγαλες προοδους. Τι εχουν να προσφερουν και ποια ειναι τα κυριοτερα πακετα που κυκλοφορουν;

ιχαμε παρουσιασει πριν απο δυο τευχη τον πρωτο Ελληνικο επεξεργαστη κειμενου για την ΑΜΙGΑ. Γεννηθηκε τοτε η σκεψη να ριξουμε μια ματια στη γενικη προοδο του μηχανηματος και των προγραμματών του στον τομέα αυτό. Το αποτελεσμα ειναι το αρθρο που εχετε μπροστα σας. Μια προσπαθεια να δειξούμε που κατεύθυνονται οι τάσεις των νεων προγραμματων, τι νεο εχουν να επιδειξουν, αλλα και τι εχει καθιερωθει σαν βασικο και απαραιτητο στον τομεα αυτο της χρησης των υπολογιστων. Φυσικα ακολουθει και μια παρουσιαση των πιο αντιπροσωπευτικών προγραμματών του ειδους με οσο το δυνατον πιο συντομα σχολια που πιστευουμε πως θα βοηθησουν τον χρηστη στην εκλογη του σωστοτερου προγραμματος αναλογα με τις αναγκες του.

Ας δουμε ομως ποιοι ειναι οι τομεις που πρεπει να επιτυχει ενα μοντερνο προγραμμα επεξεργασιας κειμενου και τα χαρακτηριστικά του καθένος.

Πρωτα απ' ολα ειναι ο τροπος παρουσιασης και η μορφοποιηση του κειμενου (formatting). Εδω οι δυνατοτητες που συνηθως περιλαμβανονται ειναι: Δυνατοτητες προσθηκης επικεφαλιδων, καταλογων περιεχομενων, πολλαπλων στηλων και παρουσιασης του κειμενου με την μορφη που θα παρει στην εκτυπωση. Σημαντικό επισης είναι η ταχυτήτα με την οποια μπορεί να γινουν μετατροπες στην παρουσιαση του κειμενου. Κι αυτο γιατι συχνα ο απαιτουμενος χρονος δεν εξαρταται μονο απο την ταχυτητα του ιδιου του υπολογιστη αλλα και απο τις ρουτινες του προγραμματος.

there," Maggie said,

Απο οσα αναφεραμε παραπανω δεν υπαρχει σιγουρα ουτε ενα που να μην προσπαθει να σας διευκολυνει. Εκεινο που εχει σημασια ειναι αν οι προσφερομενες ευκολιες αξιζουν τις διαφορες στην τιμη που υπαρχουν μεταξυ των προγραμματων.

Δευτερο σημαντικο θεμα οι ευκολιες

στη χρηση χαρακτηρων.

Εδω το προβλημα μπορει να γινει καθοριστικό για την επιλογή, αν οι αναγκες ειναι ξεχωριστες. Αν για παραδειγμα χρειαζεστε ειδικα συμβολα π.χ. μαθηματικα ή συμβολα χημειας. Ακομη κι αν η γλωσσα σας δεν συμφωνει με το Λατινικο αλφαβητο πρεπει να εξασφαλισετε οτι μπορειτε να χρησιμοποιησετε τα συγκεκριμενα fonts. Av για το MS-DOS η χρηση Ελληνικων θεωρειται ευκολη υποθεση δεν συμβαινει το ιδιο και για την AMIGA. Ακομη η συμβατοτητα αναμεσα στους χαρακτηρες του επεξεργαστη και του εκτυπωτη ειναι απο τα θεματα που πρεπει να ξεκαθαρισετε. Τελος αν θελετε εκτυπωση με εγχρωμους χαρακτηρες βεβαιωθειτε οτι το προγραμμα σας υποστηριζει τετοια περιπτωση.

Τριτη κατηγορια η σχεση γραφικών και κειμενου και η ευκολια χειρισμου.

Εδω να πουμε πως η χρηση γραφικων σε συνδυασμο με το κειμενο και η δημιουργια μικτων σελιδων, μπαινει λιγο στο χωρο του DTP. Ομως στο χωρο της AMIGA το θεμα αυτο τεινει να γινει κατι το συνηθισμένο. Ισως λογώ της ξεχωριστης ικανοτητας του υπολογιστη στη χρηση των γραφικων ή της προσπαθειας του καθε κατασκευαστη να παρουσιασει το προιον του σαν πρωτοποριακο. Αναμεσα στις επιλογες που προσφερονται ξεχωριζουμε την δυνατοτητα τοποθετησης κειμενου γυρω απο τις εικονες, μεταβολης των διαστασεων της εικονας και του αριθμου των χρωματων. Ακομη αν το προγραμμα υποστηριζει το στανταρ φορματ της AMIGA (IFF) ειναι πολυ σημαντικο γιατι τα περισσοτερα προγραμματα σχεδιασης δημιουργουν αρχεια με τη μορφη αυτη. Ετσι εχετε αυτοματα μια τεραστια βιβλιοθηκη απο γραφικα και εικονες που μπορειτε να χρησιμοποιησετε σε οποιο μεγεθος και σχημα θελετε.

Τεταρτο θεμα η συνεργασια με τον ε-

κτυπωτη.

Πολυ σημαντικο αν η δουλεια σας στο συγκεκριμενο προγραμμα προκειται να βγει κατευθειαν στον αερα χωρις παραπερα επεξεργασια. Συνηθως το καθε προγραμμα υποστηριζει μια σειρα απο εκτυπωτες και περιεχει καταλογο παραμετρων που μεταβαλλουν διαφορες τιμες ή κωδικους επικοινωνιας. Φροντιστε οι αγορες εκτυπωτη και προγραμματων αν ειναι δυνατον να γινουν παραλληλα. Αλλιως εξασφαλιστε τη σωστη λειτουργια και συνεργασια απο την αρχη για να μην βρεθειτε σε αδιεξοδο. Εδω βασικα δεν υπαρχουν κανονες ή χρυσες λυσεις. Υπαρχουν μονο συστηματα που λειτουργουν ή δεν λειτουργουν. Γι αυτο ο καταλληλοτερος τροπος ειναι η επαληθευση πριν την αγορα. Ειδικα στις περιπτωσεις των laser-printers.

Πεμπτο χαρακτηριστικό ο τροπός εκμεταλλευσης του λειτουργικού της

AMIGA.

Το Workbench με τα μενου και τα παραθυρα που υποστηρίζει ειναι ισως ο καταλληλοτερος χωρος για την αναπτυξη και επεξεργασια κειμενων. Μαλιστα απο πολλα προγραμματα υποστηρίζονται ρουτίνες παραλληλης επεξεργασιας είτε μέσα απο το ίδιο παραθυρο ή απο διαφορετικά που μπορούν να εμφανίζονται μαζι ή το ενα διπλα στο αλλο.

Ακομη η ανταλλαγη δεδομενων και η μεταφορα τους απο ενα κειμενο σε αλλο ειναι σημαντικη ευκολια, ειδικα οταν αυτο γινεται γρηγορα με ενα απλο πατημα του κουμπιου του ποντικιου. Τελος ενα εκτο επιπεδο συγκρισης των προγραμματων ειναι οι γενικες ευκολιες και προσθηκες που προσφερουν.

Στην κατηγορία αυτή μπορούν να περιληφθούν ο ορθογραφικός ελέγχος με τη χρησή ενσωματώμενου λεξικού, ο αυτοματός συλλαβίσμος, οι μαθηματικοί υπολογισμοί και τα μεταβλήτα γλώσσαρία που συμπληρώνονται από τον χρήστη

Ας περασουμε ομως στην παρουσιαση μερικων απο τα απιο γνωστα προγραμματα του ειδους που κυκλοφορουν για την ΑΜΙGΑ. Σιγουρα δεν ειναι ολα τα διαθεσιμα μια και η αγορα συνεχως παρουσιαζει καινουργια. Δινεται ομως μια σαφης εικονα της προοδου του υπολογιστη στον τομεα αυτο.

WORD PERFECT 4.1

Ενα πολυ γνωστο ονομα της κατηγοριας εμφανιζεται και στην AMIGA. Evaς επεξεργαστης κειμενου που ξεκινησε απο τον ΙΒΜ ΡC και ειχε μεγαλη επιτυχια. Το προγραμμα αποτελειται απο 4 δισκετες και ενα manual που ειναι περιπου 600 σελιδες. Στο θεμα της παρουσιασης του κειμενου το WORD PERFECT δικαιολογει το ονομα του. Δεν υπαρχει σχεδον τιποτα που να μην γινεται απο αυτο. Μια σειρα απο επιλογες μετατρεπει το κειμενο σας γρηγορα και χωρις δυσκολια. Σαν περιβαλλον δεν ειναι εντυπωσιακο αλλα αυτο μετραει λιγο μπροστα στη σιγουρια που αισθανεται ο χρηστης με τη χρηση του και την "επαγγελματικη" εμφανιση του.

Η εκδοση 4.1 δεν υποστηριζει την χρηση γραφικών σε συνδυασμό με κειμένο, αλλα αυτο ειναι μαλλον θεμα χρονου. Κι αυτο γιατι η εκδοση 5.0 που ηδη κυκλοφορει για συμβατους ειναι εφοδιασμενη με την αναλογη ρουτινα. Το προγραμμα υποστηριζει μια μεγαλη σειρα απο εκτυπωτες και δεν δημιουργει προβλημα στον τομεα αυτο. Βεβαια η χρηση του καλο θα ηταν να γινει σε συνδυασμο με ενα σκληρο δισκο ή στην χειροτερη περιπτωση με μια επεκταση μνημης του υπολογιστη. Ετσι θα μπορειτε να δουλεψετε ανετα ακομη και μεγαλα κειμενα και συγχρονως να εκμεταλλευτειτε τις δυνατοτητες δημιουργιας macros που

σας προσφερει

VIZAWRITE DESKTOP

να προγραμμα που φιλοδοξει να γεφυρωσει το χασμα αναμεσα στα προγραμματα επεξεργασιας κειμενου και στο desktop-publishing. Φαινεται ομως πως η προσπαθεια αυτη περιορίζεται μονο στη χρηση περιορισμενων γραφικων και σειρων χαρακτηρων. Το VIZAWRITE ειχε κανει την εμφανιση του

στο Commodore 64 αλλα παρ ολη την "ταπεινη" καταγωγη του μπορουμε να πουμε πως εκμεταλλευεται καλα το πε-

ριβαλλον της AMIGA.

Ετσι μπορουν να ανοιχθουν συγχρονως πολλα κειμενα, σε διαφορετικα παραθυρα και να μεταβληθουν οι παραμετροι των διαστασεων τους με τη χρηση του ποντικιου. Οι χαρακτηρες που υποστηριζονται απο το προγραμμα ειναι μονο οι στανταρ της ΑΜΙGΑ, αν και αυτοι μπορούν να μεταβληθούν με τη βοηθεία των utilities που περιεχουν οι δισκετες του λειτουργικου. Οσο για την συνεργασια με τους εκτυπωτες υπαρχουν δυνατοτητες, αλλα ειναι περιορισμένες σε σχεση με αλλα προγραμματα του ειδους. Δεν υπαρχει λεξικό ενώ ενα ενδιαφερον προτερημα ειναι η υπαρξη κωδικου του χρηστη για την εμφανίση των κειμενων. Το VIZAWRITE δεν δικαιολογει τον τιτλο που διεκδικει. Στεκεται ανετα σαν επεξεργαστης κειμενου οχι ομως και σαν συστημα εκδοσης DTP.

SCRIBBLE

Ενα απο τα πρωτα προγραμματα που εμφανισθηκαν στην ΑΜΙGΑ για να καλυψουν τον χωρο της επεξεργασιας κειμενου. Απο τοτε εχουν εμφανισθει πολλες βελτιωμενες εκδοσεις του, ομως συνεχίζει να παραμενει στην αρχικη του μορφη που δειχνει απλοτητα και ευκολια. Ειναι στην ουσια ενας απλος κειμενογραφος που δεν ασχολειται με γραφικα ή εξτρα ευκολιες αλλα ξερει να κανει καλα την δουλεια του.

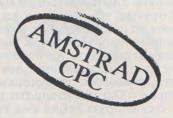
Ο χειρισμος του κειμενου γινεται με ειδικους χαρακτηρες-κωδικους που ρυθμίζουν τις παραγραφους, τις σελίδες και τα διαστηματα. Μια καπως παλια αντιληψη που ομως εχει χρησιμοποιηθει πολυ και εχει αποδωσει. Αν τα κειμενα που γραφετε προκειται να επεξεργαστουν απο ενα συστημα DTP τοτε δεν χρειαζεστε τιποτα παραπανω. Ενα ακομη προσον ειναι οτι δεν χρειαζεται επεκταση μνημης και μπορει να δουλεψει ακομη και με ενα disk drive.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Αυτα ηταν λοιπον μερικα απο τα προγραμματα που κυκλοφορουν στην IGA με στοχο την κειμενογραφηση. Καθενα εχει τα δικα του χαρακτηριστικα και τις δικες του ιδιομορφιες. Τα περισσοτερα αν οχι ολα υπαρχουν στην Ελληνικη αγορα και μια βολτα στα αναλογα καταστηματα μπορει να σας πληροφορησει για περισσοτερες δυνατοτητες ή και νεες εκδοσεις τους.

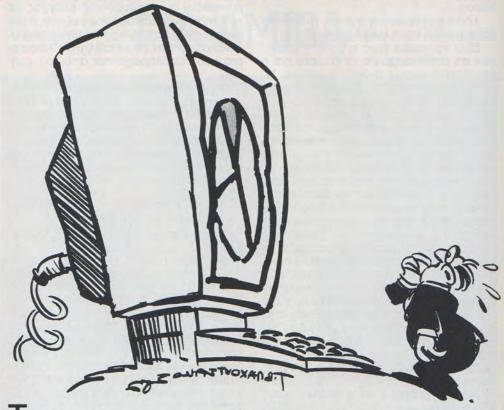
Αντωνης Βαμβακαρης

PIE CHARTS LIA CPC

Τα PIE CHARTS ειναι μια εξαιρετικα σημαντικη και χρησιμη μεθοδος συγκριτικης απεικονισης δεδομενων στην οθονη του υπολογιστη. Σε αυτο το αρθρο σας παρουσιαζουμε μερικες εφαρμογες PIE CHARTS που αφορουν τον 6128.

α γραφικα των ηλεκτρονικων υπολογιστων χρησιμοποιουνται σε μεγαλη εκταση στο χωρο των επιχειρησεων σαν εργαλεια οικονομικης αναλυσης και προγραμματισμου. Συγκεκριμενες πληροφοριες μπορούν να γινούν περισσότερο κατανοητες οταν παρουσιαζονται με γραφικές παραστασείς, ένω η εντυπωση που αφηνει μια εικονα ειναι περισσοτερο καθαρη απο αυτη που αφηνει μια τυπωμενη σελιδα χαρτιου. Για ολους τους παραπανω λογους εχουν αναπτυχθει ειδικα πακετα software τα οποια εκμεταλλευονται τις ικανοτητες των υπολογιστων στη γραφικη απεικονιση δεδομενων.

Τα Pie Charts ειναι μια απο τις μεθοδους γραφικης απεικονισης δεδομενων η οποια χρησιμοποιειται ευρεως στο χωρο των επιχειρησεων. Κυριο χαρακτηριστικο της ειναι η δυνατοτητα συγκριτικης - αναλογικης παρουσιασης και αξιολογησης οικονομικων στοιχειων τα οποια σχετίζονται μεταξυ τους. Ας δουμε τωρα απο πιο κοντα μερικες συγκεκριμενες εφαρμογες οι οποιες αφορουν τα Pie Charts.

PIE PROGRAM

Το παρακατω προγραμμα αποτελει ενα τυπικο παραδειγμα εφαρμογης PIE CHART και σας συνιστουμε να το πληκτρολογησετε προκειμενου να πειραματιστειτε επανω του και να κατανοησετε την δομη του.

10 REM

12 REM PIE PROGRAM

15 REM

20 CLS:INK 0,13:INK 1,0:INK 2,3:INK 3,7

30 MODE 1

40 REM INPUT DATA

50 PRINT "WELCOME TO PIE CHART

PROGRAM"

60 INPUT"MAIN TITLE:";M\$

65 P1=LEN(M\$):P1=20-P1/2

70 INPUT HOW MANY SEGMENTS FOR

DISPLAY;";NUMBER

72 DIM S(NUMBER),H\$(NUBER),POINT

(NUMBER), CUM(NUMBER)

73 TOTAL=0:CANGLE=0

75 FOR I=1 TO NUMBER

80 INPUT THIS SEGMENT

TITLE";H\$(I)

85 INPUT INPUT SEGMENT VALUE";S(I)

87 TOTAL=TOTAL+S(I)

90 NEXT I

100 FOR I=1 TO NUMBER

110 CANGLE=CANGLE+((S(I)/TOTAL)

(2-PI))

120 POINT(I)=CANGLE-(((S(I)/2)/

TOTAL)-(2-PI))

125 CUM(1)=CANGLE

130 NEXT I

135 CLS

200 LOCATE P1,I:PRINT M\$

205 TAG 210 REM SET CIRCLE SIZE 230 RADIUS=150 240 XC=320:YC=200 250 A=(2-PI)/100 260 ANGLE=0 270 X2=XC+RADIUS:Y2=YC 280 FOR I=1 TO 100 290 ANGLE=ANGLE+A 300 X1=X2:Y1=Y2 310 X2=XC+RADIUS-COS(ANGLE) 320 Y2=YC+RADIOUS-SIN(ANGLE) 330 MOVE X1,Y1 340 DRAW X2,Y2 350 NEXT I **360 REM 400 REM PLOT SEGMENTS** 402 REM 405 N=-1 410 FOR I=1 TO NUMBER 415 N=N+1:IF N=4 THEN N=1 420 MOVE XC,YC 430 X1=XC+RADIUS-COS(CUM(I)) 440 Y1=YC+RADIOUS-SIN(CUM(I)) 450 DRAW X1,Y1 460 X2=XC+(RADIUS/2)-COS(POINT(I)) 470 Y2=YC+(RADIOUS/2)-SIN (POINT(I)) 472 DISP=LEN(H\$(I))+15 475 MOVE X2, Y2 480 FILL N 482 IF X2 THEN DISP=DISP+10 485 MOVE X2-DISP,Y2 487 PRINT H\$(1);

Το παραπανω προγραμμα δεν παρουσιαζει δυσκολιες στην κατανοηση του. Προσεξτε οτι γινεται χρηση της εντολης FILL η οποια δεν υπαρχει στον CPC 464. Παρατηρειστε επισης οτι οι πρωτογενεις πληροφοριες καταχωρουνται στο array S ενω οι τιτλοι των διαφορων τμηματών στο array Η\$. Στη συνεχεια υπολογιζονται οι γωνιες των τοξων και αποθηκευονται στο array CUM. Το array CUM κρατα τη συνολικη γωνια καθε τοξου απο το σημειο εκκινησης (0 μοιρες). Για παραδειγμα εαν τα τρια πρωτα τμηματα ειχαν ανοιγμα 15,15 και 5 μοιρες αντιστοιχα, οι γωνιες τους θα καταχωρουντο στο array CUM σαν 15,30 και 35 αντιστοιχα.

490 NEXT I

EXPLODE PROGRAM

Γ παρχουν διαφορες παραλλαγες του προγραμματος που δωσαμε προηγουμενως πολλες απο τις οποιες πιστευουμε οτι εισαστε σε θεση να τις ανακαλυψετε και μονοι σας. Μια απο τις πιο ενδιαφερουσες εξ αυτών ειναι το EXPLODE PROGRAM που δινουμε στη συνεχεια.

12 REM EXPLODE PIE PROGRAM 13 REM DRAWS A PIE CHART WITH

14 REM AN EXPLODED SECTION

15 REM

20 CLS:INK 0,13:INK 1,0:INK 2,6:INK 3,12 **30 MODE 1 40 REM INPUT DATA** 50 PRINT "WELCOME TO PIE CHART PROGRAM" 70 INPUT"HOW MANY DEGMENTS FOR DISPLAY;";NUMBER 80 INPUT"SEGMENT TO BE **EXODED?":EXPLODE** 90 IF EXPLODE=NUMBER THEN PRINT"CANNOT EXPLODE LAST SEG **ENT: RESTART:GOTO 80** 100 DIM S(NUMBER),H\$(NU BER), POINT (NUMBER), CUM (NUMBER) 110 TOTAL=0:CANGLE=0 120 FOR I=1 TO NUMBER 130 PRINT"INPUT TITLE FOR SEGMENT ":I;INPUT H\$(I) 140 INPUT INPUT SEGMENT VALUE";S(I) 150 TOTAL=TOTAL+S(I) 160 NEXT I 170 TAG 180 FOR I=1 TO NUMBER 190 CANGLE=CANGLE+((S(I)/TOTAL) (2-PI)) 200 POINT(I)=CANGLE (((S(I)/2)/TOTAL)-(2-PI)) 210 CUM(1)=CANGLE 220 NEXT I 230 CLS 240 REM SET CIRCLE SIZE 250 RADIUS=150 260 XC=320:YC=200 270 A=(2-PI)/100 280 ANGLE=0 290 X2=XC+RADIUS:Y2=YC 300 FL1=0:FL2=0 310 FOR I=1 TO 300 320 ANGLE=ANGLE+A 330 X1=X2:Y1=Y2 340 IF ANGLE=CUM(EXPLODE-1) AND FL1=0 THEN GOSUB 630 350 IF ANGLE=CUM(EXPLODE) AND FL2=0 THEN MOVE XC,YC:DRAW X1,Y1 360 IF ANGLE=CUM(EXPLODE) AND FL2=0 THEN XC=XHOLD:YC=YHOLD 370 X2=XC+RADIUS-COS(ANGLE) 380 Y2=YC+RADIOUS-SIN(ANGLE) 390 IF ANGLE=CUM(EXPLODE-1) AND FL1=0 THEN X1=X2:Y11=Y2 400 IF ANGLE=CUM(EXPLODE-1) AND FL1=0 THEN MOVE XC, YC:DRAW X2, Y2:FL1=1 410 IF ANGLE=CUM(EXPLODE) AND FL2=0 THEN ANGLE=ANGLE A:X1=X2:Y1=Y2:FL2=1:GOTO 330 420 MOVE X1,Y1 430 DRAW X2,Y2 440 NEXT I 450 REM **452 REM PLOT SEGMENTS 455 REM** 460 N=-1 470 FOR I=1 TO NUMBER

530 X2=XC+(RADIUS/2)-COS(POINT(I)) 540 Y2=YC+(RADIOUS/2) SIN(POINT(I)) 550 DISP=LEN(H\$(I))+15 560 MOVE X2,Y2 570 FILL N 580 IF X2 THEN DISP=DISP-4 590 MOVE X2-DISP,Y2 600 NEXT I 610 GOSUB 700 **620 END** 630 REM CALCULATE XC, YC POSI IONS FOR EXPLODED SECTION 640 REM FIRST CALCULATE BISETION ANGLE 650 BIS=((CUM(EXPLODE)-CUM(E PLODE-1))/2)+CUM(EXPLODE-1) 660 XHOLD=XC:YHOLD=YC 670 XC=XHOLD+20-COS(BIS) 680 YC=YHOLD+20-SIN(BIS) 690 RETURN 700 REM NOW PLOT TITLES 710 N=-1 720 FOR I=1 TO NUMBER 730 N=N+1:IF N=4 THEN N=1 740 MOVE XC,YC 750 X1=XC+RADIUS-COS(CUM(I)) 760 Y1=YC+RADIOUS-SIN(CUM(I)) 770 DRAW X1,Y1 780 X2=XC+(RADIUS/2)-COS(POINT(I)) 790 Y2=YC+(RADIOUS/2) SIN(POINT(I)) 800 DISP=LEN(H\$(I))+15 810 MOVE X2,Y2 820 IF X2+ THEN DISP=DISP-4 830 MOVE X2-DISP,Y2 840 PRINT H\$(I); 850 NEXT I 860 RETURN Το παραπανω προγραμμα δημιουργει ενα PIE CHART οπως και αυτο που δωσαμε στην αρχη.

520 DRAW X1,Y1

Η διαφορα ειναι οτι εδω ενας τομεας ο οποιος επιλεγεται απο τον χρηστη

διαχωριζεται απο τους υπολοιπους προκειμενου να τονιστει ιδιαιτερα. Το τελικο αποτελεσμα θυμιζει τον αποχωρισμο ενος κομματιου απο ενα... ολοκληρο κεικ!

Απο προγραμματιστικη αποψη δεν νομιζουμε οτι θα συναντησετε σοβαρες δυσκολιες. Προσεξτε οτι μερικες ρουτινες του παραπανω προγραμματος ειναι ιδιες με μερικες απο αυτες που ειδαμε

στο αρχικο.

Αυτο συμβαίνει διοτί μερικές από τις εργασιες που επιτελουνται ειναι κοινες και για τα δυο. Οι περισσοτερο εμπειροι απο εσας θα μπορεσουν χρησιμοποιωντας ρουτινες και απο τα δυο προγραμματα να φτιαξουν νεες εκδοσεις προσαρμοσμενες στις δικες τους αναγκες. Σε επομενα τευχη θα σας παρουσιασουμε μερικες ακομα εφαρμογες που αφορουν το ιδιο θεμα.

Γιωργος Κοτσιρας

500 X1=XC+RADIUS-COS(CUM(I))

510 Y1=YC+RADIOUS-SIN(CUM(I))

480 N=N+1:IF N=4 THEN N=1

490 MOVE XC,YC

MICRO-ПЕРІЕРГА

Πολλα και περιεργα απο τον χωρο της πληροφορικης που σιγουρα σας ενδιαφερουν.

ΚΑΡΕΚΛΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

Μια πολυ γνωστη γερμανικη εταιρεια κατασκευης καθισματων γραφειου ερχεται να προτεινει στους χρηστες προσωπικων υπολογιστων δυο αρκετα ενδιαφερουσες αλλα παραδοξες λυσεις που υποσχονται να ανακουφισουν απο τα συμπτωματα που προκαλει η πολυωρη καθιστικη εργασια.

Τα καθισματα που προτεινει η Steifensand (Steifensand - Allee. Postfach 1220 D - 8508 Wendelstein / Nurnberg) ειναι καπως διαφορετικα απο οτι εχουμε συνηθισει. Αρκετοι μαλιστα ειναι αυτοι που αμφιβαλλουν για το ποσο ανετα μπορει να ειναι για μια πολυωρη καθιστικη εργασια.

Παρ'ολα αυτα η εταιρεια υποστηριζει οτι οχι μονο ειναι ανετα και εργονομικα αλλα και οτι εχουν σχεδιαστει για να ανακουφιζουν τις συνεπειες που προκαλει η εργασια σε πολυωρη βαση για καποιον που ειναι αναγκασμενος απο τη φυση της δουλειας του να ειναι καθισμενος.

Παραλληλα η εταιρεια αναλυει και τα σημεια του σωματος στα οποια εχει ευεργετικη επιδραση το καθε καθισμα της. Τι αλλο θα δουν τα ματια μας ή μαλλον.....!!!

ΔΙΑΙΤΑ ΜΕΣΩ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗ

Χοντρουλες, γεματουλες και ολες οσες υποφερεται απο το συμπλεγμα της Αφροδιτης, χαμογελαστε!!! Βρεθηκε η λυση στο προβλημα του αδυνατισματος. Οχι δεν προκειται για καποια νεα μεθοδο διατροφης με λαχανακια Αραβιας και λεκιθινη Βρυξελλων αλλα για ενα προγραμμα για προσωπικους υπολογιστες το οποιο μπορει να σας βοηθησει να καθορισετε την προσωπικη σας διαιτα αναλογα με τις αναγκες του σωματος σας σε θερμιδες αλλα και τις γευστικες σας προτιμησεις. Το προγραμμα αυτο ονομαζεται Nutri-Fit και διατιθεται απο την εταιρεια Nutrisoft.

Μπορει να αναλυει και να προγραμματιζει τις αναγκες σας σε τροφες με βαση τα συμπερασματα των γνωστοτερων διαιτολογων και μια ποικιλια τροφων που ξεπερνουν τις 1000. Οσοι λοιπον εχετε προβλημα βαρους και δεν θελετε να τρεχετε στα ινστιτουτα αδυνατισματος αφηστε τον ηλεκτρονικο υπολογιστη σας να καθορισει την διαιτα που

θα ακολουθησετε.

ΜΗΧΑΝΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΠΩΛΗΣΗΣ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ ΣΤΟ ΜΕΤΡΟ ΤΟΥ ΛΟΝΔΙΝΟΥ

ο προγραμμα μηχανοργανωσης του συστηματος πωλησης εισιτηριων του υπογειου σιδηροδρομου του Λονδινου ειναι σχεδον ολοκληρωμενο και περιλαμβανει δικτυο επικοινωνιας δεδομενων

προηγμενης τεχνολογιας.

Ο Οργανισμος του υπογειου σιδηροδρομου του Λονδινου στραφηκε προς την εταιρεια GPT Data Systems για το ζωτικο παραγοντα των επικοινωνιων που αποτελεσε τμημα του υψους 165 εκατ. λιρων προγραμματος που μεταξυ αλλων προεβλεπε την εγκατασταση μηχανηματών πωλησης εισιτηριών που λειτουργουν με υπολογιστη σε 248 υπογειους σταθμους και αυτοματες θυρες ελεγχου εισιτηριων σε 63 σταθμους με μεγαλη κινηση. Η εταιρεια προμηθευσε περισσοτερα απο 700 Modems (διαμορφωτες - αποδιαμορφωτες) και ενα συγχρονο δικτυο διαχειρισης για τη μεταφορα πληροφοριων αναμεσα στο δικτυο σταθμων του μετρο και του κεντρου επιχειρησεων.

Τώρα, το μηχανοργανωμενο συστημα επιτρεπει στους επιβατες να αγοραζουν περισσοτερα ειδη εισιτηριων απο μηχανηματα αυτοματης πωλησης, εχει αυτοματες θυρες εξοδου και παρεχει συγκεντρωμενα λογιστικα και διαχειριστικα στοιχεια που συντελουν στην καταγραφη του ρυθμου και συχνοτητας

διακινησης των επιβατων.

Τα Modems της GPT προσφερουν προσβαση στο δικτυο δεδομενων που συνδεει τους ηλεκτρονικους υπολογιστες σε καθε σταθμο με το κεντρο επιχειρησεων. Επιτρεπουν επισης τον εντοπισμο σφαλματων και την επεξεργασια των πληροφοριων που αφορουν τις πωλησεις εισιτηριων.

Υπαρχουν 264 Modems σταθμων που το καθενα ειναι συνδεδεμενο με ενα αντιστοιχο Modem με το κεντρο επιχειρησεων. Μαζι με τα ανταλλακτικα και τις τοπικες συνδεσεις, η συμβαση προεβλεπε την προμηθεια 723 μοναδων για ολοκληρο το δικτυο του υπογειου σιδηρο-

δρομου του Λονδινου.

Η GPT Data Systems προσφατα παρουσιασε μια παραλλαγη του Modem V22 BIS που χρησιμοποιειται στο δικτυο του μετρο του Λονδινου, που ειναι προσαρμοσιμο στις διαφορες προδιαγραφες που ισχυουν σε διαφορες χωρες. Το νεο αυτο Modem που ονομαζεται 2422 μπορει να μετασχηματιστει πολυ ευκολα για να προσαρμοζεται στα διαφορα διεθνη προτυπα. Επισης, για πρωτη φορα, περιλαμβανει συστημα διορθωσης σφαλματων που επιτρεπει σε ενα Modem των 2400 BIT το δευτερολεπτο να διαβαζει αποτελεσματικα πληροφοριες με ρυθμο μεχρι 4800 ΒΙΤ το δευτερολεπτο, οπως λεει η εταιρεια.

ΧΑΡΑΞΗ ΟΔΙΚΩΝ ΑΡΤΗΡΙΩΝ ΜΕ Η/Υ

για τη σχεδιαση οδικων αρτηριων, απαλασσει τον σχεδιαστη απο πολλες χρονοβορες λειτουργιες ρουτινας, μειωνοντας ετσι σημαντικα τον χρονο που απαιτειται για την παραγωγη λεπτομερους χαραξης αυτοκονητοδρομων. Με το αυτονομο τμημα Διαλογικης Χαραξης MOSS (MOSS Interactive Alignment), ολα τα δεδομενα τηρουνται σε στοιχειωδη μορφη επιτρεποντας τη δημιουργια, αναλυση και χειρισμο στοιχειων με ταχυτητα και ακριβεια που δεν ηταν εφικτη κατα το παρελθον.

Η αυτοματοποιηση των υπολογισμων βοηθαει τους σχεδιαστες αυτοκινητοδρομων να χειριζονται διαλογικα οποιονδηποτε συνδυασμο μονιμων, ελευθερων και πλωτων στοιχειων μαζι με τη

σχετικη εκτελεση τους.

Οι αρχικοι χειρισμοι και υπολογισμοι γινονται με τροπο που θυμιζει τα προχειρα σχεδια που κανουν οι σχεδιαστες πριν καταληξουν στο τελικο. Οταν επιτευχθει το καλυτερο δυνατο αποτελεσμα, τα δεδομενα μπορουν τοτε να μεταφερθουν στην κυρια μοναδα για αποθηκευση και περαιτερω αναπτυξη του

προγραμματος χωρις να χρειαζεται να γινει επανασχεδιαση που απαιτει πολυ

χρονο.

Το νεο πακετο θεωρειται ιδιαιτερα καταλληλο για τη σχεδιαση αυτοκινητο-δρομων σε πυκνοκατοικημενες αστικες περιοχες. Η ευχερεια επιλογης των καταλληλων μονιμων, ελευθερων ή πλωτων στοιχειων, καμπυλων και τυπων εκτελεσης προγραμματων επιτρεπει την πραγματικη χαραξη αυτοκινητοδρομων. Το συστημα δινει στον σχεδιαστη μια πληρως διαλογικη σχεση με το προτυπο του και ολους τους περιορισμους του.

Οποιοδηποτε σημαντικο σημειο κατα τη χαραξη μπορει να μετατοπισθει για να διευκολυνθει η εισαγωγη τους των δεδομενων αυτων. Η θεση οποιουδηποτε εμποδιου και οι επιπτωσεις που μπορει να εχει στις προτεινομενες χαραξεις υπολογιζεται και παρουσιαζεται αυτοματως. Οι προτεινομενες χαραξεις και αναθεωρησεις μπορουν να διερευνηθουν βασει υποθετικων ερωτηματων, γεγονος που επιτρεπει στον μηχανικο να σχεδιασει την καλυτερη δυνατη χαραξη καθε διαδοχικου τμηματος του αυτοκινητοδρομου.

ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΓΙΑ ΑΝΕΡΓΟΥΣ

Μια νεα υπηρεσια που δημιουργηθηκε στην Αγγλια εχει σαν στοχο να παρεχει στους ανεργους πληροφοριες σχετικα με την εξευρεση εργασιας και την επαγγελματικη εκπαιδευση μεσω της τηλεορασης. Το νεο προγραμμα εξευρεσης εργασιας θα μεταδίδει πληροφοριες σχετικα με κενες θεσεις εργασιας που υπαρχουν σε ολοκληρη τη χωρα και εκπαιδευτικες πληροφοριες, καθως και θεσεις εργασιας σε αλλες ευρωπαϊκες χωρες μεσω της ORACLE, της ανεξαρτητης υπηρεσιας τηλεοπτικων ειδησεων teletext.

Το teletext εχει υιοθετηθει σε πολλες χωρες του κοσμου, και επιτρεπει στους θεατες να διαβαζουν τις τελευταιες ειδησεις, δελτια καιρου και εκθεσεις οδικης κυκλοφοριας στις οθονες τους, καθως και πολλα αλλα χρησιμα στοιχεια. Η τηλεοραση του BBC εχει το δικο της συστημα που ονομαζεται CEEFAX.

Αν και οι αριθμοι των ανεργων πεφτουν σταθερα τα τελευταια τρια χρονια, υπαρχουν ακομα περισσοτερες απο 600.000 κενες θεσεις εργασιας προς πληρωση. Η προσφατη συμπραξη του αγγλικου υπουργειου εργασιας με τον ιδιωτικο τομεα για τη μεταδοση των πληροφοριων απευθειας στα σπιτια των ενδιαφερομενων θα συμβαλλει στη βελτιωση της καταστασης.

ΕΡΕΥΝΕΣ ΣΤΟΥΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΣΠΟΝΔΥΛΙΚΗΣ ΣΤΗΛΗΣ

αποκατασταση σε ενα παραλυτο ατομο της ικανοτητας να βαδιζει και παλι δεν αποτελει φιλοδοξια μονον των φυσιοθεραπευτων. Σημερα γινονται μελετες για την εφαρμογη της υψηλης τεχνολογιας στη διεγερση με ηλεκτρισμο των μυων των κατω ακρων παραπληγικων ασθενων για να αποκατασταθει καποιος βαθμος κινητικοτητας. Οι τραυματισμοι της σπονδυλικης στηλης εχουν τρομακτικες επιπτωσεις και πολυ συχνα εχουν σαν αποτελεσμα να παραμεινει το θυμα καθηλωμενο για την υπολοιπη ζωη του σε αναπηρικη καρεκλα.

Πριν απο 50 χρονια περιπου, οι ασθενεις που επασχαν απο τετοιου ειδους παθηση ζουσαν περιπου 5 χρονια πεθαινοντας τελικα απο νεφρικη ανεπαρκεια. Χαρη στη νεα τεχνολογια, οι ασθενεις αυτοι τωρα μπορουν να ελπιζουν σε σχεδον φυσιολογικη διαρκεια ζωης αν και αντιμετωπίζουν ελλειψη ανεσης, ψυχολογικα προβληματα και παραμονη αρκετων μηνων στο νοσοκομειο.

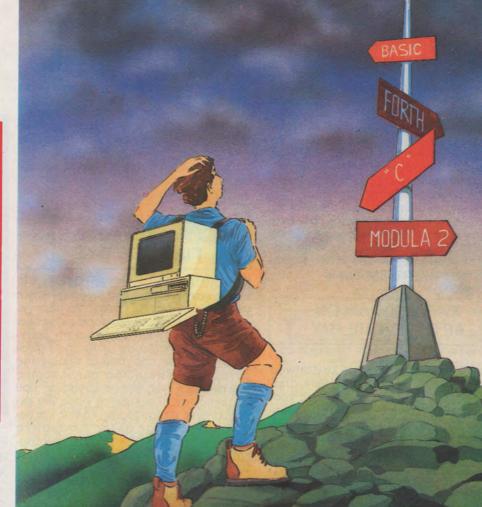
Εχουν γινει πολλες ερευνες πανω στον μεμονωμενα χρησιμοποιουμενο ηλεκτρικο ερεθισμο για να δημιουργηθουν μυες που ειναι σε θεση να αντισταθουν στην κουραση. Κατα γενικη παραδοχη, παλμικες δοσεις τασης μικρης διαρκειας αναμεσα στα 80 και τα 160 βολτ και διαρκειας 300 χιλιοστών του δευτερολεπτου φαινεται να παραγουν τα καλυτερα δυνατα αποτελεσματα. Οι ερευνες που γινονται στην Αγγλια ειχαν σαν αποτελεσμα την τελειοποιηση μιας καρεκλας με ενσωματωμενο πτυσσομενο πλαισιο και ηλεκτρικα κουμπια χειρισμου. Τουτο μπορει να δινει ερεθισματα στους μυες των κατω ακρων του ατομου που χρησιμοποιει την καρεκλα, επιτρεποντας του να σηκωθει απο την καθιστη θεση στην ορθια. Οι διακοπτες που βρισκονται στα χερια του πλαισιου ορθιας στασης χρησιμοποιουνται για να ελεγχεται η ενσταση των ηλεκτρικων ερεθισματων και ο ρυθμος με τον οποιο ο ασθενης σηκωνεται ή επανερχεται στην καθιστη σταση.

Οσο ενθαρρυντικα και αν ειναι αυτα τα αποτελεσματα, απεχουν ακομα πολυ απο την εποχη που ενα παραπληγικο ατομο θα μπορει να περπαταει κατω απο πληρη ηλεκτρονικο ελεχγο. Αν κοιταξουμε ομως στο απωτερο μελλον η τεχνολογια της εμφυτευσης,θα διαδραματισει σημαντικο ρολο στον ερεθισμο των μυων. Ομως, λογω της μεγαλης ισχυος που απαιτειται για να βαδισει ενα ατομο, το ρευμα του εμφυτευματος θα πρεπει να προερχεται απο πηγη εξω απο το σωμα του ασθενους.

Γιωργος Βαισμενος

ΓΛΩΣΣΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΑΜΙGΑ

Τι προσφερεται σημερα στο χωρο της AMIGA για τη δημιουργια προγραμματων και εφαρμογων. Μια ξεναγηση στις πιο γνωστες γλωσσες και τις εκδοσεις τους στην AMIGA. Πρωτο μερος και επεται συνεχεια.

Ανεξαρτητα απο τον υπολογιστη που θα προτιμησετε και το λειτουργικο συστημα που θα τον υποστηρίζει είναι βεβαιο, πως ακομη και η απλουστερη εφαρμογη που θα θελησετε να αναπτυξετε χρειαζεται μια γλωσσα επικοινωνιας.

Αν βεβαια εξαιρεσούμε το επίπεδο γλωσσας μηχανης, που είναι δυσκολο στην εκμαθηση και καθολού φιλικό για τον χρηστη, στη διαθεση μας υπαρχούν μια σείρα απο γλωσσες προγραμματισμού. Η καθε μια από τη δίκη της σκοπία και φιλοσοφία διεκδίκει μια θέση στην συλλογη των προγραμματών σας αλλα και το προνομιο να αναπτυξει με τις δικες της μεθοδους τις εφαρμογες σας.

Σημερα στην αγορα υπαρχει μια μεγαλη σειρα απο γλωσσες προγραμματισμου που συνεχως βελτιωνονται παρουσιαζοντας νεες εκδοσεις και βελτιωμενα χαρακτηριστικα. Ποια ομως ειναι η πιο καταλληλη για τη δημιουργια των προγραμματων σας;

Οι τροποι εξετασης ενος τετοιου θεματος συχνα ειναι διαφορετικοι και μπορουν να δωσουν διαφορετικα αποτελεσματα. Ορισμενοι παραγοντες, οπως το ειδος μιας συγκεκριμενης εφαρμογης

COMPUTER & SOFTWARE / ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1990

που προκειται να δημιουργηθει ή η ικανοτητα και ευελιξια του συστηματος, παιζουν σημαντικο ρολο. Πολυ σημαντικη ειναι ακομη η ταχυτητα εκτελεσης του προγραμματος ειδικα σε περιπτωσεις μεγαλου ογκου δεδομενων και υ-

πολογισμων.

Αν τα παραπανω φαινονται πολυ σοβαρα και με πρωτευοντα ρολο στην επιλογη, υπαρχουν και ορισμενα σημεια που θα μπορουσαμε να τα θεωρησουμε εξισου σήμαντικα για μια σωστη αποφαση αγορας. Ενα απ' αυτα ειναι το ποσο σωστα και σε βαθος μια γλωσσα εκμεταλλευεται τις ρουτινες της ROM του υπολογιστη. Ενας πληρης ελεγχος σε ενα τοσο νευραλγικο σημειο του υπολογιστη μπορει να σας εξασφαλισει τη δημιουργια και υποστηριξη ολοκληρωμενων προγραμματων καθε ειδους.

Δευτερο σημειο ειναι η ευκολια χειρισμου και προγραμματισμου. Το περιβαλλον που δημιουργειται απο τη γλωσσα επηρεαζει ουσιαστικα τις επιδοσεις σας και τα αποτελεσματα της εργασιας σας. Αλλωστε ο χρονος ειναι ισως το σημαντικοτερο πραγμα που μια γλωσσα δεν πρεπει να σπαταλαει ασκοπα.

Και τριτο ειναι ο απαιτουμενος χρονος για την γνωση και πληρη εκμεταλλευση των δυνατοτητων της γλωσσας. Θα ηταν κριμα να αφιερωσετε χρονο σε μια γλωσσα προγραμματισμου μονο και μονο για να διαπιστωσετε πως δεν ταιριαζει με τις απαιτησεις σας. Αυτοι ειναι κυριοτεροι παραγοντες που θα εξετασουμε στην παρουσιαση που ακολουθει, δινοντας βαση περισσοτερο στην ευκολια χειρισμου, το περιβαλλον και τις "εξυπνες λυσεις" της καθε γλωσσας παρα σε θεματα τεχνικα και μετρησεις δευτερολεπτων.

Στην AMIGA σημερα κυκλοφορουν σχεδον ολες οι γνωστες γλωσσες προγραμματισμου. Απ ' αυτες διαλεξαμε τεσσερις και παρουσιαζουμε τις πιο γνωστες εκδοσεις τους συμφωνα με τα

παραπανω κριτηρια.

ΓΛΩΣΣΑ C

Ο ειναι η γλωσσα στη οποια ειναι γραμμενο το μεγαλυτερο μερός του λειτουργικου της AMIGA. Συγχρονως αποτελει την πιο διαδεδομενη γλωσσα μεταξυ των δημιουργων προγραμματων στην AMIGA. Μια δυνατη γλωσσα που μπορει να βοηθησει σε καθε προβλημα προγραμματισμου, ακομη και σε εφαρμογες οπου ο συγχρονισμος ειναι κρισιμος αναμεσα στα στοιχεια του προγραμματος. Το μονο προβλημα ειναι ισως οτι ενα προγραμμα σε C ειναι δυσκολο να κατανοηθει απο καποιον αλλο εκτος απο τον προγραμματιστη που το κατασκευασε. Τοσο οι μεταβλητες οσο και οι εντολες ειναι σε μια πολυ ελευθερη δομη και μορφη που απαιτει πολυ συγκεντρωση απο μερους του χρηστη. Η εκμαθηση της δεν ειναι ευκολη αλλα σι-

γουρα αξιζει τον κοπο.

Στην ΑΜΙGΑ υπαρχουν δυο εκδοσεις της γλωσσας που προερχονται απο διαφορετικους κατασκευαστες και ειναι η ΜΑΝΧ ΑΖΤΕС C και η LATTICE C. Και οι δυο προσφερουν ολα τα απαραιτητα εργαλεια για τον προγραμματισμο της ΑΜΙGΑ, οχι ομως και για την εκμαθηση της γλωσσας. Σιγουρα καποιο βοηθημα ειναι απαραιτητο για την σωστη χρηση οποιουδηποτε πακετου.

MANX AZTEC C

εκδοση αυτη συνοδευεται απο ενα τεραστιο και δυσκολο στη χρηση του manual. Στην ουσια προκειται για εναν compiler που προσφερει πολυ καλο ελεγχο του εισαγωμενου κωδικα και των δεδομενων. Ολες οι λειτουργιες γινονται μεσα απο το CLI. Αν θα θελαμε να περιγραψουμε μια τυπικη σειρα εργασιων με τη γλωσσα αυτη θα ηταν ως ε-

Πρωτα απ ολα φορτωνετε εναν text editor (απο τους πολλους που υπαρχουν στην AMIGA) και το αρχειο σε C που θελετε να διορθωσετε. Αν προκειται για νεο αρχειο η διαδικασια ειναι η ιδια. Οταν η επεξεργασια της σειρας των εντολων ολοκληρωθεί, σωνετε την εργασία σας και περνατε στον MANX compiler. Δινοντας το ονομα του αρχειου σας αυτος αναλαμβανει τη μεταφορα και εκτελεση του. Αν κατα το compilation προκυψουν λαθη, σας πληροφορει γι αυτα, οποτε πρεπει να γυρισετε στον text editor και να τα διορθωσετε. Αλλιως το προγραμμα σας ειναι ετοιμο να τρεξει αφου πρωτα μεταφραστει απο τον assembler και δικτυωθει με τις απαραιτητες υπορουτινες του συστηματος.

Η AZTEC C υποστηρίζει και εκμεταλλευεται πληρως ολες τις ρουτίνες του λειτουργικου της AMIGA. Οτιδηποτε περιεχεται στην ROM μπορεί να κληθεί α-

πλα με το ονομα του.

LATTICE C

Μια εκδοση που δεν εχει να ζηλεψει τιποτα απο την προηγουμενη. Ισως οι οδηγιες χρησεως να ειναι περισσοτερο φιλικες και με περισσοτερα παραδειγματα, αλλα σιγουρα δεν καλυπτουν τον χρηστη. Οι τελευταιες εκδοσεις περιεχουν την δυνατοτητα διαφορετικων μοντελων μνημης (διαθεσιμης) που σιγουρα βοηθα στη σωστοτερη χρηση. Περα απ αυτο ο τροπος λειτουργιας δεν διαφερει απο την ΜΑΝΧ ΑΖΤΕС C. Το CLI ειναι και εδω ο τοπος εργασιας με βηματα αναλογα. Οι ταχυτητες επεξεργα-

σιας γερνουν μαλλον προς το μερος της AZTEC χωρις ομως αυτο να σημαινει σημαντικες διαφορες. Η LATTICE C προσφερει εξισου καλη προσβαση στις ρουτινες της ROM του υπολογιστη. Αυτο μαλιστα μπορει να γινει απευθειας και οχι με τη χρηση βοηθητικών ρουτινών της γλωσσας (που συναντουμε στην προηγουμενη).

Γενικα θα μπορουσαμε να κρινουμε τα πακετα σαν ισοδυναμα αν και δεν ενδιαφερει τοσο η συγκριση τους οσο οι δυνατοτητες της γλωσσας που εκφραζουν. Παντως η "αμιλλα" μεταξυ τους σιγουρα βγαζει ωφελημενους τους χρηστες που εχουν συνεχως βελτιωμενες εκδοσεις. Ας ελπισουμε μονο να δουμε να περιλαμβανεται και ο text editor μαζι με το πακετο και να μην χρειαζεται η αναζητηση του απο αλλου.

MODULA-2

γλωσσα αυτη αποτελει τον επισημο αντικαταστατη της PASCAL. Μια μοντερνα γλωσσα με μεγαλη ευκολια στην κατανοηση και την χρηση. Η βασικη φιλοσοφια της ειναι ο χωρισμος του προγραμματος σε λογικα κομματια που ονομαζονται modules που το καθενα εξυπηρετει και διαφορετικη συναρτηση. Η βασικη δομη καθε module αποτελειται απο δυο κομματια τα οποια χειριζονται τις εξης εργασιες.

Το πρωτο ρυθμίζει τις παραμετρους και ανακοινωνει στο συστημα τις αναγκες επεξεργασιας, ενω το δευτερο περιεχει τις εντολες που εκτελει το προγραμμα. Μια τετοια δομη αποδεικνυεται πολυ ευελικτη και γλιτωνει τον χρηστη απο πολλα τυπικα αλλα και λογικα λαθη που συμβαινουν σε αλλες γλωσσες. Οι compilers της γλωσσας αυτης ειναι πολυ αναλυτικοι στην παρουσιαση των λαθων αλλα και στον εντοπισμο τους. Αυτο μπορει να στοιχίζει καπως σε ταχυτητα αλλα ειναι μαλλον αποδεκτο απο τους χρηστες.

Στην AMIGA υπαρχουν τρια διαφορετικα πακετα που υποστηριζουν την γλωσσα αυτη. Το TDI MODULA-2, το M2Amiga και το Benchmark Modula-2 Και τα τρια εχουν να παρουσιασουν κοινα σημεια αλλα και ουσιωδεις διαφορες.

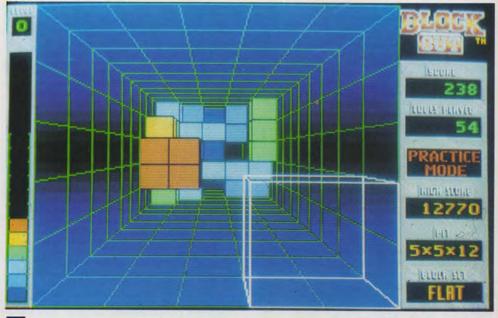
ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Επιλογη μιας γλωσσας για αναπτυξη εφαρμογων ή ακομη και για ενα δημιουργικο χομπυ σιγουρα δεν ειναι ευκολη δουλεια. Με τοσα προιοντα να διεκδικουν την προτιμηση σας και καθενα να προβαλλει τα πλεονεκτηματα του, ο χρηστης συχνα μπαινει σε διλημμα.

Αντωνης Βαμβακαρης

BLOCKOUT

Κατασκευαστης: CALIFORNIA DREAMS Format: AMIGA

TIME OUT

Οι υπολογιστες εκτος απο εργασια ειναι και διασκεδαση. Ηρθε η ωρα για ενα Time Out με τα καλυτερα παιχνιδια αυτου του μηνα. Στην παρουσιαση οι : Αντωνης Βαμβακαρης, Δημητρης Ματαφτσης και Νικος Σαλαμουρας.

Το ονομα της εταιρειας ειναι πολυ ομορφο μεν και προδιαθετει ευχαριστα (βλεπε παραλιες, surfing και ωραιες γυναικες) αλλα ειναι μαλλον αγνωστο. Αυτο δεν σημαινει τιποτα βεβαια, γιατι καλλιστα μπορει να γινει γνωστο και μονο με αυτο το παιχνιδι.

θυμαστε το TETRIS που εκανε παταγο διεθνως μολις κυκλοφορησε, και μας εκανε να δουμε με αλλο ματι τις προσπαθειες στο ρωσικο software; Λοιπον, η επιτυχια του ηταν τετοια που πρωτα κυκλοφορησε μια Αγγλικη εκδοση για ολους σχεδον τους υπολογιστες και μετα δεν αργησαμε να το δουμε και στις αιθουσες των ηλεκτρονικών παιχνιδιών. Αν νομίζετε οτι το ΤΕΤΡΙΝ με αυτα εξαντλησε τις δυνατοτητες του, τοτε γελαστηκατε. Δεν εχετε παρα να δειτε το εξοχο παιχνιδι της California Dreams,το οποιο προχωρα την ιδεα του παιχνιδιου ακομη περισσοτερο: αυτη την φορα εγινε τρισδιαστατο.

Και αυτο δεν σημαινει οτι εχουν σχεδιαστει οι πιστες και τα τουβλακια σε ψευτο-τρισδιαστατη μορφη, αλλα οτι χρησιμοποιειτε για το παιχνιδι ΚΑΙ τις τρεις διαστασεις του χωρου! Οσοι πιστοι του ΤΕΤRIS λοιπον, προσελθετε. Σας περιμενει μια ακομη μεγαλυτερη δοκιμασια των νευρων και της ικανοτητας σας στον χειρισμο του χωρου.

ΥΠΟΘΕΣΗ

ν υπαρχει κανεις που δεν εχει ακουσει περι TETRIS (πραγμα δυσκολο), πρεπει να πουμε δυο λογια για την ιδεα του παιχνιδιου. Το TETRIS ειναι ενα παιχνιδι που στηριζεται οχι μονο στα αντανακλαστικα, αλλα και στην γρηγορη σκεψη και καλη αντιληψη του χωρου (πολυ βασικο στην νεα εκδοση). Σκοπος ειναι να συσσωρευετε τουβλακια διαφορων σχηματων τα οποια πεφτουν απο πανω, στον πατο ενος πηγαδιου στην οθονη. Στο παλιο παιχνιδι δεν ειχατε παρα να μετακινειτε τα τουβλακια αριστερα-δεξια και να τα στριφογυρνατε γυρω απο τον εαυτο τους, ωστε να εφαρμοζουν το ενα με το αλλο και να γεμιζετε οριζοντιες γραμμες (πραγμα οχι και τοσο απλο στην αρχη).

Τωρα, αντι να γεμιζετε γραμμες γεμιζετε επιπεδα, και στριφογυρνατε τα τουβλακια ως προς τρεις διευθυνσεις: ως προς τον αξονα των χ, των y και των z! Αν δυσκολευοσαστε με το απλο ΤΕΤRIS, δεν σας συμβουλευω να συνεχισετε με το BLOCK OUT την καριερα σας στο χωρο των παιχνιδιων. Οι φιλοι του παιχνιδιου ομως, και ακομη οσοι απο σας

βρισκετε πολυ απλο (αν οχι μπαναλ) να πυροβολειτε εξωγηινους στην οθονη, πιστευω οτι θα βρειτε μια πολυ καλη απασχοληση για αρκετο καιρο.

ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ

Εισαγωγη του παιχνιδιου ειναι αρκετα εντυπωσιακη, με blocks που τριγυρνανε γυρω-γυρω σε αψογη τρισδιαστατη απεικονιση ενω ακουγεται ενα κομματι που θυμιζει μουσικη τσιρκου. Το κυριως παιχνιδι ειναι εξισου εντυπωσιακο, και οι επιλογες που μας δινονται καθολου ευκαταφρονητες:

-Choose setup. Μπορουμε να επιλεξουμε απο τρια προκαθορισμενα

παιχνιδια:

1) Flat Fun: Τα κομματια αποτελουνται απο κυβους σε απλα (σχετικα) σχηματα ενος επιπεδου. Τα σχηματα εχουν επεκταθει απο το αρχικο ΤΕΤRIS, και δεν αποτελουνται παντα απο 4 τετραγωνα (κυβους σε αυτο το παιχνιδι) οπως παλια.

 3-d Mania: Αν βρισκετε απλα τα προηγουμενα σχηματα, αυτα αποτελουνται απο κυβους, σε τρισδιαστατα γεωμετρικα σχηματα

δυο επιπεδων.

3) Out of Control: Μονο για μαζοχιστες ή ... διανειες! Τα κομματια ειναι σχεδον τυχαια και εχουν πολλες προεξοχες (να δω καποιον να τοποθετει αυτα τα κομματια χωρις κενα!). Καθε παιχνιδι επιλεγει το αντιστοιχο σετ κομματιων (απο Flat, Basic και Extended) τα οποια μπορειτε να επιλεξετε και ανεξαρτητα.

Αφου καθοριστει το παιχνιδι, μπορειτε να επιλεξετε γρηγορη, μετρια ή αργη περιστροφη των κομματιων. Μετα μπορειτε να αλλαξετε τις διαστασεις του πηγαδιου: Απο 6-18 επιπεδα βαθους, και απο 3-7 μεγεθη μηκους και πλατους, καθως και να ορισετε αν θα υπαρχει ηχος ή οχι.

-Write setup. Για να ξεκινατε παντα απο το αγαπημενο σας σετ (θα παρει αρκετο καιρο φανταζομαι για να το

αλλαξετε απο το βασικο).

-Practice mode: Τελειώς απαραιτητη επιλογη, μεχρι να μαθετε να κουμανταρετε τα κομματια (δηλαδη, το πως θα τα στριφογυρνατε για να πεσουν στην θεση που θελετε - ασχετα αν ειναι σωστη η οχι!)

-Demo: Μαλλον απο δω ξεκινηστε, για να παρετε μια ιδεα του τι σας

περιμενει.

-Help: Πολυ εξυπηρετικο, δειχνει ολους τους χειρισμους του παιχνιδιου.

-Quit: Αρκετα. Ως εδω.

Η κινηση στο παίχνιδι επιτυγχανεται με ταυτοχρονη χρηση mouse και πληκτρολογιου, ή μονο πληκτρολογιου. Η περιστροφη γινεται με χρηση των πληκτρων Q,W,Ε για τους αξονες των χ,y και z αντιστοιχα, αν θελουμε τα κομματια να περιστρεφονται με αντιστροφη φορα απο τους δεικτες του ρολογιου. Για την αντιθετη περιστροφη υπαρχουν τα πληκτρα A,S,D. Επιλογη μπορει να γινει μονο για ενα ειδος περιστροφης (ειτε αριστεροστροφα ειτε αντιθετα), οχι και τα δυο μαζι.

Είναι βασικό σε ενα τετοιό παιχνίδι η σωστή απόδοση του χωρού, και η ευκολία στην εκτιμήση των απόστασεων και της τοποθετήσης ενός κομματίου σε ακρίβες σημείο. Η σχεδίαση της οθόνης είναι ίδανική για αυτό τον σκόπο. Η πίστα του παιχνίδιου είναι σαν ενα πηγαδί στο οποίο κοιταμε ακρίβως από πανώ. Το πηγαδί απότελειται από επίπεδα, τα οποία προχωρούν προς το βαθός με αρκετα φυσική τρισδίαστατή προοπτική.

Τα τουβλακια απεικονιζονται συρματινα (wire-framed) πριν τοποθετηθουν, ωστε να βλεπουμε καθε φορα και το σχημα της κατω πλευρας. Μολις πεσουν στην θεση τους, βεβαια, γεμιζουν οι επιφανειες και μαλιστα με διαφορετικό χρωμα σε καθε επιπεδο, για να ειναι πιο ευκολος ο προσδιορισμος του βαθους. Στην αριστερη μερια της οθονης βλεπουμε ολα τα επιπεδα με τα αντιστοιχα χρωματα, ενω στην δεξια μερια εχουμε το σκορ, τον αριθμο των κυβων rou εχουν τοποθετηθει, το high score, τις διαστασεις του πηγαδιου (χ επι γ επι z), το ειδος των κομματιων που εχουμε επιλεξει καθως και αν παιζουμε σε κανονικο παιχνιδι ή κανουμε πρακτικη, ή τελος, αν παρακολουθουμε μονο την επιδειξη (demo).

ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ

α γραφικα του BLOCK OUT ειναι αψογα. Η ταχυτητα ειναι πολυ ικανοποιητικη, ειδικα αν σκεφτειτε τα μαθηματικα που χρειαζονται για ολες τις τρισδιαστατες περιστροφες των κομματιων και την απεικονιση ολων με

σωστη προοπτικη.

Συνολικα, το BLOCK OUT ειναι ενα παιχνιδι εντυπωσιακό αλλα και πολυ δυσκόλο. Δεν ειναι για να περασετε λιγη ωρα ξενοιαστα και σιγουρα δεν ειναι από τα παιχνιδιά που μπορει κανεις να παίξει με αξιωσείς από την πρώτη στιγμη. Χρειαζεται καποιό καιρό εξοικειωσης με τους χειρισμούς, και αρκετό καιρό για να παίξετε καλα.

Προσωπικα, θεωρω το BLOCK OUT ενα απο τα καλυτερα παιχνιδια που εχουν εμφανιστει φετος, τοσο σαν ιδεα οσο και σαν εκτελεση, και ειναι ενα παιχνιδι που σιγουρα θα κρατησει το ενδιαφερον σας για πολυ καιρο πριν εξαντλησετε τις δυνατοτητες του.

Το προγραμμα μας το παραχωρησε το Computer Market.

 Δ .M.

ГРАФІКА	8
ΗΧΟΣ	6
ΥΠΟΘΕΣΗ	10
ANTOXH ETO XPONO	9
ΣΥΝΟΛΟ	8

ALTERED BEAST

σως η πιο ελκυστικη κατηγορια arcade παιχνιδιων ειναι τα fighting games. Φυσικα αναφερομαστε στα παιχνιδια εκεινα που ελεγχωντας καποιον αρκετα σωματωδη χαρακτηρα, καταστρεφετε οποιον εχθρο εμφανισθει μπροστα σας.

Η κατηγορια αυτη εχει δωσει μεγαλα ονοματα οπως το DOUBLE DRAGON, το RENEGADE και αλλα. Παρ ολα αυτα καθε νεα γενια εχει και κατι νεο να δωσει, κατι νεο να συμπληρωσει. Και η προοδος ειναι, περα απο τα καλυτερα γραφικα ή την κινηση ειναι η ταχυτητα και η ευκολια

χειρισμου.

Το ALTERED BEAST ειναι ενα τυπικο δειγμα fighting game. Αν και η υποθεση του δεν τοποθετειται στην συγχρονη εποχη, αντιπροσωπευει την τελευταια γενια των παιχνιδιων αυτων. Ειναι μαλιστα μια μεταφορα του ομονυμου παιχνιδιου της SEGA απο τις αιθουσες των ηλεκτρονικων. Φυσικα αυτο ειναι ενα προσον για το προγραμμα. Βεβαια δεν ειναι δυνατον να γινει συγκριση, αφου οι δυνατοτητες των οικιακων υπολογιστων σπανια φθανουν τις arcade κονσολες των αρκετων Mbytes.

ΥΠΟΘΕΣΗ

κορη του Δια, η γνωστη Αθηνα, εχει εξαφανιστει. Ο Διας πιστευει πως υπευθυνος για την απαγωγη ειναι ο αρχοντας του κατω κοσμου που τουλαχιστον στις οδηγιες του προγραμματος ονομαζεται Nelf. Εμεις ξερουμε βεβαια πως αρχοντας του κατω κοσμου ηταν ο Αδης και δεν εχουμε καμμια ορεξη για εισαγωμενους θεους.

Τελος παντων τα πραγματα φαινεται πως ειναι πολυ σοβαρα αλλιως σλοκληρος Διας δεν θα ζητουσε την βοηθεια σας. Αφηστε που υπαρχεί και ενα αλλο μεγαλο

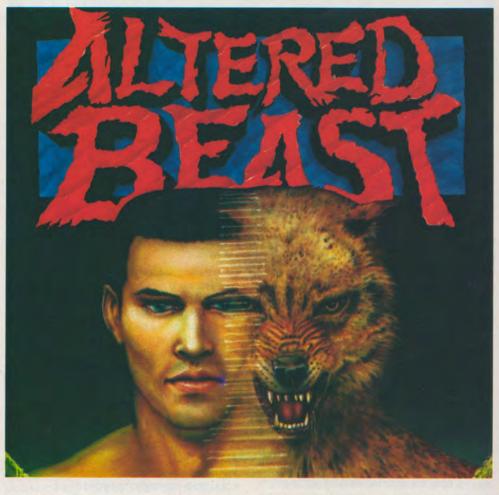
προβλημα.

Εισαστε νεκρος! Τωρα βεβαια Διας ειναι αυτος οτι θελει κανει. Ετσι λοιπον σας διαταζει να αναστηθειτε και να αρχισετε να ψαχνετε την κορη του. Να ειστε σιγουρος πως με οσα θα συναντησετε μπροστα σας γρηγορα θα ευχηθειτε να εισασταν σε καποιο αλλο πιο ησυχο μερος εστω και στον αλλο κοσμο.

Το παιχνιδι αποτελειται απο 5 επιπεδα συνεχους δρασης οπου οι εχθροι φαινονται να ειναι ατελειωτοι. Η οθονη κινειται οριζοντια και καθε

Κατασκευαστης: ACTIVISION

Format: AMSTRAD, AMIGA, ATARI ST, PC, C64.

επιπεδο αποτελειται απο μια μεγαλη σειρα τοπιων, που αμφιβαλλουμε αν θα προλαβετε να προσεξετε με τοσο κοσμο γυρω σας. Ξεκινατε την περιπετεια με τρεις ζωες, που μαλλον ειναι λιγες για τον αρχαριο παικτη. Βεβαια πρεπει να δεχτειτε αρκετα κτυπηματα για να χασετε μια απο αυτες, αλλα οπωσδηποτε χρειαζεται προσοχη και συνεση.

Η ενεργεια που εχετε καθως και το σκορ εμφανιζονται στο κατω μερος της οθονης μαζι με τα διαφορα μηνυματα του παιχνιδιου.

Η μονη βοηθεια που εχετε, στην προσπαθεια σας να σωσετε την Αθηνα, ειναι η ικανοτητα να μεταμορφωνεστε σε διαφορα θηρια.

Ενα χαρισμα που σας εδωσε ο Διας και που ειναι γνωστο οτι και ο ιδιος συχνα χρησιμοποιουσε για τις διαφορες αταξιες του.

ΟΙ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΙΣ

Σε τι λοιπον μπορειτε να μεταμορφωθειτε; Υπαρχουν τρεις διαφορετικες περιπτωσεις.

Μπορειτε να γινετε Λυκος, Τιγρης ή στην καλυτερη περιπτωση (και χειροτερη για τους εχθρους) Αρκουδα. Η δυναμη που αποκτατε και στις τρεις περιπτωσεις ειναι ξεχωριστη και σας δινει την δυνατοτητα να ξεπερασετε πολλες δυσκολες καταστασεις. Στα

264

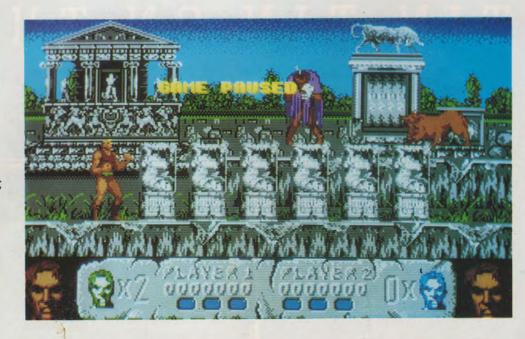
ανωτερα μαλιστα επιπεδα η μεταμορφωση ειναι αναγκαια και η μονη λυση επιβιωσης.

Το κακο ειναι πως οι μεταμορφωσεις δεν ειναι στη διαθεση σας καθε στιγμη. Πρεπει να μαζευετε τις διαφορες "μπαλες" που οι εχθροι σας αφηνουν πισω τους και μονο τοτε μπορειτε να αποκτησετε νεες δυναμεις. Βεβαια σαν απλος θνητος εχετε στη διαθεση σας μια σειρα απο κινησεις που μπορουν να εξοντωσουν τους περισσοτερους αντιπαλους. Αυτες επιτυγχανονται με συνδυασμο κινησεων του joystick και του fire button.

Το μενου περιλαμβανει κλωτσιες καθε ειδους, γροθιες και κτυπηματα στον αερα. Ο χαρακτηρας που ελεγχετε εχει πολυ καλη κινηση. Μπορει και κινειται προς ολες τις κατευθυνσεις με μεγαλη ευκολια, κανοντας μερικα αλματα που θα μπορουσαν να χαρακτηρισθουν υπερβολικα. Η δραση γινεται εντονοτερη μετα τις μεταμορφωσεις που σχεδον κανεις δεν μπορει να σας σταματησει.

Και πραγματικα υπαρχει μια μεγαλη ποικιλια αντιπαλων που θα συναντησετε. Ο καθενας εχει ενα ξεχωριστο τροπο εμφανισης και για τους περισσοτερους δεν αρκει ενα κτυπημα για να εξολοθρευθουν.

Από τα πιο ομόρφα σημεία του παιχνίδιου είναι εκείνο στο οποίο γιγαντίες πετρες εμφανίζονται ξαφνικα μπροστά σας και που όταν σπανε εμφανίζονται διαφορά συμπαθητικά τερατακία που για αγνωστό λογό τα εχουν μαζί σας. Ακομή στο τέλος καθε

επιπεδου σας περιμενει και καποιος ξεχωριστος και καθολου φιλικος αντιπαλος που συνηθως ειναι εξαιρετικών διαστασεών και ικανοτητών. Η εισοδος για το επομενο επιπεδο βρισκεται καθε φορα ακριβώς πισω του.

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ

ο ALTERED BEAST ειναι ενα πολυχρωμο παιχνιδι με πολλη δραση και ομορφα γραφικα. Υπαρχει ποικιλια αντιπαλων, σωστη κινηση και φυσικα η δυνατοτητα μεταμορφωσης σε καποιο διαφορετικο ον, που σιγουρα ειναι το πιο ισχυρο ατου του προγραμματος. Τα πεντε επιπεδα δεν ειναι λιγα αλλα ουτε και πολλα, αναλογα με το ποσο καλος εισαστε.

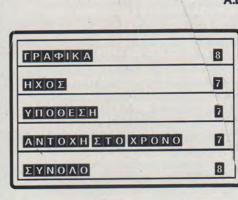
Αν και δεν παρουσιαζει κατι το ξεχωριστο ανηκει στην κατηγορια των παχνιδιων που αρεσουν στο κοινο και εχουν τους "φανατικους" φιλους τους. Αλλωστε η προιστορια του στις αιθουσες των ηλεκτρονικών εχει κανει το ονομα του γνωστο.

Ισως δεν μεινετε με ανοιχτο το στομα μπροστα του, θα περασετε ομως πολλες ευχαριστες Χριστουγεννιατικές ωρες προσπαθωντας να δειτε καθε φορα λίγο παρακατω.

Το προγραμμα μας προμηθευσε για το review, η Greek Software που εχει και την κεντρικη διαθεση.

A.B.

265

TIN TIN ON THE MOON

ια οσους βρισκουν το ονομα του παιχνιδιου γνωστο, πρεπει να πουμε οτι εχουν δικιο. Δεν προκειται παρα για μια απο τις περιπετειες του γνωστου μας Τεν Τεν. Τωρα γιατι το ΤΙΝ ΤΙΝ εχει μετατραπει σε Τεν Τεν στα Ελληνικα, δεν ξερω. Φανταζομαι για τον ιδιο λογο που τα Smurfs μεταγλωτιστηκαν

σε Στρουμφακια

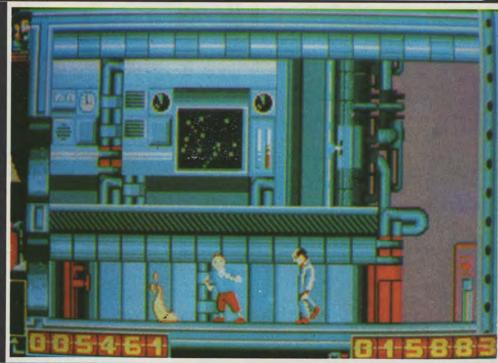
Το παιχνιδι αντιπροσωπευει μια αποστολη του Τεν Τεν στο φεγγαρι. Πανω στο διαστημοπλοιο ειναι επιβιβασμενα ολα τα γνωστα μας προσωπα: Ο πλοιαρχος Haddock, ο καθηγητης Calculus και ο πιστος σκυλος του Τεν Τεν, ο Snowy. Ολα καλα μεχρι στιγμης, μονο που στο πλοιο εχει κρυφτει και ο κακος της ιστοριας, ο Boris, ο οποιος κανει οτι μπορει για να σαμποταρει την αποστολη. Σκοπος σας ειναι να καταφερετε να οδηγησετε το σκαφος στη σεληνη και να το προσγειωσετε, παρα τις προσπαθειες του Boris για το αντιθετο.

ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ

λτην πολυ ενδιαφερουσα εισα**γωγη** του παιχνιδιου, παρακολουθουμε την εκτοξευση του διαστημοπλοιου υπο τον ηχο επιβλητικης μουσικης, καπνων, εκρηξεων και ολα τα σχετικα. Καλλιστα θα μπορουσαμε να βλεπουμε κινηματογραφικό καρτούν: η εικόνα με το διαστημοπλοιο ειναι αντιπροσωπευτικοτατή των σχεδιών που εχουμε συνηθισει στον Τεν Τεν, και η κινηση πραγματικα κινηματογραφικη Μετα απο αυτο, περιμενα και το υπολοιπο παιχνιδι να ειναι αναλογο. Δυστηχως, το ΤΙΝ ΤΙΝ ΟΝ ΤΗΕ ΜΟΟΝ ακολουθει τα παλια προτυπα των γαλλικων παιχνιδιων, με πολυ ωραια γραφικά αλλα όχι και τοσο καλη υποθεση και game play.

Το παιχνίδι αποτελείται απο 5 σταδία: Στο πρωτο οδηγείτε το διαστημοποιο στο διαστημα, προσπαθωντας να αποφυγετε μετεωρίτες που ερχονται γρηγορα κατα πανω σας ενω ταυτοχρονα προσπαθείτε να μαζεψετε κοκκίνες και κιτρίνες μπαλλές ενεργείας. Σε αυτο το σταδίο δεν εμφανίζεται ουτε ο Τεν Τεν ουτε κανείς απο τους υπολοιπους χαρακτήρες. Η θεα είναι το πίσω μερος του διαστημοπλοίου που τρέχει στο διαστημα ενω γυρω γυρω μας προσπερνανε τα συνηθισμένα αστρα.

Κατασκευαστης: INFOGRAMMES Format : AMIGA,ST

Περα απο την φανερη ελλειψη πρωτοτυπιας σε αυτή την πιστα, το διαστημοπλοιο κουμανταρεται καπως δυσκολα και, ακομη χειροτερα, ειναι πολυ δυσκολο να πιασετε τις μπαλλες που περνανε: αφ'ενος γιατι κινουνται πολυ γρηγορα και αφ'ετερου γιατι στην μεση της διαδρομης αποφασιζουν να στριψούν προς οποιαδηποτε κατευθυνση. Είναι σχεδον αδυνατο να μαντεψει κανεις που θα κατευθυνθουν. Το μονο που μπορουμε να κανουμε ειναι να πηγαινουμε προς την μερια που εμφανιζονται, ελπιζοντας να πεσουν επανω μας (αντιθετα για τους κομητες, βεβαια). Μολις μαζεψετε 8 κοκκινες μπαλλες, προχωρατε στο επομενο σταδιο.

Τωρα μπαινουμε σε ενα ειδος Arcade Adventure. Βρισκομαστε στο εσωτερικο του διαστημοπλοιου, οπου συνανταμε ολους τους χαρακτηρες του παιχνιδιου. Εμεις κινουμε τον Τεν Τεν, ο οποιος στην αρχη βρισκεται με αδεια χερια. Αν βρεθειτε μπροστα στον Μπορις ειστε στο ελεος του, μια και αυτος εχει πιστολι που δεν δισταζει να το χρησιμοποιησει. Αυτο που μπορειτε να κανετε ειναι να πηδηξετε επανω του, ριχνοντας τον αναισθητο για λιγο διαστημα. Μεχρι να τα καταφερετε,

βεβαια, περιττο να σας πω οτι σας εχει κανει κοσκινο!

Οι υπολοιποι χαρακτηρες κινουνται τυχαια μεσα στο διαστημοπλοιο και θα τους συναντησετε καθως πηγαινετε σε διαφορα μερη. Ο Μπορις ομως κανει τα εξης οση ωρα εσεις περιφερεστε: ανάβει φωτίες σε διαφορά σημεια, και επισης δενει τους φιλους σας, οπου τους συναντησει. Ακομη χειροτερα, κρυβει μια βομβα καπου μεσα στο σκαφος που πρεπει να ανακαλυψετε και να αποσυνδεσετε σε ορισμενη ωρα, πριν τιναχτειτε στον αερα μαζι με το διαστημοπλοιο (περιεργο σαμποταζ αυτο -μπας και ο Μπορις ειχε προγονους Καμικαζι;). Για να ανταπεξελθετε σε ολα αυτα πρωτα πρεπει να βρειτε καποιον πυροσβεστηρα - με αυτον σβυνετε τις φωτιες αλλα τον χρησιμοποιειτε και σαν οπλο εναντια στον Μπορις.

Τους φιλους σας μπορειτε να τους λυσετε μολις τους ακουμπησετε, αρκει να τους πετυχετε καπου. Το βασικο ομως ειναι να ανακαλυψετε την βομβα, η οποια αχρηστευεται και αυτη μολις την αγγιξετε, οποτε ολοκληρωνεται και το δευτερο σταδιο. Τα γραφικα ειναι πολυ ομορφα και στο κομματι αυτο, και ολοι οι χαρακτηρες οπως τους ξερουμε

απο το καρτουν. Το διαστημοπλοιο εχει αρκετα μερη, στα οποια κινουμαστε με σκαλες που κινουνται πανω-κατω ή

αριστερα-δεξια.

Η κινηση του χαρακτηρα μας ομως δεν ειναι τοσο καλη: ο Τεν Τεν κινειται αγαρμπα, με μεγαλα βηματα, πραγμα που δυσκολευει την ακριβεια των κινησεων μας. Το game play υστερει και σε αυτο το κομματι, καθοσον εχουμε συνηθισει την Amiga σε πολυ πιο ομαλη κινηση, και καλυτερη αποκριση στις κινησεις του joystick. Εκτος απο αυτο, το παιχνιδι εχει ενδιαφερον. Πρεπει να εχετε το ματι σας συνεχεια στα ενδεικτικα σηματα αριστερα της οθονης, για να δειτε αν υπαρχουν φωτιες, αν εχουν αιχμαλωτιστει οι φιλοι σας και ποση ωρα εχετε μεχρι να σκασει η βομβα

Ετσι και καταφερετε να ολοκληρωσετε το δευτερο μερος, σας περιμενει μια μεριδα απο τα ιδια: η τριτη και η τεταρτη πιστα επαναλαμβανουν τα σεναρια των δυο πρωτων, με μεγαλυτερη δυσκολια. Διαφορετικο ειναι το πεμπτο και τελευταιο μερος, οπου πρεπει να προσγειωσετε το σκαφος στην σεληνη.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ

αρολη την πρωτοτυπη ιδεα της χρησιμοποιησης ενος δημοφιλους ηρωα των κομικς, το παιχνιδι δεν εχει να προσφερει κατι διαφορετικο, μιας και τα κομματια που το αποτελουν δεν ειναι ιδιαιτερα πρωτοτυπα. Τα γραφικα πρεπει να ομολογησω οτι ειναι εντυπωσιακα και προσεγμενα στην λεπτομερεια, και οι χαρακτηρες πολυ καλα δοσμενοι απο το καρτουν.

Αν σας αρεσουν ομως τα παιχνιδια που συνδιαζουν arcade δραση με στοιχεια adventure, τοτε μπορειτε να το βαλετε στην συλλογη σας - περιμενω παντως αν κυκλοφορησουν και αλλες αποστολες του Τεν Τεν να υπαρχουν

σαφεις βελτιωσεις.

Το παιχνιδι προμηθευτηκαμε απο την Arcade Ltd

Δ.Μ.

ГРАФІКА	7
HXOE	0
ΥΠΟΘΕΣΗ	6
ANTOXH ETO XPONO	6
ΣΥΝΟΛΟ	6

DYNAMITE DUX

Κατασκευαστης: Activision Format: Amiga, ST, Amstrad, C64

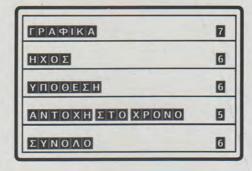
Bin και ο Pin ειναι δυο παπιοφιλοι που τους αρεσουν τα παρκα και η παρεα με την Lucy. Ομως η Lucy εχει πολυ σουξε και σε αλλα περιεργα οντα οπως ο Archacha The Great. Αυτος ο διεστραμενος αζτεκοδιαβολος, εχει το νευρο να απαγαγει την Lucy. Ετσι την παιρνει μαζι του μεσα σε μια φυσαλιδα, μπροστα στα ματια των φιλων μας. Να λοιπον η ευκαιρια για παπιοηρωισμους. Ακριβως εδω αναλαμβανεις ως παπιοηρωας ακολουθωντας τον κακο. Αμεσως περνας την υπερφυσικη πορτα που συνδεει τον κοσμο σου με το πρωτο μερος αυτου του Archacha. Αντικρυζεις την πρωτη πιστα (Down Town) ειτε μονος σου (σαν Βίη) ειτε συνδιαζοντας τις προσπαθειες σου με ενα φιλο σου (σαν Bin & Pin). Εχεις να αντιμετωπισεις ορδες απο πρωτοτυπους εχθρους, οπως κεφαλια σκυλων και ελαφιων, ή ελατηριωτους λαγους. Ολοι οι παραπανω ομως εχουν να φανε πολυ ξυλο, μια και το βασικο σου οπλο ειναι οι μπουνιες. Μπουνιες μικρες ή μεγαλες αναλογα με το ποσο κρατας το fire πατημενο. Βεβαια το παιχνιδι δυσκολευει. Ομως υπαρχουν και οπλα που παιρνεις, οπως κανονια, φλογοβολα, πυροβολα και νεροπιστολα(!). Βεβαια αυτα τελειωνουν συντομα και η διαρκεια τους σημειωνεται πανω απο την παπιοενεργεια σου.

Εκτος απο τη πρωτη πιστα υπαρχουν αλλες πεντε. Για να περνας ομως καθε φορα στην επομενη, θα πρεπει να αντιμετωπιζεις και δυο μεγαλυτερους κακους. Τετοιοι για παραδειγμα ειναι ζωντανες φωτιες, βραχια, αστερια και συννεφα... Για τη δευτερη πιστα (Japan) περνας μεσα απο μια χρονοδυνη. Εκει θα συναντησεις γραφικους εχθρους και τα κακα συννεφα. Μετα απο μια πιστα bonus οπου παιζεις παπιοbox, πρεπει να τελειωσεις την πιστα της ζουγκλας, το Σικαγο και αμεσως μετα το Τεξας, φτανεις επιτελους στον Archacha. Οι εχθροι δεν ποικιλουν και πολυ απο πιστα σε πιστα. Απλως στη στηνουν καλυτερα και γινονται περισσοτεροι και δυσκολοτεροι. Ετσι στο Τεξας θα δεις μια φυλη πιγκουινών να σου

πεταει παγακια, ή στο τελος καποιους τοξοβολους. Ακομα δεν λειπουν τυφλοποντικες, μικρες ηφαιστιακες τρυπες και αλλα. Το σκηνικο εναλλασεται σε ανηφορες, σκαλια και γεφυρες, ενω μονο στην πιστα του Archacha γεμιζει πραγματικα με λακους. Αφου νικησεις και τον ιδιο τον Archacha, η Lucy επιστρεφει.

Γενικα το Dynamite Dux αποτελει μια ακομα προταση καθαρα ψυχαγωγικου παιχνιδιου. Δειχνεί τον καλο του εαυτο με ομορφα sprites και δραση, ενω τα γραφικα συμπληρωνουν ομορφα. Ο ηχος ομώς ειναι βαρετος μια και ακουγεται παντα καποίο μονοτονο μουσικο κομματι χωρις αλλα εφε. Υπαρχει αρκετος χωρος για δραση και αρκετα ευκολοι εχθροι, χωρις να ισχυει το ιδιο για τους δυο μεγαλους καθε πιστας. Αυτοι μπορει να σας εκνευρισουν αρκετα με την δυσκολια που παρουσιαζουν. Βεβαια με δυο παικτες τα πραγματα διευκολυνονται και η πλακα ανεβαινει κατακορυφα. Το παιχνιδι αντιπροσωπευεται απο την Greek Software.

N.Σ.

THE GAMES: EDITION

ΕΡΥΧ ειναι μια απο τις εταιρειες που εχουν συνδεσει το ονομα τους με πολυ επιτυχημενους τιτλους. Αναμεσα τους μια σειρα απο αθλητικα παιχνιδια, που αν και η ιστορια τους ξεκινα αρκετα χρονια πριν συνεχιζει ακομη και σημερα να δινει νεες επιτυχιες. Θα μπορουσαμε πολυ ευκολα να αναφερουμε τουλαχιστον επτα τιτλους παιχνιδιων με αθλητικο περιεχομενο που αφησαν εντονο το στιγμα τους στην αγορα και που παντα εδιναν κατι καινουργιο.

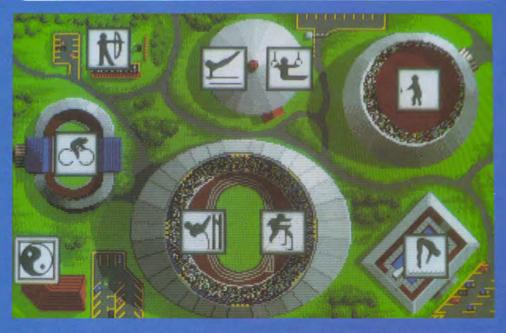
Το προγραμμα που εχει τον τιτλο THE GAMES-SUMMER EDITION ειναι η τελευταια προσπαθεια της ΕΡΥΧ στον τομεα αυτο. Προκειται για ενα παιχνιδι που ειχε σχεδιαστει με σκοπο να κυκλοφορησει μετα την Ολυμπιαδα της Σεουλ, σαν μια ευκαιρια στον καθενα να λαβει μερος και να επαναλαβει τις Ολυμπιακες στιγμες. Ετσι μερικες εκδοσεις καταφεραν να παρουσιαστουν στην ωρα τους οχι ομως για καθε υπολογιστη. Χαμενες της υποθεσης ηταν οι εκδοσεις για ΑΜΙGΑ και ΑΤΑRΙ ST που κυκλοφορησαν μολις το τελευταιο Φθινοπωρο. Ας δουμε ομως αν η ΕΡΥΧ καταφερε να μας δωσει κατι καινουργιο.

Η ΟΛΥΜΠΙΑΔΑ ΑΡΧΙΖΕΙ

Το παιχνίδι ξεκιναεί εντυπωσιακα τοσο απο πλευρα γραφικών οσο και απο πλευρα ηχου. Εμφανίζονται ετσι διαδοχικα ο χαρτης της Νοτίας Κορεας, τοπος διαξαγωγης των τελευταίων Ολυμπιακών αγώνων, διαφορές εικόνες από τη χώρα και τέλος το Ολυμπιακό σταδιό της πρωτευουσας. Η όλη εισαγώγη μας θυμίσε τα αντίστοιχα διαφημίστικα που ειδαμε το περυσινό καλοκαίρι. Η εισαγώγη τελειώνει με τον πιο εντυπωσιακό τροπο. Μια καμέρα σαρώνει καθέ γωνία του Ολυμπιακού σταδίου, με τη βοηθεία τρισδιαστότων γραφικών, και καταληγεί στον φωτείνο πινακά του σταδίου οπου εμφανίζεται το σημά της ΕΡΥΧ. Πρέπει κανείς να δει τις εικονές αυτές για να καταλαβεί με τι ταχυτήτα και πόσο ομαλα εμφανίζονται ολα αυτά.

Στην εισαγωγη λοιπον το παιχνιδι παιρνει αριστα και δειχνει πως εχει γινει δουλεια προσεγμενη και με κεφι. Αμεσως μετα εμφανιζεται ενας χαρτης του Ολυμπιακου χωριου που περιλαμβανει το κεντρικο σταδιο, το Κατασκευαστης: ΕΡΥΧ

Format: AMIGA, ST, PC, AMSTRAD

ποδηλατοδρομιο, το σκοπευτηριο, το κλειστο γυμναστηριο, το κολυμβητηριο και το σταδιο για τις ριψεις. Σε καθε ενα απο αυτα υπαρχουν και εικονες που δειχνουν τα αθληματα που θα γινουν, τα οποια ειναι οκτω. Εχουμε:

- -Τοξοβολια.
- -Κρικους
- -Ασυμμετρους ζυγους
- -Σφυρα
- -Καταδυσεις
- -Αλμα επι κοντω
- -400 μετρα εμποδια
- -Ποδηλασια

Η εικόνα αυτη του Ολυμπιακου χωριου ειναι συγχρονως και το μενου επιλογων του παιχνιδιου. Μια νεα αντιληψη για την παρουσιαση των επιλογων, που απεχει πολυ απο τα προηγουμενα τυπικα μενου των παιχνιδιων της ΕΡΥΧ (Summer games - Winter games - World games). Κι εδω λοιπον προοδος και νεες ιδεες. Οι επιλογη του καθε αθληματος γινεται με τη βοηθεια του joystick και απο την εικονα που το αντιπροσωπευει. Αυτο βεβαια μονο για να κανετε εξασκηση σε ενα αθλημα. Αν θελετε ομως να παρετε μερος στους επισημους αγωνες επιλεγετε την κατω αριστερα εικονα. Αμεσως εμφανίζεται ενα μενου απο το οποιο μπορειτε να δειτε τα παγκοσμια ρεκορ, να αλλαξετε τον

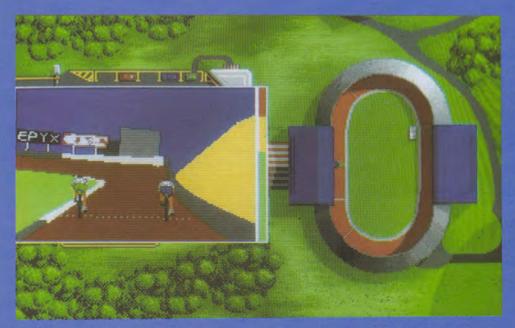
αριθμο των joystick που χρησιμοποιητε ή να κλεισετε τον ηχο κατα την διαρκεια των αθληματων (για αμτοσυγκεντοώση)

Αν αποφασισετε να λαβετε αμεσως μερος στους αγωνες περνατε στις γνωστες επιλογες του ονοματος του αθλητη και της χωρας που θα εκπροσωπει. Υπαρχουν 24 επιλογες χωρων και αναμεσα τους (επιτελους) η Ελλαδα. Μαλιστα υπαρχει και ο εθνικος υμνος της χωρας μας σε μια πολυ πιστη αποδοση. Οχι τιποτα αλλο αλλα σε κανενα προηγουμενο παιχνιδι της ΕΡΥΧ δεν ειχε περιληφθει Ελληνικη επιλογη πραγμα απαραδεκτο για την γενετειρα του αθλητικου πνευματος (οχι παιζουμε). Ας δουμε ομως τα αθληματα που περιλαμβανει το παιχνιδι, το καθενα χωριστα:

ΠΟΔΗΛΑΣΙΑ

Στην οθονη εμφανίζεται το ποδηλατοδρομίο από ψηλα. Αμέσως η οθονη χωρίζεται στα δύο και στο αριστέρο κομματί της εμφανίζεται μια τρισδιαστάτη είκονα του σταδίου, οπώς θα την εδείχνε μια καμέρα που βρίσκεται μέσα στον αγωνίστικο χώρο. Αμέσως αυτή τοποθετείται πίσω από

COMPUTER & SOFTWARE / ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1990

τους αθλητες με σκοπο να τους ακολουθει σε ολη την διαδρομη του

Καθως ο αγωνας ξεκινα, η καμερα ακολουθει τον ποδηλατη που ελεγχετε ενω το σταδιο κινειται γυρω σας σαν μια αληθινη εικονα. Συγχρονως στο υπολοιπο της οθονης (που εχουμε μια ολικη εικονα του σταδιου) εμφανίζονται οι θεσεις των αντιπαλων ποδηλατων, η κουραση του αθλητη μας και το καμπανακι που προειδοποιεί για τον τελευταιο γυρο. Η ταχυτητα του ποδηλατη μας εξαρταται απο τον ρυθμο που δινουμε στο joystick. Προσοχη πρεπει να δωθει στις στροφες της πιστας γιατι μια εξοδος απ αυτη, μπορει να σημαινει πολυτιμο χρονο και μεγαλη προσπαθεια για να ξαναβρειτε τον ρυθμο σας. Η ποδηλασια δεν ειναι πρωτη φορα που εμφανίζεται σε παιχνιδι της ΕΡΥΧ. Την εχουμε ξαναδει σε παλαιοτερη προσπαθεια, αλλα αυτη τη φορα προκειται για κατι ξεχωριστο.
Ο τροπος παρουσιασης του

Ο τροπος παρουσιασης του αθληματος ειναι πρωτοτυπος και μοντερνος και εντυπωσιαζει τον χρηστη, προσθετει δε ζωντανια στο αθλημα.

ΤΟΞΟΒΟΛΙΑ

ερναμε στο σκοπευτηριο για ενα αθλημα ακριβειας και αυτοσυγκεντρωσης. Ο αθλητης που ελεγχετε εχει στη διαθεση του εναμιση λεπτο για να ριξει εξι βολες στο στοχο. Ο στοχος ειναι αριθμημενος απο το ενα ως το δεκα, αναλογα με την αποσταση απο το κεντρο. Το τελικο σκορ ειναι το αθροισμα των ποντων που θα

επιτυχετε με τις εξι βολες. Με τη βοηθεια του χειριστηριου μπορειτε να ρυθμισετε την δυναμη της βολης σας αλλα και το σημειο εκτοξευσης. Ο συνδυασμος τους δεν ειναι τοσο απλος οσο φαινεται, αν υπολογισουμε οτι ο αερας που φυσαει τη στιγμη της βολης την επηρεσζει.

Η ενταση και η διευθυνση του ανεμου φαινονται απο ενα σημαιακι που βρισκεται στην ακρη της εξεδρας των θεατων. Η κινηση του σας δινει πληροφοριες για τον ανεμο, που ειναι απαραιτητες αν θελετε να πετυχετε κεντρο. Ενα πολυ διασκεδαστικο αθλημα και αρκετα ευκολο, οταν μαθετε να υπολογίζετε τις διαφορες που εμφανίζονται λογω του ανεμου.

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟΙ ΑΣΥΜΜΕΤΡΟΙ ΖΥΓΟΙ

Στο κλειστο γυμναστηριο του σταδιου θα γινουν δυο αθληματα που εχουν σχεση με τη γυμναστικη. Οι ασυμμετροι ζύγοι και οι κρικοι.

Το πρωτο απο αυτα είναι απο τα πιο εντυπωσιακα αλλα και αρκετα δυσκολα αθληματα. Ο αθλητης εκτελεί μια σείρα απο ασκησείς μεταξύ δυο παραλληλών μονοζυγών που βρίσκονται σε διαφορετικό υψός. Η βαθμολογία που παίρνει εξαρταται από την δυσκολία των ασκησεών που εκτέλει, την διαρκεία της προσπαθείας αλλα και από πολλα τεχνικά σημεία. Μερίκα από αυτα είναι οι αλλαγές διευθυνσης κατά την διαρκεία των ασκησεών, οι εναλλαγές αναμέσα στις δύο μπαρές και ο τροπός εξόδου. Βαθμολογείται επίσης η συνθέση των ασκησεών και η αρμονίκη μετάβαση

απο τη μια στην αλλη.

Οι διαφορες ασκησεις εκτελουνται με συνδυασμο κινησεων του joystick και του fire button. Η κινηση πρεπει να γινει την καταλληλη στιγμη ωστε να "δεσει" με την προηγουμενη και να δωσει ποντους στον αθλητη. Ενα ομορφο αθλημα που χρειαζεται ρυθμο, προσοχη και πολλη εξασκηση. Σαν ιδεα μοιαζει με τα αθληματα στον παγο που ειχαμε συναντησει στο Winter games, αλλα φυσικα σε διαφορετικο αθλημα.

Στο τελος των ασκησεων τα φλας των φωτογραφων αστραφτουν και αποθανατίζουν την εξοδο σας. Ενα αθλημα που αντικειμενικα ειναι δυσκολο να εξομοιωθει σε υπολογιστη, κατορθωνεται επιτυχημενα στο παιχνιδι αυτο.

KPIKOI

Το δευτερο αθλημα της γυμναστικής που περιλαμβανεται στο προγραμμα ειναι οι κρικοι. Και εδω ισχυουν οσα ειπαμε στο προηγουμενο. Αφου ο αθλητης ανεβει οπως παντα με τη βοηθεια του προπονητη στους κρικους, εκτελει μια σειρα απο ασκησεις που βαθμολογουνται αναλογα. Η διαφορα απο το προηγουμενο εκτος απο τα οργανα που χρησιμοποιουνται ειναι στο οτι στο κατω μερος της οθονης υπαρχουν 11 εικονες. Αυτες δειχνουν τις δυνατες ασκησεις που ο αθλητης μπορει να εκτελεσει με συνδυασμους

απο το χειριστηριο.
Καθε ασκηση που εκτελειται σωστα αλλαζει χρωμα. Ετσι ο παικτης ξερει ποιες ασκησεις εχει εκτελεσει και δεν τις επαναλαμβανει, γιατι δεν παιρνει εξτρα βαθμους. Το αθλημα χρειαζεται αρκετη εξασκηση για να εκτελεσετε μια σειρα ασκησεων σωστα και να κανετε μια σωστη εξοδο. Απο εκει και περα για να διεκδικησετε το χρυσο μεταλιο, οι ασκησεις πρεπει να γινουν με ξεχωριστο τροπο. Κι αυτο γιατι εδω εκτος απο τη σωστη εκτελεση και τη δυσκολια, βαθμολογουνται και ο συνδυασμος, το ρισκο της καθε ασκησης και η πρωτοτυπια.

ΣΦΥΡΑ

Μεταφερομαστε στο ειδικο σταδιο για τις ριψεις, για να παρουμε μερος στη σφυροβολια. Εδω εχουμε να αντιμετωπισουμε το αθλημα που απο οτι φαινεται, γραφτηκε με το περισσοτερο χιουμορ απ ολα τα αλλα. Ο αθλητης ξεκινα τις περιστροφες του μεσα στην βαλβιδα και εκτοξευει την σφυρα μολις φτασει στο ακρο της. Τα πραγματα ομως που πρεπει να

προσεξετε ειναι τα εξης:

Πρωτον ο ρυθμος του σφυροβολου. Αν ειναι πολυ μικρος εχει σαν αποτελεσμα να τον πνίξετε τυλιγοντας το συρμα της σφυρας γυρω απο το λαιμο του. Αν παλι παρετε πολυ φορα ο αθλητης σας θα εκτοξευθει μαζι με την σφυρα του μην μπορωντας να την ελεγξει. Και στις δυο περιπτωσείς το απροσμενο αποτελεσμα προκαλει πολυ γελιο αλλα και αστεια απο τους γυρω (γι αυτο προπονηθειτε κρυφα και μονος). Εκεινο ομως που ειναι το ωραιοτερο ειναι οταν δεν καταφερνετε να στειλετε την σφυρα στην σωστη διευθυνση αφηνοντας την. Τοτε εντρομοι βλεπετε την σφυρα να κατευθυνεται προς το μερος σας και να σπαει (!) το μονιτορ.

Σε καθε αγωνα εχετε τρεις προσπαθειες αλλα θα χρειαστειτε πολυ περισσοτερες (και πολλα μονιτορ) για να βρειτε τον συγχρονισμο του αθλητη. Φυσικα στο τελος μετραει η καλυτερη προσπαθεια για τον νικητη και το χρυσο μεταλλιο. Ενα πολυ ομορφο αθλημα που σιγουρα δεν θα εγκαταλειψετε ευκολα αν δεν κανετε μια επιτυχημενη βολη.

ΑΛΜΑ ΕΠΙ ΚΟΝΤΩ

ο αγωνισμα αυτο ηταν απο τα καλυτερα του πρωτου προγραμματος της σειρας του SUMMER GAMES. Εδω περιλαμβανεται μια νεωτερη εκδοση του που περιεχει μερικα καλα νεα σημεια. Ο αθλητης ξεκινα την προσπαθεια του και τον βλεπετε απο μπροστα. Στην φαση αυτη σκοπος σας ειναι να επιτυχετε την μεγαλυτερη δυνατη ταχυτητα. Κι αυτο οχι διαλυοντας το joystick αλλα

πετυχαινοντας τον ρυθμο τρεξιματος του αθλητη. Οταν πλησιαζετε για το αλμα η εικονα αλλαζει.

Ο αθλητης φαινεται απο το πλαι. Το κονταρι πρεπει να κατεβει την καταλληλη στιγμη για να δωσει ωθηση και να περασετε τον πηχυ. Ανεξαρτητα απο το αν η προσπαθεια σας ειναι επιτυχημενη, εχετε την δυνατοτητα να την ξαναδειτε απο τον φωτεινο πινακα του σταδιου και σε αργη κινηση. Αρκετα δυσκολο αθλημα αλλα και εντυπωσιακο. Οσοι βεβαια ειχαν καποτε ασχοληθει με το αντιστοιχο αθλημα στο παλαιοτερο SUMMER GAMES θα ξαναπροσπαθησουν για μεγαλυτερα υψη.

400 ΜΕΤΡΑ ΕΜΠΟΔΙΑ

_va τετοιο προγραμμα δεν μπορουσε να μην περιεχει και ενα αγωνισμα ταχυτητας. Ειδικα τα εμποδια χρειαζονται συνδυασμο ταχυτητας και τεχνικης. Αλλιως ο αθλητης βρισκεται φαρδυς-πλατυς στο ταρταν να αναρωτιεται για την τυχη του. Εδω το joystick ισως ταλαιπωρηθει λιγο αλλα ο σκοπος αγιαζει τα μεσα. Σε καθε κουρσα παιρνουν μερος μεχρι τεσσερις δρομεις. Πριν την εκκινηση η καμερα του σταδιου δεν χανει την ευκαιρια να περιπλανηθει για μια ακομη φορα στο σταδιο. Αν και θεωρητικά πρέπει να είναι το απλουστερο αγωνισμα κρυβει πολλες

Ετσι αν πεσετε κατω περνωντας ενα εμποδιο αυτοματα αποκλειεστε απο τον αγωνα. Γι αυτο προσοχη οταν πλησιαζετε σε εμποδιο. Μειωστε λιγο την ταχυτητα ωστε να το περασετε με ασφαλεια.

ΚΑΤΑΔΥΣΕΙΣ

Αλλο ενα αγωνισμα που μας ειναι γνωστο απο προηγουμενα παιχνιδια της ΕΡΥΧ. Η προοδος στα γραφικα ειναι και εδω εμφανης, αν και το υψος του βατηρα ειναι μαλλον πολυ μικρο για εντυπωσιακες φιγουρες. Ο καθε αθλητης πραγματοποιει 3 βουτιες που βαθμολογουνται αναλογα με το ειδος και τη δυσκολια τους. Οι βαθμολογιες φαινονται στον φωτεινο πινακα που βρισκεται ακριβως πανω απο την πισινα. Οι συνδυασμοι των κινησεων επιτυγχανονται με αναλογες κινησεις του joystick προς καθε κατευθυνση.

Εκεινο που πρεπει να προσεξετε ιδιαιτερα ειναι η τελικη πτωση σας στο νερο, γιατι επηρεαζει κατα πολυ την τελικη βαθμολογια. Φυσικα το αριστα ειναι το δεκα το οποιο με αρκετη εξασκηση θα μπορεσετε να πετυχετε. Επειδη ομως η τελικη βαθμολογια ειναι το αθροισμα των τριων προσπαθειων, ειναι δυσκολο να πετυχετε το τελειο τρεις φορες.

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ

ΕΡΥΧ για μια ακομη φορα καταφερε να μας εντυπωσιασει. Και μαλιστα με μια σειρα απο αθληματα που δεν ειναι πρωτοτυπα ουτε καινουργια. Παρ ολα αυτα η φρεσκαδα που διακρινει καθε σημειο του παιχνιδιου ειναι φανερη απο την εισαγωγη μεχρι το πιο λεπτο σημειο του καθε αγωνισματος. Καθε φορα που νομιζουμε πως το θεμα αθλητικα παιχνιδια δεν εχει τιποτα καινουργιο να δωσει, ειδικα σε αθληματα του ειδους, η ΕΡΥΧ ερχεται να μας διαψευσει.

Με αλλα λογια το THE GAMES - SUMMER EDITION ειναι ενα προγραμμα που δεν πρεπει να λειψει απο τη συλλογη κανενος φιλου των αθλητικων παιχνιδιων.

Το προγραμμα προμηθευτηκαμε απο το COMPUTER MARKET.

A.B.

ГРАФІКА	9
HXOE	8
ΥΠΟΘΕΣΗ	8
ΑΝΤΟΧΗ ΣΤΟ ΧΡΟΝΟ	9
ΣΥΝΟΛΟ	9

Scan Desk™

Ένα μοναδικό σύστημα Σουηδικής τεχνολογίας για το γραφείο ή το σπίτι.

Φτιαγμένο, σε διακεκομένα επίπεδα, ενσωματωμένα σε μία και μοναδική συσκευή

4 σημαντικά πλεονεκτήματα

- 1. Είναι προσαρμοσμένο στην χειροκίνητη εφαρμογή
- 2. Συναρμολογείται και διπλώνει γρήγορα
- 3. Συμβιβάζεται με όλα τα PC τερματικά που κυκλοφορούν στην αγορά.
- 4. Είναι εύκολο στην λειτουργία.

Λ. ΣΥΓΓΡΟΥ 19 ΑΘΗΝΑ - ΤΗΛ. 9023033 - 9222353 TLX 221083 - FAX 9023039

MINI PUTT

Mετα το MEAN 18 η ACCOLADE επανερχεται με αλλο ενα γκολφ. Αυτη την φορα ομως μικρυνε το γηπεδο, καθοσον προκειται για μινι γκολφ. Εχετε παει καμμια φορα στη Γλυφαδα να παιξετε μινι γκολφ; Τωρα πια δεν χρειαζεται να κανετε τοσο δρομο, μπορειτε να παιξετε σπιτι και μαλιστα σε πολυ περισσοτερες (και μερικες πολυ παραξενες και πρωτοτυπες) πιστες. Βεβαια δεν ειναι ακριβως το ιδιο, αλλα η ACCOLADE και παλι εχει κανει πολυ δουλεια, ωστε να ειναι ενδιαφερον το παιχνιδι.

ΥΠΟΘΕΣΗ

Υ ποθεση σε μινι γκολφ; Τελος παντων. Το παιχνιδι αποτελειται απο διαφορα σετ διαδρομων και μπορει να απασχολησει μεχρι τεσσερις παικτες. Σκοπος σας ειναι να βαλετε την μπαλα στην τρυπα καθε φορα με τα λιγοτερα χτυπηματα. Καθε διαδρομη εχει συγκεκριμενο αριθμο χτυπηματων. Κατω απο αυτο το οριο κερδιζετε βαθμους αλλιως αν το ξεπερασετε χανετε 1 βαθμο για καθε παραπανω χτυπημα μεχρι να βαλετε την μπαλα. Στο τελος καθε σετ, αθροιζονται οι ποντοι σας και βγαινει το συνολικο αποτελεσμα.

Οι ιδιοι ειναι μαλιστα πολυ περηφανοι για ολες τις παρανοϊκες πιστες που εχουν φτιαξει, και λενε χαρακτηριστικα οτι το παιχνιδι περα απο τις ικανοτητες σας βαζει σε δοκιμασια και τα λογικα σας, καθως επισης οτι ζουρλομανδυας δεν προσφερεται με το πακετο. Η αληθεια είναι οτι υπαρχουν πολυ πρωτοτυπα σχεδια διαδρομων και σε ορισμενα χρειαζεται αρκετος πειραματισμος μεχρι να καταλαβετε πως πρεπει να κινηθει η μπαλα για να φτασει στην πολυποθητη τρυπα. Υπαρχουν λοιπον τα εξης σετ, καθε ενα απο τα οποια περιλαμβανει εννεα διαφορετικες διαδρομες:

1) Tradinional: Το παραδοσιακό σετ, που μοιαζει με αυτα που εχουμε συνηθισει

2) Deluxe: Πιο περιπλοκες διαδρομες

3) Challenge: акоµп піо συσκολο каі 4) Classic: Το πιο δυσκολο απο ολα

τα σετ, με διαδρομες εξαιρετικα παλαβες στην συλληψη.

Ενω στα αλλα σετ οι διαδρομες ονομαζονται 1,2,3 κλπ, εδω εχουν δικα τους ονοματα: εχουμε λοιπον Mini Putt, Elephant, Windmill, Airplane, Castle,

Κατασκευαστης: ACCOLADE Format: PC. AMIGA, C64

Shuttle, Cobra, Taj Mahal και Log. Av αναρωτιεστε πως πηραν τα ονοματα αυτα, καθε διαδρομη περιλαμβανει οτι λεει η ονομασια της, εχουμε δηλαδη πιστες με ελεφαντες, κομπρες και ολα τα υπολοιπα που παιρνουν μερος στο παιχνιδι.

ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ

ριν ξεκινησουμε τον αγωνα, το παιχνιδι μας δινει την δυνατοτητα να εξασκηθουμε σε καποια τρυπα, απο οποιοδηποτε σετ θελουμε (επιλογη απαραιτητη στην αρχη). Μολις αποκτησουμε ανεση με τις πιστες, λοιπον, μπορουμε να ξεκινησουμε τον αγωνα, οπου ο καθε παικτης δινει πρωτα πρωτα το ονομα του. Οπως ειπαμε μπορουν να παιξουν μεχρι 4 παικτες. Οπως και στο πραγματικο μινι γκολφ, εχει πολυ περισσοτερο ενδιαφερον να παιζουν πολλοι παικτες, οποτε υπαρχει συναγωνισμος, αλλιως δεν εχει τοσο γουστο να μετρατε μπαλιες μονος σας απο πιστα σε πιστα.

Μετα την επιλογη του σετ, ο καθε παικτης προσπαθει να βαλει την μπαλα του στην τρυπα της πιστας,

μεχρι να ολοκληρωθει ο κυκλος των 9 διαδρομων οποτε βλεπετε και τον νικητη, αυτον δηλαδη που ειχε τα λιγοτερα συνολικα χτυπηματα. Οι καλυτερες προσπαθειες κρατουνται απο το προγραμμα στην δισκετα, για καθε σετ διαδρομων.

Η οθονη ειναι πολυ ομορφη και η ACCOLADE εχει δωσει σημασια σε αρκετες λεπτομερειες που δινουν ξεχωριστο ενδιαφερον στο παιχνιδι. Στο πανω και μεγαλυτερο μερος της οθονης βλεπετε ενα τμημα της πιστας, στο κατω αριστερα μερος ενα ανθρωπακι με το μπαστουνι σε στυλ καρτουν, κατω κεντρο υπαρχει σε μικρογραφια ολη η πιστα και κατω δεξια βλεπετε τα εξης: Par ειναι ο αριθμος των προσπαθειων που πρεπει να κανετε (maximum), Putt ποσες μπαλλιες εχετε ριξει, και Hole o αριθμος της πιστας.

Το ανθρωπακι εχει πολυ γουστο και συμπεριφερεται αναλογα με τις κινησεις σας: οταν τοποθετειτε τον στοχο ζυγιζει το μπαστουνι για το χτυπημα, μετα εκτελει με αψογο στυλ και περιμενει. Αν βαλετε την μπαλα στις προσπαθειες που πρεπει, αρχιζει και χοροπηδαει, αλλιως χωνει το κεφαλι του μεσα στην τρυπα για να

πιασει την μπαλα. Η πιστα

272

COMPUTER & SOFTWARE / ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1990

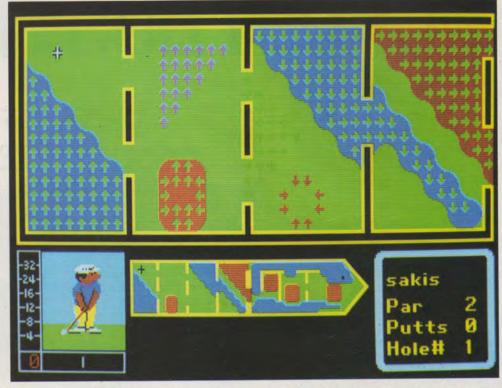
περιλαμβανει διαφορα εμποδια, οπως ανεβοκατεβασματα, τοιχακια, λιμνουλες και γεφυρες. Πολυ εξυπνη ειναι η απεικονιση των πλαγιων, οπου υπαρχουν βελακια που δειχνουν προς πια μερια θα κινηθει η μπαλα.

Η τοποθετηση του στοχου και η εκτελεση του χτυπηματος γινονται πολυ απλα. Με τα βελακια ή με joystick επιλεγουμε το σημειο που θελουμε να στειλουμε την μπαλα. Κατω απο το ανθρωπακι βλεπουμε αμεσως την αποσταση της μπαλας απο αυτο το σημειο. Αν το σημειο που επιλεξατε ειναι μακρια απο την μπαλα και εχει αλλαξει η οθονη, μπορειτε να δειτε το αλλο τμημα της πατωντας Enter για να κανετε το χτυπημα.

Το χτυπημα είναι και η ουσία του παιχνίδιου: πατωντάς το Spacebar αρχίζει και ανεβαίνει η δυναμή του χτυπηματός. Μόλις φτασει στο σημείο που θελετε με δευτέρο πατημα σταματά και επίλεγετε κατά τον ίδιο τροπό την κλίση του μπαστουνίου για το χτυπημα: όσο πιο κόντα στο κεντρο είσαστε όταν πατησετε την μπαρά, τόσο πιο ισία θα παεί η μπάλα, αλλίως θα κινήθει αριστέρα ή δεξία από το σημείο που έχετε σημάδεψει. Το χτυπημά δεν εκτέλειτε παρά μονο μόλις αφησετε το space bar.

Με αυτο τον τροπο ειναι πολυ ευκολο να καθορισετε την στιγμη του χτυπηματος για να περασει τα κινητα εμποδια. Η αποσταση που μας δινεται κατω απο τον παικτη αντιπροσωπευει την δυναμη που πρεπει να βαλουμε στο χτυπημα για να φτασει στο στοχο μας

η μπαλα.

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ

Το ΜΙΝΙ Ρυττ εχει πολλα καλα σημεια. Τα γραφικα ειναι πολυ ομορφα για αρχη, προσεγμενα και στην λεπτομερεια (ειδικα το ανθρωπακι που κρατα το μπαστουνι ειναι απολαυστικο). Οι πιστες ειναι πολλες και πρωτοτυπες και η απεικονιση τους εκτος απο ωραια ειναι και λειτουργικη.

Η κινηση της μπαλας μεσα στο γηπεδο ειναι πολυ ρεαλιστικη: η μπαλα συμπεριφερεται αψογα τοσο στις ανακλασεις οσο και στις αλλαγες κατευθυνσης λογω πλαγιων, αναλογα με την δυναμη του χτυπηματος. Η επιλογη και η εκτελεση του χτυπηματος τελος ειναι ευκολη, με οσα βοηθηματα μπορει να θελει καποιος στην οθονη του, οχι ομως και τοσο ευκολη ωστε να μαθετε καποιο "κολπο" που να πιανει παντα και να γινει βαρετο μετα το παιχνιδι.

Σε καθε χτυπημα υπαρχουν αρκετες πιθανοτητες να μην πετυχετε ακριβως

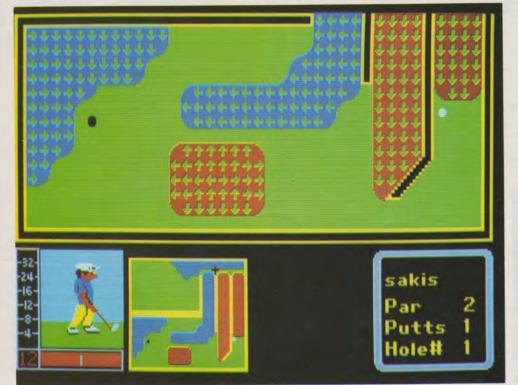
το σημείο που θελετε.

Συνολικα, το MINI PUTΤ ειναι ενα πολυ καλο παιχνιδι, οπως εχουμε μαθει να περιμενουμε απο την ACCOLADE. Ειδικα αν παιζετε με δυο ή παραπανω παικτες, εχει αρκετο ενδιαφερον για να σας κρατησει κοντα αρκετο καιρο.

To Minni Putt μας το εδωσε η Pim Express.

Δ.Μ.

ГРАФІКА	8
ΗΧΟΣ	6
ΥΠΟΘΕΣΗ	8
ΑΝΤΟΧΗ ΣΤΟ ΧΡΟΝΟ	8
ΣΥΝΟΛΟ	8

CHOSTBUSTERS II

κοσμος των υπολογιστων ειναι ισως ενας χωρος που συγκεντρωνει πραγματα εντελως διαφορετικα μεταξυ τους. Ενας υπολογιστης μπορει να χρησιμοποιηθει απο σοβαρες εφαρμογες στην σχεδιαση ή στην οικονομια μεχρι να προσομοιωσει τις τελευταιες κινημα-

τογραφικές επιτυχιές.

Αν σκεφτουμε ποσο απεχουν αυτα τα δυο μεταξυ τους, αλλα και ποσο απαιραιτητα ειναι (και τα δυο) θα καταλαβουμε ισως που οφειλεται η τοσο μεγαλη διαδοση και επιτυχια των προσωπικων υπολογιστων. Ισως δεν υπηρξε ποτε αλλοτε ενα εργαλειο για τον ανθρωπο που να συνδυαζει τοσο ιδανικα την παραγωγικοτητα και την ψυχαγωγια.

Αφορμη για τις σκεψεις αυτες μου εδωσε το δελτιο τυπου που βρεθηκε στα χερια του περιοδικου και προερχοταν απο την ΑCTIVISION. Σ' αυτο μας πληροφορουσαν για την κυκλοφορια του παιχνιδιου GHOSTBUSTERS II παραλληλα με την πρεμιερα της ταινιας με τον ιδιο τιτλο στην Ευρωπη.

Μεσα απο τις πληροφοριες που δινοταν ηταν φανερο ποσο ο συγχρονος ρυθμος ζωης και διαφημησης εχει εισβαλει και στους υπολογιστες. Αλλα μηπως το φαινομένο είναι καινουργίο;

Φυσικα οχι. Αντιθετα οι μεταφορες κινηματογραφικων ταινιών στους υπολογιστές ειναι ισως απο τις μεγαλυτερες κατηγοριες

τα τελευταια χρονια.

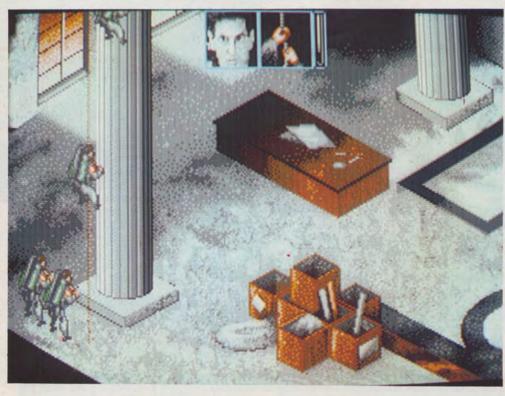
Αναμεσα τους πολλα γνωστα ονοματα οπως η σειρα RAMBO, οι ταινιες του JAMES BOND, το STAR TREK και το ΚΑΡΑΤΕ ΚΙΟ. Ισως αυτη τη στιγμη η μονη κατηγορια που ειναι ικανη να ξεπερασει τις μεταφορες ταινιών είναι οι μεταφορες στους υπολογιστες παιχνιδιων απο τις αιθουσες ηλεκτρονικων.

Ειμαστε ετσι μπροστα σε ενα μαζικο φαινομενο. Μαλιστα πολλες φορες οι κοντρες μεταξυ των εταιριων αποτελεσαν προβλημα για την παρουσιαση ε-

EGON WINSTON

Format: AMIGA, ST, AMSTRAD, C64, SPECTRUM

νος προγραμματος και την αναληψη των δικαιωματων.

Το GHOSTBUSTERS Ι κυκλοφορησε λιγο πριν τα Χριστουγεννα του... Η εκδοση που τοτε είχε κανεί την μεγαλυτέρη εντυπωση ηταν αυτη του Commodore 64. Ειδικα ο ηχος του παιχνιδιου για την εποχη εκεινη αποτελεσε επανασταση. Στην Ελλαδα ειχε παρομοια επιτυχια και η Στουρναρα αντηχουσε απο το ομονυμο μουσικο κομματι. Βεβαια υπηρξαν εκδοσεις και για αλλους υπολογιστες που ειχαν ολοι επιτυχια. Ετσι το προγραμμα πουλησε 2 εκατομμυρια αντιτυπα (σ' ολο τον κοσμο) και μεχρι σημερα κατεχει το ρεκορ πωλησεων αναμεσα στα χιλιαδες παιχνιδια που εχουν εμφανιστει στην αγορα.

H ACTIVISION με το GHOSTBUSTERS II φιλοδοξει να επαναλαβει την επιτυχια της. Βεβαια εχουν ηδη περασει 5 χρονια και τα δεδομενα εχουν αλλαξει. Οι χρηστες εχουν περισσοτερες απαιτησεις και οι υπολογιστες περισσοτερες δυνατοτητες. Θα καταφερει λοιπον το GHOSTBUSTERS II να ξεπερασει τον

προκατοχο του; Την ευκαιρια να απαντησουμε στο ερωτημα μας εδωσε η Greek Software (αντιπροσωπεια της AC-ΤΙVISIOΝ στην Ελλαδα) προσφεροντας μας μια γευση απο το προγραμμα που ηδη απο την 1η Δεκεμβριου βρισκεται στα ραφια των καταστηματων.

ΥΠΟΘΕΣΗ

ο παιχνιδι προσπαθει να παρακολουθησει την εξελιξη της υποθεσης οσο πιο πιστα μπορει. Τα συμπαθητικα φαντασματακια κανουν ξανα την εμφανιση τους στη Νεα Υορκη και μαλιστα στο Μουσειο Μοντερνας Τεχνης. Κι οπως ελεγε και το παλαιοτερο σλογκαν "ποιον θα καλεσετε;". Μα φυσικα τους Κυνηγους Φαντασματών ή κατα κοσμον "GHOSTBUSTERS". Το παιχνιδι αποτελειται απο τρια διαφορετικα επιπεδα με ξεχωριστο θεμα και υποθεση.

Στο πρωτο επιπεδο η αποστολη σας ειναι αρκετα επικυνδυνη. Εξελισσεται

στον δαιδαλο του υπογειου συστηματος

αποχετευσης της πολης.

Κρεμασμένος απο ένα σκοινι προπαθειτε να φτασετε στο τελος του υπονομου που ευτυχως ειναι αδειος. Οχι ομως και απο διαφορα φαντασματακια που κανουν οτι μπορουν για να σας κοψουν το σκοινι.

Το αποτελεσμα φυσικα μιας τετοιας ενεργειας θα ειναι να τελειωσει αδοξα η αποστολη σας και η ελπιδα των κατοικων της Νεας Υορκης να γλυτωσουν απο τους ανεπιθυμητους κατοικους.

Για την προστασια σας εχετε μια σειρα απο οπλα που μπορειτε να αλλα-ζετε σε καθε στιγμη και αναλογα με τον κινδυνο που σας απειλει. Αυτα ειναι ενα πιστολι ακτινων αναλογο με αυτα της πρωτης ταινιας, μια σειρα απο εκρηκτικες βομβες και μια προστατευτικη ασπιδα.

Ξεκινωντας το κατακορυφο κατεβασμα δεν εχετε απεριοριστα πυρομαχικα. Γι αυτο ειναι αναγκη να μαζευετε ορισμενα που εμφανιζονται σε προεξο-

χες στην ακρη του τοιχοματος.

Αυτο συχνα δεν ειναι πολυ ευκολο γιατι για να φτασετε στο ακρο του τοι-χου πρεπει να κανετε αρκετες αιωρησεις πανω απο το κενο, που φυσικα σας αφηνουν εκτεθειμενους στους αντιπαλους που μοιαζουν να εμφανιζονται απο παντου.

Η δραση που υπαρχει γυρω σας δεν σας αφηνει συχνα να ριξετε ουτε μια ματια στις ενδειξεις που υπαρχουν στο δεξιο μερος της οθονης. Εκει αναμεσα στα αλλα υπαρχει μια ενδειξη του βαθους που βρισκεστε, του οπλου που χρησιμοποιειτε και της καταστασης του σκοινιου απο το οποιο εξαρταται και η ζωη σας. Ακομη μια φωτογραφια του Ghostbuster που ελεγχετε που δειχνει το θαρρος και το κουραγιο του.

Οταν το σκοινι αδυνατιζει επικυνδυνα μια μασκα τρομου απλωνεται στο προσωπο του Κυνηγου Φαντασματων. Ευτυχως στη διαδρομη υπαρχουν μερικες σιδερενιες πλατφορμες για να πα-

ρετε μια ανασα.

Το παιχνιδι ειναι αρκετα δυσκολο και μια απροσεξια μπορει να σας στοιχισει. Παρ ολα αυτα ο ικανος παικτης περναει στο επομενο επιπεδο οπου τον περιμενει ενα αλλο ειδος προκλησης.

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ

Το GHOSTBUSTERS ΙΙ αν και δεν ειχαμε την πολυτελεία να ασχοληθουμε μαζι του οσο θα θελαμε, γιατι ο χρονος μας πιεζε, μας αφησε αριστες εντυπωσεις. Ειναι ενα μοντερνο και γρηγορο παιχνίδι με ομορφα γραφικα και εξυπνα προβληματα.

Συνδυαζει την δραση με την στρατηγικη και την περιπετεια με την διασκε-

JUNIOR AIAFQNIEMOE GHOSTBUSTERS II

Η Greek Software σε συνεργασια με το περιοδικο μας, οργανωνει εναν special, Χριστουγεννιατικο διαγωνισμο για τους φιλους των κυνηγων φαντασματων (chostbusters).

Τα δωρα για τους τυχερους ή τις τυχερες ειναι:

- 10 προγραμματα CHOSTBUSTERS II για τον υπολογιστη σας και...
- 10 ΕΙΣΗΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΟΜΩΝΥΜΗΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΤΑΙΝΙΑΣ (μολις αυτη φτασει στην χωρα μας), σε οποιονδηποτε κεντρικο κινηματογραφο της Αθηνας.

Για να συμμετασχετε στον διαγωνισμο πρεπει να στειλετε το κουπονι (οχι φωτοτυπια) με τις σωστες απαντησεις στη διευθυνση του περιοδικου, Στουρναρα 49, 10682, Αθηνα, με την ενδειξη "Για τον διαγωνισμο GHOSTBUSTERS". Εμεις θα περιμενουμε τις απαντησεις σας μεχρι 31 Ιανουαριου (σφραγιδα ταχυδρομειου).

Αν βρεθουν πανω απο 20 νικητες, θα γινει κληρωση στα γραφεια του περιοδικου μας για να βρεθουν οι εικοσι τυχεροι "κυνηγοι φαντασματων". Τα ονοματα των τυχερων θα ανακοινωθουν στο περιοδικο που θα κυκλοφορησει στην Αθηνα στα μεσα Ιανουαριου.

BPOTHEDED

1) Ποτε κυκλο	φορησε το παιχ	(νιδι Ghostbuste	ers I;
1984	1985	1986	
2) Ποια απο τι φικη ταινια G		οποιους πρωτο	αγωνιστει στην κινηματογρα-
Kim Bassinger	☐ Farah	Fosset	Sigourney Weaver
3) Πως ονομο στην τριτη πι		που συναντοι	υν οι κυνηγοι φαντασματων
Vigo 🔲	Freddy	Vixor	
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΙ	NYMOOMYN		
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ			
ΤΗΛΕΦΩΝΟ			
ΤΥΠΟΣ ΥΠΟΛ	ΟΓΙΣΤΗ		

δαση. Σιγουρα σε συνδυασμο με την εμφανιση της ταινιας στους κινηματογραφους θα εχει μια σημαντικη επιτυχια, που ομως πιθανον να μην φτασει αυτη του προκατοχου του.

Ετσι κι αλλιως οι συνθηκες σημερα ειναι τελειως διαφορετικες. Οσοι απο σας θελετε να αρχισετε ξανα το κυνηγι φαντασματων με ενα ενδιαφερον παιχνιδι, ο τιτλος που ζητατε λεγεται GHOSTBUSTERS II.

ГРАФІКА В
HXOE 7
YПООЕЕН В
ANTOXHETOXPONO 7
EYNOAO В

WHO YOU GONNA CALL:

A.B

RICK DANGEROUS

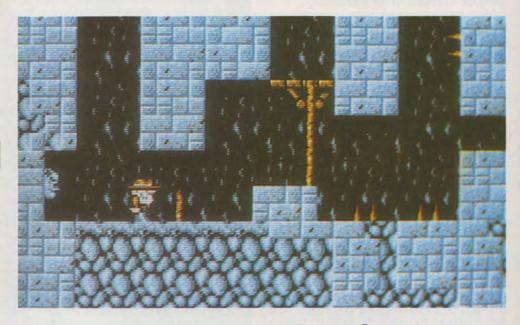
Απο καιρο σε καιρο εχουμε την ευκαιρια να ερχομαστε σε επαφη με προγραμματα που χωρις να χρησιμοποιούν κατι το ολοκαινουργιο ή το πολυ εντυπωσιακό καταφερνούν να δημιουργούν ευχαριστές εκληξείς. Σε αυτή την κατηγορία πίστευω ότι ανηκεί και το Rick Dangerous.

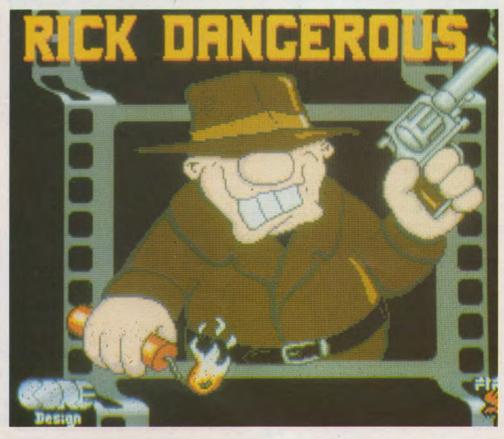
Προκειται για ενα παιχνιδι πλατφορμας με ανεβασμενους τους παραγοντες της δρασης και της σπαζολεφαλιας. Ας δουμε ομως τι ακριβως γινεται. Ο φιλος μας εχει να λυσει τεσσερις διαβολικα στημενες πιστες.

ΥΠΟΘΕΣΗ

Το παιχνιδι ξεκιναει με τον Rick να πεφτει αλεξιπτωτιστης. Η πρωτη του αποστολη ειναι να περασει τα εμποδια και τους εχθρικους ιθαγενεις ενος αρχαιου Αμερικανικου ναου. Ο Rick μπαινει αμεσως στα βασανα αφου μολις πατησει το ποδι του στο ναο βρισκεται με ενα τεραστιο βραχο να τον καταδιωκει. Αφου συνελθει απο το

Κατασκευαστης: Firebird Format: Amiga, PC, ST

πρωτο σοκ και δει οτι μπορει να ξεφυγει απο το βραχο, εχει την ευκαιρια να δει οτι το ολο μερος ειναι φτιαγμενο απο ομορφα σχεδιασμενες πετρες σε γκριζες αποχρωσεις ενω ειναι γεματο εχθρικους ιθαγενεις χιουμοριστικα σχεδιασμενους με κινησεις που προβληματιζουν απο την αρχη τον ηρωα μας. Εχει επτα ζωες, ενα ραβδι για να κραταει μακρια τους κοιλαραδες αντιπαλους του, οπως επισης και αρκετες σφαιρες και δυναμιτες που ανανεωνοται με πυρομαχικα που βρισκει στη συνεχεια.

Σκοπος λοιπον του Rick, να προχωρει παντα ακαθεκτος αποφευγονταςσκοτωνοντας αντιπαλους μεσα απο δυσκολιες που θυμιζουν ακριβως τις κλασικες περιπετειες του Indiana Jones. Υπαρχει πο ' μεγαλη ακριβεια στις κινησεις. Ετσ για να μπορεσει ο Rick να αποφυγει καποιες παγιδες θα πρεπει να εξασκηθει πολυ. Eva pixel πιο εδω η πιο εκει μπορει να ειναι θανατηφορο για τον φιλο μας... Η στρατηγικη ειναι απαραιτητη γιατι ολα ειναι υπολογισμενα και οι οικονομιες στα πυρομαχικα απαραιτητες. Οι εχθροι κινουνται ολο και πιο ασφυκτικα. Το παχνιδι ξαφνιαζει με την ποιοτητα των puzzles. Απαιτουνται αντανακλαστικα και πολυς δυναμιτης...

Μετα το ναο υπαρχει η πυραμιδα, γεματη υπεροχα (δυσκολα) puzzles, πολυ χιουμοριστικα φτιαγμενους αγυπτιους (παλιους και νεους) και πιο ομορφα γραφικα. Εδω υπαρχει ακομα και κιβωτος. Η επομενη πιστα εινα μια γερμανική βασή με συμπαθητικά σκυλακια και πολλα αλλα αναπαντεχα. Ακομα μενει η τελικη (μικρη και δυσκολη) βαση των πυραυλων. Το παιχνιδι διατηρει παντου τα χαρακτηριστικά του χωρις να χαλαρωνει ουτε η δραση αλλα ουτε και η ενταση. Δυσκολευει προοδευτικα απο κομματι σε κομματι και απο πιστα σε πιστα. Ετσι το ενδιαφερον οχι μονο διατηρειται αλλα και ανεβαινει.

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ

ν εγαλη ενταση λοιπον και αμειωτο ενδιαφερον (που ευτυχως εμπνεει το ιδιο το παιχνιδι) απαιτουνται για να ασχοληθεις πολυ. Τα παντα ειναι πολυ προσεγμενα οπως ακριβως επρεπε, υπαρχει εξυπνη χιουμοριστικη διαθεση, η ατμοσφαιρα ειναι γνωριμη (περιπετειες Indy) και σε φτιαχνει. Παντως το οτι δεν μπορεις να σωσεις σε καποιο σημειο και να συνεχισεις ειναι πολυ σκληρο και πρεπει να θεωρηθει μεγαλη παραληψη. Φαντασου να εισαι στην τεταρτη πιστο και χανοντας οπως γινεται συνηθως στις διαβολικα αναπαντεχες-αορατες παγιδες να παιζεις απο την αρχη της πρωτης...

Σιγουρα προκειται για ενα πολυ καλοφτιαγμενο και εξυπνο game, χωρις προβληματα τεχνικης φυσεως (πολυ προσεγμενο σε γραφικα ηχο και ακριβεια) που δικαια ανεβηκε στα Τορ του εξωτερικου. Το συνιστω οποσδηποτε, αλλα με το μαλακο...

Βεβαία τα παιχνίδια που ανεβαίνουν στα charts του εξωτερικού δεν εχουν παντα αναλογή επιτυχία και στη χψρα μας, αλλα για το συγκεκριμένο παιχνίδι μπορουμέ να ειμαστέ αρκετα αισιοδοξοι.

Το παιχνιδι μας παραχωρησε το Computer Market

N.Σ

ГРАФІКА	7
ΗΧΟΣ	8
ΥΠΟΘΕΣΗ	7
ΑΝΤΟΧΗ ΣΤΟ ΧΡΟΝΟ	8
ΣΥΝΟΛΟ	8

STRIDER

Κατασκευαστης: Capcom-Tiertex Format: Amiga, ST, Amstrad

τος 2048 λοιπον και ο ηρωας Strider (δρασκελιστης) εμφανιζεται αερομεταφερομενος σε μια ρωσικη πολη και πιανει αμεσως δουλεια... Δουλεια του βεβαια ειναι να πολεμησει τους οπαδους μαχητες του κακου αρχοντα σε πεντε διαφορετικές πιστές από μια Ρωσική πολή αρχικά μεχρι το αρχηγειο του, αφου περασει απο Σιβηρικες στεπες, προιστορικα δαση, και πολεμικα σκαφη. Προσπαθωντας να νικησουμε τους ιδιαιτερα κινουμενους και μη εχθρους μας, πρεπει να κινουμαστε προς ολες τις κατευθηνσεις κανοντας χρηση των πολλων δυνατοτητων του ηρωα. Ετσι μπορει κανεις να πηδαει, να γραπωνεται, να σκαρφαλωνει, και να κανει θεαματικές τουμπές προκειμένου να αποφυγει επαφες με τους εχθρους και τις βολες τους, ιδιαιτερα αυτες των στημενων λειζερ. Συντομα εχουμε και την βοηθεια του πρωτου εξτρα οπλου, που δεν ειναι παρα ενας δορυφορος που μπορουμε ταυτοχρονα να κατευθυνουμε αυτον και τις βολες του. Παντως ο ιδιος ο Strider χρησιμοποιει μονιμα καποιο οπλο λειζερ που γυρνωτας γυρω του, κτυπαει τους εχθρους του.

Καθώς το παιχνιδι εξελισσεται (παντα προς τα δεξια αν και ειναι multiscrolling), βλεπουμε οτι οι πιστες διαμορφωνονται με αξιοσημειωτη ποικιλια, παντα γεματες ευκαιριες για σκαρφαλωμα η για πτωση στα εγκατα καποιου ανοιγματος... Παντως ολη αυτη η εξασκησή και τα εξτρα οπλα σιγουρα θα δοκιμαστουν σκληρα στην αποτελεσματικοτητα τους, και αυτο γιατι υπαρχουν τεσσερις ισχυροτεροι απο τους αλλους εχθροι στο τελος καθε πιστας. Βεβαια στο τελος καθε πιστας περιμενει παντα ο "μεγαλος".

Συνοψίζοντας το Strider δειχνέι καλοφτιαγμένο. Εχει πολύ δραση και εναλλαγη δημιουργώντας αναλογη ατμοσφαίρα. Σε αυτήν συμβαλεί και η μουσική που μαζί με τα ηχητικά εφε στέκεται στο υψός της υπολοίπης δουλείας. Συνολικά μια αξιολογή προτάση σε arcade αυτή την εποχή. Το παιχνίδι μας παραχώρησε το Computer Market.

N.E

ГРАФІКА	8
ΗΧΟΣ	8
ΥΠΟΘΕΣΗ	7
ΑΝΤΟΧΗ ΣΤΟ ΧΡΟΝΟ	7
ΣΥΝΟΛΟ	7

COMPUTER & SOFTWARE / ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1990

SHINOBI

Η Virgin Games ανελαβε την μετατροπη του πολυ δημοφιλους αυτου παιχνιδιου απο τα Coin-ops. Γενικα οι μετατροπες παιχνιδιων απο τετοια μηχανηματα δεν ειναι παντα πετυχημενες, εφοσον οι δυνατοτητες των υπολογιστων ειναι αρκετα χαμηλοτερες απο αυτες των coin-ops, ειδικα στην απεικονιση των γραφικων. Όταν αναφερομαστε στην Αmiga ομως, δεν υπαρχει τοση διαφορα (μπορω μαλιστα να πω οτι ορισμενες φορες η εκδοση ενος παιχνιδιου μπορει να βγει και καλυτερη απο την πρωτοτυπη!).

Οσον αφορα το SHINOBI εχει γίνει αρκετα καλη δουλεια, τοσο που να μην υπαρχουν εμφανεις διαφορες απο την εκδοση της SEGA - περα ισως απο την αποκριση του joystick στις κινησεις και την αναλυση των γραφικών στο

background.

ΥΠΟΘΕΣΗ

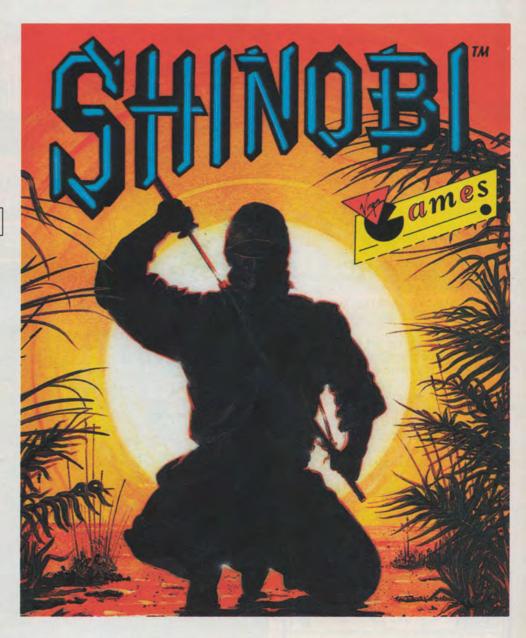
ο παιχνιδι ειναι ενα κλασσικο beat-them-up: τουλουμιαζετε δηλαδη στο ξυλο οσους κακομοιρους βρεθουν μπροστα σας, ή τους καθαρίζετε με διαφορα οπλα. Εδω ειστε ενας πολεμιστης Νιντζα (οχι παιξε-γελασε) και κουβαλατε απειρα θανατηφορα σουρικεν -κοινως αστερακια. Η υποθεση ειναι αρκετα απλη. Ψαχνετε για καποια παιδια που τα εχουν απαγαγει, ενω εξολοθρευετε ολους τους κακοποιους που βρεθουν στον δρομο σας με κλωτσιες, γροθιες και σουρικεν. Απο οτι βλεπετε, παλι υπαρχει μια καλη δικαιολογια για να εκτονωσετε τα βαρβαρα σας ενστικτα.

Η απαγωγη παιδίων αξιζεί την δικαια αγανακτηση σας (αφηστε που ολοι ειναι εναντιον σας και δεν ειναι καθολου ευγενικοι). Αν αναρωτιεστε πως βρεθηκατε σε αυτη την θεση, η εισαγωγη της ιστοριας λεει τα εξης:

Εσεις, σαν ο πιο φημισμενος αποφοιτος μιας μυστικης σχολης Νινζα, καλειστε στην ετησια απονομη βραβειων της σχολης για να δωσετε τα επαθλα. Μολις εχετε κανει επιδειξη των ικανοτητων σας στους μαθητες, λοιπον, οταν συμβαινει το κακο: ξαφνικα εμφανιζεται απροσκλητος, μεσα σε μαγικους Νινζα καπνους ο Bwad Foo, παλιος αποφοιτος της σχολης ο οποιος ομως εχει παρει προ πολλου τον κακο δρομο (το πως και το γιατι δεν ενδιαφερουν αυτη την στιγμη). Χρησιμοποιωντας ανανδρο τροπο για να σας ακινητοποιησει

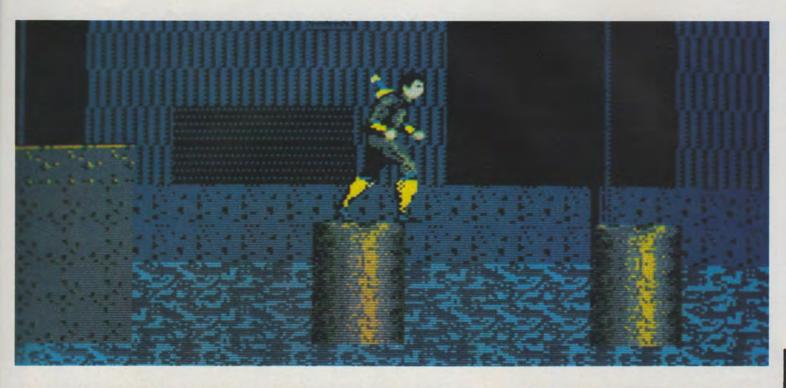
Κατασκευαστης: VIRGIN

Format: AMIGA, ATARI ST, AMSTRAD, SPECTRUM, CBM

(δηλαδη μαγικα, αντι να παλεψει σαν αντρας) ο Foo απαγαγει τους μαθητες της σχολης χωρις να μπορεσετε να κανετε τιποτα.

Αφου σας δωσει διορια μερικες μερες για να μαζεψετε μπολικο χρυσαφι για λυτρα, ο κυριος αυτος εξαφανίζεται οπως ηρθε, και μενετε ολομοναχος στην σχολη. Αλλα η διορια εφτασε, ανακαλυψατε το κρυσφηγετο του Foo και φυσικα δεν σκοπευετε να του χαρισετε τα λυτρα (τι πολεμιστης ειστε στο κατω-κατω); Καιρος να πολεμησετε τωρα για το

καλο, την αληθεια και την δικαιοσυνη. Βεβαια, το ιδιο θα παιζατε ειτε διαβαζατε την εισαγωγη ειτε οχι, αλλα καλο ειναι να υπαρχει καποιος λογος για να καθαρισετε τοσους ανθρωπους (ή μηπως δεν χρειαζεται; - αυτο το αφηνω στην ηθικη του καθενος). Το παιχνιδι αποτελειται απο 5 αποστολες. Καθε μια περιλαμβανει 3 ή 4 μερη τα

παιδια που πρεπει να σωσετε. Στο τελος καθε πιστας, αν σωσετε ολα τα παιδακια, εχετε και τον απαραιτητο φυλακα που πρεπει να περασετε και ο οποιος δεν ειναι καθολου φιλικος. Ευτυχως δεν εχετε μονο τα σουρικεν στη διαθεση σας: μολις μαζεψετε μερικους μπομπιρες τοτε αποκτατε ενα πιο θανατηφορο οπλο, πραγμα απαραιτητο καθως η δυσκολια αυξανεται αλματωδως στις πιστες.

Ακομη, εχετε μια φορα σε καθε πιστα και το ολοκληρωτικο οπλο: την μαγεια Νινζα, η οποια εξολοθρευει οτιδηποτε υπαρχει γυρω σας στην οθονη. Προσοχη βεβαια και στην ωρα, γιατι αν ληξει η διορια σας, τοτε ο Φου θα σκοτωσει τα παιδια (και αν δεν σας ενδιαφερει αμεσα το γεγονος, πρακτικο αποτελεσμα ειναι οτι χανετε

το παιχνιδι!)

Αυτα απο την υποθεση. Το παιξιμο του παιχνιδιου εχει ως εξης: Ο χαρακτηρας σας κινειται στο κεντρο της οθονης, η οποια σκρολλαρει στην διευθυνση που πηγαινετε. Υπαρχουν ψηλοτερα επιπεδα σε ορισμενα σημεια, στα οποια μπορειτε να πηδηξετε. Η κινηση γινεται με το joystick: αριστερα, δεξια, πανω πηδαει, κατω σκυβει για να αποφυγει αντιπαλα πυρα, το fire ριχνει σουρικεν ή κλωτσιες/γροθιες, ενω σε συνδιασμο με την κινηση πανω/κατω ανεβοκατεβαίνει σε διαφορετικα επιπεδα στην πιστα. Υπαρχει και το Space bar που ενεργοποιει το σπεσιαλ οπλο - την μαγεια Νινζα που αναφεραμε. Απο εφοδια, λοιπον, αλλο τιποτα. Για να δουμε, τι καταφερνετε σαν Νινζα πολεμιστης;

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ

Το παιχνιδι πλησιαζει παρα πολυ το πρωτοτυπο, και αν παρουμε αυτο σαν μετρο συγρισης, τοτε ειναι αρκετα καλο. Γενικα ομως δεν ειναι απο τα καλυτερα shoot them up που μπορειτε να βρειτε για την Amiga, εκτος και αν θελετε να παρετε το αιμα σας πισω απο τον αντιστοιχο εικοσαρικοφαγο. Στην πραξη αντιμετωπισα ορισμενα προβληματα: συγκεκριμενα ο συνδιασμος fire με πανω/κατω για να αλλαξει επιπεδο με ταλαιπωρησε.

Κατα τα αλλα ομως η κινηση ειναι καλη και η αποκριση αμεση στις υπολοιπες κινησεις. Το scrolling ειναι καλο, αλλα οχι ανα pixel. Συνολικα, αν και δεν ειναι απο τους καλυτερους εκπροσωπους στο ειδος του, μονο και μονο για το γεγονος οτι στα ηλεκτρονικα ηταν μεγαλη επιτυχια, ριχτε του μια ματια, σαν μετατροπη αξίζει τον κοπο...

Το προγραμμα μας το παραχωρησε το Computer Market.

<u>Δ.Μ.</u>

ГРАФІКА	7
ΗΧΟΣ	7
ΥΠΟΘΕΣΗ	6
ΑΝΤΟΧΗ ΣΤΟ ΧΡΟΝΟ	6
ΣΥΝΟΛΟ	7

BEACH VOLLEY

ο BEACH VOLLEY δεν ειναι τιποτα αλλο απο αυτο που λεει ξεκαθαρα ο τιτλος του: βολευ. Μονο που αυτη την φορα δεν προκειται για βολευ σε κανονικο γηπεδο, αλλα για βολευ στην παραλια. Αν και η εξομοιωση βολευ δεν ειναι καινουργια ιδεα, ωστοσο το παιχνιδι αυτο εχει να προσφερει αρκετα σαν διασκεδαση.

Αν ειστε (κι ακομη περισσοτερο αν ΔΕΝ ειστε) αθλητικος τυπος και η παραλια σας πεφτει λιγο μακρια τι θα λεγατε για λιγο βολευ στην ηλιολουστη παραλια του υπολογιστη σας; Παρτε το μαγιω σας και ξεκιναμε.

ΥΠΟΘΕΣΗ

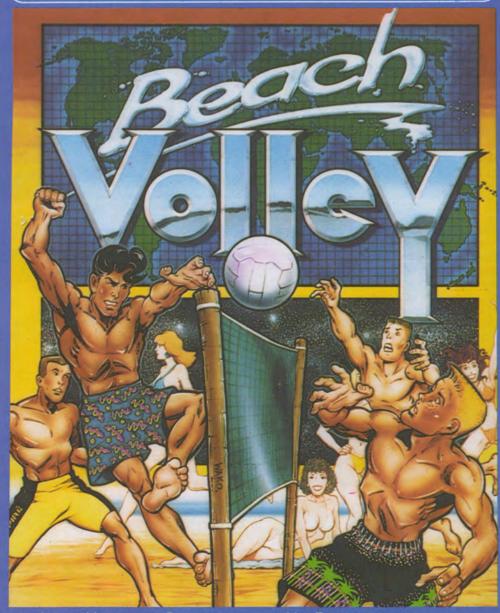
ο βολευ ειναι αρκετα γνωστο αθλημα, αλλα οι κανονες στο BEACH VOLLEY διαφερουν λιγο. Πρωτα-πρωτα παιζεται απο λιγοτερους παικτες απο το κανονικο και τα σετ μετρανε διαφορετικα. Για χαρη ευκολιας στο παιχνιδι αυτο υπαρχουν δυο μονο παικτες σε καθε ομαδα, πραγμα που δεν αφαιρει καθολου ομως απο την διασκεδαση. Το καθε σετ τελειωνει στους 7 ποντους. Αν προκριθει η ομαδα, τοτε προχωρα σε αλλη πολη για τον επομενο αγωνα. Το παιχνιδι παρακολουθει την πορεια της ομαδας απο το Λονδινο ως το μακρινο Σιδνεϋ. Απο οσο καταφερα να δω ομως, δεν ειναι και πολυ ευκολο να φτασετε μεχρι εκει (ισως θα ηταν καλυτερα να παρετε καποιο αεροπλανο για να δειτε την πολη, παρα να περιμενετε να φτασετε κερδιζοντας ολους τους αγωνες!).

Ξεκινωντας το παιχνιδι, μας υποδεχεται μια κατα τα γνωστα εντυπωσιακη εισαγωγη, οπου εχουμε εκτος απο digitized μουσικη και ολιγη ομιλια. Η πρωτη πιστα που αγωνιζομαστε ειναι στην Αγγλια και συγκεκριμενα στο Λονδινο. Αν δεν το καταλαβετε απο το περιβαλλον, δεν μπορει να μην προσεξετε το "Welcome to London" του μας απευθυνει ο υπολογιστης με εγγλεζικη, βεβαια, προφορα. Τα τοπια σε ολους τους αγωνες ειναι στατικα, αλλα πολυ καλα ζωγραφισμενα και παντα περιεχουν χαρακτηριστικα θεματα του καθε τοπου. Στο Λονδινο θα περιμενατε να δειτε φυσικα το Μπιγκ Μπεν και τους παραδοσιακους Αγγλους φρουρους με τα ψηλα κοκκινα καπελλα.

Σε καθε αγωνα ομως, πρεπει να υπαρχουν και φιλαθλοι (ειδικα στην

Κατασκευαστης: OCEAN

Format: AMIGA, SPECTRUM, AMSTRAD, C64

παραλία, τι αλλο απο γεροδεμενους νεαρους και καλλιγραμμες υπαρξεις με μαγιω). Πισω απο τον παικτη μας που κανει σερβις θα προσεξετε μια νεαρη γυμνοστηθη, προφανως βαλμενη απο τον αντιπαλο. Ο ρολος της σε αυτο ακριβως το σημειο ειναι να σας κανει να χασετε το σερβις, μιας και δεν την βλεπετε παρα μονο στην περιπτωση οπου εμφανίζεται το πιο αριστερο μερος της πιστας, οποτε ειναι δυσκολο να προσεξετε την

μπαλλα. Το πιο περιεργο στο περιβαλλον παντως ειναι το γηπεδο. Αντι για αμμο, εχει γρασιδι (εμ, που να βρεθει παραλια στο Λονδινο!).

APXIZEI TO SET

Το παιχνιδι παιζεται απο δυο αντιπαλους, ή απο εναν εναντια στον υπολογιστη. Καθε ομαδα εχει, οπως

COMPUTER & SOFTWARE / / ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1990

ειπαμε, δυο παικτες. Εμεις κοντρολαρουμε μονο τον ενα (ο αλλος παικτης κινειται απο τον υπολογιστη), ο οποιος φροντίζει να τον στελνει παντα στο σωστο μερος, πραγμα που διευκολυνει κατα πολυ το παιχνιδι. Πολυ καλο σημειο στην υποθεση ειναι στι ο υπολογιστης μαρκαρει το σημειο του γηπεδου οπου προκειται να χτυπησει η μπαλλα του αντιπαλου, οποτε η τοποθετηση του παικτη στην καταλληλη θεση για αποκρουση ειναι απλη.

Εδω σημασια εχει η ταχυτητα των αντανακλαστικων (βεβαια, μην περιμενετε να πιανετε τα δυνατα καρφια του αντιπαλου ετσι απλα, γιατι μεχρι να δειτε το σημειο που θα χτυπησει η μπαλλα εχει ηδη φτασει!). Σε αυτη την περιπτωση καλο ειναι να εξασκηθειτε στα μπλοκα μπροστα στο διχτυ. Η δραση περιλαμβανει απο ολα: καρφωματα, αποκρουσεις, πασες, ακομη και μπλονζον. Το μονο εξωφρενικο της ιστοριας ειναι το πηδημα του παικτη οταν προκειται να καρφωσει: λιγο ακομη και θα εβγαινε εξω απο την οθονη!

Κατα τα αλλα, η αισθηση του παιχνιδιου ειναι πραγματικα απο αγωνα βολευ. Εχουμε ρεαλιστικη κινηση των παικτων και πολυ καλο (και ευκολο) χειρισμο της μπαλλας. Σε αυτο το σημειο πρεπει να πω οτι η προσαρμογη του joystick στο παιχνιδι ειναι ακρως ικανοποιητικη - ολες οι κινησεις γινονται με ακριβεια και απλα.

Πολλη εξασκηση χρειαζεται μονο στο καρφωμα, οπου πρεπει να συγχρονιστει το πηδημα του παικτη μας με την μπαλλα απο την πασα σε ενα ορισμενο σημειο πανω απο το διχτυ (αν δεν μαθετε να το πετυχαινετε, δυστυχως δεν εχετε σοβαρες πιθανοτητες διακρισης).

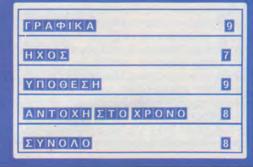
ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ

Το BEACH VOLLEY ειναι αυτη την στιγμη το καλυτερο simulation βολευ που εχει κυκλοφορησει για την Amiga. Τα γραφικα ειναι υπεροχα, με πολυ ομορφα και μεγαλα sprites και η κινηση ομαλη και πολυ ρεαλιστικη. Οι ηχοι ειναι καλοι, αλλα δεν υπαρχουν πολλοι.

Το πιο καλο στοιχειο του παιχνιδιου ομως ειναι η δραση: περα απο το οτι μπορουν να γινουν ολες οι κινησεις του βολευ, η αποκριση του παιχνιδιου στις κινησεις μας ειναι αψογη. Επισης ειναι ευκολο να ξεκινησει κανεις να παιζει, αν και για να προχωρησει μετα χρειαζεται αρκετη εξασκηση. Ακομη και αν δεν ασχολειστε με το αθλημα του βολευ, ειναι ενα προγραμμα που σιγουρα θα τραβηξει το ενδιαφερον σας.

σας. Το προγραμμα μας το παραχωρησε για review το Computer Market.

 Δ .M.

POWERDRIFT

Δημερα οι εταιρειες φαινεται πως αφιερωνουν περισσοτερο χρονο στην επιλογη των παιχνιδιων τους απο τις αιθουσες ηλεκτρονικών παρα στη δημιουργια και εξελιξη νεων ιδεων. Και αν μπορουμε να τις κατακρινουμε για τη σταση τους αυτη, οι χρηστες τελικα βγαινουν κερδισμενοι. Αυτο συμβαινει οταν προκειται για μια πραγματικα μεγαλη επιτυχια σε μια κατηγορια παιχνιδιων, που οπωσδηποτε υποσχεται αναλογη υποδοχη και απο τους χρηστες υπολογιστων. Η επιτυχια ενος προγραμματος στις αιθουσες ηλεκτρονικών ειναι σιγουρα κατι δυσκολοτερο απο την επιτυχια στους υπολογιστες.

Αυτο δημιουργει στις εταιρειε,ς που αναλαμβανουν τις μεταφορες, μεγαλυτερη ευθυνη που σα αποτελεσμα εχει καλυτερα και πιο

προσεγμενα προιοντα.

Το POWER DRIFT ειναι ενα απο τα πιο γνωστα ραλλυ που κυκλοφορουν στις αιθουσες παιχνιδιων. Δημιουργημα της SEGA ειναι το αγαπημενο παιχνιδι πολλων φιλων των ραλλυ. Μαλιστα ανηκει σε μια κατηγορια που εχει να επιδειξει ισχυρο ανταγωνισμο με μεγαλα ονοματα του χωρου. Ετσι η επιτυχια του ειναι σημαντικος λογος ωστε να μην περασει απαρατηρητο απο τους χρηστες υπολογιστων.

Ετσι αρχίζει το γνωστο σεναριο που ακολουθει καθε τετοια μεταφορα. Ειναι αραγε η εκδοση για υπολογιστες εφαμιλλη της αρχικης; Κραταει την ατμοσφαιρα και την ταχυτητα που ειναι απαραιτητες σε αυτη την κατηγορια; θα προσπαθησουμε να απαντησουμε σε ολα αυτα, αν και οπως εχουμε ξανατονισει, σημασια εχει αν το παιχνίδι στεκεται στα δικα του "ποδια", ανεξαρτητα απο την προιστορια του σε

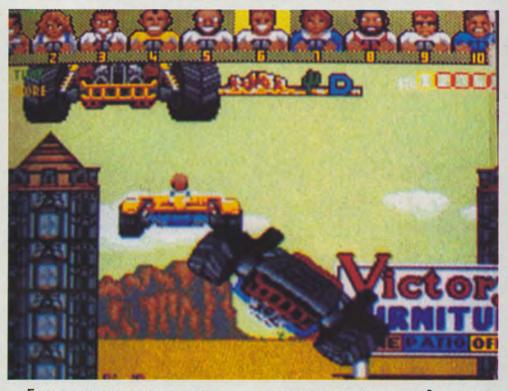
αλλο κλαδο.

ΥΠΟΘΕΣΗ

Πρωτα ομως ας δωσουμε μια πιο λεπτομερη εικονα του παιχνιδιου. Κατ αρχην το οχημα με το οποιο παιρνετε μερος στις διαφορες διαδρομες ειναι ενα buggy ικανο να αντεξει και την πιο ασχημη μεταχειριση. Μονοθεσιο με τις τεραστιες και φαρδιες ροδες του δεν ειναι σιγουρα το οχημα που θα κυκλοφορησετε στην πολη. Ειναι ομως το πιο καταλληλο για τις συνθηκες που εχετε να αντιμετωπισετε στο ραλλυ αυτο.

Κατασκευαστης: ACTIVISION-SEGA

Format: AMIGA, ST, AMSTRAD, C64

Ειναι εγγυημενο για εκατομμυρια συγκρουσεις και υποσχεται να σας φερει μεχρι το τελος της κουρσας χωρις προβληματα. Απο εσας εξαρταται σε πια θεση και με ποιο χρονο. Το προγραμμα περιεχει 25 πιστες χωρισμενες σε πεντε επιπεδα. Σε καθε αγωνα εχετε τεσσερις γυρους που πρεπει να συμπληρωσετε στον μικροτερο δυνατο χρονο. Μαζι σας τρεχουν και αλλοι 11 οδηγοι που αφου εχουν τον ιδιο σκοπο με σας, τη νικη, δεν προκειται να κανουν στην ακρη για να περασετε τοσο ευκολα. Για να περασετε στον επομενο γυρο πρεπει να τερματισετε μεσα στους πρωτους τρεις. Ετσι αποκτατε το δικαιωμα να εισαστε στην επομενη εκκινηση για τεσσερις ακομη γυρους.

Για καθε γυρο που κατορθωνετε και τερματιζετε παιρνετε ορισμενους εξτρα ποντους bonus. Αλλωστε σκοπος του παιχνιδιου περα απο τη νικη ειναι η συγκεντρωση οσο το δυνατο περισσοτερων βαθμων.

Η δραση εξελισσεται σχεδον σε ολη την οθονη και ο οδηγος που ελεγχετε ακολουθειται συνεχως απο την καμερα του αγωνα που βρισκεται πισω του.

Στην οθονη υπαρχουν ακομη ενδειξεις για τον γυρο του αγωνα που βρισκεστε, την ταχυτητα σας, τον χρονο και το σκορ. Ακομη στο επανω μερος υπαρχει απο μια εικονα του καθε οδηγου και σημειωνεται αυτος που ελεγχετε. Τελος στο κατω δεξιο ακρο εμφανίζεται ενας αριθμος που δειχνει τη θεση σας μεσα στην κουρσα οποιαδηποτε στιγμη.

ΟΙ ΠΙΣΤΕΣ

Ας γυρισουμε ομως στις πιστες. Αυτες οχι μονο ειναι μεγαλες σε αριθμο, αλλα εχουν και σημαντικες διαφορες μεταξυ τους. Κατι που κρατα το ενδιαφερον του παιχνιδιου ψηλα. Εχουμε ετσι πιστες που περιβαλονται απο ερημο, αλλες μεσα στα χιονια, πιστες με αμμο και πιστες που πρεπει να τις διανυσετε νυχτα. Ακομη οι αποτομες στροφες και οι λοφοι που απογειωνουν τα buggy ειναι μεσα στα

συνηθισμενα φαινομένα που θα συναντησετε.

Οι ελλιγμοι στα δυσκολα σημεια της πιστας ειναι κατι παραπανω απο επικινδυνοι και μπορουν να σας κανουν να χασετε σημαντικο χρονο.

Με τετοιες συνθηκες οι συγκρουσεις ειναι αναποφευκτες. Μην περιμενετε ομως φαντακτερες εκρηξεις ή ανατροπες. Απλα η ταχυτητα των δυο αυτοκινητων πεφτει ή καποιο απ αυτα κανει ορισμενες στροφες γυρω απο τον εαυτο του, χανοντας πολυτιμο χρονο. Ειναι δυνατον οι συγκρουσεις να γινουν και στον αερα καθως πολλες πιστες εχουν διασταυρωσεις σε συνδυασμο με λοφους. Ετσι καθως περνατε αμεριμνος στον αερα δεχοσαστε μια πολυ ωραια πλαγια συγκρουση απο καποιο συναγωνιζομενο. Το αποτελεσμα ειναι αρκετες εντυπωσιακες τουμπες που ομως δεν σας στερουν τη δυνατοτητα να συνεχισετε τον αγωνα.

Σιγουρα για να καταφερετε να μεινετε στην κορυφη της κουρσας χρειαζεται πολλη τεχνικη και αρκετη εξασκηση. Βεβαια το προγραμμα ειναι περισσοτερο ενα arcade και παιχνιδι δρασης, παρα ενας εξομοιωτης αγωνων με αυτοκινητα buggy. Αλλωστε λοιπουν ολες εκεινες οι επιλογες που θα μπορουσαν να του δωσουν ενα τετοιο χαρακτηρισμο.

Τιποτα το πολυπλοκο δεν εχει να δειξει περα απο την τεχνικη του προσπερασματος του αντιπαλου και

της διατηρησης της πρωτης θεσης.

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ

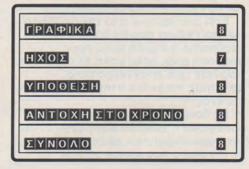
Τα γραφικά του παιχνίδιου, προσπαθώντας να μοιασούν στον

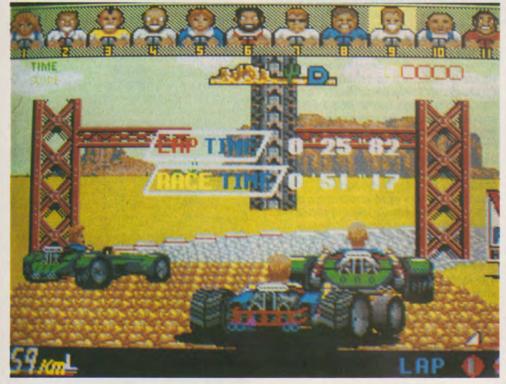
arcade προκατοχο τους, ειναι πολυχρωμα και σχεδιασμενα με λεπτομερεια. Οι πιστες εχουν ποικιλια και οι οδηγοι που συμμετεχουν εχουν την δικη τους προσωπικοτητα και τις δικες του ικανοτητες. Οσο για τα buggy αυτα κινουνται γρηγορα και αρμονικα, λες και ειναι ενα με τον οδηγο, που στην διαρκεια της κουρσας μοιαζει με ενα κινουμενο κεφαλι με ροδες.

Το POWER DRIFT εχει ολα τα προσοντα να μεινει κλασσικο. Απλο στο θεμα,γρηγορο στην κινηση και πανω απ ολα ψυχαγωγικο. Ειναι σιγουρο οτι θα χρειαστειτε αρκετο καιρο για να συμμετασχετε σε ολες τις πιστες και να το τοποθετησετε στο πισω μερος της δισκετοθηκης σας. Αλλωστε η μεταφορα εχει γινει απο την ιδια ομαδα που μας ειχε δωσει το πολυ καλο SUPER HANG ON. Ενα προγραμμα που πιστευουμε πως πολυ λιγους θα αφησει ασυγκινητους.

Το παιχιδι μας παραχωρησε η Greek Software.

A.B.

STARWARS TRILOGY

Ενα απο τα ρευματα που επικρατει στην αγορα προγραμματων υπολογιστων ειναι να κυκλοφορουν τα παλαιοτερα προγραμματα σε συλλογες και σε αρκετα μικροτερη τιμη απο την αρχικη τους.

Σχεδον ολες οι μεγαλες εταιριες ακολουθουν την τακτικη αυτη, ενω υπαρχουν και εταιρειες που αποκλειστικη απασχοληση τους ειναι να αγοραζουν τα δικαιωματα παλαιοτερων προγραμματων και να τα

ξαναπαρουσιαζουν σε συλλογες τρια ή τεσσερα μαζι.

Φαινεται πως αυτη η πολιτικη εχει ιδιαιτερη απηχηση στους φιλους των παιχνιδιων, που με αυτο τον τροπο μπορουν με λιγα χρηματα να αυξησουν ουσιαστικα τη συλλογη τους.

Ενα τετοιο παραδείγμα είναι και το STAR WARS TRILOGY. Αποτελειται απο τρια ανεξαρτητα παιχνιδια, που αρχικα είχαν κυκλοφορησει χωριστα και το ενα αποτελουσε συνεχεια του προηγουμενου. Εχουμε ετσι κατα σειρα τους εξης τιτλους:

-STAR WARS -EMPIRE STRIKES BACK -RETURN OF THE JEDI

Το καθενα απο αυτα αναφερεται στην ομονυμη ταινια της σειρας "Ο Πολεμος Των Αστρων" που και οι τρεις ταινιες της σημειωσαν τεραστια επιτυχια. Ομως και τα τρια προγραμματα δεν ηλθαν στους υπολογιστες κατευθειαν απο τις ταινιες. Περασαν πρωτα απο τις αιθουσες των ηλεκτρονικων παιχνιδιων με την σφραγιδα της ΑΤΑΒΙ. Απο εκει και μετα τις σχετικες υπογραφες μεταφερθηκαν στις οθονες των υπολογιστων μας.

Το πακετο STAR WARS TRILOGY περιεχει και τα τρια παιχνιδια αυτουσια οπως ηταν στην αρχικη τους μορφη και μπορουν να παιχθουν το καθενα ανεξαρτητα. Αλλωστε και το "φορτωμα" τους σε οποιο υπολογιστη και να εχετε γινεται ξεχωριστα.

Ετσι ανεξαρτητα απο την αποδοση των παιχνιδιων που θα δουμε παρακατω, η σχεση τιμης προς αποδοση ειναι πολυ καλη. Κι αυτο γιατι παιρνετε τρια επαγγελματικης ποιοτητας παιχνιδια στην τιμη σχεδον του ενος.

Ας δουμε ομως τι εχει να μας προσφερει η τριλογια αυτη αρχιζοντας την παρουσιαση των προγραμματων με την σειρα που εμφανισθηκαν. Κατασκευαστης: DOMARK

Format: AMIGA, ST, AMSTRAD, C64, SPECTRUM

STAR WARS

κυριος πρωταγωνιστης της σειρας ειναι ο Luke Skywalker. Η ιστορια ειναι η γνωστη και παναρχαια μαχη αναμεσα στις δυναμεις του καλου και του κακου. Μονο που εδω ο τοπος και ο χρονος ειναι στο μελλον. Η αυτοκρατορια του κακου ειναι ετοιμη να κατακτησει και το τελευταιο κομματι της Συνομοσπονδιας. Το τεραστιο σκαφος της το DEATH STAR φαινεται ανικητο και σωστο φρουριο. Αποστολη σας να καταστρεψετε τον στολο της εισβολης και φυσικα το DEATH STAR. Ας μην ομως περιγραψουμε την ταινια και ας σταθουμε στο παιχνιδι. Αυτο αποτελειται απο τρια σταδια και στο καθενα ενας διαφορετικός εχθρός βρισκεται μπροστα σας.

Στο πρωτο το θεμα ειναι "μαχη στο διαστημα". Πρεπει να εξολοθρευσετε μια σειρα απο εχθρικα καταδιωκτικα που κινουνται με μεγαλη ταχυτητα μπροστα σας και συγχρονως εκτοξευουν θανατηφορες βολες κατα του σκαφους σας. Εσεις με τα laser που διαθετετε και την ασπιδα προστασιας του σκαφους πρεπει να καταφερετε να μην δεχθειτε τις εχθρικες βολες και να τους καταστρεψετε οσο πιο γρηγορα

μπορειτε. Αυτο στα πρωτα σταδια ειναι αρκετα ευκολο αλλα γρηγορα τα πραγματα δυσκολευουν. Το παιχνιδι ειναι ενα κλασσικο shoot'em up οπου ολα εμφανιζονται με τρισδιαστατα γραφικα (vector grafics) και μια εξαιρετικη ταχυτητα. Ο ιδιος τροπος παρουσιασης υπαρχει και στα αλλα δυο σταδια του παιχνιδιου.

Στο δευτερο επιπεδο βρισκεστε ηδη στην επιφανεια του DEATH STAR. Εδω ομως μια σειρα απο πυργους ενεργειας και βασεις εδαφους σας εμποδίζουν να φτασετε στο κεντρο του αστροπλοιου και να το καταστρεψετε. Σκοπος σας ειναι να καταστρεψετε οσους απο τους πυργους μπορειτε αλλα κυριοτερο ειναι να περασετε με ασφαλεια αναμεσα τους και να φτασετε στον κυριο σκοπο σας. Ειναι ενα επιπεδο που θα χρειαστειτε ολη την επιδεξιοτητα και τυχη για να μην δεχτειτε τα εχθρικα πυρα που ξεφυτρωνουν απο παντου.

Ετσι περνατε στο τριτο και δυσκολοτερο σημειο. Βρισκεστε στο κεντρο του σκαφους και εχετε εντοπισει το μονο αδυνατο σημειο του. Σκοπος ειναι να περασετε απο πανω του και να ριξετε μεσα μια βομβα που θα ανατιναξει ολοκληρο το αστροπλοιο. Αν τα καταφερετε το παιχνιδι τελειωνει. Αλλιως μπορειτε να κανετε μια ακομη προσπαθεια

ελπιζοντας πως η ασπιδα του σκαφους σας θα αντεξει ενα ακομη περασμα πανω απο την επιφανεια του σκαφους.

Ενα πολυ καλο παιχνιδι που στηριζει την επιτυχια του οχι τοσο στα πολυχρωμα γραφικα του (αφου ειναι 3D VECTORS), αλλα στην πολυ καλη ταχυτητα του και στην ευκολια χειρισμου του.

EMPIRE STRIKES BACK

Το δευτερο παιχνιδι της σειρας ακολουθει τα βηματα του πρωτου. Τα γραφικα του ειναι παρομοια με του αρχικου μονο που τα επιπεδα εχουν γινει τεσσερα. Η σημαντικη διαφορα ομως βρισκεται στους εχθρους που αντιμετωπίζετε. Ετσι υπαρχουν μια σειρα απο νεους αντιπαλους που περιλαμβανουν γιγαντια ρομποτ, αστεροείδεις και ρομποτ-κατασκοπους που πρεπει να μην ανακαλυψουν την δυναμη σας και να στειλουν πληροφοριες στο αρχηγειο των σκοτεινων δυναμεων.

Το παιχνίδι σε γενικές γραμμες ακολουθει την υποθέση της δευτέρης ταινίας με την προσπαθεια του Luke να φτασει στον γιγαντιαιο αστέροειδη. Εδω υπαρχει η δυνατότητα του συστηματός να σας βοηθησει. Ετσι πριν από την επιθέση ένος νεουτ κυματός εχθρών ο υπολογιστής σας πληροφορει για τις δυνατότητες του και τα ευαισθητα σημεία του. Ετσι είναι πιο εύκολο να τους εξουδετέρωσετε. Ακόμη το προγραμμα υποστηρίζει ένα νεο οπλό που υπηρχε και στην ταινία και μπορει να εξουδετέρωσει τα τεραστία PROBOTS.

Αυτα ειναι μια σειρα απο ατσαλινα σκοινια που λειτουργουν σαν

μπουμερανγκ και μπλοκαρουν το συστημα διευθυνσης των ρομποτ. Για να πετυχει ομως ενα τετοιο οπλο χρειαζεται τολμη και ακριβεια. Για καθε ενεργεια σας παιρνετε εναν αριθμο ποντων που εχουν σαν αποτελεσμα να συμπληρωνετε ενα-ενα τα γραμματα της λεξης JEDI. Οταν ολη η λεξη συμπληρωθει γινεστε αορατος στους εχθρους για ορισμενο χρονο εχοντας την "δυναμη" μαζι σας.

Σαν παιχνιδι καλυτερο απο το προηγουμενο αλλα παντα βασισμενο στις ιδιες αρχες και με την ιδια φιλοσοφια του arcade παιχνιδιου.

RETURN OF THE JEDI

Τριτη ταινια ειναι και η τελικη μαχη. Αντιστοιχα και το τριτο παιχνιδι της σειρας ξεκινα την στιγμη της τελικης επιθεσης εναντια στις δυναμεις του κακου. Πριν απ ολα ομως πρεπει να οδηγησετε την πριγκηπισσα LEIA σε ασφαλες μερος. Αυτο ειναι το χωριο ΕVOK. Για να φτασετε ομως εκει πρεπει να περασετε μεσα απο το δασος του ENDOR οπου πολλοι κινδυνοι παραμονευουν. Στο παιχνιδι αυτο η αντιληψη για τα γραφικα φαινεται να αλλαζει.

Ελεγχετε ενα είδος διαστημικης μοτοσυκλετας που κινειται διαγωνια σε ενα τεραιν γεματο εμποδια οπως δεντρα, βραχους και παγιδες στημενες απο τους αντιπαλους. Αν καταφερετε να σωσετε την LEIA η δραση συνεχιζεται με τους υπολοιπους ηρωες της ταινιας σε αναλογα σεναρια μεχρι την τελικη νικη. Σημαντικο ειναι πως

εδω εχουμε ενα τελειως διαφορετικο παιχνιδι. Αν και ουσιαστικα ανηκει στην ιδια κατηγορια με τα προηγουμενα εχει διαφορετικα γραφικα, περισσοτερα χρωματα και μια πιο συνηθισμενη μορφη στην κινηση. Δεν εχει ομως την ταχυτητα και την ξεχωριστη ατμοσφαιρα που διακρινει τα δυο πρωτα.

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ

Σαν πακετο το προγραμμα παιρνει αριστα. Ειναι μια συλλογη απο τρια arcade shoot'em up που θα σας κρατησουν συντροφια για πολλες ωρες. Σαν ανεξαρτητα παιχνίδια το EMPIRE STRIKES BACK ειναι ισως το καλυτερο.

Τελειωνοντας να δωσουμε σε ολους του υποψηφιους LUKE SKYWALKER την γνωστη ευχη: "May the Force be with you".Την τριλογια αυτη μας παραχωρησε για review, η Greek Software.

A.B.

ГРАФІКА	7
ΗΧΟΣ	7
ΥΠΟΘΕΣΗ	8
ΑΝΤΟΧΗ ΣΤΟ ΧΡΟΝΟ	8
ΣΙΥΝΟΛΟ	8

KING QUEST W

ελικα δεν γινεται τιποτα με αυτη τη Sierra. Καθε φορα που παιρνουμε ενα παιχνιδι στα χερια μας, θα πρεπει να ξενυχταμε μεχρι τελευταιας ρανιδος. Ειδικα σταν προκειται για το νεο King Quest (το οποιο σημειωστε στι πηραμε για πρωτη φορα στα χερια μας σε αυθεντικη συσκευασια απο την Greek

Software).

Καταλαβαινετε την ταραχη μου οταν επιασα στα χερια μου το πακετο της αυθεντικης συσκευασιας του νεου King's Quest IV. Το επιασα με ευλαβεια, το περιεστρεψα περι τον οριζοντιο και τον καθετο αξονα, μελετησα προσεκτικα αυτα που γραφει στο εξωφυλλο και τελικα το ανοιξα. Προκειται για ενα σχετικα μεγαλο χαρτινο κουτι που ανοιγοντας το βρισκει κανεις μεσα: τεσσερις δισκετες 3.5 ιντσων των 720ΚΒ και οκτω δισκετες των 5.25 ιντσων των 360KB (αναλογα με το drive που εχετε με μια συσκευασια παιρνετε και τα δυο), το αναλυτικο εγχειριδιο του παιχνιδιου (δεκαεξασελιδο σε μικρο σχημα με πρασινο εξωφυλλο και χρυσα γραμματα), μια σημειωση για το τι πρεπει να περιεχει το αρχειο config.sys του υπολογιστη σας για να τρεξει σωστα το παιχνιδι, ενα τριφυλλο γρηγορης προσβασης για τους βιαστικους και τους ξεχασιαρηδες, ενα πολυχρωμο δωδεκασελιδο με ολα τα προϊοντα της Sierra, ενα κουπονι παραγγελιας οποιουδηποτε απο αυτα, εντυπο εγγυησης ενενηντα ημερων για την καλη λειτουργια των δισκετων που περιεχονται σε αυτο το πακετο, ενα γραμμα απο τον προεδρο της Sierra για τα νεα μουσικα περιφερειακα που διατιθενται απο την εταιρεια, ενα δελτιο παραγγελιας για τα περιφερειακα αυτα, ενα δελτιο παραγγελιας για την αλλη εκδοση του King's Quest IV που τρεχει και σε μηχανηματα με μνημη 256 ΚΒ (προκειται για καρτα αλλαγης) και τελος ενα κουπονι παραγγελιας για το βιβλιο των λυσεων του King's Quest IV.

Ολα αυτα ειναι δικα σας με μονο 6.850 δραχμες, ενω αποκτατε και το δικαιωμα να ζητησετε το βιβλιο των λυσεων του παιχνιδιου με μονο 1.850

δραχμες.

Πολυ ωραια ολα αυτα, αλλα με το παιχνιδι τι γινεται; Σωστα ας δουμε την υποθεση του παιχνιδιου απο την αρχη, οπως συνηθιζουμε σε αυτες τις περιπτωσεις (οχι και να χαλασουμε τις συνηθειες μας απο τη συγκινηση)

ΜΕΡΙΚΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ο βασιλειο του Νταβεντρυ βρισκεται καπου στη φαντασια των δημιουργων των παιχνιδιων της King Quest, αλλα για ολούς τους παίκτες και οπαδούς της Sierra σιγουρα υπαρχει στις καρδιες τους. Εκει λοιπον κυβερνουσε ο καλος βασιλιας Εδουαρδος, ο οποιος αποφασισε οτι ο ιπποτης του ο Σερ Γκραχαμ παρακαθησε και πρεπει να κανει και κατι χρησιμο. Τον εστειλε λοιπον να βρει τους τρεις χαμενους θησαυρούς του βασιλείου και όταν αυτος ξαναγυρισε επιτυχης του χαρισε το βασιλειο του. Ετσι ξεκιναει ολη η υποθεση με το King's Quest I που φερει και τον τιτλο Quest for the Crown.

Τωρα πια ο Γκραχαμ εχοντας παρει προαγωγη απο σερ σε βασιλιας, κυβερνουσε το Νταβεντρυ με τη βοηθεια του μαγικου καθρεπτη και των αλλων θησαυρων που εφερε μαζι του απο την προηγουμενη περιπετεια. Στον καθρεπτη αυτο βλεπει μια ομορφη πρωια μια πανεμορφη κοπελα την οποια αποφασίζει να κανει γυναικα του. Τα πραγματα ομως δεν ειναι και τοσο ευκολα αφου η πανεμορφη ειναι

φυλακισμένη σε ένα μακρινό καστρό από μια κακια μαγισσα και ο ηρώας πρέπει να φέρει σε πέρας αλλές περιπετείες που αποτέλουν το King's Quest II, Romancing the Throne.

Ο βασιλιας εσώσε την πανεμορφη, την παντρευτηκε και εκανε μαζι της διδυμα, ενα αγορακι και ενα κοριτσακι. Επειδη ομως ψηνοταν το King's Quest III ενας κακος δρακος κατελαβε το βασιλειο πηγε το μικρο πριγκηπα στα χερια ενος πολυ κακου μαγου και την πριγκηπισσα στα χερια του δρακου. Ειναι η σειρα του νεαρου πριγκηπα αυτη τη φορα να φερει σε περας την αποστολη διασωσης του εαυτου του και της αδερφης του στην ιστορια Their is Human.

Ετσι ερχομαστε αισιως στην τεταρτη ιστορια, The perils of Rosella, οπου ο βασιλιας γερασμενος πια αποφασιζει να δωσει στα παιδια του τη σκυταλη της περιπετειας οπως αυτη εκφραζεται με ενα καπελακι. Σε μια μικρη οικογενειακη τελετη και ενω ο βασιλιας πεταει το καπελακι στον αερα πεφτει κατω βαρια αρρωστος. Ο πονος και η αγανακτηση των παιδιων του δεν περιγραφεται, τοτε ειναι που η Ροσελλα βλεπει μεσα στον μαγικο καθρεφτη την εικονα μιας νεραιδας που ζηταει τη βοηθεια της με

ανταλλαγμα τη σωτηρια του

βασιλια-πατερα της.

Η νεραιδα βρισκεται σε μια πολυ μακρινη τοποθεσια και της εχει κλαπει το μαγικο φυλαχτο της απο μια κακια νεραιδα που ζει στον ιδιο τοπο. Δεν εχει τροπο να το παρει πισω και κινδυνευει να πεθανει οποτε η φτωχεια και η δυστυχια θα βασιλεψουν στον τοπο. Ζηταει τη βοηθεια της Ροσελλας, γιατι πιστευει στη δυναμη της με ανταλλαγμα να τη βοηθησει να βρει ενα μαγικο δεντρο οπου φυτρωνει ενα φρουτο οπου οποιος το φαει ξαναγινεται αμεσως καλα. Μολις ομως τη φερει στη μακρινη χωρα της δεν θα μπορει να τη στειλει πισω χωρις το μαγικο μενταγιον.

Η Ροσελλα χωρις δισταγμο λεει ναι και βρισκεται στη μαγευτικη χωρα του Ταμιρ, οπου πολλα παραξενα και θαυμαστα συμβαινουν. Αφου η νεραιδα μεταμορφωσει τη Ροσελλα σε χωριατοπουλα την αφηνει μονη στην τυχη της. Εδω μπαινετε εσεις και πρεπει να φερετε σε περας την

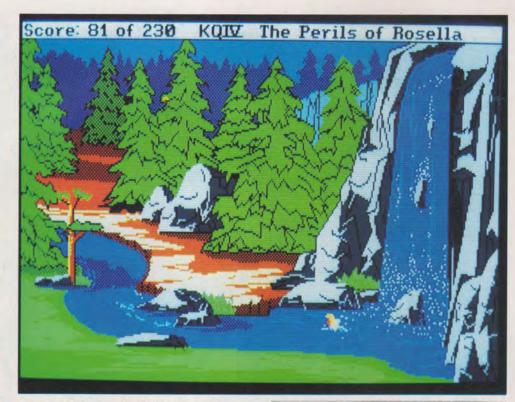
αποστολη αυτη.

ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΟΥ ΠΑΙΧΝΙΔΙΟΥ

ο περιβαλλον που λειτουργει το παιχνιδι ειναι αυτο που κυριαρχει σε ολα τα τελευταια παιχνιδια της (Larry II, Space Quest III) και αποτελειται απο την υποστηριξη μιας μεγαλης γκαμας περιφερειακών και την παροχη μιας σειρας απο εργαλεια στον παικτη. Στα υποστηριζομενα περιφερειακα υπαρχουν καρτες οθονης μεταξυ των οποιών και EGA/VGA, ποντικι ή joystick, μια σειρα απο μουσικα περιφερειακα και λειτουργια του παιχνιδιου απο σκληρο δισκο.

Η οθονη χωριζεται σε δυο επιπεδα. Το επανω που αποτελει και τη γραμμη εντολων του παιχνιδιου και την κατω, που καταλαμβανει σχεδον ολη την οθονη, οπου διεξαγεται ολη η δραση του παιχνιδιου. Ο χαρακτηρας κινειται με τα βελακια του πληκτρολογιου, ειτε με το ποντικι ή το joystick. Για να εκτελεσετε συγκεκριμενες λειτουργιες με τη βοηθεια του χαρακτηρα πρεπει, πολλες φορες να βρισκεστε στο

σωστο σημειο της οθονης. Οι εντολες δινονται μεσα απο το πληκτρολογιο και αναγνωριζεται μια πλειαδα απο λεξεις, συνταγμενες με αρκετα πολυπλοκο τροπο στην αγγλικη γλωσσα και μονο. Υπαρχουν εντολες που αποτελουνται απο συνδυασμους των πληκτρων και που οριζουν διαφορα χαρακτηριστικα οπως η ενταση του ηχου, η ταχυτητα του παιχνιδιου, η φαση στιγμιαιου σταματηματος κ.α.

Στην περιοχη που βρισκεται στο επανω μερος της οθονης και που επιλεγουμε ειτε με το πατημα του πληκτρου Esc ειτε κανοντας click εκει με το ποντικι, υπαρχουν επιλογες για το χειρισμο των αρχειων (αποθηκευση, ανακληση, εγκαταλειψη), με τον ηχο, με την ταχυτητα και με την προβολη καποιων αντικειμενων του παιχνιδιου.

Μην ξεχνατε ακομα οτι ολο το παιχνιδι βασιζεται σε μερικους γριφους (οπως ολα τα adventure της Sierra) που πρεπει να λυσετε για να προωθησετε την υποθεση και πως το βασικοτερο σημειο ειναι να σωζετε τακτικα το παιχνιδι γιατι υπαρχουν κινδυνοι που καιροφυλακτουν την κατατροπωση σας. Μην ξεχνατε ακομα οτι τα παιχνιδια της σειρας King's Quest φημιζονται οτι ειναι απο τα πιο δυσκολα adventure της Sierra για τον απλο λογο οτι επειδη διαδραματιζονται σε περιβαλλον παραμυθιου η ορθολογιστική σκεψη δεν ειναι παντα και η λυση σε καποιο

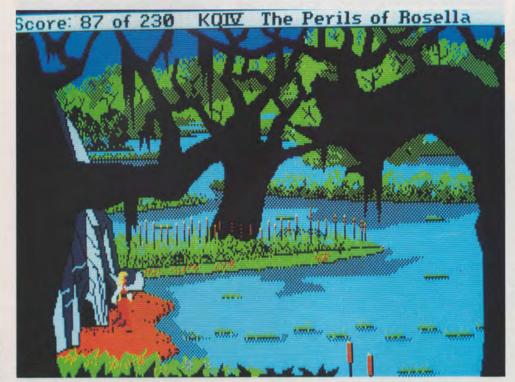
Ας μην παραλειψουμε να επαινεσουμε τα καταπληκτικα γραφικα που διακρινουν και αυτο το παιχνιδι της Sierra, πολυχρωμα με εξαιρετικη λεπτομερεια τοσο στα τοπια οσο και στους χαρακτηρες. Υπαρχουν οθονες οπου η ηρωιδα γινεται πιο μεγαλη σε μεγεθος, επειδη το απαιτει το σκηνικο και τοτε μπορουμε να διακρινουμε λεπτομερειες απο τα χαρακτηριστικα της και το φορεμα της. Σιγουρα θα πρεπει να τα δειτε για να τα εκτιμησετε και σιγουρα θα τα εκτιμησετε.

ΠΑΙΖΟΝΤΑΣ ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ

ο παιχνιδι δεν εχει καποια συγκεκριμενη σειρα με την οποια πρεπει να το παιξετε. Απλα χρειαζεστε καποια αντικειμενα για να προχωρησετε σε επομενη φαση και σιγουρα δεν μπορειτε να αλλαξετε τη σειρα με την οποια σας αναθετει η Λολοτε τους γριφους.

Βρισκεστε λοιπον στην παραλια του Ταμιρ και δεν ξερετε τι να κανετε. Σαν αρχη σας συμβουλευουμε να περιπλανηθειτε στους διαφορους χωρους που αποτελουν τη χωρα αυτη. Αποφυγετε τις οθονες που βρισκεται το σπιτι του Ογκρ, την οθονη που βρισκεται δεξια απο αυτην (τουλαχιστον στην πρωτη και στην τριτη αποστολη σας) και τις οθονες που βρισκονται τα ανθρωπομορφα δεντρα (τουλαχιστον στην πρωτη και τη δευτερη αποστολη σας).

Ξεκινηστε προχωρωντας ολο δεξια μεχρι να φτασετε στου προποδες του βουνου που βρισκεται το καστρο της κακιας Λολοτε. Αφου εξελιχθει ολη η φαση της συλληψης σας και της αναθεσης της πρωτης σας αποστολης ξεκινηστε με την πιστα οπου βρισκεται μια μεγαλη και επιβλητικη πισινα. Περαστε μερικες φορες μεχρι να δειτε να εμφανιζεται ενας μικρος ερωτας που παει για μπανιο στην πισινα. Μολις μπει μεσα εμφανιστειτε. Τρομαγμενος αυτος θα φυγει ξεχνωντας τα βελη του στην ακρη της πισινας. Παρτε τα δινοντας GET ARROW και πηγαινετε σε μια απο τις οθονες που βρισκονται αμεσως δεξια απο την παραλια. Μολις

εμφανιστει ο μονοκερως δωστε SHOOT ARROW. Αμεσως θα γινει φιλος σας και θα μπορειτε να τον πλησιασετε αλλα δεν θα μπορειτε ακομα να τον οδηγησετε εκει που θελετε.

Τοτε πηγαινετε στο σπιτι των νανων και μπειτε μεσα (ειναι αυτο με το νερομυλο εξω). Δωστε την εντολη CLEAN HOUSE. Ολο το σπιτι θα γινει λαμπικο και θα καταφθασουν οι νανοι. Μετα απο ενα βιαστικο γευμα θα φυγουν ξεχνωντας ενα σακουλακι με διαμαντια. Παρτε το (GET POUCH) και πηγαινετε στο ορυχειο. Προσπαθηστε να το επιστρεψετε αλλα αντι για αυτο θα παρετε το σακουλακι και μια λαμπα θυελλης.

Δεξια απο την οθονη του ορυχειου εμφανίζεται τυχαια ενα πουλι που κατι προσπαθει να ξεριζωσει απο το εδαφος, πλησιαστε στο σημειο εκεινο και δωστε GET WORM. Στη συνεχεια πηγαινετε στην παραλια εκει οπου βρισκεται ενα σπιτακι με μια προβλητα που εκτεινεται στη θαλασσα. Ακολουθηστε την και παρτε απο πισω τον ψαρα και μεσα στο σπιτι του. Δωστε GIVE POUCH (αντιμετωπίζουν οικονομικα προβληματα οι ανθρωποι) και σαν ανταλλαγμα θα παρετε το καλαμι ψαρεματος.

Ξαναπηγαινετε στην ακρη της προβλητας και δωστε BAIT HOOK και FISH. Επιμεινετε στο FISH μεχρι να βγαλετε ενα μεγαλο ψαρι. Ηρθε η ωρα για λιγο κολυμπι. Προχωρηστε στην παραλιακη οθονη που ξεκινησατε και μπειτε στο νερο. Οσο προχωρατε στην ανοιχτη θαλασσα να αποθηκευετε τις κινησεις σας γιατι εμφανίζεται τυχαια

ενας καρχαριας και μια φαλαινα. Μολις φτασετε στο νησι της νεραιδας ψαξτε σε μια απο τις δυο μπροστινες αμμουδιες οπου θα βρειτε ενα φτερο παγωνιου. Ξαναγυριστε στο νερο και κοψτε μερικες βολτες ωσπου να εμφανιστει η φαλαινα. Αφηστε την να σας καταπιει.

Ηρθε το τελος; Οχι απλα τωρα κολυμπατε μεσα στο στομα της φαλαινας. Παρτε ενα μπουκαλι που επιπλεει και προσπαθηστε να ανεβειτε στη γλωσσα στης φαλαινας, να σταθειτε ορθιοι και να δωσετε ΤΙCKLE WHALE, οποτε και η φαλαινα θα φταρνισθει και θα σας φυσηξει εξω. Η προσπαθεια να ανεβειτε στην κορυφη της γλωσσας της φαλαινας (στο κεντρο) δεν ειναι καθολου ευκολη γι' αυτο πρεπει να σωζετε συνεχεια τις προοδους σας προς την κορυφη για να τα καταφερετε. Αν αργησετε θα πεθανετε απο τις αναθυμιασεις.

Εξω απο τη φαλαινα τωρα θα δειτε ευθεια εμπρος ενα ξερονησι. Κολυπμηστε προς τα εκει και βγειτε στη στερια. Στα συντριμια της βαρκας που βρισκεται εκει θα δειτε κατι να γυαλιζει, μπειτε μεσα και δωστε GET BRIDLES. Πεταξτε το ψαρι στο γλαρο που καθεται στην αλλη ακρη (THROW FISH) και θα του πεσει μια σφυριχτρα. Πλησιαστε και GET WHISTLE. Στη συνεχεια BLOW WHISTLE και εμφανίζεται ενα δελφινι. Κολυμπηστε μεχρι το δελφινι και δωστε RIDE DOLPHIN. Αυτο θα σας βγαλει με αφαλεια στην ακτη.

Ψαξτε παλι να βρειτε το μονοκερω. Πλησιαστε τον και δωστε PUT BRIDLES και RIDE UNICORN. Απο εκει και περα η τυχη του δυστυχου μονοκερου περναει στα χερια της κακιας Λολοτε ενω εσεις αναλαμβανετε να της πατε την κοτα που γενναει τα χρυσα αυγα.

Δεν θα προχωρησουμε και στη λυση της δευτερης αποστολης για να εχουμε λιγη αγωνια μεχρι το επομενο τευχος, αλλα θα σας υπενθυμισουμε οτι αν κολλησετε καπου και εισαστε πολυ βιαστικοι μπορειτε να αγορασετε το βιβλιο των λυσεων που εχει ερθει στην Ελλαδα. Εμεις παντως για να μην σας χασουμε απο αναγνωστες της στηλης μας σας λεμε οτι η κοτα βρισκεται στο σπιτι του Οκγρ απο οπου θα χρειστειτε το τσεκουρι, αλλα για να μπειτε μεσα θα πρεπει να αποφυγετε το σκυλο με ενα κοκκαλο που θα παρετε απο την αρχη της σπηλιας που βρισκετε πισω απο τον καταρρακτη, οπου για να περασετε εκει περα θα χρειαστειτε το κρανος του βατραχου που ειναι πριγκηπας και για να τον φιλησετε θα χρειαστειτε τη μικρη χρυση σφαιρα που βρισκεται κατώ απο το γεφυρακι. Αλλα ηδη μου φαινεται οτι ειπαμε πολλα.

Ραντεβου τον επομενο μηνα ανανεωμενοι με κεφι και ορεξη για τη λυση του καταπληκτικου αυτου παιχνιδιου.

Θεοδοσης Καλίκας

Την μεγαλη εκπληξη ομως σας την κραταγαμε για το τελος. Απο αυτο το τευχος του Junior θα μπορειτε να στελνετε οτι ερωτησεις και αποριες εχετε για την λυση οποιουδηποτε adventure της Sierra. Εμεις θα δημοσιευουμε τα γραμματα σας παρεα φυσικα με τις απαντησεις.

Οσοι λοιπον εχετε "κολλησει" στην λυση του μυστηριου και πρωτου σπασετε τον καημενο τον υπολογιστη σας, γραψτε μας στην διευθυνση:

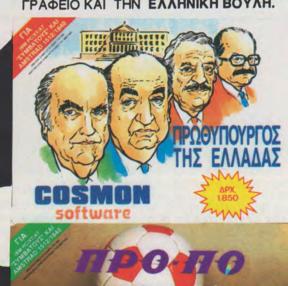
ΠΕΡΙΟΔΙΚΌ COMPUTER & SOFTWARE JUNIOR
ΓΙΑ ΤΟ ADVENTURE CLUB
ΣΤΟΥΡΝΑΡΑ 49, 10682 ΑΘΗΝΑ

THUM. AMSTHAU AGAIGTZE OAHO TRAITETPOTA. A EANHAIKA. METEH ZE AEATIA.

COMPUTER **LEN EINAL MONO**

ΕΝΑ **ΠΡΟΦΗΤΙΚΟ** ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΠΟΥ ΘΑ ΣΑΣ ΜΕΤΑΦΕΡΕΙ ΣΤΟ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΟΥΛΗ.

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΤΕ ΤΟΝ **COMPUTER** ΣΑΣ, ΤΗΝ **TYXH** ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΟΥ. ΙΔΑΝΙΚΟ ΓΙΑ ΆΓΩΝΙΩΔΗ **ΧΕΙΜΩΝΙΑΤΙΚΑ ΒΡΑΔΙΑ**.

ΤΟ ΚΑΤΑΛΛΗΛΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ ΝΑ ΞΕΚΙΝΗΣΕΤΕ ΝΑ ΚΕΡΔΙΖΕΤΕ. ΑΚΤΥΠΗΤΟ ΑΝ ΣΥΝΔΙΑΣΘΕΙ ΜΕ ΤΟ SUPER ΠΡΟ-ΠΟ 2.

ΑΝ ΤΟ SUPER ΠΡΟ-ΠΟ 1 ΣΑΣ ΕΔΩΣΕ 12αρια & 13αρια ΤΩΡΑ, ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΟ SUPER ΠΡΟ-ΠΟ 2 ΘΑ ΚΕΡΔΙΣΕΤΕ ...ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ!

software

ΠΛ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ & ΣΑΡΔΕΩΝ 1 Ν.ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑ 14341 ΤΗΛ. 25.10.788, 25.18.780

(ΓΙΑ ΧΟΝΔΡΙΚΈΣ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΕΣ Ή ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΤΗΛΕΦΩΝΗΣΊΕ: 25.10.788, ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΕΣ Ω ΡΕΣ)

ΑΘΗΝΑ: Civildata, Βιβλ. Παπασωτηριου, Microlab, Data Shop, Computer για σενα, Data ΑΘΗΝΑ: Civildata, Βίβλ. Παπασωτηρίου, Μιστοίαρ, Data Snop, Computer για δένα, Data Format, MB Computers, Technoland, Ελ. Κουνανη, Computer Support, Computer Market 2, MINION, Magnet, Di Micro, Evα Computers, Athens Computer Center. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: Μεποτγ Hellas (κ. διαθέση, τηλ 54.51.55). ΠΑΤΡΑ: Εμπειρογνωμών, On Line, Infosystem, Computer Practica. ΚΑΙ: Micropolis (Κορινθος), Microland (Λαμια), Megapower (Τρικαλα), The Computer House (Κερκυρα), Κ. Η/Υ Βοιου (Νεαπολη Κοζανης), Νικολαιδης (Πτολεμαιδα), Μηχανοργανώση (Γιαννιτσα), Μηχανοργανώση Εβρου (Ορέστιαδα), Ησαίζου (Συρος), Παπαδοπουλος (Εανθη), Μιχαλοπουλος (Αιγιο), Φλωρος (Μεσολογγι).

ΜΕ ΑΝΤΙΚΑΤΑΒΟΛΗ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΣΑΣ, ΣΕ 2 ΗΜΕΡΕΣ: ΤΗΛΕΦΩΝΗΣΤΕ 25.10.788. ΘΑ ΠΛΗΡΩΣΕΤΕ ΣΤΟΝ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟ.

HAEKPONIKH ZOLLYADIKH

Μια εκθεση ζωγραφικης που δειχνει για μια ακομη φορα την δραματικη εισβολη του υπολογιστη σε καθε εκφραση της ζωης μας.

παλεττα και ο ατελειωτος αριθμος πινελων ηταν μεχρι σημερα οι αχωριστοι συντροφοι του καθε ζωγραφου. Οι συνδυασμοι χρωματων και η δημιουργια των σωστων αποχρωσεων ηταν προσωπικη μαεστρια του καθε καλλιτεχνη και εδειχνε την ξεχωριστη νοοτροπια και τεχνικη του. Εχουμε ομως την ευκαιρια και την χαρα να παρουσιασουμε εναν ζωγραφο και την προσφατη δουλεια του που ξεφευγουν απο τον παραδοσιακο τροπο και μπαινουν στον κοσμο της ηλεκτρονικης και της πληροφορικης.

Η ολη εργασια εχει γινει με την βοηθεια ενος υπολογιστη, συγκεκριμενα μιας ΑΜΙGA 500 και το πινελο της τελικης μορφης του καθε εργου κραταει ενας εκτυπωτης ΧΕRΟΧ 4020.

Ας παρουμε ομως τα πραγματα απο την αρχη. Ο ανθρωπος που βρισκεται πισω απο ολη αυτη την προσπαθεια ειναι ο Σπυρος Βλαχος. Γεννημενος στην Κερκυρα σπουδασε Φυσικος και ειναι καθηγητης σε σχολειο της Κερκυρας. Εχοντας μεσα του εντονη την καλλιτεχνικη φυση αλλα και το επιστημονικο πνευμα θελησε να συνδυασει τις δυο αυτες εκφρασεις με την χρηση του υπολογιστη για τις ζωγραφικές του εκφρασεις και αναζητησεις. Το αποτελεσμα ειναι τα δυο τελευταια χρονια να εχει κανει δυο "ηλεκτρονικες" παρουσιες με εργα του. Η πρωτη στην ιδιαιτερη πατριδα του την Κερκυρα και η δευτερη στην Αθηνα. Την

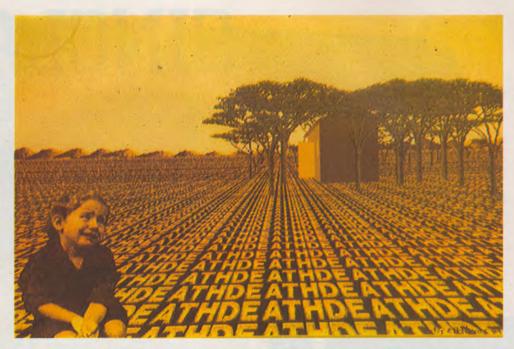
τελευταια ειχαμε την ευκαιρια να επισκεφτουμε και να μιλησουμε με τον δημιουργο.

Οπως ειπαμε και προηγουμενως η βασικη μοναδα ειναι μια AMIGA 500. Φυσικα υπαρχουν και οι καταλληλες επεκτασεις μνημης και ο εχρωμος εκτυπωτης της ΧΕΚΟΧ. Η διαδικασια δημιουργιας των εργων γινεται με την βοηθεια μιας σειρας προγραμματών από τα οποια τα περισσοτερα ειχαμε την ευκαιρια να παρουσιασουμε σε προηγουμενα τευχη. Ετσι η βασικη δουλεια γινεται με το DELUXE PAINT III, ενω οι πιο λεπτες εργασιες απο το ΡΙΧΜΑΤΕ και το DELUXE PHOTOLAB. Εχουν ακομη χρησιμοποιηθει το DIGIPAINT και αλλα απο την ατελειωτη σειρα παρομοιων προιοντων που κυκλοφορουν για την AMIGA. Η τελικη παρουσιαση του εργου, οταν αυτο ολοκληρωθει γινεται απο τον εκτυπωτη. Ο 4020 ειναι ενας εκτυπωτης με πραγματικα μεγαλες δυνατοτητες. Ανηκει στην κατηγορια των INK JET Printers και μπορει με μεγαλη πιστοτητα να απεικονισει τα χρωματα του υπολογιστη. Ετσι το αποτελεσμα ειναι πραγματικα πολυ

Βεβαια η χρηση του εκτυπωτη που δεχεται μονο μεχρι μιας ορισμενης διαστασης χαρτι, περιορίζει το μεγεθος των εργων αλλα αυτο δεν φαινεται να επηρεαζει την ποιοτητα και ευκρινεια τους. Στην συγκεκριμενη εκθεση που εγινε στην αιθουσα τεχνης "Αδυτο" απο 10 εως 25 Νοεμβριου παρουσιαστηκαν 42 εργα. Ενας αρκετα μεγαλος αριθμος αν σκεφτουμε πως αντιπροσωπευουν μια δουλεια του τελευταιου χρονου. Το κυριο θεμα τους ειναι ο ανθρωπος και το μελλον του. Ενα μελλον που απο τον καλλιτεχνη εμφανίζεται απαισιοδοξο κυριως σε σχεση με το περιβαλλον και την συγκρουση του ανθρωπου με αυτο. Μεσα απο αλλα εργα ομως φαινεται και η ελπιδα για ενα καλυτερο αυριο.

Τα στοιχεια που χρησιμοποιουνται κυριως στα εργα ειναι ο τρισδιαστατος χωρος, οι ανθρωπινες φιγουρες και η εντονη αντιθεση και διαδοχη των χρωματων. Ολα αυτα σε συγχρονα και γεωμετρικα στο μεγαλυτερο μερος τους τοπια που τονιζουν την ηλεκτρονικη καταγωγη των εργων. Σε ορισμενα εργα υπαρχουν και στοιχεια που εχουν εισαχθει απο ψηφιακη μορφη (digitized). Εδω ισως βρισκεται και η σημαντικη διαφορα αναμεσα στην ζωγραφικη με τον κλασικο τροπο και στην ζωγραφικη με υπολογιστες. Στην δευτερη ο καλλιτεχνης εχει στην διαθεση του οποιοδηποτε αντικειμενο σε ψηφιακη μορφη οποτε δεν υπαρχει η αναγκη σχεδιασης. Αυτο ειναι λιγο επικυνδυνο γιατι μπορει να τον μετατρεψει απο δημιουργο-ζωγραφο σε δημιουργο συνθεσεων αντικειμενων-χωρου.

Με δεδομενο ότι τα περισσότερα προγραμματά σε υπολογιστές περιεχουν μια σειρα από αντικειμένα σε βιβλιοθήκες, ενώ συγχρονώς τα digitizers είναι στη διαθέση μας, ο κινδύνος είναι σοβαρός. Βεβαία και σ αυτή την περιπτώση η δημιουργία είναι τέχνη αλλα

σιγουρα δεν ονομαζεται ζωγραφικη, αλλα συνθεση αντικειμενων, αν υπαρχει τετοιος ορος. Το σημαντικο ομως τελικα ειναι η εισοδος του υπολογιστη σε μια πληρη εκφραση στις καλες τεχνες. Κατι που ειχαμε δει μεχρι σημερα μονο στη μουσικη και στην τεχνικη του video. Ειναι ακομη σημαντικο βημα για την ιδια την ΑΜΙGΑ που τοσο αδικα προοθειται σαν μια καθαρα μηχανη παιχνιδιων.

Μεχρι τωρα ολοι μιλουσαμε για τις δυνατοτητες του μηχανηματος και την αναγκη αξιοποιησης των προγραμμα-

των που το υποστηριζουν.

Η εκθεση ηλεκτρονικης ζωγραφικης του Σπυρου Βλαχου ειναι το πρωτο παραδείγμα που δεν μενει στα λογια. Ενας ανθρωπος που χωρις να εχει σχεση με τον προγραμματισμο του υπολογιστη, ουτε με επαγγελματικες σπουδες στην τεχνη κατορθωσε με το ταλεντο και την ορεξη για δημιουργια να μας δωσει αυτα τα αποτελεσματα.

Βεβαια δεν περιμενουμε απο τους Ελληνες ζωγραφους να πεταξουν τα πινελα τους και να αρχισουν να σχεδιαζουν με το ποντικι,αλλα ολοι μας να δεχτουμε πως ο υπολογιστης ειναι ενα μεσο που μπορει να απεικονισει πιστα τα συναισθηματα του μυαλου και της καρδιας μας.

Οσο για το κοινο που είχε την ευκαιρια να επισκεφθει την εκθεση τα συναισθηματα ηταν αναμικτα και βασικα εξαρτιωνταν απο τη σχεση του καθε ατομου με τους υπολογιστες.

Εδω να πουμε πως το ξεκινημα του Σπυρου Βλαχου ηταν μια προσπαθεια να πεισει τους μαθητες του να ασχοληθουν με κατι πιο αποδοτικο απο τα παιχνίδια με υπολογιστες. Κατι που τελικα αποροφησε τον ιδιο με αποτελεσμα τις μεχρι στιγμης δυο προσωπικές του εκθεσεις.

Μαλιστα πιστευει πως με την επεκταση του συστηματος της ΑΜΙΘΑ που ηδη διαθετει,πιθανον μια 2000, θα μπορεσει να δημιουργησει πιο εντυπωσιακα θεματα με μεγαλυτερη ποικιλια στην εκφραση.

Ευχομαστε οι προσπαθειες του να συνεχισθουν και ακομη αλλοι νεοι καλλιτεχνες να ξεπηδησουν μεσα απο τους χιλιαδες νεους που ασχολουνται με τους υπολογιστες.

IMPLANTA AND MOST ROSE

Ο συνεργατης μας Α.Βαμβακαρης ενω συνομιλει με τον δημιουργο κ. Βλαχο

Αντωνης Βαμβακαρης

SINCLAIR OL

Τον Απριλιο του 1984 παρουσιαστηκε ο QL (Quantum Leap), ο τεταρτος στη σειρα υπολογιστης της Sinclair Research και ο πρωτος υπολογιστης ταυτοχρονα που δεν σχεδιαστηκε απο τον Clive Sinclair. Ο QL ξεκινησε εντυπωσιακα αλλα η πορεια του θαμπωθηκε αργοτερα εξαιτιας της επιχειρησιακης πολιτικης της εταιρειας.

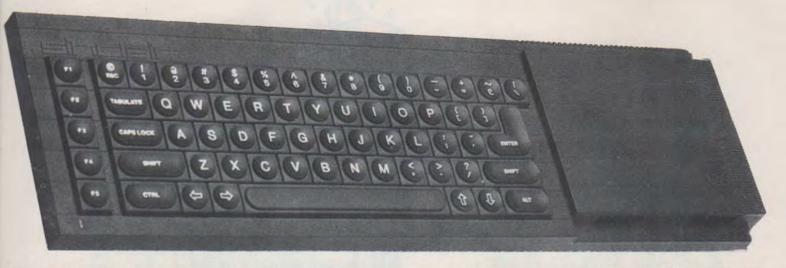
Η Sinclair προορίζε τον QL για τις αναγκες των επαγγελματίων και των μικρομεσαίων επιχειρησέων. Με στοχό το χαμηλο κόστος ο QL σχεδιαστηκε σε 14 μηνες και ιδιαίτερη προσπαθεία δώθηκε στην μειώση του αρίθμου των pins στους δυο επεξεργαστές του. Μείωση που μεταφραζεται σε χαμηλοτέρο κόστος παραγωγης.

HARDWARE

Ο κυριος επεξεργαστης του QL ηταν ο Motorolla 68008 που λειτουργουσε στα 7.5 MHz. Σε πληρη εκμεταλλευση ο επεξεργαστης αυτος μπορουσε να προσφερει ισχυ και ταχυτητα και ηταν ιδανικος για την αναπτυξη software. Ο δευτερος επεξεργαστης του QL ηταν ο 8049 της Intel που κυρια δουλεια του ηταν να ελεγχει το πληκτρολογιο, τα computer graphics, τον ηχο και λειτουργουσε σαν εξοδος RS-232.

Ο QL εμφανιστηκε με μαυρο γυαλιστερο χρωμα (γεγονος καθολου πρωτοτυπο, μιας και το μαυρο ηταν το αγαπημενο χρωμα της Sinclair), μακροστενο σχημα διαστασεων 138mm X 46mm και βαρος κοντα στο 1.5 κιλο. Αριστερα βρισκονταν το πληκτρολογιο και δεξιοτερα τα δυο drives. Το πληκτρολογιο του υπολογιστη ηταν σιγουρα κατι το επαναστατικο. Ειχε σαν standard 67 πληκτρα τυπου Qwerty φτιαγμενα απο γερο πλαστικο, ενω υπηρχαν και 5 function keys για επαναληπτικές ρουτίνες. Καινουργίο ηταν το κουμπι reset που βρισκοταν στην δεξια πλευρα, διπλα στα drives. Αξιοσημειωτο ειναι το γεγονος οτι η Sinclair δεν χρησιμοποιουσε στον QL το συστημα single touch keyword (ολοκληρες εντολες σε ενα πληκτρο). Με τον QL επρεπε να γραψουμε ολοκληρες τις εντολες. Ακομη ο υπολογιστης δεν ξεχωριζε τα μικρα γραμματα απο τα κεφαλαια, τα θεωρουσε ολα κεφαλαια.

Στον QL οπως και στον Spectrum δεν υπηρχε κουμπι on/off. Ο υπολογιστης ει-

χε εξωτερική ξεχωριστή πηγή ρευματός που συνδεοταν με αυτον μεσω του power port. Οταν αυτο συνεβαινε, αναβε ενα μικρο φωτακι που βρισκοταν αριστερα κατω απο τα function keys. Απο πλευρας μονιτορ, ο υπολογιστης δεν συνοδευοταν απο καποιο συγκεκριμενο, αλλα μπορουσε να συνδεθει με high resolution monitor ή με την τηλεοραση. Τα drives του QL ηταν χωρητικοτητας 85K και χρησιμοποιουσαν μικρες δισκετες (microdisks) που η καθε μια περιειχε περιπου 5 μετρα βιντεοταινια.

Στο πισω μερος του QL υπηρχαν δυο εισοδοι για την συγκροτηση ενος τοπικου δικτυου, η εξοδος για το ρευμα και δυο εξοδοι για την συνδεση με το monitor ή με την τηλεοραση. Ειχε επισης προβλεφθει συνδεση με δυο joysticks συν ενα rom cartridge που εφτανε τα 32Κ. Στην αριστερη πλευρα υπηρχε ακομη εξοδος για μελλοντικη επεκταση της μνημης καθως και εξοδος για προσθετα

drives.

Απο πλευρας εσωτερικης μνημης ο QL EIXE 48K ROM KOI 128K RAM. H ROM που περιειχε το QDOS ηταν ασυμπληρωτη κατα 4Κ, τα οποια θα μπορουσαν για evav full screen editor.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

ο QDOS ζουσε κρυμμενο στα ενδοτερα του QL. Αυτο το λειτουργικο συστημα παρουσιαζε ενα σπανιο φαινομενο που ηταν ανυπαρκτο σε αλλα λειτουργικα συστηματα της κλασης του. Ο συγχρονισμος των λειτουργιων που εκτελουσε του το "τρεξιμο" πολλων προγραμματων συγχρονως (ενα ειδος multi tasking δηλαδη). Στην συνεχεια ο QL μπορουσε να μεταφερει τα αποτελεσματα των προγραμματων αυτων στην οθονη μεσα σε παραθυρα μεταβλητου μεγεθους. Δυστυχως αυτη η τοσο μεγαλη δυνατοτητα του υπολογιστη, μπορουσε να επιτευχθει μονο μεσω του κωδικα μηχανης του 68008, γεγονος που απαιτούσε ιδιαίτερες γνωσεις απο τον χρηστη.

SOFTWARE

QL ειχε την δικη του Basic, την ονομαζομένη Super-basic. Το super δικαιολογειται απο το λογο οτι ηταν αρκετα πιο δομημενη απο οποιαδηποτε αλλη basic. Ειχε λογικη που θυμιζε εντονα Pascal και δομη με στοιχεια Cobol. Συγκεκριμενα περιειχε σωστη χρηση των εντολων for και next, την εντολη Select (που μοιαζει με την case της Pascal) και

το παλιο IF... ΤΗΕΝ το οποιο ειχε τελειοποιηθει με το ELSE. Φυσικα η basic του QL δεν ηταν συμβατη με αυτη

tou Spectrum.

Οσο αφορα τις αλλες γλωσσες, υπηρxav compilers yla thy Pascal, ενω για να εχει καποιος compiler για την Cobol θα επρεπε να εχει και την αναλογη επεκταση μνημης, μιας και ο compiler της απαιτουσε αρκετο χωρο.

Εκτος απο τις γλωσσες ο QL συνοδευσταν απο πλουσια "προικα". Συγκεκριμενα μαζι με την αγορα καθε μηχανηματος, οι αγοραστες αποκτουσαν και τεσσερα προγραμματα της Psion. Mια database, εναν επεξεργαστη κειμενου, EVa sreadsheet Kal Eνα προγραμμα δημιουργιας business graphics. To manual που συνοδευε τον υπολογιστη ηταν μια προσεγμενη συγγρα-

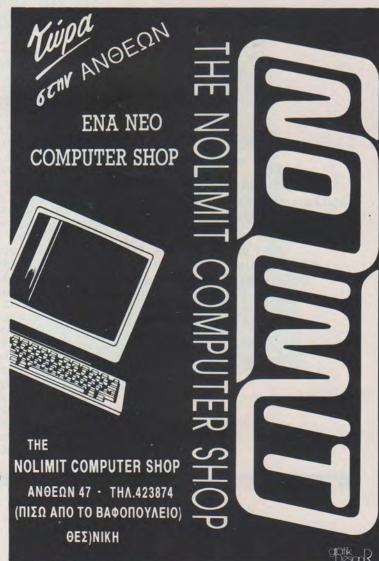
COMPUTER & SOFTWARE

φικη δουλεια και αποτελουσε πολυτιμο βοηθο τοσο για τον αρχαριο οσο και για τον εμπειρο χρηστη.

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ

Κατα την προσωπικη μου αποψη ο QL αποτελεσε ενα σταθμο στην τεχνολογια των μικρουπολογιστων και θα μπορουσε να εχει μεγαλη επιτυχια αν εβρισκε την αναλογη συμπαρασταση της Sinclair.

Σαραντης Δημητριου

OMMA

Πολλες φορες ανακαλυπτουμε, καθως δουλευουμε στον υπολογιστη, οτι υπαρχουν πραγματα που θα θελαμε να κανουμε, αλλα δεν μπορουμε με τον συγκεκριμενο υπολογιστη. Ωστοσο τιποτα δεν ειναι αδυνατο...

αναπτυξη των ηλεκτρονικων υπολογιστων τα τελευταια χρονια ηταν ραγδαια. Οταν εκαναν την εμφανιση τους οι προσωπικοι υπολογιστες, πριν απο μερικα χρονια, ο κοσμος δεν ηξερε για τις δυνατοτητες και τις ευκολιες που θα μπορουσαν να παρεχουν. Επιπλεον, τα συστηματα ηταν πολυ ακριβα. Οι ανθρωποι, τοτε, που μπορουσαν να δουν λιγο μπροστα, καταλαβαιναν την εξελιξη και τις δυνατοτητες του καινουργιου μηχανηματος, και αποφασιζαν να δωσουν το χρηματικο αντιτιμο για να το αγορασουν. Και φυσικα, μαζι με το μηχανημα, πολλες φορες μαζευαν και τις κοροιδιες των γνωστων και φιλων.

Απο τοτε περασαν τα χρονια και ολοι εκεινοι που κοροιδευαν τους πρωτοπορους για τις πανακριβες αγορες τους, τωρα, ισως εχουν κι' αυτοι καποιον προσωπικο υπολογιστη. Η μονη διαφορα, ειναι, οτι επειδη περιμεναν, αγορασαν πιο δυνατα και πιο γρηγορα μηχανηματα. Και ετσι, οι πρωτοποροι βρεθηκαν παλι σε μειονεκτικη θεση, μαζευοντας αυτη τη φορα κοροιδιες για την αποδοση των μηχανηματων τους.

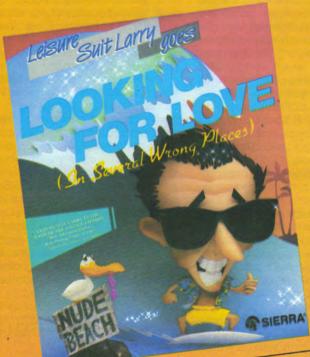
Αν η παραπανω ιστορια σας φαινεται γνωστη (επειδη ισως να ανηκετε και σεις στους πρωτοπορους), ή αν ο υπολογιστης σας, που πριν απο λιγο καιρο σας φαινοταν πολυ γρηγορος, τωρά μοιαζει απελπιστικα αργος σε συγκριση με τα καινουργια μηχανηματα που κυκλοφορουν, τοτε σιγουρα θα πρεπει κατι να κανετε γι' αυτο.

Οι λυσεις για το προβλημα ειναι αρκετες. Μια ειναι να αγορασετε καινουργιο μηχανημα, ενω μια αλλη ειναι να προσθεσετε μια ειδικη καρτα επιταχυνσης. Ακομη, μπορειτε να αλλαξετε ολοκληρη την κυρια πλακετα του υπολογιστη σας, και τελος μπορειτε να ... συναρμολογησετε εναν καινουργιο υπολογιστη. Στη συνεχεια, θα εξηγηθουν διεξοδικα οι παραπανω λυσεις.

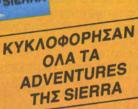
AFOPA NEOY H/Y

Οπωσδηποτε, η πιο σιγουρη λυση στο προβλημα σας ειναι να αλλαξετε τον υπολογιστη που εχετε. Αυτο, σε σχεση με τις αλλες λυσεις ειναι καλυτερο σε δυο

the Best antventures

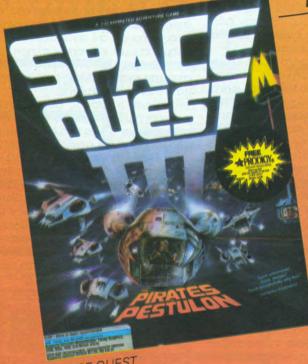

LARRY II IBM 5,25" & 3,5" AMIGA

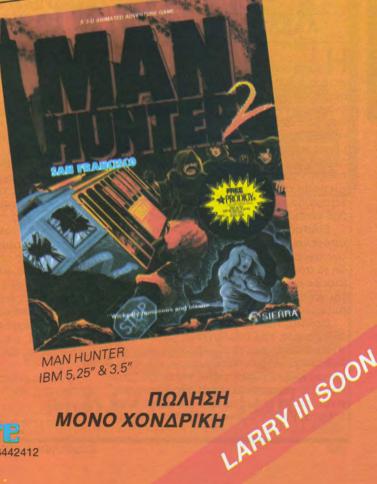

HERO'S QUEST IBM 5,25" & 3,5"

SPACE QUEST IBM 5,25" & 3,5" AMIGA

MAN HUNTER IBM 5,25" & 3,5"

ΠΩΛΗΣΗ ΜΟΝΟ ΧΟΝΔΡΙΚΗ

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ

ΠΡΙΓΚΙΠΟΝΝΗΣΩΝ 28, 114 74 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: 6443759, 6448505 FAX: (01)6442412

σημεια: Πρωτον, ο κοπος που θα καταβαλετε, θα εχει να κανει μονο με τη μεταφορα του υπολογιστη απο το μαγαζι αγορας στο σπιτι σας, και φυσικα, το στησιμο του για να λειτουργησει. Δευτερον, θα εχετε καποια εγγυηση αγορας, ετσι ωστε, στην περιπτωση που θα δημιουργηθει προβλημα στην κανονικη λειτουργια του υπολογιστη, θα εχετε που να καταφυγετε για να το διορθωσετε.

Η αγορα ομως ενος νεου υπολογιστη εχει και μειονεκτηματα. Το κυριοτερο, φυσικα, ειναι το κοστος. Ενα αλλο βασικο μειονεκτημα ειναι οτι πολλες φορες πρεπει να συμβιβαστειτε οχι με αυτο που θελετε, αλλα ειτε με αυτο που προσφερεται, ειτε με αυτο που μπορει να αντεξει η τσεπη σας. Αν λοιπον δεν σας ενδιαφερουν τοσο ριζικες λυσεις, τοτε ισως θα επρεπε να σκεφτειτε και τα επομενα.

Μια πιο μετριοπαθης λυση ειναι να βαλετε μια ειδικη καρτα επιταχυνσης. Αυτες οι καρτες επιταχυνσης τοποθετουνται στις θυρες επεκτασης του υπολογιστη και η τιμη τους ειναι σχετικα χαμηλη. Ωστοσο, εχει παρατηρηθει, οτι δεν βελτιωνουν την αποδοση του μηχανηματος οσο θα περιμενε κανεις. Αυτο συμβαίνει γιατι βασίζονται στο σχετικά αργο διαυλο δεδομενων (data bus) του υπολογιστη για να μεταφερουν δεδομενα απο και προς τα περιφερειακα. Επιπλεον, οι καρτες αυτες, ειναι πολυ πιθανο, να μην ειναι συμβατες με νεωτερες εκδοσεις λειτουργικών συστηματών ή η αποδοση με αυτα να ειναι πολυ χαμηλη.

ΑΛΛΑΓΗ ΠΛΑΚΕΤΑΣ

λυση αυτη ειναι ισως η ιδανικοτερη, γιατι συνδυαζει το χαμηλο κοστος με τη μετατροπη ενος παλιου υπολογιστη σε εναν νεο, δυνατοτερο και ταχυτερο. Η ιδεα βασιζεται στην αλλαγη της κυριας πλακετας του υπολογιστη (motherboard) με μια αλλη πλακετα που περιεχει τον επεξεργαστη 80286 ή 80386. Η ταχυτητα επεξεργασιας ενος PC ή XT που μετατρεπεται σε 386 ειναι 25 φορες μεγαλυτερη, ενω ενος AT που μετατρεπεται σε 386 ειναι τρεις φορες μεγαλυτερη.

Επισης, η αλλαγη κυριας πλακετας αποτελει σαφως φθηνοτερη λυση απο την αγορα ενος νεου υπολογιστη, επειδη το σασι, τα drives, η οθονη και το πληκτρολογιο του υπολογιστη δεν χρειαζεται να αλλαχθουν, αφου θα μπορουν να συνεργασθουν με την νεα πλακετα.

Βεβαια, πολλοι ανθρωποι συνδεουν το ανοιγμα του υπολογιστη με το αντιστοιχο μιας χειρουργικης επεμβασης. Φοβουνται να κοιταξουν μεσα και φυσικα, ακομη περισσοτερο, να πειραξουν κατι στο εσωτερικο του. Η αληθεια ομως ειναι, οτι τα τμηματα απο τα οποια αποτελειται ενας PC ειναι πολυ πιο ανθεκτι-

κα απο οσο ισχυριζονται οι πωλητες και οι κατασκευαστες συσκευων προστασιας απο τον στατικο ηλεκτρισμο.

Αναλογα με τον τυπο του υπολογιστη που εχετε και το motherboard που τοποθετειτε, αυτο που εχετε να κανετε ειναι να βγαλετε τις καρτες επεκτασης του ΡC, τα καλωδια τροφοδοσιας, να ξεβιδωσετε την παλια κυρια πλακετα και να τοποθετησετε στη θεση της την καινουργια. Για καποια αλλα συστηματα, μπορει να χρειαστει να μετακινησετε τα disk drives και το τροφοδοτικο, αλλα ακομη και γι' αυτο χρειαζεται ενα κατσαβιδι και λιγη υπομονη. Η δουλεια γινεται καπως πιο πολυπλοκη αν πρεπει να τοποθετησετε ενα motherboard μεγεθους ΧΤ σε ενα σασι τυπου ΑΤ. Σ' αυτη την περιπτωση, ισως χρειαστει να δημιουργησετε στο σασι νεες τρυπες για τις βιδες.

Ισως, επισης, χρειαστει να αλλαξετε το παλιο τροφοδοτικο του PC. Αν εχετε ενα ΑΤ ή ενα ΧΤ, το τροφοδοτικο δεν θα θελει αλλαγμα. Στην περιπτωση ομως ενος standard PC των 63 Watt, πρεπει οπωσδηποτε να αλλαξετε τροφοδοτικο. Συνηθως, ενα τροφοδοτικο 150 Watt και πανω ειναι αρκετο για να υποστηριξει ενα motherboard τυπου ΑΤ ή 386. Και φυσικα, η τοποθετηση δεν ειναι μεγαλο προβλημα, αφου δεν απαιτουνται παραπανω απο πεντε λεπτα.

Το κυριστερο κριτηριο επιλογης motherboard ειναι το μεγεθος του σασι,στο οποιο πρεπει να μπει. Αυτες που ειναι σχεδιασμενες για να ταιριαζουν σε ενα PC ή XT θα ταιριαξουν και σε ενα AT, ενω αυτες που δημιουργηθηκαν ειδικα για AT, το πιο πιθανο ειναι, στι δεν θα ταιριαζουν σε μικροτερα σασι.

Ενα σημειο στο οποιο η αλλαγη motherboard μπορει να μην εχει τα αναμενομενα αποτελεσματα, ειναι αυτο που εχει σχεση με την ταχυτητα των περιφερειακων. Ενα συστημα με σκληρο δισκο για μηχανημα XT με τον 8-bit controller του, δεν θα εχει την ιδια αποδοση που θα ειχε με ενα γρηγοροτερο σκληρο δισκο και 16-bit controller. Βεβαια αυτο δεν ειναι μεγαλο προβλημα, αν το μονο που θελετε ειναι μεγαλυτερη ταχυτητα σε υπολογισμους. Ωστοσο, μπορει να γινει μεγαλο προβλημα αν χρησιμοποιειτε πολυ τον δισκο και απαιτειτε ταχυτητα απο αυτον (οπως στην περιπτωση αναζητησης απο μια βαση δεδομενων). Φυσικα, μπορειτε αργοτερα, αφου εχετε τοποθετησει το καινουργιο motherboard, να αγορασετε εναν γρηγοροτερο δισκο και εναν 16-bit controller.

Στη συνεχεια, θα δοθουν πεντε ευκολα βηματα, με τη βοηθεια των οποιων μπορειτε να αλλαξετε motherboard στο PC σας:

 Αποσυνδεστε τα καλωδια της τροφοδοσιας, της οθονης και του πληκτρολογιου. Ανοιξτε το PC και μετακινηστε ολες τις εσωτερικες καρτες επεκτασης, σημειωνοντας προσεκτικα τη θεση των καλωδιων συνδεσης πανω στον controller του drive.

 Μετα την αποσυνδεση των καλωδιων τροφοδοσιας, αποσυνδεστε τα καλωδια της κλειδαριας και του μεγαφωνου.

Ξεβιδωστε τις βιδες που κρατουν το motherboard στο σασι.

 Βγαλτε το παλιο motherboard απο το σασι, τραβωντας το προσεκτικα προς τα πανω.

4) Τοποθετηστε τις πλαστικες βασεις της πλακετας στις σωστες τρυπες.

Τοποθετήστε το καινουργιο motherboard στο σασι, σιγουρευοντας οτι καθεται σωστα πανω στις σωστες υποδοχες. Τοποθετήστε παλι τις βιδες, επανασυνδεστε τα εσωτερικα καλωδια τροφοδοσιας, μεγαφωνου και κλειδαριας.

5) Το συστημα ειναι ετοιμο. Σιγουρευτειτε οτι ολα ειναι σωστα τοποθετημενα μεσα πριν επανασυνδεσετε εξωτερικα την τροφοδοσια. Μην ξεχασετε να ρυθμισετε οποιους μικροδιακόπτες ειναι απαραιτητο.

ΣΥΝΑΡΜΟΛΟΓΗΣΗ ΕΝΟΣ Η/Υ

Ο τροπος αυτος, λυνει ολα τα προβληματα, που δημιουργουνται απο τους προηγουμενους τροπους. Ετσι, μπορειτε να δημιουργησετε το συστημα οπως εσεις θελετε, με σχετικα μικροτερο κοστος, απο οτι αν αγοραζατε το ιδιο συστημα ετοιμο, και εχετε πληρη ταχυτητα των περιφερειακων, γιατι δεν μεταφερεστε απο ενα χαμηλης ταχυτητας συστημα σε ενα υψηλοτερης.

Βεβαια, ο τροπος αυτος εχει και τα μειονεκτηματα του. Το κυριοτερο ειναι οτι η ευθυνη για το νεο συστημα ειναι εξ' ολοκληρου δικη σας. Αυτο σημαινει, οτι αν καποια στιγμη υπαρξει προβλημα στην κανονικη λειτουργια του, θα πρεπει να εντοπισετε ποιο σημειο του ειναι το προβληματικο και να το διορθωσετε με δικα σας εξοδα. Φυσικα, δεν υπαρχει κανενος ειδους ολικη εγγυηση για το μηχανημα. Βεβαια, καθε τμημα που αγοραζετε, ισως συνοδευεται απο εγγυηση, αλλα δεν ειναι το ιδιο με το να εχει ολος ο υπολογιστης εγγυηση.

Πριν ξεκινησετε, θα πρεπει να σταθμισετε πολυ προσεκτικα τις αναγκες σας. Η λυση της συναρμολογησης υπολογιστη μπορει να ειναι γενικα φθηνοτερη απο την αγορα νεου, αλλα μπορει να αποβει ακριβοτερη αν δεν καταφερετε να αποσβεσετε το συστημα σας. Στην αγορα μπορειτε να βρειτε απο διαφορες εταιριες φθηνα και καλα υλικα.

Τα κυρια σημεια, στα οποια πρεπει να δωσετε προσοχη κατα την επιλογη

των υλικων ειναι πεντε. Πρωτα, ο τυπος του motherboard που θα χρησιμοποιησετε. Αν το λειτουργικο συστημα σας θα ειναι το DOS, τοτε το πιο πιθανο ειναι οτι δεν θα χρειαστειτε περισσοτερα απο 640Κ μνημης. Υπαρχει βεβαια περιπτωση, με λειτουργικο συστημα DOS va χρειαστειτε περισσοτερη μνημη (π.χ. 1MB), οποτε πρεπει ν' αγορασετε αναλοyo motherboard. Το παραπανώ, ισχυει και για την περιπτωση που θα γινει χρηση ενος λειτουργικου συστηματος οπως ειναι το ΧΕΝΙΧ.

Επισης, κατι ακομη που εχει σχεση με το motherboard και στο οποιο πρεπει να δοθει προσοχη, ειναι η ταχυτητα στην οποια θα λειτουργει ο επεξεργαστης. Για παραδειγμα, ο 80286 μπορει να βρεθει σε ταχυτητες 8, 12, 16, 20, 24 ΜΗΖ. Ισχυει, οτι οσο πιο μεγαλη ταχυτη-

τα, τοσο πιο ακριβος.

Το δευτερο σημειο ειναι το σασι. Υπαρχουν δυο βασικες επιλογες: Το φαρδι σασι (long) και το compact. Αν θα χρησιμοποιηθουν περισσοτερες απο τρεις περιφερειακες μοναδες, τοτε πρεπει οπωσδηποτε ν' αγορασετε φαρδι σασι. Συνηθως, τα compact σασι ειναι πιο ωραια στην εμφανιση.

Το τριτο σημειο που θελει προσοχη, ειναι η επιλογη της καρτας γραφικών

και της οθονης. Συνηθως, η καρτα Hercules ειναι ιδανικη επιλογη, για πολυωρη δουλεια μπροστα στον υπολογιστη. Σαν εναλλακτική λυσή, μπορεί να χρησιμοποιηθει η καρτα EGA, η οποια προσφερει και χρωμα. Βεβαια, η τελευταια λυση ειναι κατα πολυ ακριβοτερη, γιατι απαιτει και την αγορα ειδικου monitor. Και παλι, η επιλογη θα πρεπει να βασιστει στις αναγκες του συγκεκριμενου περιβαλλο-VTOC.

Το τεταρτο σημειο ειναι η επιλογη του σκληρου δισκου. Ο controller πρεπει να ειναι οπωσδηποτε 16bit, ετσι ωστε να γινεται αποτελεσματικη χρηση του σκληρου δισκου με τον γρηγορο επεξεργαστη. Φυσικα, αν αγοραστει και ενας γρηγορος σκληρος δισκος, η αποδοση του συστηματος μεγαλωνει ακομη πε-

ρισσοτερο.

Τελος, το πεμπτο σημειο επιλογης ειναι το πληκτρολογιο. Εδω υπαρχουν δυο εναλλακτικές λυσεις: Το πληκτρολογιο των 84 πληκτρων και το πληκτρολογιο των 101 πληκτρων. Η επιλογη συνηθως βασιζεται στην προσωπικη προτιμηση του χρηστη.

Στη συνεχεια, θα δοθουν τα βασικα βηματα για τη συναρμολογηση του υπο-

λογιστη.

1) Αρχικα, τοποθετειται το motherboard πανω στο σασι και βιδωνεται.

Οι μικροδιακοπτες καθορισμου του συστηματος τοποθετουνται στη σωστη τους θεση.

2) Τοποθετειται το τροφοδοτικο πανω

στο σασι και βιδωνεται.

3) Τοποθετουνται ο σκληρος δισκος και τα drives στη σωστη τους θεση, προσεχοντας τα ενδεικτικα jumpers. Tautoχρονα, τοποθετουνται και οι controllers, καθως και τα καλωδια συνδεσης.

4) Τοποθετουνται η καρτα γραφικών και οι υπολοιπες καρτες επεκτασης.

5) Η κυρια μοναδα ειναι ετοιμη. Στη συνεχεια, πρεπει να συνδεθει το monitor και το πληκτρολογιο και να γινει format στον σκληρο δισκο.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

πως ειπαμε, τιποτα δεν ειναι αδυνατο. Βεβαια κατι που ειναι απλο για καποιους, ειναι πολυ ακριβο για καποιους αλλους. Ωστοσο οπως φανηκε υπαρχει λυση λιγοτερο ακριβη και το ιδιο καλη. Αρκει να υπαρχει ενα ... κατσαβιδι και υπομονη.

Αννα Αργυροπουλου

SUPER CHARGER

Οι μεταμορφωσεις του Atari ST συνεχιζονται! **Αυτη τη** φορα με τον hardware emulator, που ακουει στο ονομα "Super charger", γινεται 100% IBM-compatible.

ριν λιγες μερες εφτασε στα χερια μας ενα καινουργιο προΐον, για το οποιο ειχαμε πολλες αμφιβολιες επειδη ειχαμε ακουσει πολλα καλα λογια και επειδη στο μυαλο μας υπαρχει παντα η παροιμια: "οπου ακους πολλα κερασια κρατα και μικρο καλαθι". Τελικα οι αμφιβολιες μας διαλυθηκαν. Ας παρουμε ομως τα πραγματα απ'την αρχη.

Ειχαμε πληροφορηθει οτι η εταιρεια beta systems, γνωστη κατασκευαστρια περιφερειακων, κατασκευασε εναν emulator με πληρη συμβατοτητα. Αναζητωντας τον στην Ελληνικη αγορα βρεθηκαμε στα καταστηματα Computer Market (Σολωμου & Μποταση) που εισαyouv τον SuperCharger emulator και πη-

ραμε ενα κομματι για test.

ΕΜΦΑΝΙΣΗ

emulator αποτελειται απο τρια κομματια: το τροφοδοτικο, το καλωδιο συνδεσης του με τον υπολογιστη και τη βασικη μοναδα ηλεκτρονικων.

Συνοδευεται απο εγχειριδιο οδηγιων για την εγκατασταση του hardware, την εγκατασταση του σκληρου δισκου, του floppy disk drive external και πολλα ακομη utilities. Ολες οι παραπανω δυνατοτη-

τες παρεχονται μεσω του συνοδευτικου software που περιλαμβανεται στο πακε-

ΤΡΟΦΟΔΟΤΙΚΟ

πειδη ο emulator δεν συνδεεται στη cartridge port και χρειαζεται +5 V DC για να λειτουργησει, ο κατασκευαστης προσφερει ενα τροφοδοτικό τασης εξόδου +5 V DC / 1.2 Ambere. Η συνδεση του τροφοδοτικου με τον Super Charger γινεται μ'ενα βυσμα DC, απ'αυτα που συχνα συναντουμε στην τροφοδοσια των μαγνητοφωνων. Μαλιστα ο κατασκευαστης μας εφιστα την προσοχη στο οτι το Ground της τροφοδοσιας βρισκεται στο εξωτερικο του βυσματος.

ΚΑΛΩΔΙΟ ΣΥΝΔΕΣΗΣ

πως προαναφεραμε ο SuperCharger δεν συνδεεται στη Cartridge Port του Atari. Τοτε βεβαια εσεις αναρωτηθηκατε, ... και που στο καλο συνδεεται; Συνδεεται στην DMA port του Atari, στη γνωστη σας port για τον σκληρο δισκο.

COMPUTER & SOFTWARE / ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1990

Ειναι ενα καλωδιο μηκους 40 cm περιπου, με δυο βυσματα 19 pins τυπου D καλης ποιοτητας. Αυτο που κυριως μας εντυπωσιασε ηταν οτι, το καλωδιο, ειναι δεμενο πανω στο σωμα του βυσματος, με μια πλαστικη δεστρα και μαλλον ειναι αδυνατο να ξεκολλησουν τα ακρα εστω και μετα απο βιαιους χειρισμους.

ΒΑΣΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ

Ειναι η πρωτη φορα που εχουμε στα χερια μας εναν emulator για ST με τοσο προσεγμενη την εξωτερική του εμφανιση οσο και τη σχεδιαση της πλακετας και τη διευθετηση των εξαρτηματων πανω σ'αυτη. Ολα αυτα βρισκονται τοποθετημενα σε ορθια θεση μεσα σ'ενα πλαστικο κουτι γκριζου χρωματος - για να ταιριαζει με τον Atari φαινεται.... -, διαστασεων 16 cm x 18 cm x 6 cm.

Στηρίζεται σε 4 κομψες πλαστικές μαυρές βασεις, που συγχρονώς καλυπτουν και τις βίδες του καπακιού. Στο ανώ μερος, υπαρχούν αλλα 4 ομοία πλαστικά διακοσμητικά για λογούς συμμε-

τριας του design προφανως.

Η μπροστινη πλευρα στο ανω μερος της εχει ενα μπουτον για το Reset και δυο ενδεικτικα LED's. Ενα κοκκινο, ενδεικτικο της τροφοδοσιας του (POWER) και ενα πρασινο, ενδεικτικο της ροης πληροφοριων (Data). Στην πισω πλευρα του περιφερειακου, υπαρχουν, σε κατακορυφη διαταξη, δυο θυληκα βυσματα 19 pins τυπου D, το θυληκο βυσμα της τροφοδοσιας και ο διακοπτης ON-OFF.

Ο ΜΙΚΡΟΕΠΕΞΕΡΓΑΣΤΗΣ

Ο SuperCharger δεν μπορει να καταταγει στην κατηγορια των emulators. Χωρις να αδικηθει θα μπορουσαμε να τον αναφερουμε σαν επεκταση του Atari ST σε IBM - compatible. Δεν υπερβαλλουμε γιατι διαθετει δικο του, ανεξαρτητο απο τον Atari, μικροεπεξεργαστη τον V 30

της ΝΕΟ και τρεχει στα 8 ΜΗΖ.

Εχει βαση για το μαθηματικο συνεπεξεργαστη 8087, που δεν προσφερεται με το πακετο της beta systems, αλλα μπορεις να τον τοποθετησεις, αγοραζοντας τον. Υπαρχουν επισης οκτω βασεις για τις δυναμικες RAM. Στο κομματι που ειχαμε για test υπηρχαν μονο οι τεσσερις, 512 kbytes RAM. Αν τοποθετηθουν και οι υπολοιπες RAM τοτε αποκταμε μνημη 1 Mbyte με διαθεσιμη 704 kbytes, δηλαδη αρκετα μεγαλυτερη σε σχεση με τα 640 kbytes που διαθετουν τα συμβατικα PC.

Το ηλεκτρονικο υλικο που εχει χρησιμοποιηθει στην παραπανω κατασκευη φαινεται οτι ειναι καλης ποιοτητας. Χρησιμοποιει RAM's της SIEMENS, τις 514256, καθως επισης και ολοκληρωμενα της Texas Instruments και της PHILIPS.

Το λειτουργικο συστημα βρισκεται σ'ενα ολοκληρωμενο στο κεντρο της πλακετας με τους κωδικους της beta systems (beta AG TRC-TC 110 G 11 AF). Η συνδεση του SuperCharger με τον Atari, γινεται μεσω καλωδιου 19 pins - D στην εισοδο DMA. Απ'την αλλη μερια το καλωδιο συνδεεται στον SuperCharger σε μια απο τις δυο θεσεις βυσματων 19 pins - D. Το αλλο βυσμα που περισσευει ειναι για τη συνδεση του σκληρου δισκου αν υπαρχει.

Αφου το περιφερειακό εχει συνδεθει και εχει τροφοδότηθει με +5 V DC μπορουμε να ξεκινησουμε τη λειτουργια του. Ο κατασκευαστης μας καθοδηγει σ'αυτη με ενα ενημερωτικό αλλα όχι ιδιαιτερα φιλικό manual. Ανοιγούμε το διακόπτη ON-OFF του SuperCharger και το κοκκινό LED μας πληροφορει για την τροφοδοσία του με ταση. Τοποθετούμε στο drive A του Atari τη συνοδευτική δισκετα με το

Software και ενω ανοιγουμε το διακοπτη POWER του Atari, συγχρονως πιεζουμε το διακοπτη RESET του Super Charger. Το

πρωτο βημα τελειωσε.

Σε λιγα δευτερολεπτα εχει εμφανιστει η οθονη του GEM στο monitor και τιποτα αλλο δεν εχει συμβει απο τις ΙΒΜ εμπειριες. Double click, κατα τα γνωστα, στο εικονιδιο του disk drive A του ST και εμφανιζεται ο folder με τα utilities του SuperCharger. Ολα αυτα συμβαινουν ενω ειμαστε ακομη σε περιβαλλον GEM. Εμφανιζονται τα αρχεια και εμεις επιλεγουμε το αρχειο "SC-INST.TOS". Μετα την επιλογη αυτου του αρχειου εγκαταστασης συστηματος αρχιζει η δικια μας επιλογη. Επιλεγουμε internal ή external disk drive, Hard disk, αν η συχνοτητα δικτυου τροφοδοτησης ειναι 50 HZ ή 60 HZ και αρκετες ακομη επιλογες ικανες να προσαρμοστει το συστημα στις απαιτησεις μας.

Τώρα που η εγκατασταση εχει τελειωσει μπορουμε να πουμε δυο μαγικες λεξεις και ο Atari ST να μεταμορφωθει σε IBM-compatible 100%. Επειδη εσεις ισως να μην ξερετε απο μαγικα θα σας πουμε εμεις. Αρκει να του πουμε "ABIO.TOS", επιλεγοντας το αντιστοιχο

αρχειο απο τα utilities.

Ο χρονος που μεσολαβει ειναι πολυ λιγος, η αγωνια μεγαλη για το αν θα πετυχει η μεταμορφωση. Ξαφνικα εμφανιζεται στην οθονη μας ενα παραλληλογραμμο με πληροφοριες για το software που βρισκεται στη ROM της beta systems, "beta systems ACT, copyright..." κ.λπ. Η μεταμορφωση πετυχε γιατι τωρα πια το μηχανημα μας ζηταει δισκετα με MS-DOS. Ειπαμε μηχανημα και οχι Atari γιατι δεν εχει καμμια σχεση πια. Η οθονη ειναι τελειως μαυρη εκτος απο τις θεσεις που καταλαμβανουν οι χαρακτηρες οι οποιοι ειναι παρα πολυ ευδιακριτοι. Αυτο οφειλεται στο πολυ καλο ταιριασμα του Atari monitor με τις δυνατοτητες του PC περιβαλλοντος, γεγονος που εχει σαν συνεπεια εικονες γραφικών που

τις βρισκεις σε CGA cards.

Το εγχρωμο monitor του Atari μπορει να εμφανισει 640 χ 200 pixels σε δυο χρωματα και 320 χ 200 pixels σε τεσσερα χρωματα. Εξ αιτιας της high resolution του monitor μπορουν να εμφανιστουν χαρακτηρες μεγεθους 8 χ 16 pixels.

TPEXONTAΣ THN DBASE III-PLUS

χοντας εμπειρια απο προηγουμενους emulators οσον αφορα το IBMcompatible, νομισαμε οτι φορτωνοντας την Dbase III - plus θα επρεπε να περιμενουμε αρκετα. Ευτυχως ατυχησαμε!

Το προγραμμα φορτωθηκε ταχιστα και πληκτρολογωντας "ASSIST" την εντολη της Dbase που μας εμφανιζει την οθονη βοηθο, ενθουσιαστηκαμε γιατι καθε επιλογη τωρα πια μπορουσε να φωτιζεται και τα πληκτρα του keyboard ειχαν την επιθυμητη ανταποκριση (break, Scroll κ.λπ.).

Η ταχυτητα ανευρεσης αρχειων ηταν παρα πολυ γρηγορη και το LED των data αναβοσβυνε στο ρυθμο της αναζητησης πληροφοριων. Ολα αυτα συνεβαιναν τοσο γρηγορα και απροσμενα για μας, γιατι ο V-30 ειχε αναλαβει το βαρυ φορτιο και ειχε αφησει στην ησυχια του τον "πολυ" 68000 μικροεπεξεργαστη της Motorola του Atari.

Ενω ο V-30 εδινε εντολες στις RAM τις SIEMENS και συνεργαζοταν με τη ROM της beta systems, ολος ο υπολοιπος Atari εκτος απο το drive, το monitor και το keyboard αισθανοταν σαν να η-

ταν σε καλοκαιρινες διακοπες.

Καποια στιγμη σκεφτηκαμε να μην αφησουμε αλλο τον 68000 σε αδρανεια και με βαρια καρδια πατησαμε τα πληκτρα ALT, και ACKSP. Τοτε εμφανιστηκε στην οθονη μας το πολυχαϊδεμενο μας GEM περιβαλλον. Τρεξαμε μια εφαρμογη του Atari και οταν τελειωσαμε σκεφτηκαμε, "αραγε τι να κανει ο φιλοξενουμενος μας ο SuperCharger;". Επιλεξαμε και παλι το "ABIO.TOS" απο τη δισκετα - με τα utilities και σαν θαυμα εμφανιστηκε η οθονη του PC.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

ωρα τι εχετε να πειτε; Γινονται θαυματα σημερα; Και ομως ναι, ολα τα παραπανω γινανε οπως ακριβως τα περιγραψαμε. Και εμεις μειναμε με την απορια, τελικα τι μηχανημα ειναι ο Atari. Ειναι Atari, ειναι Macintosh ή ειναι IBM compatible;

Μαλλον ειναι απ'ολα αυτα.

Γιαννης Ντοντορος

ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Δ. ΓΚΡΙΤΖΑΛΗΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ: ΕΠΥ / ΣΕΛΙΔΕΣ 334

ροκειται για την πρωτη και πολυ σημαντική εκδοσή γυρω από το καυτό θεμα της "Ασφαλείας των Πληροφορικών Συστηματων". Τα θεματα που περιεχονται στο βιβλιο απευθυνονται σε τρεις κατηγοριες ενδιαφερομενων:

α) Στους σπουδαστες και φοιτητες της Πληροφορικης οι οποιοι ενδιαφερονται για μια συνολικη και συστηματικη αντιμετωπιση του θεματος, με παραλληλη ενημερωση τους στην απαραιτητη

θεωρητικη υποδομη.

β) Στους επιστημονές και επαγγέλματιες της Πληροφορικής οι οποιοί δεν ειχαν την ευκαιρια να ενημερωθουν για το θεμα αυτο κατα τη διαρκεια της εκπαιδεύσης τους και θελούν να μελετησουν τις προσφατες εξελιξεις.

γ) Σε καθε ενδιαφερομενο επιστημονα και επαγγελματια ο οποιος χρησιμοποιει την Τεχνολογια της Πληροφορικης στον εργασιακό του χώρο και θελεί να ειναι ενημερωμενος για ορισμενες απο τις δυνατοτητες και τους περιορισμους της

Η δομη του βιβλιου, κατα κεφαλαιο, εχει ως εξης:

Στο Κεφαλαιο 1 παρουσιαζεται το θεμα της Ασφαλειας των Πληροφοριακων Συστηματών σε συσχετίση με τις κοινώνικες επιπτωσεις της Πληροφορικης.

Στο Κεφαλαιο 2 παρουσιαζονται οι βασικες συνιστωσες του θεματος. Αναλυεται η φυση των Πληροφοριων καθως και οι λογοι που οδηγουν στην αναγκη εξασφαλισης τους. Επισης προτεινονται καποιες πρωτες κατευθυνσεις ενερ-

Στο Κεφαλαιο 3 καταγραφονται τα ευπαθη σημεια ενος Πληροφοριακου Συστηματος, πως μπορούν να προσβληθουν και πως μπορει να γινει κατι τετοιο.

Στο Κεφαλαιο 4, αφου παρουσιασθουν τα ευπαθη σημεια ορισμενων Λειτουργικών Συστηματών αναλυονται οι τεχνικές που μπορούν να χρησιμοποιηθουν για τη βελτιωση της ασφαλειας των διακινουμενων πληροφοριων.

Στο Κεφαλαιο 5 αναλυεται η μεθοδολογια χρησιμοποιησης Συνθηματικων (Passwords), μια εξαιρετικα δημοφιλης τεχνική για τον ελεγχο της προσβασής

σ'ενα Πληροφοριακό Συστημα.

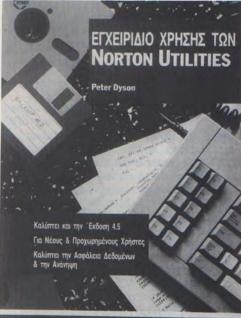
Στο Κεφαλαιο 6, το οποιο αποτελει και το μεγαλυτερο σε εκταση, παρουσιαζεται το προβλημα των προγραμματων - ιων και Δουρειων Ιππων. Η αντιμετωπιση του προβληματος αυτου γινεται σε βαθος και με τροπο που προσπαθει να οδηγησει στην υιοθετηση εφικτων και αμεσα εφαρμοσιμων λυσεων.

Στο Κεφαλαιο 7 παρουσιαζονται οι τεχνικές της Κρυπτογραφίας και της

Κρυπταναλυσης.

Τελος, στο Κεφαλαιο 8 παρουσιαζονται οι συνεπειες των ακτινοβολιων και του φαινομενου ΝΕΜΡ στην Ασφαλεια των Πληροφοριακών Συστηματών.

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΧΡΗΣΗΣ ΤΟΝ NORTON UTILITIES

Εκδότης Μ. Γκιούρδας

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: PETER DYSON ΕΚΔΟΣΕΙΣ: Μ. ΓΚΙΟΥΡΔΑΣ ΣΕΛ. 373 / ΤΙΜΗ: 2800 δρχ.

ο Εγχειριδιο Χρησης των Norton Utilities ειναι ενας πληρης, πρακτικός οδηγος για την βελτιστη χρηση των 30 σχεδον προγραμματών του πακετου

300

COMPUTER & SOFTWARE / ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1990

των Norton Utilities - συμπεριλαμβανομενων των Κανονικων και των Προχωρημενων Περιεχομενων της Εκδοσης 4.5.

Ανεξαρτητα απο το επιπεδο εμπειριας σας με το PC - ειτε θελετε να διασωσετε χαμενα αρχεια, ειτε να βελτιστοποιησετε τη συνολικη αποδοση - το Εγχειριδιο Χρησης των Norton Utilities σας προσφερει:

πρακτικα, χρησιμα παραδειγματα για τον τροπο χρησης των Utilities για να

αυξησετε την ισχυ του DOS

- ευκολη προσβαση σε πληροφοριες για τις εντολες των Norton, χωρις να ξε-

φυλλιζετε το κειμενο

- πληρη καλυψη των δυναμικων νεων προγραμματών της εκδοσης 4.5 για τα αλληλοδραστικα αρχεια ομαδων εντολων, τη βελτιωμενη διορθωση σε δισκους και αλλα

- ενα πληρη αλφαβητικο οδηγο αναφορας των Utilities, με περιεκτικη συνοψη καθε εντολης, τις χρησεις της, τις παραλλαγες της και τις παραμετρους της.

Ανακαλυψτε πως να αποφευγετε καταστροφες και μοιραια λαθη, συμπεριλαμβανομενης της ανακτησης κατα λαθος εξαλειφθεντων αρχειων, της ανακτησης απο αστοχια σκληρου δισκου και ακομη της επανακτησης χαμενων δεδομενων μετα απο μια επαναδιαμορ-

φωση δισκου.

Μαθετε μεθοδους και τεχνικές για τη χρηση δισκου, την διαχειριση αρχειων και την ασφαλεια. Τα περιεχομενα περιλαμβανουν την κατανοήση της δομής δισκων και πινακων αρχειων, την ευκολη μετακινηση μεταξυ πινακων αρχειων, την ευρεση και εργασια με αρχεια μεγαλης χωρητικοτητας δισκων, την ευρεση και εκτυπωση κειμενου απο τον ενδεικτη του λειτουργικου συστηματος, τον ελεγχο των ιδιοτητων των αρχειων για προστασια απο αναγνωση-εγγραφη, και αλλα.

Χρησιμοποιειστε τον προγραμματισμο με αρχεια ομαδων εντολων για τη δημιουργια συστηματος οθονων με λιστες εντολων. Αυτο το πρακτικο βιβλιο καλυπτει το αντικειμενο σε βαθος - απο τα βασικα του DOS εως τις νεες εκτεταμενες δυνατοτητες του Norton's Batch

Enhancer Utility.

ΠΩΣ ΝΑ ΓΙΝΕΤΕ ΔΕΞΙΟΤΕΧΝΕΣ ΣΤΟ ΠΛΗΚΤΡΟΛΟΓΙΟ ΣΕ 24 ΩΡΕΣ

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: STAN HARCOURT ΕΚΔΟΣΕΙΣ: ΔΙΑΥΛΟΣ ΣΕΛΙΔΕΣ: 96 / ΤΙΜΗ:650 δρχ.

ο βιβλιο αυτο - ελληνικη εκδοση του Computer Keyboard Mastery - ειναι μια ταχυρρυθμη μεθοδος για την αυτοδιδα-

σκαλια στη χρηση του πληκτρολογιου των υπολογιστων.

Σε 24 ωρες ο εκπαιδευομενος μπορει να αποκτησει την ταχυτητα/ακριβεια πληκτρολογησης μιας πεπειραμενης δακτυλογραφου. Στις 3 ενοτητες του βιβλιου διδασκεται η χρηση του αλφαβητικου πληκτρολογιου, του αριθμητικου υποπληκτρολογιου (mumeric keypad), ενω παρεχεται και σειρα προγραμματων BASIC για την επιβεβαιωση της ικανοτητας που απεκτησε ο εκπαιδευομένος.

Το βιβλιο απευθυνεται σε οσους ασχολουνται με τους ηλεκτρονικους υπολογιστες και ειδικοτερα στους χρηστες οικιακών και προσωπικών υπολογιστών, αλλα και οποιον εχει διαπιστωσει οτι η πληκτρολογηση προγραμματων και κειμενων ειναι το λιγοτερο δημιουργικο μερος της ενασχολησης του με τον υπολο-

TURBO PROLOG

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ: KELLY M. RICH & PHILLIP R. ROBINSON ΕΚΔΟΣΕΙΣ: ΚΛΕΙΔΑΡΙΘΜΟΣ ΣΕΛΙΔΕΣ: 410 / ΤΙΜΗ: 3900 δρχ.

Borland International κυκλοφορησε την πρωτη εκδοση της Turbo Prolog σχεδον πριν τρια χρονια. Βρισκομαστε τωρα, στην ευχαριστη θεση, μαζι με την εκδοση 2.0 της Turbo Prolog, να παρουσιασουμε τη δευτερη εκδοση του βιβλιου Using Turbo Prolog του εκδοτικου οικου Osborne/McGrawHill.

Η Prolog ειναι η γλωσσα που χρησιμοποιειται κατ'εξοχην στην ερευνα για τεχνητη νοημοσυνη (ΤΝ) και εχει χρησιμοποιηθει για πολλα χρονια στην υποποιηση εμπειρων συστηματων (expert systems) καθως και στην υλοποιηση διασυνδεσεων (interface) φυσικης γλωσ-

Το βιβλιο ειναι γραμμενο κυριως για τους χρηστες της εκδοσης 2. Καλυπτει, ωστοσο ολα τα ουσιαστικα στοιχεια της εκδοσης 1, και μετα προχωραει στην εξερευνηση βελτιωσεων και των προσθηκων της εκδοσης 2. Περιλαμβανονται:

- Εντολες, συναρτησεις και πραξεις - Πολλαπλα παραθυρα για την επισκοπηση και την τροποποιηση προγραμματων

- Εγχρωμα γραφικα και ηχος

- Τεχνικες για τη δημιουργια δομων ελεγχου

- Δυνατοτητα προσβασης σε εξωτε-

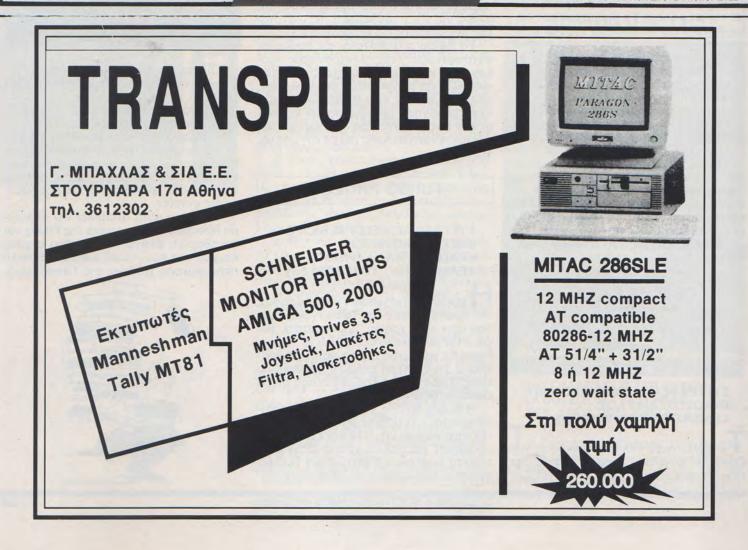
ρικες βασεις δεδομενων

- Η Διασυνδεση Γραφικών της Borland Ακολουθηστε τα πολυαριθμα παραδειγματα και τις πρακτικές ασκησεις, και γρηγορα θα προχωρησετε απο τις στοιχειωδεις διαδικασιες σε προχωρημενες εννοιες.

Το βιβλιο αυτο αποτελει την καλυτερη προσβαση στον κοσμο της Prolog και ξεκαθαριζει εκεινα τα σκοτεινα σημεια και μυστικα που γνωριζουν μονο οι πολυ πεπειραμενοι χρηστες της Turbo Prolog.

Τώρα ένα νέο κατάστημα της

JNDEX

COMPUTERS

στη Θεσσαλονίκη δίπλα στο πανεπιστήμιο.

ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΕΣ

HYUNDAI SCHNEIDR TULIP WYSE ATARI AMIGA AMSTRAD

ΕΚΤΥΠΩΤΕΣ

STAR CITIZEN SEIKOSHA BROTHER

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ

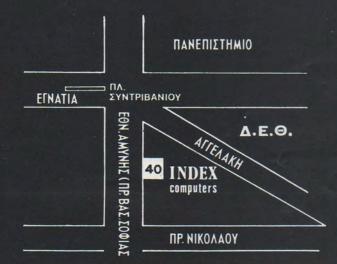
MAΓNHTIKOI ΔΙΣΚΟΙ TAINIOKAΣΣΕΤΕΣ KAPTEΣ ΕΠΕΚΤΑΣΗΣ JOYSTICK MOUSES UPS

ΑΝΑΛΩΣΙΜΑ

ΔΙΣΚΕΤΤΕΣ ΜΕΛΑΝΟΤΑΙΝΙΕΣ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΙΚΟ ΧΑΡΤΙ ΚΑΘΑΡΙΣΤΙΚΑ ACCESSORIES

ПРОГРАММАТА

ΓΛΩΣΣΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΠΑΚΕΤΑ CAD/CAM ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΜΕΧΡΙ 31-12-89

5% ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΕΣ - ΕΚΤΥΠΩΤΕΣ 10% ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΑΛΛΑ ΕΙΔΗ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΗΣ 40 (ΠΡΩΗΝ ΒΑΣ. ΣΟΦΙΑΣ) 546 21 ΘΕΣ/ΝΙΚΗ

THA.: (031)26 26 08 26 26 29 FAX: 263.190

BATCH FILES

Στο προηγουμενο αρθρο ειδαμε τις βασικες αρχες που διεπουν τα batch αρχεια του MS-DOS και ριξαμε μια ματια στον τροπο δημιουργιας τους. Σ' αυτο το αρθρο θα δουμε βαθυτερα τις δυνατοτητες τους και τον τροπο που μπορουν να μας βοηθησουν ωστε να δαμασουμε το DOS.

Αφου ξεπερασουμε το σημειο που ελεγχουμε την υπαρξη παραμετρου, το προγραμμα μας επιτρεπει να σταματησουμε, αν τα αρχεια που καλεσαμε για διαγραφη δεν ειναι αυτα που θελαμε. Η εντολη PAUSE ειναι υπευθυνη για αυτο. Σταματαει ολες τις διαδικασιες μεχρι να πατησουμε καποιο πληκτρο. Αν το πληκτρο που θα πατησουμε ειναι ο συνδυασμος Control+Break ή Control+C τοτε παιρνουμε την ερωτηση:

Terminate the batch job (Y/N)?

Απο οπου και μπορουμε να φυγουμε. Το υπολοιπο προγραμμα θα πρεπει να ειναι αρκετα αρκετα κατανοητο εκτος απο ενα μικρο σημειο στο οποιο θα επανελθω αργοτερα. Το προγραμμα, τωρα, σβηνει τα αρχεια, πηγαινει στο τελος και τερματιζει τη λειτουργια του. Προσοχη ομως !! Αν δεν οδηγησετε το προγραμμα να τελειωσει πανω απο το μηνυμα λαθους, θα σας το παρουσιασει και θα νομισετε οτι κατι δεν παει καλα.

Το μικρο σημειο που αναφεραμε πιο πανω εχει να κανει με το λογο που εχει μπει ο ελεγχος του δευτερου DIR στο προγραμμα. Το MS-DOS μεταφραζει διαφορετικα τους χαρακτηρες μπαλαντερ, για την εντολη DIR.

Αν γραψετε:

DIR XXX

θα παρετε εναν καταλογο των προγραμματων που αρχιζουν απο ΧΧΧ μαζι με την προεκταση τους. Αν γραψετε:

DEL XXX

θα σβηστουν μονο τα αρχεια που δεν εχουν προεκταση. Ετσι για να επιβεβαιωθει οτι εχουν σβηστει ολα τα αρχεια που θα θελατε η δευτερη κληση της εντολης DIR ειναι πολυ χρησιμη.

Για να ολοκληρωσουμε το μερος αυτο των εντολων θα πουμε λιγα ακομα για τις παραμετρους. Οπως θα θυμοσαστε, ειπαμε οτι μπορειτε να συμπεριλαβετε παραπανω απο μια παραμετρους. Μεσα σε ενα batch αρχειο μπορειτε να ορισετε μεχρι εννια τετοιες:

%1 %2 %3 %4 %5 %6 %7 %8 %9

Υπαρχει και μια ακομα που ειναι κρυφη και χρησιμευει στο συστημα. Ακομα ενα batch αρχειο αν και μπορει να διαχειριστει μεχρι εννια, εσεις μπορειτε να βαλετε περισσοτερες. Κρατηθειτε για μερικα ακομα εξυπνα τρυκ με το προγραμματακι που ακολουθει, το οποιο, αφου το πληκτρολογησουμε, πρεπει να εχει την προεκταση ΒΑΤ για να δουλεψει:

ECHO OFF

CLS

ΕCΗΟ Παρουσιαση παραμετρων, πως δουλευουν

ΕCΗΟ Πρωτα τι βρισκεται στην %0

ECHO.

ΕCHO Η απαντηση ειναι = %0

ECHO.

:LOOP

ECHO %1 %2 %3 %4 %5 %6 %7 %8 %9

SHIFT

IF "%1" == "" GOTO FINISH

GOTO LOOP

:FINISH

ΕCΗΟ Αυτο ηταν ολο

Σημειωστε ότι μπορείτε να χρησιμοποιησετε τις παραμετρούς μαζί με το συμβολό του ποσοστού ακομά και σε γραμμές που προηγούνται από το συμβολο τοις εκατο. Η παραμετρος περιεχει το ιδιο το ονομα του batch αρχειου εκτος απο την προεκταση του.

ΒΓΑΖΟΝΤΑΣ ΟΥΣΙΑ ΑΠΟ THN SHIFT

ιμαι αλλεργικος στα μηνυματα λαθους. Μου κανουν τη ζωη ανω-κατω και με απογοητεύουν σε φοβέρο βαθμο. Το χειροτερο ειδος ειναι αυτο που μπορει να παρεις απο ενα mainframe υπολογιστη ή σε καποιον απο τους παλιους μικρουπολογιστες. Ξερετε εκεινα τα παραξενα: ERROR NUMBER 69. Τρεχα να φερεις το manual οπου τα μηνυματα λαθους βρισκονται στην υποσημειωση 115 της σελιδας 7β του δευτερου μερους ή στο παραρτημα Ω, ωσπου καποια στιγμη το βρισκουμε και διαβαζουμε: "Λαθος στο συστημα δισκετας".

Ας αναλογιστουμε μια κατασταση στην πραξη. Ας πουμε οτι θελετε να τυπωσετε μια σειρα απο αρχεια, αλλα ποτε δεν ξερετε εκ των προτερων ποσα θα ειναι αυτα. Μπορειτε να φτιαξετε ενα αρχειο batch που το ονομαζουμε PRIN-ΤΙΤ.ΒΑΤ και που το τρεχετε με την εντο-

PRINTIT APXEIO1, APXEIO2, APXEIO3 Να το προγραμμα που θα κανει αυτη τη δουλεια για εσας:

CLS **ECHO OFF**

λη:

REM Αυτο το προγραμμα τυπωνει μεταβλητο αριθμο αρχειων

IF "%1" == "" GOTO NOFILE

:LOOP

IF "%1" == "" GOTO NOMORE ΕCΗΟ Τυπωνω το αρχειο %1

TYPE %1 PRN:

SHIFT

GOTO LOOP

:NOMORE

ΕCHΟ Δεν εχουν μεινει αλλα αρχεια για εκτυπωση

GOTO ENDBAT

:NOFILE

ΕCHΟ Δεν εχετε ορισει καθολου αρχεια

:ENDBAT

Οι δυο πρωτες γραμμες σας ειναι γνωστες και η τριτη ειναι ακριβως η ιδια με την εντολη της BASIC. Παρουσιαζει ενα σχολιο για διευκολυνση αυτου που διαβαζει το προγραμμα, η γραμμη αυτη αγνοειται απο το MS-DOS. Η πεμπτη γραμμη ελεγχει να δει αν εχετε δωσει καποιες παραμετρους στο αρχειο batch. Αν συμβαινει αυτο το προγραμμα σας ενημερωνει για το γεγονος και σταματαει χωρις να κανει τιποτα αλλο.

Ο πυρηνας του αρχειου βρισκεται απο την ετικετα :LOOP μεχρι την εντολη GOTO LOOP. Αυτο που συμβαινει εδω ειναι οτι η παραμετρος αριθμος ενα εκτυπωνεται στον εκτυπωτη. Το συμβολο του

μεγαλυτερο απο () σημαινει επαναπροσδιορισε την εξοδο προς τον εκτυπωτη.

Τοτε μετατοπίζουμε μια θεση προς τα αριστερα και επιστρεφουμε να ελεγξουμε αν εχει μεινει στη λιστα των παραμετρων. Αν εχει μεινει εκτυπωνεται, αν οχι περναμε στο τελος του προγραμματος.

Μπορει αν θελετε να βαλετε μια εντολη PAUSE μεσα, στο καταλληλο σημειο, ακριβως πριν απο την εκτυπωση καθε αρχειου, για να τοποθετησετε, ας πουμε το χαρτι στην αρχη της σελιδας. Εχουμε λοιπον μια πολυ πρακτική εφαρμογη της εντολης SHIFT. Ειναι πολυ ευκολη στη χρηση της και δεν πρεπει να φοβαστε να την χρησιμοποιειτε.

Δεν θα μπορουσαμε να πουμε το ιδιο για την εντολη FOR, παρ'ολο που ειναι μια πολυ δυνατη εντολη, μπερδευτηκα πολυ ασχημα την πρωτη φορα που επιχειρησα να την χρησιμοποιησω. Το πιο ασχημο της εντολης FOR ειναι ο τροπος που παρουσιαζεται στα εγχειριδια χρησης. Να μια γενικη εξηγηση της εντολης

FOR %%[μετ] IN ([σετ]) DO [εντολη]

Πριν σας εξηγησω την λογικη της εντολης, υπαρχει ενα μικρο προβλημα με το συμβολο επι τοις εκατο που πρεπει να ξεκαθαρισουμε. Μεσα σε ενα αρχειο αρχειο batch το συμβολο αυτο ακολουθειται απο εναν αριθμο απο το ενα ως το εννια, οπου αντιπροσωπευει μια απο τις παραμετρους που καλουνται σταν εκτελειται το αρχειο. Η %0 περιεχει το ονομα του ιδιου του αρχειου batch και oπως θα δουμε αργοτερα εχει μια συγκεκριμενη λειτουργια.

Αν θελετε να χρησιμοποιησετε το συμβολο "%" μεσα σε ενα αρχειο batch

πρεπει να το γραψετε διπλο:

ΕCHO Ενα συμβολο επι τοις εκατο -

τοτε θα εμφανισει στην οθονη: Ενα συμβολο επι τοις εκατο - %

Ολα καθαρα μεχρι εδω; Για να δημιουργησετε ενα μεταβλητο ονομα %Α σε μια προταση FOR πρεπει να γραφτει %%Α. Αλλα, απο τη γραμμη εντολων του MS-DOS δεν υπαρχει καμμια ιδιαιτερη σημασια του επι τοις εκατο. Γι' αυτο αρκει να δωσετε ενα και οχι δυο.

Για να δοκιμασουμε λοιπον τι ειναι ολα αυτα τα παραξενα με τη FOR, παρτε μια δισκετα με μερικα αρχεια ASCII με προεκταση, ας πουμε, ASC και δωστε απο τη γραμμη εντολων του DOS:

FOR %A IN (-.ASC) DO TYPE %A

Μπροστα απο τα εκπληκτα ματια σας περνουν οι καταλογοι με τους χαρακτηρες ολων των ASC αρχειων. Για κανετε το ιδιο πραγμα αλλα στον εκτυπωτη αντι για την οθονη θα γραψετε:

FOR %A IN (-. ASC) DO TYPE %A PRN: Ας προσπαθησουμε τωρα να αποκωδικοποιησουμε αυτη την περιεργη εντολη. Πρωτο σημειο η παραμετρος %Α -

%% Α μεσα σε batch αρχειο - που πρεπει να αποτελειται απο εναν και μονο χαρακτηρα. Μπορει να ειναι οτιδηποτε, αλλα αν χρησιμοποιησετε τους αριθμους 1 ως 9 μπορει να προκληθει συγχυση με τις παραμετρούς του αρχείου, οπότε είναι πιο ασφαλες να μεινουμε στα γραμματα του αγγλικου αλφαβητου Α εως Ζ ή α εως Ζ.

Ενα σημειο που πρεπει να προσεξετε ειναι τα κεφαλαια να ταιριαζουν με τα κεφαλαια και τα μικρα με τα μικρα. Σε διαφορετική περιπτώση τα αποτελεσματα μπορει να ειναι ενδιαφεροντα αλλα μη προβλεψιμα.

Ας υποθεσουμε οτι απο αφηρημαδα πληκτρολογειτε, ενω υπαρχουν σιγουρα τρια αρχεια -.ΒΑΤ στο δισκο:

FOR %A IN (-.BAT) DO TYPE %a

Η εντολη εμφανιζει στην οθονη τρεις φορες το μηνυμα:

TYPE %a

File not found

Η εντολη ψαχνει και βρισκει καθε αρχειο που ταιριαζει στην προδιαγραφη -.ΒΑΤ και καθε φορα προσπαθει να τυπωσει τα περιεχομενα ενος αρχειου με το очона %а.

Ας δουμε τωρα που ακριβως το παει η εντολη FOR. Αυτο που η εντολη λεει, με τον δικο της τροπο, βεβαια ειναι:

 Παρε μια ψευτική παραμέτρο (%A). - Χρησιμοποιησε οτι ειναι σε παρεν-

- Εκτελεσε την εντολη μετα απο τη λεξη DO, χρησιμοποιωντας την παραμε-

Ετσι αν τα αρχεια σας ονομαζονται Α.ΒΑΤ, Β.ΒΑΤ και C.ΒΑΤ και γραψετε σωστα την εντολη FOR, θα εμφανισει στην οθονη σας τα τρια αρχεια, το ενα μετα το αλλο στη μορφη:

TYPE - BAT

και πραγματικα εχουμε φερει το MS-DOS εκει που θελαμε. Σας επιτρεπει να το κανετε αυτο μονο μεσα απο μια εντολη FOR. Αν δοκιμασετε στη γραμμη εντολων του MS-DOS να γραψετε TYPE -.ΒΑΤ θα παρετε το μηνυμα:

Invalid filename or file not found

Που σημαινει λαθος ονομα αρχειου ή το αρχειο δεν βρεθηκε, γεγονος που δεν ανταποκρινεται καθολού στην πραγματικοτητα.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Αρκετα ομως ταλαιπωρηθηκαμε και σε αυτο το τευχος. Θα συνεχισουμε το "μαθημα" μας στο επομενο, οπου θα δουμε πως μπορουμε να εχουμε κληση αρχειων batch μεσα απο αλλα αρχεια batch και πως μπορουμε να ορισουμε το περιβαλλον του MS-DOS στο οποιο εργαζομαστε με τη βοηθεια των batch apχειων.

θεοδοσης Γ. Καλικας

AMIGA DOS

Τεταρτο και τελευταιο μερος της παρουσιασης των εντολων του λειτουργικου του AMIGA DOS.

Δυμπληρωνουμε τις εντολες του AMIGA DOS με την ελπιδα να σας δωσουμε ενα χρησιμο βοηθημα για τις προγραμματιστικές σας προσπαθείες και εναν μικρο οδηγο στις απορίες σας.

Ας επαναλαβουμε ομως γρηγορα τον τροπο παρουσιασης των παραμετρων μιας εντολης. Οπως εχουμε πει καθε εντολη δινεται με δυο τροπους ωστε σε καθε μια να ξεχωριζουν και τα διαφορετικα στοιχεια και η χρηση της να απλοποιειται. Ετσι εχουμε τα εξης στοιχεια:

/A: δηλωνει υποχρεωτική παραμετρο και αναποσπαστο κομματι της εντολης.

/Κ : Η παραμετρος ακολουθειται απο καποιο ονομα αρχειου ή λογικου οδηγου και δεν χρησιμοποιειται ποτε μονη της.

/S: Μη υποχρεωτική παραμετρός που ρυθμίζει τη μορφή της εντολής ή παίζει το ρολο διακοπτή.

Φυσικα οι παραπανω μπορουν να συνδυαστουν μεταξυ τους δινοντας νεους περιορισμους. Στη δευτερη μορφη τωρα οι πληροφοριες στηριζονται κυριως στην τελικη μορφη της εντολης οπως αυτη εμφανίζεται στην οθονη. Ετσι εχουμε τους εξης χαρακτηρες:

: η παραμετρος που περιεχεται ειναι υποχρεωτική.

[]: η παραμετρος ειναι προαιρετικη. Φυσικα σε περιπτωσεις οπως [a] σημαινει πως η a ειναι προαιρετικη, αν ομως εμφανισθει θα ακολουθειται οπωσδηποτε απο την b. Κλεινει η παρενθεση και συνεχιζουμε με τις εντολες.

RELABEL

Συνταξη: RELABEL [DRIVE] [NAME] ame.

RELABEL "DRIVE/A,NAME/A".

Χρηση: Αλλαζει το ονομα ενος δισκου. Φυσικα το ονομα ενος δισκου μπορει να δωθει και απο την εντολη FORMAT. Στην περιπτωση αυτη ομως χανονται τα δεδομενα του δισκου, ενω με την RELABEL αλλαζει απλα το ονομα. Η εντολη δεν εξεταζει το προηγουμενο ονομα του δισκου και για να το συγκρινει απλα δινει νεο ονομα στη δισκετα που βρισκεται στο drive που δινει η παραμετρος "drive". Προσοχη λοιπον μην γινει λαθος στο δισκο γιατι το συστημα δεν εξεταζει αυτη την περιπτωση.

Παραδειγμα: RELABEL df0: "junior".

Η δισκετα που βρισκεται στο εσωτερικο disk drive της AMIGA θα αποκτησει το νεο ονομα "junior". Φυσικα στη δισκετα πρεπει να εχει γινει format αλλιως το συστημα δεν θα την αναγνωριζει.

RENAME

Συνταξη: RENAME [FROM] ame [TO/AS] ame.

RENAME "FROM/A,TO=AS/A".

Χρηση: Αλλαζει το ονομα ενος καταλογου ή ενος αρχειου.

Η παραμετρος FROM καθοριζει το αρχειο που θα αλλαξει και η ΤΟ το νεο ονομα. Σε περιπτωση που η εντολη αναφερεται σε καποιο directory αλλαζει το ονομα του χωρις να πειραχθουν τα αρχεια που περιεχει. Η εντολη αυτη μπορει επισης να λειτουργησει και σαν μεταφορεας αρχειων απο ενα καταλογο σε αλλο.

Ετσι αν ενα αρχειο εχει το ονομα ":games/prg" και του δωσουμε το νεο ονομα ":files/prg" το αποτελεσμα θα ειναι να μεταφερθει το αρχειο "prg" απο το directory "games" στο "files". Ειναι βεβαια απαραιτητο ο καταλογος προορισμου να υπαρχει ηδη στον δισκο αλλιως η εντολη δεν μπορει να εκτελεστει.

Αλλες περιπτωσεις που η εντολη σας μπορει να μην εκτελεστει ειναι:

Αν η μεταβολη του ονοματος δεν περιεχει αλλαγη χαρακτηρων π.χ. το αρχειο "games" να γινει "Games". Ακομη αν το νεο ονομα που θελετε να δωσετε υπαρχει ηδη στον δισκο. Αυτο ειναι και ενα μεσο προφυλαξης απο τυχαιες καταστροφες ή εγγραφες ενος αρχειου πανω στο αλλο.

Παραδειγμα: RENAME files/amiga1 TO

:amiga/program1

Αλλαζει το ονομα του αρχειου "amiga1" σε "program1" και συγχρονως το μεταφερει απο το directory "files" στο "amiga". Φυσικα ο καταλογος "amiga" υπαρχει στην δισκετα αλλιως πρεπει να προηγηθει μια εντολη ΜΑΚΕDIR.

RUN

Συνταξη: RUN and.

RUN command+command...

Χρηση: Δινει εντολη εκτελεσης σε

σειρες αλλων εντολων.

Σε καθε χρηση της RUN το συστημα δημιουργει ενα νεο CLI στον οποιο εκτελουνται οι εντολες και το οποιο κλεινει αυτοματα μονο του μετα το τελος της εργασιας. Στην εντολη αυτη γινεται χρηση ενος ιδιαιτερου χαρακτηρα του "+". Αυτος παιζει το ρολο του συνδετικου κρικου αναμεσα σε εντολες που βρισκονται σε διαφορετικές γραμμές. Βαζοντας ομως το "+" μετα το τελος καθε εντολης εχει σαν αποτελεσμα να εκτελειται και η αμεσως επομενη εντολη σαν μια αλυσιδα.

Φυσικα η αρχη της αλυσιδας πρεπει να ειναι μια εντολη RUN ενω οι υπολοιπες μπορει να ειναι οποιεσδηποτε αλλες εντολες του λειτουργικου. Ακομη η εντολη RUN μπορει να αναφερεται και σε ενα αρχειο που να περιεχει σειρα εντολων. Τοτε δεν χρειαζονται συνδεσεις μεταξυ των εντολων και εκτελουνται ολες με τη σειρα που υπαρχουν στο αρχειο.

Παραδειγμα: RUN RENAME file1 TO file2 +

COPY df0:file2 TO df1:+ ECHO "Work finished"

Με την παραπανω ακολουθια αλλαζουμε το ονομα ενος αρχειου, το μεταφερουμε σε νεα δισκετα και παιρνουμε ενα μηνυμα για το τελος της εργασιας. Γινεται φανερο πως η εντολη RUN μπορει να συνεργαστει με αλλες εντολες και την χρηση του χαρακτηρα "+" που μετατρεπει τις τρεις σειρες σε μια εντολη αλυσιδας. Σε σχεση τωρα με την εκτελεση εντολων απο αρχεια εχουμε π.χ. RUN EXECUTE file1 Εκτελει τις εντολες που περιεχονται στο αρχειο "file1".

SEARCH

Συνταξη: SEARCH [FROM] ame [SEARCH] g [ALL]

SEARCH "FROM, SEARCH/A, ALL/S".

Χρηση: Ψαχνει για μια σειρα χαρακτηρων σε ολα τα αρχεια ενος καταλογου ή ενος δισκου. Εμφανίζει στην οθονη καθε σειρα που περιεχει το συγκεκριμενο κειμενο καθως και το τρεχον αρχειο που εξεταζεται. Η παραμετρος "FROM" καθοριζει τον καταλογο για εξεταση, ενω η "SEARCH" πρεπει να περιλαμβανει το ζητουμενο κειμενο.

Το συστημα αναγνωριζει το ζητουμενο κειμενο ανεξαρτητα απο κεφαλαια ή μικρα γραμματα, ενω αν υπαρχουν ενδιαμεσα κενα διαστηματα αυτα πρεπει να σημειωθουν στην εντολη. Ειναι ακομη δυνατον η αναζητηση να γινει μονο μεταξυ αρχειων που ικανοποιουν ορισμενα κριτηρια π.χ. αρχικα ονοματος ή ειδος αρχειου. Ακομη και αν η αναζητηση εχει αρχισει μπορειτε να επεμβειτε στην εργασια με τη χρηση διαφορων πληκτρων. Ετσι με χρηση των Ctrl-C διακοπτετε την αναζητηση ενω με Ctrl-D προχωρατε στο επομενο αρχειο παρακαμπτοντας το τρεχον.

Παραδειγμα: SEARCH computer

Αναζητα τη λεξη "computer" απο τα αρχεια του τρεχοντος καταλογου. SEARCH df1: "amiga" ALL. Απο το εξωτερικο disk drive ζητα το κειμενο "amiga" ψαχνοντας σε ολα τα αρχεια (και οχι μονο στο τρεχον directory).

SKIP

Συνταξη: SKIP abel SKIP "LABEL"

Χρηση: Δινει οδηγιες πηδηματων στην σειρα εκτελεσης των εντολων.

Η χρηση της ειναι παντα σε συνδυασμο με την εντολη LAB. Στην ουσια η SKIP ψαχνει με τη σειρα τις εντολες ωσπου να συναντησει την LAB που αναφερεται στην παραμετρο "LABEL". Av δεν περιλαμβανεται στην SKIP παραμετρος ψαχνει απλα για την επομενη LAB εντολη. Αν δεν την βρει η εκτελεση τερματιζεται με ενα αναλογο μηνυμα λαθους.

Σημαντικο ειναι ακομη οτι η SKIP μπορει να εκτελεσει πηδηματα μονο προς τα εμπρος μιας σειρας εντολων και οχι αντιστροφα. Η εντολη αυτη ειναι πολυ χρησιμη σε περιπτωσεις λαθων, οπου μπορει να μας βγαλει απο την δυσκολη θεση, μεταφεροντας τον δεικτη εκτελεσης εντολων σε νεο σημειο.

Παραδειγμα : IF ERRÖR

SKIP getout **ENDIF** LAB getout ECHO "read error"

Σαν μερος σειρας εντολων, το παραπανω παραδειγμα πληροφορει τον χρηστη για το προβλημα και συγχρονως δεν μπλοκαρεται η λειτουργια. Βεβαια ο τροπος συνταξης θα μπορουσε να δωσει μεγαλυτερη ευελιξια στο παραδειγμα,οπως τη δυνατοτητα διαφορετικων SKIP αναλογα με τον κωδικο επιστροφης λαθους που θα προκυψει.

SORT

SORT Συνταξη: [FROM] ame[TO] ame[COLSTART

SORT "FROM/A,TO/A,COLSTART/K".

Χρηση: Μπορει και ταξινομει αλφαβητικα τις γραμμες ή τις πληροφοριες απλων αρχειων κειμενου. Αυτο δεν μπορει να γινει για αρχεια που δεν χωρουν στην διαθεσιμη μνημη του υπολογιστη ή για πολυπλοκες περιπτωσεις. Με την βοηθεια της παραμετρου COLSTART μπορειτε να δωσετε την στηλη απο την οποια και μετα θα αρχισει η ταξινομηση, αλλιως αυτη ξεκινα απο την πρωτη.

Αυτο μπορει να ειναι χρησιμο σε περιπτωσεις που ορισμενες στηλες περιεχουν πληροφοριες με σειρα διαφορετικη απο αλφαβητικη και δεν θελετε να αλλαξουν ή σταν ειναι αριθμοι. Για μεγαλα αρχεια πρεπει να λαβετε υποψη σας και την εντολη STACK που ρυθμιζει τον διαθεσιμο χωρο για εντολες του λειτουργικου. Ετσι αν το αρχειο που ταξινομειτε ειναι πανω απο 200 γραμμες ειναι αναγκαιο να μεταβαλλετε την τιμη της STACK. Επειδη ομως η STACK ειναι η αμεσως επομενη εντολη που θα παρουσιαστει θα αναφερουμε εκει περισσοτερα. Οι παραμετροι FROM και ΤΟ δειχνουν φυσικα το αρχειο που θα παρουμε τις πληροφοριες και το αρχειο προορισμου του αποτελεσματος της εντολης.

Παραδειγμα: SORT file1 TO newfile

Ταξινομει αλφαβητικα τις γραμμες του αρχειου file1 και τις τοποθετει στο newfile. SORT news TO mag COLSTART 4 Εδω η ταξινομηση θα αρχισει απο την τεταρτη στηλη.

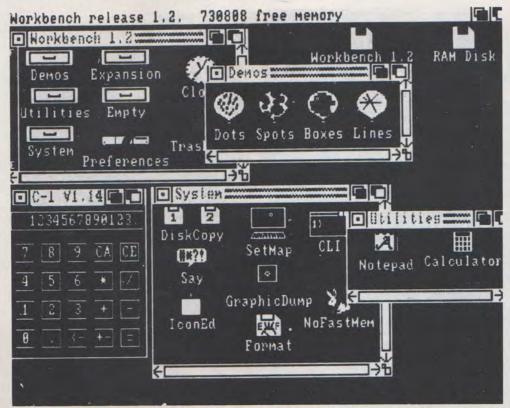
STACK

Συνταξη: STACK [].

STACK "SIZE".

Χρηση: Δειχνει ή αλλαζει το ποσο της διαθεσιμης μνημης για χρηση απο τις εντολες του λειτουργικου. Η στανταρ τιμη ειναι 4000 bytes και δεν προκειται να εχετε προβλημα παρα μονο απο την χρηση της εντολης SORT που διαχειριζεται αρχεια μεγαλου μεγεθους.

Ειναι δυνατον ομως και αλλες εντολες οπως η DIR να δημιουργησουν προβλημα, αλλα μονο αν τα sub-directories που θα φτασετε ειναι εκτου βαθμου και πανω. Οταν ο χωρος δεν επαρκει τα συμπτωματα ειναι πολυ απλα. Ο υπολογιστης "κολλαει" και πρεπει να αρχισετε απο την αρχη. Προσοχη λοιπον στην

διαθεσιμη μνημη. Δυστυχως δεν υπαρχει κανονας που να μπορει να υπολογισει την αναγκαια μνημη για να μην εχουμε προβληματα, καθως τα διαφορα αρχεια δεν μπορουν να υπολογιστουν τη στιγμη της επεξεργασιας.

Αν ομως δεν εκτελειτε και αλλες παραλληλες εργασιες που να απασχολουν τον υπολογιστη η αναλογια ειναι: τα 4000 bytes μπορούν να χειρισθούν μεχρι 200 γραμμες εντολων ή κειμενου.

Παραδειγμα: STACK 8000

Φυσικα ο αριθμος πρεπει να δωθει ολοκληρος και οχι σε Kbytes.

STATUS

Συνταξη: STATUS[ ][FULL] [TCB] [SEGS][CLI/ALL].STATUS "PROCESS, FULL/S,TCB/S,SEGS/S,CLI=ALL/S".

Χρηση: Εμφανίζει πληροφορίες για τις τρεχουσες εργασιες στα CLI που ει-

ναι ενεργα.

Χωρις παραμετρους οι πληροφοριες που εμφανιζονται αφορουν μονο το ονομα και τον αριθμο των εργασιων που εκτελουνται.

Η εντολη ομως δινει την δυνατοτητα προσθηκης μεχρι 5 παραμετρων που βοηθουν τον χρηστη για καλυτερη πλη-

ροφορηση. Αυτες ειναι:

PROCESS: Συγκεντρωνει το ενδιαφερον σε μια μονο εργασια και ειναι ενας αριθμος που εξαρταται απο τον αριθμο του CLI που τρεχει η συγκεκριμενη ρουτι-

SEGS: δειχνει τα ονοματα των περιοχων του καταλογου τμηματων καθε εργασιας.

ΤΟΒ: δινει πληροφοριες για τις προτεραιοτητες στο συστημα, τοευρος της εντολης STACK και το ολικο γραμμικο μεγεθος της εργασιας.

CLI: Αναγνωρίζει τις εργασίες που εκτελουνται και δινει τα ονοματα των περιοχων αν υπαρχουν.

FULL: Δινει συγχρονως τις πληροφοριες και των τριων προηγουμενων παραμετρων μαζι.

Η εντολη αυτη εχει πολλα λεπτα σημεια που χρειαζονται ιδιαιτερη μελετη και θα τα παρουσιασουμε σε σχεση με τεχνικα θεματα της AMIGA οπου η γνωση τους ειναι αναγκαια.

Παραδειγμα: STATUS 4 FULL. Δινει πληροφοριες για την εργασια που εκτελειται στο CLI 4, περιλαμβανοντας ολες

τις παραμετρους.

TYPE

Συνταξη: TYPE [FROM] ame[[TO] ame][OPT N/H].

TYPE "FROM/A,TO,OPT/K".

Χρηση: Παρουσιαζει ενα αρχειο κειμενου ή το περιεχομενο ενος φακελου σε δεκαεξαδικη μορφη. Η παραμετρος "ΤΟ" εκφραζει το σημειο εξοδου του κειμενου. Αν δεν περιλαμβανεται τοτε τα δεδομενα εμφανιζονται στο τρεχον CLI. Η παραμετρος "ΟΡΤ" εχει δυο βοηθη-

τικα σημεια. Με την προσθηκη του "η" εμφανιζονται συγχρονως και αριθμοι γραμμων, ενω με τον χαρακτηρα "h" εχουμε την εμφανιση της δεκαεξαδικης μορφης. Αν το αρχειο ειναι μηκους μεγαλυτερου της οθονης μπορειτε να διακοψετε τη ροη του με την χρηση των πληκτρων Ctrl-C. Με συνδυασμο αλλων πληκτρων μπορειτε να σταματησετε την εργασια τελειως (Space bar), ή να την συνεχισετε απο το σημειο που σταματησε (Ctrl-X η RETURN).

Παραδειγμα: TYPE file1 OPT n. Παρουσιαζει το περιεχομενο του αρχειου file1 με αριθμους γραμμων και φυσικα με μορφη κειμενου.

WAIT

Συνταξη: WAIT [SECS][MINS][UNTIL]. WAIT ",SECS/S,MINS/S,UNTIL/K".

Χρηση: Εντολη διακοπης που εχει σχεση με τον χρονο. Η εκτελεση των εντολων σταματα για ορισμενο χρονο. Η εντολη χωρις παραμετρους εχει σαν αποτελεσμα το σταματημα για 1 δευτερολεπτο. Ακομη αν συνοδευεται απο εναν αριθμο χωρις προσδιορισμο π.χ. MINS, αυτος σημαινει παλι δευτερολεπτα.

Αντιθετα η παραμετρος UNTIL καθοριζει μεχρι ποτε (σε σχεση με το εσωτερικο ρολοι) θα σταματησει η εργασια. Σε μια τετοια περιπτωση ο χρονος πρεπει να δωθει ως εξης: ΗΗ:ΜΜ.

Παραδειγμα: WAIT 10 MINS. Περιμενει

για 10 πρωτα λεπτα.

WAIT UNTIL 20:45 Σταματά την εκτελεση των εντολων μεχρι το εσωτερικο ρολοι να παρει την τιμη 20:45.

WHY

Συνταξη: WHY

Χρηση: Εξηγει τον λογο αποτυχιας εκτελεσης της προηγουμένης εντολης. Συνηθως οταν καποιο λαθος προκυπτει το συστημα μας πληροφορει χωρις ομως πολλες λεπτομερειες για τη φυση του προβληματος.

Η εντολη αυτη βοηθα στον καλυτερο εντοπισμο του λαθους και φυσικα στη διορθωση. Βεβαια η εντολη αυτη δεν μπορει να χρησιμοποιηθει μονη της ή πριν την εμφανιση του λαθους. Απλα μετα την δημιουργια του προβληματος εκτελεστε μια εντολη WHY για να παρετε περισσοτερες πληροφοριες.

Παραδειγμα: TYPE DF0: Η εντολη αυτη ειναι λαθος γιατι το DFO δεν ειναι αρχειο. Ετσι θα εχετε σαν αποτελεσμα το

εξης μηνυμα:

can't open DF0:

Αν τωρα εκτελεσετε αμεσως μετα μια εντολη WHY θα παρετε το εξης: Last command failed because object not of required type. Που σημαινει ακριβως οτι ειπαμε παραπανω.

Επειδη ολα καποτε τελειωνουν, αυτη ηταν και η τελευταια εντολη της παρουσιασης. Θελησαμε να σας δωσουμε ενα συντομο εγχειριδιο που να περιεχει τις απαραιτητες πληροφοριες, χωρις να επεκτεινεται σε περιτες λεπτομερειες

και αναλυσεις.

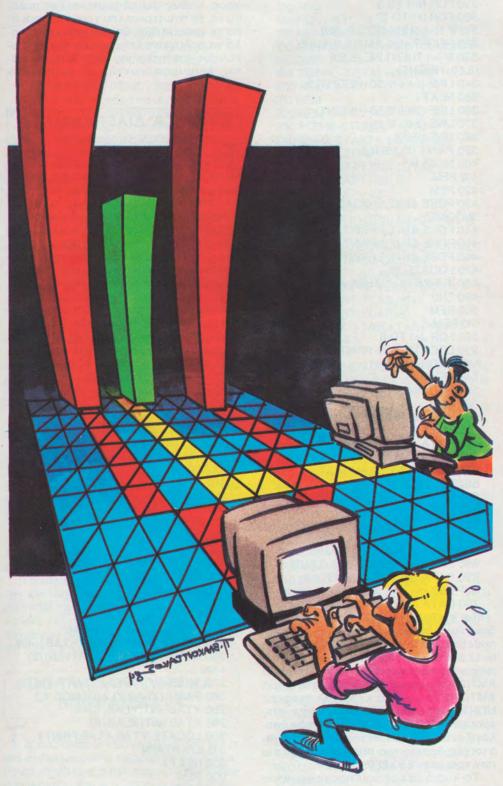
Οι εντολες που παρουσιαστηκαν ειναι αυτες που περιλαμβανονται στην εκδοση του λειτουργικου 1.2. Η εκδοση 1.3 εχει ορισμενες προσθηκες που θα μας απασχολησουν σαν ξεχωριστο θεμα στα επομενα τευχη.

Και μην ξεχνατε πως οι πειραματισμοι ειναι ο καλυτερος τροπος να γνω-

ρισετε κατι τοσο συνθετο.

Αντωνης Βαμβακαρης

ΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΝ ΡΟ

OEMA

Απο το προηγομενο τευχος ξεκινησαμε την παρουσιαση του πιο ενδιαφεροντος μερους αυτης της σειρας αρθρων. Ηδη παρουσιασαμε μερικες συγκεκριμενες "λυσεις" οι οποιες καλυπτουν καιριες αναγκες στον επιχειρησιακο τομεα οσον αφορα την παραστατικοτερη παρουσιαση διαφορων οικονομικων μεγεθων. Στο τευχος αυτο συνεχιζουμε την αναπτυξη του ιδιου θεματος.

Οπως θα θυμαστε στο προηγουμενο τευχος αναπτυξαμε την χρηση των ιστο-

γραμματων και των πολυγωνικων διαγραμματων στο χωρο των επιχειρη-

σεων. Ειναι γεγονος οτι "μια εικονα αξιζει οσο χιλιες λεξεις " αφου μια καλη οπτικη παρουσιαση μπορει να μεταδωσει ιδεες με πολυ μεγαλυτερη αποτελεσματικοτητα απο οτι μια προφορικη ή γραπτη περιγραφη. Ο κανονας αυτος ισχυει πολυ περισσοτερο στο χωρο των επιχειρησεων, οπου μια σειρα σημαντικων αριθμητικων μεγεθων πρεπει να κατανοηθουν, να αναλυθουν και να εκτιμηθουν απο ενα σημαντικο αριθμο στελεχων προκειμενου να καταστει δυνατη η ληψη συλλογικων αποφασεων.

Στα παραδειγματα εφαρμογων που δωσαμε συμπεριλαμβανονταν απλα ιστογραμματα, πολλαπλα ιστογραμματα, τρισδιαστατα ιστογραμματα και απλα πολυγωνικα διγραμματα. Στη συνεχεια θα ασχοληθουμε με τα πολλαπλα πολυγωνικα διαγραμματα, καθως και με τα απλα και πολλαπλα κυκλικα διαγραμματα. Στα παραδειγματα που θα δωσουμε εχουμε χρησιμοιησει τις εντολες γραφικών που περιγραψαμε σε προηγουμενα τευχη ενω παραλληλα υποδεικνυουμε συγκεκριμένες προγραμματιστικές τεχνικές οι οποίες αφορούν στην αναπτυξη γραφικών παραστασεων αριθμητικών πληροφοριών.

Σημειωνουμε οτι τα παραδειγματα μας ειναι ενδεικτικα και συντομα προκειμενου να γινουν περισσοτερο κατανοητα. Παρ'ολα αυτα μπορουν να αποτελεσουν τη βαση για την αναπτυξη πιο εκτεταμενων εφαρμογων αναλογα με τις επιθυμιες και τις αναγκες του χρηστη.

ΠΟΛΛΑΠΛΑ ΠΟΛΥΓΩΝΙΚΑ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ

Στο προηγουμενο τευχος δωσαμε ενα παραδειγμα απλου πολυγωνικου διαγραμματος το οποιο αφορουσε ενα μονο οικονομικο μεγεθος. Στη συνεχεια δινουμε ενα περισσοτερο συνθετο προγραμμα το οποιο δημιουργει ενα τριχρωμο πολλαπλο πολυγωνικο διαγραμμα. Σε αυτο παρουσιαζονται ταυτοχρονα τρια οικονομικα μεγεθη (εσοδα, εξοδα, κερδη). Σας συνιστουμε να πληκτρολογησετε και να τρεξετε το προγραμμα που ακολουθει, προκειμενου να κατανοησετε πληρως τις εξηγησεις που θα δωσουμε στη συνεχεια.

10 REM PROGRAM 1
20 REM
100 KEY OFF: SCREEN 1,0: CLS
110 COLOR 0,0
120 WINDOW (0,0) - (319,199)
130 OPTION BASE 1
140 DIM MONTH\$(12), AMT(3,12)
150 REM
160 REM
190 FOR I=1 TO 12
200 READ MONTH\$(I),AMT(1,I)
210 IF MAXAMT(1,I) THEN MAX=AMT(1,I)

220 NEXT I 230 FOR I=1 TO 12 240 READ MONTH\$, AMT(2,I) 250 AMT(3,1)=AMT(1,I)-AMT(2,I) **260 NEXT I** 270 REM 280 REM 290 FOR N=1 TO 3 300 FOR I=1 TO 12 310 IF N=1 THEN GOSUB 520 320 HEIGHT=120-AMT(N,1)/MAX 330 IF I=1 THEN LINE (8,50) (8,50+HEIGHT) 340 LINE-(24-I-12,50+HEIGHT),3 350 NEXT I 360 LINE-(24-I-16,50+HEIGHT) 370 LINE-(24-I-16,50) 380 LINE-(8,50) 390 PAINT (10,55),N,3 400 NEXT N 410 REM **420 REM** 430 POKE &H4E,1:LOCATE 3,11:PRINT "INCOME"; 440 POKE &H4E,3:PRINT "/"; 450 POKE &H4E,2:PRINT "COST"; 460 POKE &H4E,3:PRINT "/PROFIT" 470 LOCATE 23, 480 IF INKEY\$="" THEN 480 490 END **500 REM 510 REM** 520 FOR J=1 TO 3 530 LOCATE 19+J: PRINT MID\$(MONTH\$ (I),J,1); 540 NEXT J 550 RETURN **600 REM** 605 REM INCOME DATA 610 RFM 620 DATA JAN,78,FEB,81,MAR,84 630 DATA APR,74,MAY,71,JUN,64 640 DATA JULY,60, AUGUST, 65,SEPT,70 650 DATA OCT,78,NOV,85,DEC,89 655 REM 660 REM COST DATA **665 REM** 670 DATA JAN,65,FEB,70,MAR,72 680 DATA APR,64,MAY,65,JUN,60 690 DATA JULY,55, AUGUST,57, SEPT.60

700 DATA OCT,63,NOV,70,DEC,74
Τα αριθμητικα δεδομενα των εσοδων, των εξοδων και των κερδων τα τοποθετουμε στον πινακα ΑΜΤ(N,1), οπου
N=1,2,3 και I=1-12. Στη σειρα ΑΜΤ(1,I) περιεχονται τα μηνιαια εσοδα, στη σειρα
ΑΜΤ(2,1) τα μηνιαια εξοδα και στη σειρα
ΑΜΤ(3,1) τα μηνιαια κερδη. Οι πινακες
ΜΟΝΤΗ\$ και ΑΜΤ συμπληρωνονται στις
γραμμες 190-260. Τα μηνιαια κερδη υπολογιζονται και τοποθετουνται στις αντιστοιχες θεσεις του πινακα ΑΜΤ μεσω
των γραμμων 230-260.

Το κυριο μερος του προγραμματος βρισκεται στις γραμμες 290-400. Επειδη τα δεδομενα εχουν αποθηκευτει σε πινακες δεν ειναι αναγκη να διαβαζονται

τη στιγμη που χρειαζονται. Συνολικα σχεδιαζονται στην οθονη τρια πολυγωνα. Επειδη οι ονομασιες των μηνων δεν χρειαζεται να τυπωνονται στην οθονη καθε φορα που προστιθεται ενα νεο πολυγωνο, προστεθηκε μια ρουτινα (γραμμες 510-550) η οποια καλειται μονο μια φορα. Καθως συμπληρωνεται ενα πολυγωνο, το εσωτερικο του χρωματιζεται απο τη γραμμη 390. Οταν σχεδιαστουν ολα τα πολυγωνα οι γραμμες 430-460 τυπωνουν τον τιτλο του καθε διαγραμματος χρησιμοποιωντας το αντιστοιχο χρωμα.

ΚΥΚΛΙΚΑ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ

α κυκλικα διαγραμματα ειναι μια αλλη σημαντικη κατηγορια διαγραμματων που χρησιμοποιουνται ευρεως στο χωρο των επιχειρησεων. Συνηθως ειναι περισσοτερο γνωστα με την αγγλικη τους ονομασια: PIE CHARTS. Τα κυκλικα διαγραμματα ειναι ιδιαιτερα χρησιμα οταν μας ενδιαφερει να απεικονισουμε παραστατικα την σχετικη αναλογια συγκεκριμενων οικονομικων μεγεθων.

Το παρακατω προγραμμα δημιουργει ενα κυκλικο διαγραμμα στο οποιο φαινονται τα τριμηνιαια εσοδα μιας εταιρειας. Πληκρτολογειστε και τρεξτε το παρακατω προγραμμα ωστε να μπορεσετε να κατανοησετε τις εξηγησεις που θα δωσουμε στη συγεγεια

θα δωσουμε στη συνεχεια. 10 REM PROGRAM 2 **20 REM** 100 KEY OFF:SCREEN 1:CLS 110, COLOR 0,0 120 OPTION BASE 130 DIM Q(4):PI=3.141593:START= .000001 140 REM 150 REM 160 FOR I=1 TO 12 170 READ MONTH\$,INCOME $180 \ Q(INT((I-1)/3)+1)=Q(INT((I-1)/3)+1) +$ INCOME 190 TOTAL=TOTAL+INCOME 200 NEXT I 210 **REM**

220 REM 230 FOR I=1 TO 4 240 EN=EN+2-PI-Q(I)/TOTAL 250 CIRCLE (100,100),75,3,-START,-EN 260 XLAB=50-COS((START+EN)/2) +100 270 YLAB=100-50-SIN(START+EN)/2)

280 PAINT (XLAB,YLAB),I MOD 4,3 290 YTAB=INT(YLAB/8)+1: 295 XTAB=INT(XLAB/8)

300 LOCATE YTAB,XTAB:PRINT I 310 START=EN 320 NEXT I

330 REM 340 REM

350 N\$(1)="10":N\$(2)="20" 360 N\$(3)="30":N\$(4)="40" 370 FOR I=1 TO 4
380 LOCATE 3-I,25
390 PRINT I;" ";N\$(I);" "; "TRIMHNO"
400 LOCATE 3-I+1,30:PRINT Q(I)
410 NEXT I
420 IF INKEY\$="" THEN 420
430 REM
435 REM INCOME DATA
440 REM
450 DATA JAN,78,FEB,81,MAR,84
460 DATA APR,74,MAY,71,JUN,64
470 DATA JULY,60,AUGUST,65,
SEPT,70
480 DATA OCT,78,NOV,85,DEC,89

Τρεχοντας το παραπανω προγραμμα θα διαπιστωσετε οτι κατα τη δημιουργια ενος κυκλικου διαγραμματος ενας κυκλος υποδιαιρειται σε κυκλικους τομεις των οποιων η επιφανεια ειναι αναλογη με τα αντιστοιχα τριμηνιαια εσοδα, ενω καθε τομεας χρωματίζεται διαφορετικα. Η αναγνωση των δεδομενων (DATA) γινεται στις γραμμες 160-200.

Στο ιδιο τμημα του προγραμματος γινεται και ο υπολογισμος των τρημινιαιων συνολων καθως και του ετησιων συνολικων εσοδων. Προσεξτε οτι αν και η μεταβλητη MONTH\$ δεν χρησιμοποιειται εδω, πρεπει να διαβαστει προκειμενου να γινει σωστα η αναγνωση των δε-

δομενων.

Στη γραμμη 250 η εντολη CIRCLE σχεδιαζει τον κυκλικο τομεα με γωνιες αρχης και τελους (START,EN) που εκφραζονται σαν κλασμα των εσοδων καθε τριμηνου προς το ετησιο συνολο. Σημειωστε οτι οι μεταβλητες START,EN τοποθετουνται στην εντολη CIRCLE με αρνητικο προσημο ωστε να χαραχθουν και οι ακτινες των κυκλικων τομεων.

Επισης θα παρατηρησατε ισως οτι στη γραμμη 130 θετουμε START= .000001. Αυτο γινεται επειδη η μεταβλητη START δεν μπορει να παρει ακριβως την τιμη 0, διοτι η εντολη CIRCLE δεν δεχεται

την παραμετρο 0.

Στις γραμμες 260 και 270 γινεται ο υπολογισμος των συντεταγμενων ΧLAB, YLAB ενος σημειου μεσα σε καθε

κυκλικο τομεα.

Το σημειο αυτο χρησιμοποιειται απο την εντολη PAINT προκειμενου να χρωματιστει το εσωτερικο του καθε τομεα καθως και στον υπολογισμο των συντεταγμενων ΧΤΑΒ, ΥΤΑΒ για την τοποθετηση των επιγραφων.

ΠΟΛΛΑΠΛΑ ΚΥΚΛΙΚΑ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ

Το παρακατω προγραμμα αποτελει μια ενδιαφερουσα εφαρμογη και χρησιμευει ιδιαιτερα στην παραστατικοτερη απεικονιση και στη συγκριτικη παρουσιαση οικονομικων μεγεθων.

10 REM PROGRAM 3

100 KEY OFF:SCREEN 1:CLS 110 COLOR 0,0 120 OPTION BASE 130 DIM Q(4):PI=3.141593 135 DIM A(1840), B(1840), C(1840), D(1840) 140 REM 150 REM 160 FOR I=1 TO 12 170 READ MONTH\$,INCOME 180 Q(INT((I-1)/3)+1)=Q(INT((I-1)/3)+1) +INCOME 190 TOTAL=TOTAL+INCOME 200 NEXT I 210 REM **220 REM** 230 FOR N=1 TO 4 240 EN=0: START= .000001:CLS 250 FOR I=1 TO 4 260 EN=EN+2-PI-Q(I)/TOTAL 270 AN=(START+EN)/2 280 CX=100:CY=100 290 IF IN THEN 310 300 CX=100+10-COS(AN):CY=100-10 SIN(AN) 310 CIRCLE (CX,CY),75,3,-START,-EN 320 XLAB=CX+50-COS(AN) 330 YLAB=CY-50-SIN(AN) 340 PAINT (XLAB, YLAB),I MOD 4,3 350 YTAB=INT(YLAB/8)+1: 355 XTAB=INT(XLAB/8) 360 LOCATE YTAB, XTAB:PRINT I 370 START=EN 380 NEXT I 390 IF N=1 THEN GET(15,15)-(185,185),A 400 IF N=2 THEN GET(15,15)-(185,185),B 410 IF N=3 THEN GET(15,15)-(185,185),C 420 IF N=4 THEN GET(15,15)-(185,185),D 430 NEXT N 440 REM 450 REM 460 N\$(1)="10":N\$(2)="20" 470 N\$(3)="30":N\$(4)="40" 480 FOR I=1 TO 4 490 LOCATE 3-I,25 500 PRINT I;" ";N\$(I);" "; "TRIMHNO" 510 LOCATE 3-I+1,30:PRINT Q(I) **520 NEXT I** 530 LOCATE 25,1:PRINT "PATISTE 1,2,3,4 GIA DIAGRAMMATA"; 540 PRINT "ESC GIA EJODO" 550 ST\$=INKEY\$:IF LEN (ST\$)=0 THEN 550 560 IF ST\$="1" THEN PUT (15,15), A,PSET 570 IF ST\$="2" THEN PUT (15,15),B,PSET 580 IF ST\$="3" THEN PUT (15,15),C,PSET 590 IF ST\$="4" THEN PUT(15,15),D.PSET 600 IF ASC(ST\$)=27 THEN END 610 GOTO 550 **620 REM** 630 REM INCOME DATA **640 REM**

Στο παραπανω προγραμμα οι γραμμες 230-430 σχεδιαζουν τεσσερα κυκλικα διαγραμματα το ενα μετα το αλλο. Αυτα διαφερουν μεταξυ τους στο οτι σε καθε ενα ο κυκλικος τομεας ενος διαφορετικου τριμηνου προεξεχει απο το υπολοιπο κυκλικο διαγραμμα. Το κεντρο των κυκλικων τομεων ειναι το σημειο με συντεταγμενες CX,CY. Για τους τρεις απο τους τεσσερις τομεις καθε διαγραμματος ισχυει CX=CY=100.

Για τον τεταρτο τομεα η θεση του κεντρου υπολογιζεται στη γραμμη 300 και ετσι ωστε ο τομεας αυτος να προεξεχει

απο τους αλλους.

Καθως ολοκληρωνεται η σχεδιαση καθε κυκλικου διαγραμματος αυτο αποθηκευεται σε εναν πινακα με την αντιστοιχη εντολη GET των γραμμων 390-420.

Οταν και τα τεσσερα διαγραμματα συμπληρωθουν και αποθηκευτουν στη μνημη του υπολογιστη, εχουμε τη δυνατοτητα να εμφανιζουμε καθε ενα απο αυτα ξεχωριστα στην οθονη πατωντας ενα απο τα πληκτρα 1,2,3,4.

Με τον τροπο αυτο μπορουμε να συγκρινουμε τα διαγραμματα μεταξυ τους και να εξαγουμε χρησιμα συμπερασμα-

Ta.

Η δυνατοτητα γρηγορης εναλλαγης της εικονας, η οποια χρησιμοποιειται στο παραπανω προγραμμα ειναι εξαιρετικα χρησιμη και το παραγομενο αποτελεσμα εντυπωσιακο.

Ομως η συγκεκριμένη τεχνική απαιτει τη χρησιμοποιηση ένος μεγάλου τμηματός της μνημης που διαθέτει ο υπολογιστης και αυτό δεν είναι παντότε εφικτό, είδικα στις περιπτώσεις μεγάλων και πολυπλοκών προγραμματών με πολλους πινακές και μεταβλητές.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Στο σημείο αυτο ολοκληρωνουμε την παρουσιαση των γραφικων εφαρμογων για επιχειρησεις. Τα προγραμματα που σας δωσαμε αποτελουν τυπικα παραδειγματα τετοιων εφαρμογων και μπορουν να τροποποιηθουν κατα βουληση προκειμενου να καλυψουν εξειδικευμενες αναγκες παρουσιασης οικονομικων δεδομενων.

Απο το επομενο τευχος ξεκιναμε την αναλυση ενος θεματος υψηλου ενδιαφεροντος το οποιο αφορα την κινηση εικονων στην οθονη του υπολογιστη.

θα ασχοληθουμε με τις τεχνικες κινησης που ειναι διαθεσιμες στον προγραμματισμο με BASIC και θα χρησιμοποιησουμε τοσο την οθονη κειμενου, οσο και τις οθονες των γραφικων. Ολα αυτα τον επομενο μηνα. Μεχρι τοτε υπομονη!

Γιωργος Κοτσιρας

680 DATA OCT,78,NOV,85,DEC,89

650 DATA JAN, 78, FEB, 81, MAR, 84

660 DATA APR,74,MAY,71,JUN,64

JULY,60,AUGUST,65,SEPT,70

670 DATA

ΟΙ ΘΥΡΈΣ ΕΠΕΚΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΑΤΑRΙ

Σ' αυτο το αρθρο σας

παρουσιαζουμε τις ports που διαθετει ο Atari ST, καθως και τα pins που μπορειτε να

συνδεσετε τα περιφερειακα

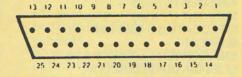
Πολλες φορες μπορει να προβληματιστηκατε για το πως θα συνδεσετε καποιο απο τα περιφερειακα σας. Για αυτο σκεφτηκαμε πως θα ηταν χρησιμο να σας παρουσιασουμε τις θυρες συνδεσης του ST για να μπορειτε να αισθανεστε ασφαλεις.

MODEM

- 1. Protective ground
- 2. Transmitted data
- 3. Received data
- 4. Request to send
- 5. Clear to send
- 6. Δεν συνδεεται
- 7. Signal ground
- 8. Data carrier repeat
- 9-19 Δεν συνδεονται
- 20. Data terminal ready
- 21. Δεν συνδεεται
- 22. Ring indicator
- 23-25 Δεν συνδεονται

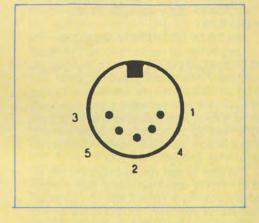
PRINTER

- 1. Strobe output
- 2. Data 0
- 3. Data 1
- 4. Data 2
- 5. Data 3
- 6. Data 4
- 7. Data 5 8. Data 6
- O. Data o
- 9. Data 7
- 10. Δεν συνδεονται
- 11. Buzy input
- 12-17. Δεν συνδεονται
- 18-25. Ground

MIDI INPUT

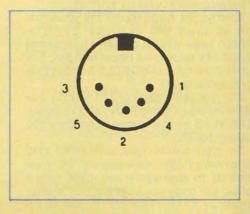
1. Thru transmit data

- 2. Ground
- 3. Thru loop return
- 4. Output transmit data
- 5. Output loop return

Προσοχη: χρειαζεται καλωδιο "μπλενταζ" οπου το πλεγμα του θα συνδεθει στο pin 2.

MIDI INPUT

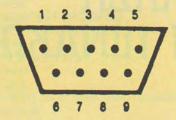

- 1-3. Δεν συνδεονται
- 4. Input receive data
- 5. Input loop return

Προσοχη: αν αγορασετε ετοιμα καλωδια για το midi, ελεγξατε αν εχουν τη σωστη συνδεσμολογια. Διαφορετικα μπορει να βρεθειτε προ εκπληξεως.

JOYSTICK-PORT 0

- 1. Κινηση προς τα ανω / ΧΒ
- 2. Κινηση προς τα κατω / ΧΑ

- 3. Κινηση προς τα αριστερα / ΥΑ
- 4. Κινηση προς τα δεξια / ΥΒ
- 5. Δεν συνδεεται
- 6. Μπουτον πυροβολισμου / αριστερο μπουτον
  - 7. +5 Volt DC
  - 8. Ground
- 9. Μπουτον πυροβολισμου / Δεξιο μπουτον

Το pin 7 του mouse / joystick, μπορει να χρησιμοποιηθει για τη συνδεση (τροφοδοσια) ενος περιφερειακου χαμηλης καταναλωσης ρευματος π.χ. ενος εξωτερικου disk drive.

CARTRIDGE PORT

6

8

5

2

=

6

18

20

22

24

26

28

8

32

4

36

38

6

=

3

5

=

19

21

23

25

27

29

3

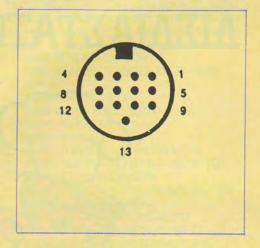
33

35

37

- 1. +5 Volt DC 2. +5 Volt DC 3. Data 14
- 4. Data 15 5. Data 12
- 6. Data 13 7. Data 10
- 8. Data 11
- 9. Data 8 10. Data 9
- 11. Data 6 12. Data 7
- 13. Data 4
- 14. Data 5
- 15. Data 2
- 16 Data 3 17. Data 0
- 18. Data 1 19. Address 13
- 20. Address 15
- 21. Address 8
- 22. Address 14 23. Address 7
- 24. Address 9 25. Address 6
- 25. Address 6 26. Address 10
- 27. Address 5 28. Address 12
- 29. Address 11 30. Address 4
- 31. ROM select 3
- 32. Address 3 33. ROM select 4
- 34. Address 2
- 35. Upper data strobe
- 36.Address 1
- 37. Lower data Strobe
- 38-40. Ground

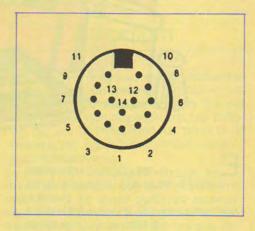
MONITOR

- 1. Audio output
- 2. Composite video
- 3. General purpose output
- 4. Monochrome detect
- 5. Audio in
- 6. Green
- 7. Red
- 8. +12 Volt DC pullup (για την ενεργοποιηση του monitor)
  - 9. Horizontal sync
  - 10. Blue
  - 11. Monochrome
  - 12. Vertical sync
  - 13. Ground

Παρατηρηση: Στο pin 8 δεν πρεπει να συνδεεται αλλο περιφερειακο. Η χρηση του ειναι αποκλειστικα για monitor.

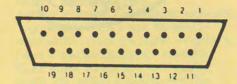
FLOPPY DISK DRIVE

- 1. Read data
- 2. Side 0 select
- 3. Logic ground
- 4. Index pulse
- 5. Drive 0 select 6. Drive 1 select
- 7. Logic ground
- 8. Motor on

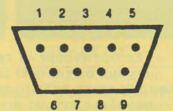
- 9. Direction in
- 10. Step
- 11. Write data
- 12. Write gate
- 13. Track 00
- 14. Write protect

HARD DISK

- 1. Data 0
- 2. Data 1
- 3. Data 3
- 5. Data 4
- 6. Data 5
- 7. Data 6
- 8. Data 7
- 9. Chip select
- 10. Interrupt request
- 11. Ground
- 12. Reset
- 13. Ground
- 14. Acknowledge
- 15. Ground
- 16. A1
- 17. Ground
- 18. Read Write
- 19. Data request

JOYSTICK - PORT 1

- 1. Κινηση προς τα ανω
- 2. Κινηση προς τα κατω
- 3. Κινηση προς τα αριστερα
- 4. Κινηση προς τα δεξια
- 5. Δεν συνδεεται
- 6. Μπουτον Πυροβολισμου
- 7. +5 Volt DC
- 8. Ground
- 9. Δεν συνδεεται
- Τα pins που βλεπετε στις εικονες, ειναι οπως φαινονται απο την εξωτερικη πλευρα του Atari.

Γιαννης Ντοντορος

ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΔΙΣΔΙΑΣΤΑΤΩΝ ΠΙΝΑΚΩΝ

PROGRAMMING

Σε προηγουμενο τευχος ειχαμε ασχοληθει με την αλφαριθμητικη ταξινομηση σε μονοδιαστατους πινακες. Αυτη τη φορα θα παρουσιασουμε συγκεκριμενες προγραμματιστικές τεχνικές που χρησιμοποιούνται για την ταξινομηση των περιεχομένων ένος πινακα δυο διαστασέων.

Ενα αρχειο δεδομενων βασισμενο στη μνημη RAM του υπολογιστη, οργανωνεται συνηθως πανω σε ενα πινακα δυο διαστασεων ο οποιος τυπικα εχει την μορφη: A\$(field,record), οπου record είναι ο αριθμος των εγγραφων που μπορουν να καταχωρηθουν και field ο αριθμος των διαφορετικών στοιχείων που περιλαμβανει καθε εγγραφη. Η οπτική απεικονίση ενος τετοίου πινακά είναι η εξης:

Field 0Field 1Field 2...Field m Record 0A\$(0,0)A\$(1,0)A\$(2,0)A\$(m,0) Record 1A\$(0,1)A\$(1,1)A\$(2,1)A\$(m,1) Record 2A\$(0,2)A\$(1,2)A\$(2,2)A\$(m,2) Record 3A\$(0,3)A\$(1,3)A\$(2,3)A\$(m,3)

Record nA\$(0,n)A\$(1,n)A\$(2,n)A\$(m,n) Ας δουμε λοιπον πως μπορουμε να ταξινομησουμε αλφαριθμητικα εναν τετοιο πινακα.

TEST PROGRAMM

ροκειμενου να ελεγξουμε την αποδοση των ρουτινών που θα σας δωσου-

COMPUTER & SOFTWARE / ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1990

με, χρησιμοποιησαμε το παρακατω προγραμμα:

10 REM

15 REM TEST PROGRAM

18 REM RECTANGULAR STRING

ARRAY

19 REM SORTING

20 REM 30 CLS

40 INPUT "Sort how 3field records";

records%

50 FIELD%=2 60 INPUT"Sort which field (0-

2)";FIELDNUM%

70 PRINT

80 REM CREATE RANDOM ARRAY

80 DIM A\$ (FIELDS%, RECORDS%)

90 FOR R%=1 TO NUMBER% 100 FOR R%=1 TO RECORDS%

110 FOR F%=0 TO FIELDS%

120 B\$= " "

130 A%=6-RND + 1

140 FOR Z%=1 TO A% 150 N%=25 - RND

160 K\$ = CHR\$ (N%+65)

170 B\$ = B\$+K\$

180 NEXT

190 A\$ (F%,R%) = B\$

200 PRINT A\$ (F%,R%)

210 NEXT 220 NEXT

230 PRINT: PRINT

240 PRINT "SORTING ARRAY"

250 PRINT: PRINT

260 START = TIME/300

270 GOSUB 10000

280 T=TIME/300 - START

290 FOR R%=1 TO RECORDS%

300 FOR F%=0 TO FIELDS%

310 PRINT A\$ (F%,R%)

320 NEXT

330 NEXT

340 PRINT

350 PRINT "RECORDS SORTED =":

RECORDS%

360 PRINT

370 PRINT "SORTING TIME ="; ROUND

(T,2); "SECONDS"

380 END

Η ρουτινα ταξινομησης τοποθετειται στη θεση 10000 (αριθμος γραμμης). Τρεχοντας το προγραμμα εχετε τη δυνατοτητα να παρετε σε δευτερολεπτα το χρονο ταξινομησης ενος συγκεκριμενου αριθμου τυχαιων αλφαριθμητικων καθοριζομενου απο εσας. Το συγκεκριμενο προγραμμα δημιουργει εναν τυχαιο πινακα δυο διαστασεων με συγκεκριμενο αριθμο πεδιων (3), ενω ο αριθμος των εγγραφων καθορίζεται από τον χρηστη.

SHELLSORT

πως ισως θα θυμαστε σε προηγουμενο τευχος ειχαμε δωσει τη ρουτινα SHELLSORT για την ταξινομηση μονοδιαστατου πινακα. Η ρουτινα αυτη αν και περισσοτερο πολυπλοκη εδινε σημαντικα καλυτερους χρονους ταξινομησης απο αλλες απλουστερες που ειχαμε εξε-TAGE (BUBBLE SORT, EXCHANGE SORT κ.λ.π.). Στη συνεχεια σας παρουσιαζουμε την εκδοση της για δισδιαστατους πινακες.

9998 REM SHELL SORT

9999 REM RECTANGULAR STRING

ARRAY

10000 DIM T\$(FIELD\$)

10010 INC%=RECORDS%

10020 WHILE INC% 1

10030 INC%=\3+1

10040 FOR START%=1 TO INC%

10050 FOR I%=START% + INC% TO **RECORDS% STEP INC%**

10060 WHILE A\$ (FIELDNUM%,I%) A\$

(FIELDNUM%,I% - INC%)

10070 R% = I%: FOR F%=0 TO

FIELD%:T\$(F%)=A\$(F%,I%):NEXT 10080 WHILE A\$ (FIELDNUM%,R%-

INC%)T\$(FIELDNUM%)

10090 FOR F%=0 TO FIELDS%:A\$

(F%,R%)=A\$ (F%,R% - INC%):NEXT

10100 R% = R% - INC%

10110 IF R% = START% THEN 10130

10120 WEND

10130 FOR F%=0 TO FIELDS%:A\$

(F%,R%) = T\$(F%):NEXT

10140 WEND

10150 NEXT

10160 NEXT

10170 WEND

10180 ERASE T\$

10190 RETURN

Οι χρονοι που πειραμε κατα την δοκιμη της παραπανω ρουτινας με το test program που δωσαμε στην αρχη ειναι οι εξης: RecordsSorting time

10028.3 sec

20071.6 sec

300214.2 sec

QUICKSORT

ρουτινα Quicksort ειναι η πολυπλοκοτερη αλλα και η ταχυτερη ρουτινα ταξινομησης που υπαρχει σημερα. Και για αυτη εχουμε ηδη παρουσιασει την εκδοση της για μονοδιαστατους πινακες. Η εκδοση της για δισδιαστατους πινακες ειναι η παρακατω.

9998 REM QUICKSORT

9999 REM RECTANGULAR STRING

ARRAY

10000 DIM stack1% (16), stack2% (16)

10010 sp% =0: head%=1:

tail%=RECORDS%

10020 WHILE head% tail% 10030 pivot\$ = A\$ (FIELDNUM%,(head%

+ fail)\2)

10040 a% = head%: b% = tail%

10050 WHILE A\$ (FIELDNUM%,a%)

pivot\$: a%=a% +1: WEND

10060 WHILE A\$ (FIELDNUM%,b%)

pivot\$: b%=b% - 1: WEND 10070 IF a% b% THEN FOR C%=0 TO FIELDS%:t\$ = A\$ (C%,a%) : A\$ (C%,a%) = A\$ (C%,b%): A\$ (C%,b%)=t\$:NEXT: a% = a% +1 : b%=b%-1: **GOTO 10050**

10080 IF a% = b% THEN lowtail% = b% 1: highhead% = a% +1 ELSE lowtail =

b%: highhead% = a%

10090 sp% = sp%+1: lowhead% =

head%: hightail% = tail%

10100 IF lowtail% - lowhead% hightail% highhead% THEN stack 1% (sp%) = highhead%: stack 2% (sp%) = hightail%: head = lowhead%: tail% = lowtail%

ELSE stack 1% (sp%) = lowhead%: stack 2% (sp%)= lowtail%: head%= highhead%: tail% = hightail%

10110 WEND

10120 IF sp% 0 THEN head% = stack 1% (sp%)= tail% = stack 2% (sp%):sp=sp%

1: GOTO 10020 10130 ERASE stack 1%, stack 2%

10140 RETURN

Η παραπανω ρουτινα χρονομετρηθηκε με το test program που δωσαμε στην αρχη και εδωσε τα παρακατω αποτελεσματα:

RecordsSorting time 10015.5 sec

20033.4 sec

300114.9 sec 500596.5 sec

Οπως βλεπουμε η βελτιωση στο χρονο εκτελεσης της ταξινομησης ειναι σημαντική. Ομώς δεν είναι θεαματική οπως συμβαινει με τους μονοδιαστατους πινακες.

Τα αποτελεσματα που δινουν οι ρουτινες Shellsort και Quicksort ειναι τα καλυτερα που μπορουμε να παρουμε στη γλωσσα BASIC. Εαν χρειαζεστε οπωσδηποτε υψηλοτερη ταχυτητα ταξινομησης, θα πρεπει να καταφυγετε στον κωδικα μηχανης.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

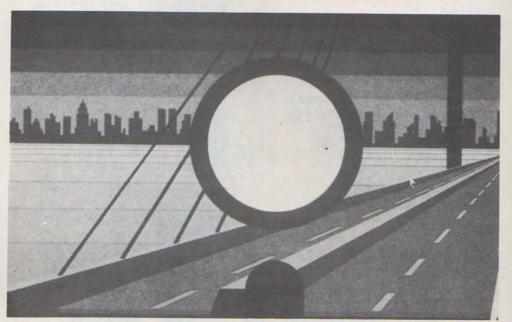
ιστευουμε οτι με τις ρουτινες που σας δωσαμε καλυψαμε σε μεγαλο βαθμο τις αναγκες σας πανω στην ταξινομηση δισδιαστατων arrays. Ειδικοτερα οι ρουτινές Shellsort και Quicksort προσφερουν εξαιρετικα υψηλες τατχυτητες ταξινομησης και προσφερονται για χρηση σε πινακες με μεγαλο αριθμο στοιχειων.

Εαν καποιοι απο εσας θελουν κατι ακομα πιο γρηγορο ας κανουν λιγο υπομονη. Σε επομενο τευχος του περιοδικου θα δωσουμε μερικες πολυ ενδιαφερουσες λυσεις οι οποιες θα προσφερουν σχεδον... 100 φορες μεγαλυτερη ταχυτη-

τα! Αναμεινατε!

Γιωργος Κοτσιρας

ΟΔΗΓΊΕΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΣΚΕΤΑΣ Νο 15

PC GAMES

Η καινουργια δισκετα - δωρο περιεχει τα εξης προγραμματα:

PITFALL
CRISIS
CAVERNS
CHINESE CHESS
BUFFERP
MAKERE 14
ZIP
QUICKDISK
AC TO BOULE OND KOVTO.

PITFALL

Κινδυνος! Κατασταση εκτακτου αναγκης. Τα φωτα της ακατου χαμηλωσαν αυτοματα ετσι ωστε να απορροφουν ελαχιστη ενεργεια που ειναι απαραιτητη για την συνεχιση υπαρξης του διαστημοπλοιου και των επιβατων. Η μικρη ακατος παρασυρμενη απο την μεγαλη βαρυτικη ελξη του πλανητη, κατευθυνεται προς το κεντρο του πλανητη οπου οι κατοικοι του εχουν ιδρυσει αποικια. Το τουνελ στο οποιο κατευθυνεται το διαστημοπλοιο ειναι αποτομο και τρομαχτικο.

Μπορειτε κατευθυνοντας την ακατο να σωσετε απο βεβαιο θανατο τους αστροναυτες; Εχετε στην διαθεση σας τρια πληκτρα κινησης (τα βελακια του κερσορα) που μπορειτε να τα χρησιμοποιησετε για να αλλαξετε μερικως την πορεια του διαστημικου σκαφους. Το βελακι με την κινηση προς τα επανω χρησιμευει για να μετριασει την δυναμη

πτωσης και συγκρουσης και πρεπει να το χρησιμοποιειτε με την απαραιτητη προσοχη και φειδω που αρμοζει σε αυτη την κατασταση εκτακτου αναγκης.

Στην καθοδο σας μεσα στο λακκο θα συναντησετε και διαφορα αντικειμενα που τα περισσοτερα απο αυτα θα ειναι εχθρικα. Φροντιστε να τα αποφευγετε μεχρις οτου καταφερετε να διαπιστωσετε ποια απο ολα αυτα ειναι τα κομματια που σας δινουν εξτρα βαθμους. Ενα ειναι σιγουρο. Τα χαμογελαστα κεφαλια που θα συναντησετε ειναι πολυ καταστροφικα (καμουφλαρισμενες ναρκες).

CRISIS

Κατα το γνωστο σεναριο, ειστε ο μοναδικος επιλεκτος που εχετε αναλαβει να σωσετε τον πλανητη σας απο τους εξωγηινους. Εχετε στην διαθεση σας ενα διαστημικο σκαφος που εκτοξευει δυναμοφωτονικες τορπιλλες που καταστρεφουν μονομιας τους εξωγηινους ανεπιθυμητους επισκεπτες. Ομως, για κακη σας τυχη τα καυσιμα σας ειναι περιορισμενα, μονον 75 μοναδες.

Σκοπος της επιθεση σας ειναι να καταφερετε να δημιουργησετε εναν αντιπερισπασμο ετσι ωστε να μπορεσουν οι συμμαχικες μοναδες να προχωρησουν στην απομακρυνση και εξοντωση των μοχθηρων δυναμεων του κακου. Μπορειτε να παρατεινετε την ζωη του διαστημοπλοιου πετυχαινοντας οσο το δυνα-

τον περισσοτερους εξωγηινους και ετσι παιρνετε εξτρα βαθμους που μεταφραζονται σε ποσοτητα καυσιμων.

Μπορειτε να χειριστειτε το πολεμικο σκαφος, με την βοηθεια των πληκτρων " και " για αριστερα και δεξια αντιστοιχα και με το πληκτρο SPACE ριχνετε τις βολες. Τα γραφικα του παιχνιδιου ειναι καλα, αλλα ο χειρισμος του διαστημοπλοιου δυσκολος, επιβαλλοντας την χρηση ανορθοδοξων τεχνικων για την επιτυχια του τελικου σκοπου.

CAVERNS

Ειστε ο καθηγητης Εξερευνητακιας και προσπαθειτε μεσα σε σπηλιες να ανακαλυψετε το χαμενο απο εκατονταετιες ιερο αγαλμα των Ginkies. Οι Ginkies ηταν μια φυλη η οποια εχει εξαφανιστει εδω και πολυ καιρο και ειχαν σαν κυρια απασχοληση τους το κυνηγι των ανθρωπινων κεφαλων.

Παντως προσοχη. Αν και δεν εχουν εμφανιστει Ginkies εδω και πολυ καιρο, υπαρχει περιπτωση να κρυβονται μερικοι στα βαθουλωματα της σπηλιας. Αυτοι οι κρυμμενοι κυνηγοι κεφαλων ειναι πολυ επικυνδυνοι, διοτι πετανε κατι δηλητηριωδη πρασινα βελη τα οποια σκοτωνουν μονομιας. Ομως ο καθηγητης Εξερευνητακιας ειναι αποφασισμενος να διακινδυνευσει ακομα και την ζωη του για να βρει αυτο το χρυσο αγαλμα. Οι σπηλιες πρεπει ψαχθουν λεπτομερως σε ολα τα επιπεδα και αφου γινει αυτο, μπορειτε να κατευθυνθειτε στην εξοδο που ειναι και το πιο δυσκολο κομματι της ιστοριας, διοτι εκει δεν υπαρχουν τιποτε εμποδια που να σας επιτρεπουν να κρυφτειτε ή να πηδηξετε.

Η κινηση γινεται με τα βελακια του κερσορα και το πηδημα με το πληκτρο Space. Αντε.. και καλο κυνηγι.

CHINESE CHESS

ο σκακι ειναι ενα παναρχαιο παιχνιδι που ξεκινησε πριν απο πολλες εκατονταετιες απο την Ινδια. Απο εκει, μεταδοθηκε και σε αλλες ανατολικες χωρες, Αραβια, Ιαπωνια κ.λπ. οπου περιπου τον Μεσαιωνα περασε στην Ευρωπη και περιπου τυποποιηθηκε στην μορφη που το ξερουμε σημερα. Απο εκει, ξαναπερασε στην Κινα Ινδια και Ιαπωνια οπου ξανατυποποιηθηκε με διαφορετικό φυσικα τροπο.

Το παιχνιδι που παρουσιαζουμε εδω, ειναι μια αρχεγονη θα λεγαμε μορφη του συγχρονου σκακιου. Το πεδιο της μαχης (η σκακιερα) χωριζεται σε στηλες και γραμμες οπου τα κομματια καταλαμβανουν τις συμβολες των γραμμων Χ στηλων, παρα τα τετραγωνα τα οποια σχηματιζουν (οπως εχουμε συνηθισει στα συγχρονα παιχνιδια). Οι δυο αντιθετες πλευρες χωριζονται απο το ποταμι, ενω στο κεντρο των μετοπισθεν καθε στρατοπεδου υπαρχει ενα μεγαλο Χ που υποδηλωνει το φρουριο. Εκει υπαρχει ο βασιλιας και οι δυο συμβουλατορες του οι οποιοι δεν εχουν το δικαιωμα να εγκαταλειψουν το οχυρο.

Ακομη, υπαρχουν κομματια οπως ο ελεφαντας που δεν εχει το δικαιωμα να περασει το ποταμι, ή κομματια οπως ο κανονιοβολιστης που οταν ερθει η σειρα του, βαραει και οποιον παρει η μπαλλα. Το προγραμμα δουλευει σε Color Graphics αλλα και σε Hercules, ενω οι χαρακτηρες παρουσιαζονται σαν επιπεδοι δισκοι με αποτυπωμενα επανω στην κορυφη τους ιδεογραμματα στα Κινεζικα. Μπορει στην αρχη να σας φανει δυσκολο, αλλα στην συνεχεια θα δειτε οτι θα μαθετε να τα ξεχωριζετε ευκολα.

Το σιγουρο ειναι οτι η ατμοσφαιρα που δημιουργειται ειναι ανταξια της ι-

στοριας του σκακιου.

BUFFERP

Lιναι ενα πολυ χρησιμο utility που μας επιτρεπει να χρησιμοποιησουμε μεχρι και 64 ΚΒ απο την κεντρικη μνημη του υπολογιστη μας (που ετσι και αλλιως παραμενει αχρησιμοποιητη) για τις αναγκες εκτυπωσης. Ετσι, ο μικρος και ταπεινος εκτυπωτη σας, αποκτα μνημη που το μεγεθος της ξεπερνα κατα πολυ τις τιμες των buffer σε αρκετα ακριβους εκτυπωτες.

Η χρησιμοτητα της μνημης buffer ειναι βεβαια προφανής. Αποδεσμεύει την λειτουργια του υπολογιστη απο την χρονοβορα διαδικασια της εκτυπωσης, δινοντας την ευελιξια στην κεντρικη μοναδα να ασχοληθει με σοβαροτερες εφαρμογες. Υπαρχουν πληρεις οδηγιες εγκαταστασης και λειτουργιας του προγραμματος, οπου μπορουμε να ορισουμε το μεγεθος της μνημης (απο 1 ως 64 ΚΒ σε βηματα των 1024 bytes, 1 KB).

MAKERE14

Αυτο ειναι ενα πρωτοτυπο και πολυ χρησιμο προγραμματακι για οσους εχουν σχεση με διαφορα text files (τυπου -.TXT, -.DOC). AV note συναντησατε καποιες οδηγιες προγραμματος οι οποιες ηταν πολυ μεγαλες και φυσικα δυσκολοχρηστες σιγουρα θα αποζητησατε την υπαρξη καποιας υπορουτινας η οποια θα εκανε τη ζωη σας πιο ευκολη.

Η παρουσιαζομενη ρουτινα, μετατρεπει το υπαρχον text file, σε COM file το οποιο ειναι αμεσα εκτελεσιμο απο το DOS (το καλουμε με το ονομα του). Ετσι πληκτρολογωντας makere14 test.txt δημιουργειται ενα καινουριο file το

test.com το οποιο τρεχει απ'ευθειας. Στη συνεχεια μπορουμε να δουμε ολα τα περιεχομενα του φακελου txt χρησιμοποιωντας ειτε τα βελακια του κερσορα ειτε τα πληκτρα Page Up και Page Down.

Το μεγεθος του text file μπορει να ειναι και μεχρι 64 ΚΒ. Μεσα στην δισκετα θα βρειτε και οδηγιες για την χρηση του προγραμματος.

ZIP

Ενα προγραμμα μεταφορας στοιχειων και δεδομενων απο υπολογιστη σε υπολογιστη, χωρις την χρηση των disk drives. Οι δυο υπολογιστες, συνδεονται με ενα καλωδιο τυπου RS-232 στην θυρα COM1, δηλαδη στην πρωτη σειριακη θυρα. Οι ταχυτητές που μπορούν να επιτευχθουν στην μεταδοση των στοιχειων ειναι μεχρι 11.500 bauds κατι που αποτελει εγγυηση για μια γρηγορη μεταφορα.

Η διαδικασια ειναι πολυ απλη. Αρχικα, τρεχουμε το προγραμμα ΖΙΡ11 ακολουθουμενο απο το ονομα του προγραμματος που επιθυμουμε να μεταφερουμε. Στον αλλο υπολογιστη, δηλαδη σε αυτον που προκειται να στειλουμε το προγραμμα, απλως πληκτρολογουμε ΖΙΡ11 και ... αυτο ηταν. Η μικρη υπορουτινα, θα αναλαβει τα υπολοιπα. Μεσα στην δισκετα, υπαρχουν λεπτομερεις οδηγιες για την χρηση του προγραμματος.

QUICKDISK

Αυξηστε την ταχυτητα και των τριων drives (που ισως να διαθετετε) με την χρηση μιας RAM DISK μεγεθους 60 KB. Το προγραμματακι αυτο, ειναι memory resident και τρεχει αυτοματα, χρησιμοποιωντας μια μικρη περιοχη της κεντρικης μνημης του υπολογιστη, για RAM

Ετσι, ολες οι μικρου μεγεθους λειτουργιες που εχουν σχεση με τα drives περνουν πρωτα απο την Ram Disk αυξανοντας ετσι την συνολικη αποδοση του συστηματος. Πληκτρολογωντας Q Help εχουμε ενα μενου με τις διαθεσιμες λειτουργιες που αναμεσα σε αλλα εχει και μια επιλογη για στατιστικές. Εκεί μπορουμε να δουμε απο την ωρα που εγκαταστησαμε την υπορουτινα, ποσες φορες κληθηκαν τα drives, και ποσο τοις εκατο αυξηση της ταχυτητας εδωσε η υ-

Η ΔΙΣΚΕΤΑ - ΔΩΡΟ ΕΙΝΑΙ ΕΛΕΓΜΕΝΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΙΟΥΣ:

- Ιταλικος
- Πακιστανικος
- Παρασκευη και 13.

ΓΕΛΙΈΣ ΜΙΚΡΈΣ ΑΓΓΕΛΙΈΣ ΜΙΚΡΈΣ ΑΓΓΕΛΙΙ

- Monitor Philips 12" πρασινο Color Graphics καρτα. Αμεταχειριστο. Τιμη λογικη. Τηλ. 8063140 Μιχαλης.
- Πωλειται υπολογιστης PC/AT SHS (Japan) 16 MHz δισκος 65 Mb Seagate, FDD 1,2 Mb Panasonic, mouse Microsoft Monitor 14" (dual) Hantarex, 300 δισκετες, πολλα εξτρα, αμεταχειριστος, εγγυηση. Τηλ. (031) 303564 Τασος.
- Πωλειται PC Cordata 512 KB Ram 2x360 floppy drives, monitor 14" χρωματος Amper, Keyboard αγγλικα mahuals + αρκετα προγραμματα παιχνιδια λογω αναγκης μονο 120.000 δρχ. Τηλ. 3239701 Αντωνης.
- Πωλειται οθονη Atari SM 124 μαζι με 60 δισκετες που περιεχουν (ελληνικη - επεξεργαστη κειμενου αυθεντικη - ST Basic αυθεντικη - CAD 3D - 2ος επεξεργαστης κειμενου PC Ditto - Test Drive - Tools Allndin. Ολα αυτα απο 150.000 δρχ. μονο 100.000 δρχ. Τηλ. 9918402 Λευτερης.
- Πωλουνται για Commodore 64 16 προγραμματα σε κασετα, 100 προγραμματα, παιχνιδια σε δισκετα βιβλια με προγραμματα Pixel Juniors. Πωλουνται και ξεχωριστα. Τιμη συζητησιμη. Τηλ. 9705173 Αγγελος.
- Δισκετες 5.25" Double side Double density, ελεγμενες και εγγυημενες μονον 75 δρχ./κομματι. Παραγγελιες επαρχιας εκτελουνται αυθημερον. Δωστε την
  παραγγελια σας σημερα. Αριθμος περιορισμενος. Τηλ. 48.111.69
  Κωστας, Απογευματα.
- Atari 520 STFM, joystick, προγραμματα μονο 85.000 δρχ. Monitor (B/W) Atari SM 125 25.000 δρχ., εξωτερικο drive 3.5" (1MB) 35.000 δρχ., printer EASON LX800 (180 cps), δωρο, μελανοταινιες 55.000 δρχ. Τηλ. (0233) 22989 Γιωργος.

- Αστρολογιας προγραμματα για PC. Οδηγιες χρησης και μηνυματα στα Ελληνικα. Αστρολογικος χαρτης γενεθλιων, συζευξεις αντιθεσεις, ωροσκοπος κ.λπ. Εκτυπωση σε εκτυπωτη (μαζι με τους αστρικους χαρτες). Επισης δωρο προγραμμα μαθητευομενου αστρολογου. Τιμη 2000 δρχ.
   300 δρχ. ταχυδρομικα. Παραγγελιες επαρχιας εκτελουνται αυθημερον. Κον Κωστα 4811169 Απογευματα.
- Πωλειται Commodore 128D + monitor 1901 + 2 paddles + καλυμα + καθαριστικα για drive + 2 δισκετοθηκες + 120 δισκετες, ολα μονο 140.000δρχ. Τηλ 9413240 Βαγγελης
- BBC Electron σε αριστη κατασταση. Πωλειται λογω αγορας επαγγελματικου. Δινω επισης δυο joysticks cartidge, θυρα για printer, βιβλια προγραμματισμου. Τιμη 30.000 δρχ. Τηλ. 6550536 Θοδωρης.
- Επαναστατικη τιμη που δεν συγκρινεται για Amstrad 6128 με πρασινο μονιτορ στις 50.000 δρχ. με βιβλια για C/pm, Basic, παιχνιδια + 2 joystick + ΠΡΟΠΟ V.22 αξιας 7.000 δρχ. + 14 δισκετες με προγραμματα + περιοδικα. Τηλ. 9359971 Μαριος.
- Πωλειται PC Hyundai 16TE, 640K
   με δυο floppy. Τηλ. 9706802.
- Δυναμικη εταιρεια software αναζητα Στελεχη και Συνεργατες με βαθεια γνωση της "C" σε UNIX και MS-DOS (OOPS, AI και Expert Systems μας ενδιαφερουν), με θεληση και ορεξη για ερευνα και αναπτυξη πρωτοποριακων εφαρμογων, με δυναμη και κουραγιο για πολυ και υπευθυνη δουλεια, με φαντασια, πρωτοβουλια, ομαδικοτητα και χιουμορ, μη καπνιστες! Οι απαιτησεις μας ειναι αυξημενες, η αμοιβη αναλογη με τα προσοντα και την αποδοση, οι συνθηκες

- μας και οι αντιληψεις μας μοντερνες και συνεχως εξελισσομενες. Στειλτε μας βιογραφικο σημειωμα και γραψτε μας για τους στοχους σας, τις προσδοκιες σας, τις απαιτησεις σας και τα ενδιαφεροντα σας. Υπ'οψην ΑΠ, Ταχ.Θυρ. 19219 Καλλιθεα 117-10.
- Πωλειται Commodore VIC-20 199.000 δρχ. Συνοδευεται απο ενα Mitac PC 100% συμβατο τελειως δωρεαν. Τηλ. (031) 828177 Γιωργος.
- Atari ST 1040 σε αριστη κατασταση πωλειται απο ιδιωτη (+ πολλα προγραμματα παιχνιδια). Δοκιμη υποχρεωτικη. Τηλ. 6711960 Θανασης.
- Πωλειται Amstrad 6128 σε αριστη κατασταση, οθονη πρασινη, με joystick με βιβλια, 3 δισκετες, παιχνιδια. Τιμη 50.000 δρχ. Τηλ. 9710342 Γιαννης.
- Ευκαιρια! Εκτυπωτης Citizen MSP-15E 136 στηλων ελαχιστα χρησιμοποιημενος. Τιμη 70.000 δρχ. Τηλ. 6920260 Μακης.
- Πωλουνται Acer 500+ (2 drives 5 1/4" ασπρομαυρη οθονη, 30 δισκετες με προγραμματα, φιλτρο οθονης και 130 περιοδικα). Πωλουνται χωριστα ή μαζι. 150.000 δρχ. Τηλ. 7228979 Γιωργος.
- Πωλειται Commodore 64 με κασσετοφωνο, κασσετες, joystick, βιβλια και magic voice, σχεδον αμεταχειριστος 45.000 δρχ. Τηλ. 9581206 Τασος.
- Πωλειται Amstrad 6128, με οθονη, joystick, disk drive 3", games, δισκετες, 3 βιβλια, καλωδιο κασσετοφωνου, δισκετοθηκη, speech simulator, πολλες προσφορες. Τηλ. 2770021 Βαλαντης.
- Πωλουνται USA μνημες, τσιπακια DRAM για επεκταση μνημης, ολες οι ταχυτητες διαθεσιμες.
   "Χτυπαμε οποιες τιμες εχεις

ΓΕΛΙΈΣ ΜΙΚΡΈΣ ΑΓΓΕΛΙΈΣ ΜΙΚΡΈΣ ΑΓΓΕΛΙ

βρει. Δυνατη και εγκατασταση. Τηλ. 8829736 Σπυρος.

- PC προγραμματα σε ισοπεδομενες τιμες. Ολα τα κυκλοφορουντα προγραμματα της αγορας. Στελνονται και αντικαταβολη σε ολη της Ελλαδα. Παραγγελιες στο 48.111.69 Κωστας απογευματα.
- Atari ST. Εγκαθιστουμε double disk drive στη θεση του single drive σας. Τιμη 29.000 δρχ. Τηλεφωνο παραγγελιας: 6476346.
- Πωλειται PC/XT καινουργιο 10 ΜΗΖ σε τιμη ευκαιριας με 1 χρονο εγγυηση. Τηλ. (0398) 71171 Κωστας.
- Πωλειται 100% compatible PC -640K - 2 floppy - CGA/Hercules game port - mouse / δεκαδες προγραμματα, τιμη απιστευτη λογω αναγκης. Τηλ. 9592372 Γιωρ-YOG.
- Πωλειται Amstrad 6128 σε πολυ καλη κατασταση με πολλα προγραμματα, δισκετες, περιοδικα, βιβλια μονο 65.000 δρχ. Τηλ. 9927934 κ.Δημητρης.
- Spectrum+2 με πρασινή οθονή Hantarex kal joystick super stick 2000 και 50 παιχνιδια μονο 52.000 δρχ. Ολα μαζι ή χωριστα. Τηλ. 2015875 Βασιλης.
- Δωρεαν καταλογος. Προγραμματα: επιχειρησιακα, γραφικα, διδακτικα, utilities, τεχνιτη νοημοσυνη, παιχνιδια, ασφαλεια, βασεις, επεξεργασια, κ.ά. χωρις ιους. Οδηγιες στο δισκο. Τηλ. 6717333 Μαχος, Γιωργος.
- Πωλειται Atari 130 ΧΕ με κασσετοφωνο Α 1010 + 20 κασσετες με πρωτοτυπα παιχνιδια και μαθηματα Basic + 2 joystick + οδηγιες χρησεως + καλωδιο για τηλεοραση. Τηλ. 9819178 Βασιλης.
- Spectrum + 2 manual στα ελληνικα, 30 παιχνιδια βιβλια, 100 εφαρ-

μογες. Τηλ. 9751002 Γιωργος.

- Spectrum + 2, βιβλια εφαρμογων και οδηγιων, 50 παιχνιδια. Ιδανικος για παιδια. Τιμη 25.000 δρχ. Τηλ. 9751002 κ.Θαναση.
- Πωλειται εκτυπωτης Amstrad DPM 2000 σαν καινουργιος στο κουτι του με καλωδιο και καινουργια μελανοταινια, 20.000 δρχ. ή ανταλασσεται με modem ή αλλο περιφερειακο. Τηλ. 9738860 NIKOC.
- Amstrad 1640 μονοχρωμο με ενα floppy 5 1/4 (360 KB) kai Eva σκληρο δισκο Seagate ST 138 R 32 ΜΒ. Μαζι δινεται και πληθος προγραμματων ολα 200.000 δρχ. Τηλ. 3602402, 7753691 Γιωργος.
- Πωλειται Scheider 512 K 8088 1DD 3 1/2 εσωτερικο 720K 1DD 5 1/4 εξωτερικο 360Κ μονοχρωμη οθονη, joystick - προγραμματα. Τιμη 100.000 δρχ. Τηλ. 5729018 Αλεξανδρος.
- Πωλειται CPC 464 + βιβλια + 20 games · joystick σε αριστη κατασταση + αντιγραφικο, ξεχωριστα 30.000 δρχ., ολοκληρωμενος 35.000 δρχ. Τηλ. 8070679 Γιωρ-
- Amstrad 6128 πρασινος + 2 joysticks + εκτυπωτης Citizen 120 D + φιλτρο οθονης • βαση • μηχανογραφικό χαρτι • 22 δισκέτες Amsoft • πολλα παιχνιδια - εφαρμογες + καλλυματα + βιβλια 120.000 δρχ. Τηλ. 8674049 Παναγιώτης.
- Πωλουνται: Εκτυπωτης Seikosha GP-50 S, monitor Hantarex πρασι-VO KQI ZX-Spectrum 48 K, Data Recorder Sanyo, ολα μαζι 25.000 δρχ. Τηλ. 2799074, 2791016 κ. Αντωνης.
- Πωλειται Spectrum Plus + joystick · interface · parallel interface · κασσετοφωνο + πολλα original games · πολλα utilities. Τιμη 20.000 δρχ. Τηλ. 7239294 Κω-

- Πωλειται Amstrad 6128 πρασινος, δισκετες με γλωσσες (Pascal, Fortran) πολλες εφαρμογες (oπως Χημεια, πλανητες, ΒΙΟ και μαθηματικα) παιχνιδια (Chostbusters, Prize, Gorilla, Fruity), joystick, manual, βιβλια, Basic, περιοδικα. Τιμη 60.000 δρχ. Τηλ. 2774127 Πανος ή Μαρκος.
- Amstrad 6128, πρασινη οθονη, πολλα προγραμματα και παιχνιδια, καλλυματα, καλωδιο κασσετοφωνου 60.000 δρχ. Τηλ. 8811867 Γιαννης.
- Διατιθεται προγραμμα υπολογισμου και εκτυπωσης κοινοχρηστων ανεξαρτητου αριθμου οικοδομων και διαμερισματων. Τηλ. (031) 628279 Αναγνωστης.
- Πωλειται σε αριστη κατασταση το συστημα της Hewlett-Packard 41 CV με ολα του τα περιφερειακα. Τηλ. 4519488 Γιαννης.
- Πωλειται Commodore 128D μαζι με joystick, Interface για Star Printers, πολλα παιχνιδια Utilities και αλλα προγραμματα, πολυ καλη τιμη. Τηλ. 9323423, 9323551-5 κ. Κολομενοπουλος.
- Πωλειται Olivetti M/Q acesess time: 4.77 - 8 MHz, 20 MB Hard Disk 1 floppy 5 1/2, CGA monitor 640 KB Ram τεραστια ποικιλια software, 210.000 δρχ. Τηλ. 4515413 Νικος.
- Πωλειται Commodore 128 + πρασινο μονιτορ Philips + disk drive 1070 • κασσετοφωνο • joystick • Final cartidge II + 70 δισκετες προγραμματα + ξενα περιοδικα σε τιμη ευκαιριας. Τηλ. 9567453 Αντωνης, Ανδρεας.
- Eukaipia computer Amstrad 6128 σε αριστη κατασταση joystick, δισκετες, προγραμματα παιχνιδια, ΠΡΟΠΟ, πελατολογιο, βιβλια, σε καλη τιμη, επισης παιχνιδια + καλωδια. Τηλ. 2750102 Γιαννης.
- Πωλειται Amstrad CPC 6128 (πρασινος) + 40 δισκετες γεμα-

ΓΕΛΙΕΣ: ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ

ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕ

τες με ολα τα top προγραμματα οπως Discology, Turbo Pascal, Cobol κ.λπ. Ακομα δισκετοθηκη • καλλυμα + 9 βιβλια σε καλη τιμη. Τηλ. 2472727, 2474778 Νικος.

- Πωλουνται προγραμματα (ακυκλοφορητα) για IBM PC και συμβατους (Larry 2, TEST DRIVE 2, oλα της SIERRA) σε καλη τιμη. Τηλ. 4534925 Βαγγελης.
- Πωλειται Turbo-X (XT), 2 drives, μονοχρωμη οθονη, (καρτα), φιλτρο οθονης, καλλυματα, 3 δισκετοθηκες, 200 δισκετες (utilities, games) 165.000 δρχ. Τηλ. 2828153 Ηλιας.
- Πωλειται Hyundai Super 16 ΤΕ με 1 FDD, διπλη καρτα γραφικων (Hercules, CGA), 640 KB, monitor διπλης συχνοτητας τροφοδοτικο 180W, πληκτρολογιο 84 πληκτρων σχεδον αμεταχειριστος μονο 150.000 δρχ. Δωρο 40 παιχνιδια. Τηλ. (031) 736587 Μπαμπης.
- Πωλειται ATS PC C 2DD, Multi I/O games + utilities + γλωσσες +

- προγραμματα σχεδιασης, στατιστικης (20 δισκετες) μονο 185.000 δρχ. Τηλ. 4324546 Νικος.
- Πωλειται BBC model B issue 7 με DFS, επεκταση μνημης 128K (sideways / shadow RAM + 4 EPROM sockets) και τις EPROM: Toolkit + Plus, Disk Doctor, Exmon II, Beebmon. Tηλ. (031) 434532 Θοδωρος.
- PC/XT/ΑΤ: Πωλουνται παιχνιδια, εφαρμογες και (επαγγελματικα πακετα) ή ανταλασσονται. Τηλ. 6834659 Flavyng.
- Πωλειται προγραμμα ΠΡΟΠΟ για ΡΟ προς 10.000 δρχ. Επισης διδονται μαθηματα για αρχαριους μαθητες δημοτικου πανω στους Η/Υ μαθηματα και στο σπιτι σας και στο δικο μας 250 δρχ η ωρα. Τηλ. (031) 411735 Βαγγελης.
- Πωλειται συλλογη για 6128 με προγραμματα και παιχνιδια σε δισκετες (ART Studio 2, DBase 2 + manual, Discology 5,1 mini office 2, CrazyCars 2, Gostbasters 2 k.á. Τηλ. (031) 513396 Δημητρης.

- Πωλουνται 2 πομποι: FM: 80W (GLE-EL504) kai FM 26W (EL504) + κεραια 5/8 + 30m καλωδιο RG58A italy + γεφυρα στασιμων, ολα μαζι 30.000 δρχ. Τηλ. 5019542 Ακης.
- Πωλειται Tatung H/Y με πρασινο μονιτορ + δισκετες + βιβλια 100.000 δρχ. Τηλ. 2798110 Γιαννης.
- Αναβαθμιση του 520 ST-STM-STFM, απο 512K σε 1024K 29000δρχ. Εγκατασταση διπλου disk drive στη θεση του μονου disk drive 29000δρχ. Επισκευες Atari ST-STM-STFM, mouse, joystick. Πωλησεις καλωδιων για συνδεση με εγχρωμη τηλεοραση, με disk drives, printer κλπ. Τηλεφωνηστε 6476346 Γιαννης.
- Η γνωστη εταιρεια προγραμματων για οικιακη χρηση COS-ΜΟΝ, ζηταει εναν ΠΡΟΓΡΑΜ-ΜΑΤΙΣΤΗ. Αν εχετε πειρα σε BASIC η TURBO PASCAL στους ΡC συμβατους Η/Υ τηλεφω-**ΥΕΙ**στε στο 2518780

ΑΓΓΕΛΙΑΣ	
 Στο παρακατω κενο γραψτε την αγγελια σας εως 25 λεξεις και θα καταχωρηθει στο αμεσως επομενο τευχος ΕΝΤΕΛΩΣ ΔΩΡΕΑΝ. Καθε κουπονι ισχυει μονό 	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
για ενα τευχος. Εαν θελετε για περισσοτερα τευχη στειλτε και περισσοτερα κουπονία.	ПОЛН
• OTELNIE KUI HEPIOOOTEPA NOOHOVIA.	T. K
	ЕПАГГЕЛМА
	ΤΗΛΕΦΩΝΟ
	HMEPOMHNIA
	ΑΡ ΤΕΥΧΟΥΣ
.,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,	ΓΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ
	ΓΙΑ ΙΔΙΩΤΗ

1987 & 1988 πρώτος σε πωλήσεις

CPC-6128

Ο «αξεπέραστος» home-computer της AMSTRAD

Επιτυχία χωρίς προηγούμενο! Ο CPC-6128 της Amstrad κατέχει σταθερά από καιρό και θα κατέχει για πολύ ακόμα την πρώτη θέση στην προτίμηση των νέων στην Ελλάδα. Γιατί σχεδιάστηκε για να χρησιμοποιείται, με τον ίδιο φιλικό τρόπο, και για ολοκληρωμένες εφαρμογές και για εκπαίδευση και για... ατέλειωτη ψυχαγωγία. Με ενσωματωμένο disk-drive, πλούσιο στερεοφωνικό ήχο, υψηλή ανάλυση γραφικών και δυνατότητα να «τρέξει» πολλά προγράμματα, ο CPC-6128 έχει γίνει ο πιο αγαπημένος «σύντροφος» ολόκληρης της οικογένειας στο σπίτι, το καλύτερο εργαλείο για να μάθετε BASIC, PASCAL και άλλες γλώσσες και ο «καθοδηγητής» στην εξερεύνηση του συναρπαστικού κόσμου της πληροφορικής!

ΤΕΧΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ■ Μνήμη 128K RAM, 48 ROM

THEOGRAPH TON THE PROPERTY OF THE PROPERTY OF

■ Ενσωματωμένο disk-drive 3", 180K ■ 27 χρώματα/8 παράθυρα ■ 20/40/80 στήλες: ανάλυση 640×200 PIXELS ■ Θύρα παράλληλη (centronics) για εκτυπωτή ■ Υποδοχή joystick & εξωτερικού ηχείου ■ Έγχρωμη ή μονόχρωμη οθόνη

■3 κανάλια ήχου με 8 οκτάβες, stereo ■Software: CP/M+, BASIC, DR.LOGO ■Προαιρετικά άλλες γλώσσες και θύρα RS-232

Διαστάσεις (πλάτος × βάθος × ύψος): πληκτρολόγιο 51×17×4,8 εκ.
 monitor έγχρωμο 37,5×36,5×34 εκ./monitor μονόχρωμο 30,5×33,5×31,5 εκ.

CPC-464

Ψυχαγωγία και... δράση στο σπίτι, κάθε μέρα!

Με ενσωματωμένο κασετόφωνο, υποδοχές για 2 joysticks, μικροεπεξεργαστή Z80-A και μνήμη 64K RAM, καταπληκτικές ηχητικές δυνατότητες και 27 χρώματα, ο CPC-464 προσφέρει ατέλειωτη σπιτική διασκέδαση σε μικρούς και μεγάλους!

Ζητήστε τη 12μηνη ΕΓΓΥΗΣΗ της Αντιπροσωπείας. Είναι η σιγουριά σας!

Στα εξουσιοδοτημένα Κέντρα Πωλήσεων με το σήμα

modo

H TEXNOAOFIA TOY AYPIO ΕΙΝΑΙ ΔΙΠΛΑ ΣΑΣ, **OA THN APNHOEITE:**

(μαζί με ΦΠΑ)

COMMODORE AMIGA, 9 ΥΠΕΡΟΧΕΣ

1. APXITEKTONIKH 32 bits

Η καρδιά της Amiga είναι ένας πανίσχυρος 32 bit - επεξεργαστής (motorolla 68.000), που οι δυνατότητές του ξεπερνούν κατά πολύ ένα συνηθισμένο PC ή ένα επαγγελματικό AT. Δυνατότητες που επιτρέπουν ακόμη και ταυτόχρονη επεξεργασία πολλών διαφορετικών προγραμμάτων (multi tasking).

2. GRAPHICS

Η Amiga είναι εξοπλισμένη με ειδικά chips γραφικών που την αναδεικνύουν σαν το ιδανικό computer στο χώρο των επαγγελματικών σχεδιάσεων, ενώ η πλήρης σειρά των περιφερειακών και προγραμμάτων της Amiga της δίνει τη δυνατότητα επεξεργασίας έγχρωμων εικόνων και ταινιών

3. ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Η Amiga έχει καταπληκτικό επεξεργαστή κειμένου, ελληνική γραφή και συνδέεται με οποιοδήποτε printer.

ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ

Η τεχνολογική υπεροχή και η αρχιτεκτονική της Απίga της επιτρέπει ακόμη να λειτουργήσει και σαν PC

5. ПЕРІФЕРЕІАКА

Η Amiga συνοδεύεται από mouse για εύκολο χειρισμό και δέχεται RF modulator που της επιτρέπει να συνδεθεί σε οποιαδήποτε επιτρεπει να ουνοεφει σε οποιασήποτε πηλεόραση ή έγχρωμο monitor πης Commodore, όπου οι γραφικές και ηχητικές δυνατόπητές της γνωρίζουν την αποθέωση. Η συλλογή των περιφερειακών της Amiga έχει ακόμη να παρουσιάσει εξωτερικά disks drives, επεκτάσεις μνήμης, σκληρούς δίσκους, κάρτες επεξεργασίας εικόνας, σύνδεση με βιντεοκάμερα κ.ά.

MΟΥΣΙΚΗ

Οι ηχητικές (στερεοφωνικές) δυνατότητες της Amiga και η έξοδος MIDI που της επιτρέπει να συνδεθεί με οποιοδήποτε μουσικό όργανο, έχουν αναδείξει την Amiga σαν το απαραίτητο εργαλείο δουλειάς κάθε σύγχρονου μουσικού

Δείτε τώρα από κοντά τη νέα AMIGA από τη ΜΕΜΟΧ, κατασκευασμένη με ειδικές προδιαγραφές για την Ελλάδα από την Commodore Γερμανίας.

NEA AMIGA 500 TE NEA EYEKEYATIA ΤΩΡΑ ΜΕ ΔΩΡΑ 20.000 ΑΠΟ ΤΗΝ ΜΕΜΟΧ -1 Joystick = 6 διακέτες (1 ψυχαγωγίας.

- 1 κενή, 1 με ελληνικούς χαρακτήρες, 1 δισκέτα demonstration, 2 με το λειτουργικό σύστημα και basic). • Δωρεάν, εγγραφή και συνδρομή 6 μηνών στο Commodore Club
  - *1 χρόνο εγγύηση. Word processor (Ελληνικός μαζί
  - με τις οδηγίες) Manual μεταφρασμένο στα ελληνικά.

7. MNHMH

Η εσωτερική μνήμη RAM της Amiga (512K) επεκτείνεται ακολουθώντας τις ανάγκες σας μέχρι τα 8Mb, ενώ μια σειρά σκληρών δίσκων επιτρέπουν στην εξωτερική μνήμη της να μεγαλώνει απεριόριστα.

8. EFFYHEH

Η εγγύηση καλής λειτουργίας της AMIGA σας καλύπτει με δωρεάν service για έναν ολόκληρο χρόνο, συνοδεύεται από το βιβλίο οδηγιών μεταφρασμένο στα ελληνικά και εξασφαλίζει την εγγραφή σας στο COMMODORE CLUB OF GREECE.

9. TIMH

Η Amiga σήμερα είναι η ιδανική επιλογή αφού παρ΄ όλη την συντριπτική τεχνολογική ανωτερότητά της κοστίζει λιγότερο από ένα PC και 3 φορές λιγότερο από ένα ΑΤ.

ΣΕΒΑΣΤΟΥΠΟΛΕΩΣ 150- 115 26 ΑΘΗΝΑ: ΤΗΛ::69.32:945 - 69.17.532 - FAX: 69.17.988 - TLX: 222.680 MEMX GR- BAΣ. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ 24- 546 24 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ-ΤΗΛ:: 229.595